

ЗАКОН за корпоративното подоходно облагане

Обн., ДВ, бр. 105 от 22.12.2006 г., в сила от 1.01.2007 г., изм. и доп., бр. 52 от 29.06.2007 г., в сила от 1.11.2007 г., доп., бр. 108 от 19.12.2007 г., в сила от 1.01.2007 г., изм. и доп., бр. 110 от 21.12.2007 г., в сила от 1.01.2008 г., бр. 69 от 5.08.2008 г., в сила от 1.01.2009 г., бр. 106 от 12.12.2008 г., в сила от 1.01.2009 г., бр. 32 от 28.04.2009 г., в сила от 1.01.2010 г., изм., бр. 35 от 12.05.2009 г., в сила от 12.05.2009 г., изм. и доп., бр. 95 от 1.12.2009 г., в сила от 1.01.2010 г., бр. 94 от 30.11.2010 г., в сила от 1.01.2011 г., бр. 19 от 8.03.2011 г., в сила от 8.03.2011 г., доп., бр. 31 от 15.04.2011 г., в сила от 1.01.2011 г., бр. 35 от 3.05.2011 г., в сила от 3.05.2011 г., изм., бр. 51 от 5.07.2011 г., бр. 77 от 4.10.2011 г., изм. и доп., бр. 99 от 16.12.2011 г., в сила от 1.01.2012 г., бр. 40 от 29.05.2012 г., в сила от 1.07.2012 г., бр. 94 от 30.11.2012 г., в сила от 1.01.2013 г., доп., бр. 15 от 15.02.2013 г., в сила от 1.01.2013 г., бр. 16 от 19.02.2013 г., изм. и доп., бр. 23 от 8.03.2013 г., в сила от 8.03.2013 г., бр. 68 от 2.08.2013 г., в сила от 1.01.2014 г., доп., бр. 91 от 18.10.2013 г., в сила от 1.07.2013 г., изм. и доп., бр. 100 от 19.11.2013 г., в сила от 1.01.2014 г., бр. 109 от 20.12.2013 г., в сила от 1.01.2014 г., бр. 1 от 3.01.2014 г., в сила от 1.01.2014 г., бр. 105 от 19.12.2014 г., в сила от 1.01.2015 г., доп., бр. 107 от 24.12.2014 г., в сила от 1.01.2015 г., изм., бр. 12 от 13.02.2015 г., изм. и доп., бр. 22 от 24.03.2015 г., в сила от 1.01.2014 г., изм., бр. 35 от 15.05.2015 г., в сила от 15.05.2015 г., бр. 79 от 13.10.2015 г., в сила от 1.08.2016 г., изм. и доп., бр. 95 от 8.12.2015 г., в сила от 1.01.2016 г., доп., бр. 32 от 22.04.2016 г., в сила от 1.01.2017 г., изм., бр. 74 от 20.09.2016 г., в сила от 1.01.2018 г., изм. и доп., бр. 75 от 27.09.2016 г., в сила от 1.01.2016 г., бр. 97 от 6.12.2016 г., в сила от 1.01.2017 г., изм., бр. 58 от 18.07.2017 г., в сила от 18.07.2017 г., бр. 85 от 24.10.2017 г., бр. 92 от 17.11.2017 г., в сила от 1.01.2018 г., бр. 97 от 5.12.2017 г., в сила от 1.01.2018 г., доп., бр. 103 от 28.12.2017 г., в сила от 1.01.2018 г., изм., бр. 15 от 16.02.2018 г., в сила от 16.02.2018 г., доп., бр. 91 от 2.11.2018 г., в сила от 2.05.2019 г., изм. и доп., бр. 98 от 27.11.2018 г., в сила от 1.01.2019 г., изм., бр. 102 от 11.12.2018 г., в сила от 1.01.2019 г., бр. 103 от 13.12.2018 г., в сила от 1.01.2019 г., бр. 105 от 18.12.2018 г., в сила от 1.01.2019 г., бр. 24 от 22.03.2019 г., в сила от 1.07.2020 г. (*), изм. и доп., бр. 64 от 13.08.2019 г., в сила от 13.08.2019 г., бр. 96 от 6.12.2019 г., в сила от 1.01.2020 г., изм., бр. 101 от 27.12.2019 г., бр. 102 от 31.12.2019 г., в сила от 1.01.2020 г., изм. и доп., бр. 18 от 28.02.2020 г., в сила от 1.01.2021 г., изм., бр. 28 от 24.03.2020 г., в сила от 24.03.2020 г., изм. и доп., бр. 38 от 24.04.2020 г., в сила от 1.01.2022 г., бр. 69 от 4.08.2020 г., бр. 104 от 8.12.2020 г., в сила от 1.01.2021 г., изм., бр. 107 от 18.12.2020 г., в сила от 1.01.2021 г., бр. 110 от 29.12.2020 г., в сила от 31.12.2020 г., изм. и доп., бр. 14 от 17.02.2021 г., в сила от 17.02.2021 г., изм., бр. 21 от 12.03.2021 г., бр. 8 от 28.01.2022 г., в сила от 1.01.2022 г., изм. и доп., бр. 14 от 18.02.2022 г., в сила от 18.02.2022 г., изм., бр. 17 от 1.03.2022 г., в сила от 1.01.2022 г., бр. 25 от 29.03.2022 г., в сила от 29.03.2022 г., доп., бр. 51 от 1.07.2022 г., изм. и доп., бр. 99 от 13.12.2022 г., в сила от 1.01.2023 г., изм., бр. 100 от 16.12.2022 г., в сила от 1.01.2023 г., изм. и доп., бр. 102 от 23.12.2022 г., в сила от 13.12.2022 г., изм., бр. 104 от 30.12.2022 г., в сила от 1.01.2023 г., изм. и доп., бр. 66 от 1.08.2023 г., в сила от 1.01.2023 г., бр. 86 от 13.10.2023 г., в сила от 13.10.2023 г., изм., бр. 102 от 8.12.2023 г., изм. и доп., бр. 106 от 22.12.2023 г., в сила от 1.01.2024 г., изм., бр. 108 от 30.12.2023 г., в сила от 1.01.2024 г., доп., бр. 42 от 14.05.2024 г., изм., бр. 70 от 20.08.2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз, доп., бр. 72 от 27.08.2024 г., в сила от 6.07.2024 г.

ЧАСТ ПЪРВА ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Глава първа

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Обекти на облагане

Чл. 1. Този закон урежда облагането на:

1. печалбата на местните юридически лица;
2. печалбата на местните юридически лица, които не са търговци, включително организациите на вероизповеданията, от сделки по чл. 1 от Търговския закон, както и от отдаване под наем на движимо и недвижимо имущество;
3. (доп. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) печалбата на чуждестранните юридически лица от място на стопанска дейност в Република България или от разпореждане с имущество на такова място на стопанска дейност;
4. доходите, посочени в този закон, на местни и чуждестранни юридически лица от източник в Република България;
5. разходите, посочени в част четвърта;
6. (изм. – ДВ, бр. 1 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.) дейността на организаторите на посочените в закона хазартни игри;
7. приходите от сделки по чл. 1 от Търговския закон, както и от отдаване под наем на движимо и недвижимо имущество на бюджетните предприятия;
8. дейността от опериране на кораби на лицата, осъществяващи морско търговско корабоплаване;
9. (нова – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) допълнителните разходи на народните представители;
10. (нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) допълнителната печалба на многонационалните и големите национални групи предприятия в случаите по част пета "а".

Данъчно задължени лица

Чл. 2. (1) Данъчно задължени лица са:

1. местните юридически лица;
 2. (доп. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) чуждестранните юридически лица, които осъществяват стопанска дейност в Република България чрез място на стопанска дейност, извършват разпореждане с имущество на такова място на стопанска дейност или получават доходи от източник в Република България;
 3. (доп. - ДВ, бр. 31 от 2011 г., в сила от 1.01.2011 г., изм., бр. 12 от 2015 г.) едноличните търговци, както и физическите лица, регистрирани като тютюнопроизводители и земеделски стопани, които определят облагаемия си доход по реда на чл. 26 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица - за данъците, удържани при източника и в случаите, определени в Закона за данъците върху доходите на физическите лица;
 4. физическите лица - търговци по смисъла на чл. 1, ал. 3 от Търговския закон - за случаите, определени в Закона за данъците върху доходите на физическите лица;
 5. работодателите и възложителите по договори за управление и контрол - за данъка върху социалните разходи, предвидени в част четвърта;
 6. (Нова – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) Народното събрание на Република България – за данъка върху допълнителните разходи на народните представители.
- (2) За целите на този закон неперсонифицираните дружества и осигурителните каси, създадени на основание чл. 8 от Кодекса за социално осигуряване, се приравняват на юридическите лица.
- (3) За целите на облагане на доходите с източник в Република България данъчно задължено лице е и всяко чуждестранно организационно и стопански обособено образувание (тръст,

фонд и други подобни), което самостоятелно извършва стопанска дейност или извършва и управлява инвестиции, когато не може да се установи притежателят на дохода.

(4) (Нова – ДВ, бр. 14 от 2022 г., в сила от 1.01.2022 г.) Когато едно или повече чуждестранни образувания, които са свързани предприятия и общо държат пряко или косвено 50 на сто или повече от правото на глас, дяловия капитал или правото върху дела от печалбата на учредено или установено в страната хибридно образувание, което не е данъчно задължено лице по смисъла на ал. 1 и 2, се намират в юрисдикция или юрисдикции, които считат хибридно образувание за данъчно задължено лице в Република България, то това хибридно образувание се приравнява на юридическо лице за целите на закона. Печалбите и доходите на хибридно образувание по изречение първо се облагат по реда на закона, доколкото същите не са обложени по друг начин в страната или съгласно законодателството на друга юрисдикция.

(5) (Нова – ДВ, бр. 14 от 2022 г., в сила от 1.01.2022 г.) Алинея 4 не се прилага за колективна инвестиционна схема. За целите на изречение първо колективна инвестиционна схема е инвестиционен фонд или схема, които отговарят едновременно на следните условия:

1. имат множество собственици;
2. притежават диверсифициран портфейл от ценни книжа;
3. предмет са на нормативна уредба за защита на инвеститорите.

(6) (Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) За целите на прилагане на част пета "а" данъчно задължени лица са лицата по чл. 260е и чл. 260я²⁵.

Местни юридически лица

Чл. 3. (1) Местни юридически лица са:

1. юридическите лица, учредени съгласно българското законодателство;
2. дружествата, учредени съгласно Регламент (ЕО) № 2157/2001 на Съвета, и кооперациите, учредени съгласно Регламент (ЕО) № 1435/2003 на Съвета, когато седалището им е в страната и са вписани в български регистър.

(2) Местните юридически лица се облагат с данъци по този закон за печалбите и доходите си от всички източници в Република България и в чужбина.

Чуждестранни юридически лица

Чл. 4. (1) Чуждестранни юридически лица са онези, които не са местни.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) Чуждестранните юридически лица се облагат с данъци по този закон за печалбите, реализирани чрез място на стопанска дейност в Република България, или от разпореждане с имущество на такова място на стопанска дейност, както и за доходите, посочени в този закон, с източник в Република България.

Видове данъци

Чл. 5. (1) Печалбите се облагат с корпоративен данък.

(2) Доходите на местни и чуждестранни юридически лица, посочени в този закон, се облагат с данък, удържан при източника.

(3) Разходите, посочени в този закон, се облагат с данък върху разходите.

(4) С алтернативен на корпоративния данък се облагат:

1. (изм. – ДВ, бр. 1 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.) дейността от организиране на посочените в този закон хазартни игри;
2. приходите от сделки по чл. 1 от Търговския закон, както и от отдаване под наем на движимо и недвижимо имущество на бюджетните предприятия;
3. дейността от опериране на кораби.

(5) (Нова – ДВ, бр. 32 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г.) Дейността на лицата по чл. 2, ал. 1, т. 1 и 2 по таксиметров превоз на пътници се облага с данък върху таксиметров превоз на пътници по реда на Закона за местните данъци и такси. За всички останали дейности тези лица се облагат по реда на този закон.

- (6) (Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) Допълнителните печалби на многонационалните и големите национални групи предприятия се облагат с допълнителен данък и с национален допълнителен данък в случаите по част пета "а".
- (7) (Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1 януари на годината, следваща годината, в която Европейската комисия се е произнесла, че мярката не е държавна помощ или е съвместима държавна помощ) Дейността на лицата по чл. 2, ал. 1, т. 1, 2 и 3, посочена в т. 2 на приложение № 4 към глава втора, раздел VI от Закона за местните данъци и такси, се облага с патентен данък по реда на Закона за местните данъци и такси. За всички останали дейности тези лица се облагат по реда на този закон.
- (8) (Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1 януари на годината, следваща годината, в която Европейската комисия се е произнесла, че мярката не е държавна помощ или е съвместима държавна помощ) Когато в рамките на текущата данъчна година отпаднат основанията за облагане с патентен данък по реда на Закона за местните данъци и такси, печалбите на лицата по чл. 2, ал. 1, т. 1, 2 и 3 се облагат по общия ред на този закон.
- (9) (Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1 януари на годината, следваща годината, в която Европейската комисия се е произнесла, че мярката не е държавна помощ или е съвместима държавна помощ) В случаите по ал. 8 лицата по чл. 2, ал. 1, т. 1, 2 и 3 не дължат авансови вноски за текущата година по смисъла на този закон.
- (10) (Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1 януари на годината, следваща годината, в която Европейската комисия се е произнесла, че мярката не е държавна помощ или е съвместима държавна помощ) Когато в рамките на текущата данъчна година лицето по чл. 2, ал. 1, т. 1, 2 или 3 се дерегетира по Закона за данък върху добавената стойност, то се облага по общия ред на този закон за цялата данъчна година.

Определяне размера на данъка

Чл. 6. Размерът на данъка се определя, като данъчната основа се умножи по данъчната ставка.

Данъчни декларации и годишни отчети за дейността

(Загл. изм. – ДВ, бр. 38 от 2020 г., в сила от 1.01.2022 г.)

Чл. 7. (1) (Предишен текст на чл. 7 – ДВ, бр. 97 от 2016 г., в сила от 1.01.2018 г.)

Образците на декларации и на други документи по този закон се утвърждават със заповед на министъра на финансите и се обнародват в "Държавен вестник".

(2) (Нова – ДВ, бр. 97 от 2016 г., в сила от 1.01.2018 г.) Подаването на декларациите по образец по този закон се извършва по електронен път.

(3) (Нова – ДВ, бр. 38 от 2020 г., в сила от 1.01.2022 г.) Годишни отчети за дейността се подават по електронен път по ред и начин съгласно чл. 20, ал. 5 от Закона за статистиката.

Внасяне на данъци

Чл. 8. (1) (Изм. – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) Дължимите данъци

по този закон се внасят от данъчно задължените лица в приход на държавния бюджет.

(2) Дължимите данъци се внасят по сметка на териториалната дирекция на Националната агенция за приходите по регистрацията или където подлежат на регистрацията данъчно задължените лица.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) Дължимите данъци се смятат за внесени на датата, на която сумите са постъпили в държавния бюджет по сметката на съответната териториална дирекция на Националната агенция за приходите.

Лихва за просрочие

Чл. 9. За невнесените в срок дължими данъци, включително за авансовите вноски, се дължат лихви съгласно Закона за лихвите върху данъци, такси и други подобни държавни вземания.

Документална обоснованост

Чл. 10. (1) Счетоводен разход се признава за данъчни цели, когато е документално обоснован чрез първичен счетоводен документ по смисъла на Закона за счетоводството, отразяващ вярно стопанската операция.

(2) Счетоводен разход се признава за данъчни цели и когато в първичния счетоводен документ липсва част от изискуемата информация по Закона за счетоводството, при условие че за липсващата информация са налице документи, които я удостоверяват.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) Извън случаите по ал. 2, счетоводен разход се признава и когато първичният счетоводен документ е издаден от лице, което не е предприятие по смисъла на чл. 2 от Закона за счетоводството и в документа липсва част от изискуемата информация по Закона за счетоводството, когато този документ отразява вярно документираната стопанска операция.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 23 от 2013 г., в сила от 8.03.2013 г.) Данъчно задължените лица са длъжни да регистрират и отчитат извършените продажби на стоки и услуги чрез издаване на фискална касова бележка от фискално устройство (фискален бон) или чрез издаване на касова бележка от интегрирана автоматизирана система за управление на търговската дейност (системен бон) по ред, определен с наредба на министъра на финансите, освен когато заплащането се извършва по банков път или чрез прихващане. Липсата на фискална касова бележка от фискално устройство или на касова бележка от интегрирана автоматизирана система за управление на търговската дейност, когато е налице задължение за издаването им, е основание за непризнаване на счетоводен разход за данъчни цели.

(5) За международния въздушен транспорт счетоводен разход е документално обоснован, когато е документиран чрез първичен счетоводен документ и бордната карта от осъществения полет. Когато първичният счетоводен документ (протокол) се издава от лицето, което извършва продажбата от името и за сметка на превозвача, то се приема за издател на документа.

(6) (Нова - ДВ, бр. 110 от 2007 г., доп., бр. 23 от 2013 г., в сила от 8.03.2013 г., изм., бр. 75 от 2016 г., в сила от 1.01.2016 г.) Документална обоснованост за разходите по чл. 204, ал. 1, т. 1, обложени с данък върху разходите, е налице и когато те са документираны само с фискална касова бележка от фискално устройство или с касова бележка от интегрирана автоматизирана система за управление на търговската дейност. Разходите, свързани с експлоатация на превозни средства, които се използват както за дейността, така и за лично ползване, се признават за данъчни цели и когато не е издаден пътен лист или друг подобен документ, когато при определяне на данъчната основа за облагане с данък върху разходите по чл. 204, ал. 1, т. 4 е приложена разпоредбата на чл. 215а, ал. 2, т. 2.

Разходи, определени като задължителни с нормативен акт

Чл. 11. Разходите, определени като задължителни с нормативен акт, се признават за данъчни цели и не се облагат с данък върху разходите, освен когато в този закон е предвидено друго.

Данъчно третиране на договори за оперативен лизинг, съгласно Международните счетоводни стандарти, при лизингополучатели

Чл. 11а. (Нов – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) (1) Счетоводно отчетените разходи и приходи във връзка с договори за оперативен лизинг, съгласно Международните счетоводни стандарти, при лизингополучатели, не се признават за данъчни цели. Активи с право на ползване във връзка с договори за оперативен лизинг, съгласно Международните счетоводни стандарти, признати при лизингополучатели, не са данъчни амортизируеми активи.

(2) За данъчни цели се признават разходите и приходите, определени съгласно правилата на Счетоводен стандарт 17 "Лизинг" по отношение на експлоатационния лизинг, приложени

към съответните договори за оперативен лизинг по ал. 1. Сумите по предходното изречение се третират като счетоводни разходи и приходи за целите на закона.

(3) (Нова – ДВ, бр. 14 от 2022 г., в сила от 18.02.2022 г.) Счетоводно отчетените разходи, приходи, печалби и загуби във връзка с договори за продажба с обратен лизинг, класифициран като оперативен лизинг, съгласно Международните счетоводни стандарти, при продавачи лизингополучатели, не се признават за данъчни цели. Активи с право на ползване във връзка с договори за продажба с обратен лизинг, класифициран като оперативен лизинг, съгласно Международните счетоводни стандарти, признати при продавачи лизингополучатели, не са данъчни амортизируеми активи.

(4) (Нова – ДВ, бр. 14 от 2022 г., в сила от 18.02.2022 г.) За данъчни цели се признават разходите, приходите, печалбите и загубите, определени съгласно правилата на Счетоводен стандарт 17 "Лизинг" по отношение на договори за продажба с обратен лизинг, класифициран като експлоатационен лизинг, приложени към съответните договори по ал. 3. Сумите по изречение първо се третират като счетоводни разходи, приходи, печалби и загуби за целите на закона.

(5) (Нова – ДВ, бр. 14 от 2022 г., в сила от 18.02.2022 г.) Алинеи 1 и 2 не се прилагат за договори по ал. 3.

Глава втора

ИЗТОЧНИЦИ НА ПЕЧАЛБА И ДОХОДИ

Печалба и доходи от източници в Република България

Чл. 12. (1) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) Печалбите на чуждестранните юридически лица, които произтичат от стопанска дейност чрез място на стопанска дейност в страната или от разпореждане с имущество на такова място на стопанска дейност, са от източник в страната.

(2) Доходите от финансови активи, издадени от местни юридически лица, държавата и общините, са от източник в страната.

(3) Доходите от сделки с финансови активи по ал. 2 са от източник в страната.

(4) Доходите от дивиденди и ликвидационни дялове от участие в местни юридически лица са от източник в страната.

(5) Следните доходи, начислени от местни юридически лица, местни еднолични търговци или чуждестранни юридически лица и еднолични търговци чрез място на стопанска дейност или определена база в страната или изплатени от местни физически лица или от чуждестранни физически лица, които разполагат с определена база в страната, в полза на чуждестранни юридически лица, са от източник в страната:

1. лихви, в това число лихви, съдържащи се във вноските по финансов лизинг;
2. доходи от наем или друго предоставяне за ползване на движимо имущество;
3. авторски и лицензионни възнаграждения;
4. възнаграждения за технически услуги;
5. възнаграждения по договори за франчайз и факторинг;
6. възнаграждения за управление или контрол на българско юридическо лице.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) Доходи по ал. 5, начислени в полза на чуждестранни юридически лица от място на стопанска дейност на местно лице или от определена база на местни физически лица, разположени извън територията на страната, не са от източник в страната.

(7) Доходите от селско, горско, ловно и рибно стопанство на територията на страната са от източник в страната.

(8) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) Следните доходи са от източник в страната:

1. доходи от наем или друго предоставяне за ползване на недвижимо имущество, включително идеална част от недвижимо имущество, намиращо се в страната;
 2. доходи от разпореждане с недвижимо имущество, включително идеална част или ограничено вещно право върху недвижимо имущество, намиращо се в страната.
- (9) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г., изм., бр. 1 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.) Неустойки и обезщетения от всякакъв вид, с изключение на обезщетенията по застрахователни договори, начислени от местни юридически лица, местни еднолични търговци или чуждестранни юридически лица и еднолични търговци чрез място на стопанска дейност или определена база в страната в полза на чуждестранни юридически лица, установени в юрисдикции с преференциален данъчен режим, са доходи от източник в страната.
- (10) (Предишна ал. 9 - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) При определянето на източника на доход по този член мястото на изплащане на дохода не се взема предвид.

Глава трета

МЕЖДУНАРОДНО ОБЛАГАНЕ

Международни договори

Чл. 13. Когато в международен договор, ратифициран от Република България, обнародван и влязъл в сила, се съдържат разпоредби, различни от разпоредбите на този закон, прилагат се разпоредбите на съответния международен договор.

Данъчен кредит за платен данък в чужбина

Чл. 14. (1) Когато не се прилагат разпоредби на международен договор по чл. 13, данъчно задължените лица имат право на данъчен кредит при условията и по реда на този закон.

(2) При определяне на корпоративния данък или на алтернативните данъци по този закон данъчно задължените лица имат право на данъчен кредит за всеки подобен на корпоративния или наложен вместо него данък, платен в чужбина.

(3) Данъчно задължените лица имат право на данъчен кредит за данъка, наложен в чужбина, върху brutния размер на доходите от дивиденди, лихви, авторски и лицензионни възнаграждения, възнаграждения за технически услуги и наеми.

(4) Данъчният кредит по ал. 2 и 3 се определя за всяка държава и за всеки вид доход поотделно и се ограничава до размера на българския данък върху тези печалби или доходи.

Глава четвърта

ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ НА ОТКЛОНЕНИЕ ОТ

ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ

Сделки между свързани лица

Чл. 15. (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) Когато свързани лица осъществяват търговските и финансовите си взаимоотношения при условия, които оказват влияние върху размера на данъчната основа, отличаващи се от условията между несвързани лица, данъчната основа се определя и се облага с данък при условията, които биха възникнали за несвързани лица.

Отклонение от данъчно облагане

Чл. 16. (1) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) Когато една или повече сделки, включително между несвързани лица, са сключени при условия, чието изпълнение води до отклонение от данъчно облагане, данъчната основа се определя, без да се

вземат под внимание тези сделки, някои техни условия или тяхната правна форма, а се взема под внимание данъчната основа, която би се получила при извършване на обичайна сделка от съответния вид по пазарни цени и насочена към постигане на същия икономически резултат, но която не води до отклонение от данъчно облагане.

(2) За отклонение от данъчно облагане се смята и:

1. значителното превишение на количествата на влаганите материали и суровини за производство и други производствени разходи над обичайните за извършваната от лицето дейност, когато превишението не се дължи на обективни причини;
2. договорите за заем за ползване или друго безвъзмездно предоставяне за ползване на материални или нематериални блага;
3. получаването или предоставянето на кредити с лихвен процент, отличаващ се от пазарната лихва към момента на сключване на сделката, включително в случаите на безлихвени заеми или друга временна безвъзмездна финансова помощ, както и опрощаването на кредити или изплащането за своя сметка на кредити, несвързани с дейността;
4. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) начисляването на възнаграждения или обезщетения за услуги, без те да са реално осъществени.

(3) Когато чрез привидна сделка се прикрива друга сделка, данъчното задължение се определя при условията на прикритата сделка.

Чл. 17. (Отм. – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.).

ЧАСТ ВТОРА

КОРПОРАТИВЕН ДАНЪК

Глава пета

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Данъчен финансов резултат

Чл. 18. (1) (Изм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) Данъчен финансов резултат е счетоводният финансов резултат, преобразуван по реда на този закон.

(2) Положителният данъчен финансов резултат е данъчна печалба.

(3) Отрицателният данъчен финансов резултат е данъчна загуба.

Данъчна основа

Чл. 19. Данъчната основа за определяне на корпоративния данък е данъчната печалба.

Данъчна ставка

Чл. 20. Данъчната ставка на корпоративния данък е 10 на сто.

Данъчен период

Чл. 21. (1) Данъчният период за определяне на корпоративния данък е календарната година, освен когато в този закон е предвидено друго.

(2) За новоучредените данъчно задължени лица данъчният период обхваща периода от датата на учредяването им до края на годината, освен когато в този закон е предвидено друго.

Глава шеста

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА

ДАНЪЧНИЯ ФИНАНСОВ РЕЗУЛТАТ

Определяне на данъчния финансов резултат

Чл. 22. (Изм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) Данъчният финансов резултат се определя, като счетоводният финансов резултат се преобразува по ред и начин, определени в този закон, със:

1. данъчните постоянни разлики;
2. данъчните временни разлики;
3. (изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) други суми в случаите, предвидени в този закон.

Данъчни постоянни разлики и преобразуване на счетоводния финансов резултат с тях

Чл. 23. (1) Данъчни постоянни разлики са счетоводни приходи или разходи, които не са признати за данъчни цели.

(2) За целите на определяне на данъчния финансов резултат, когато в този закон е посочено, че:

1. разход (загуба) не е признат за данъчни цели, с този разход (загуба) се увеличава счетоводният финансов резултат в годината на счетоводното отчитане на разхода (загубата) и не се преобразуват счетоводните финансови резултати през следващите години;
2. приход (печалба) не е признат за данъчни цели, с този приход (печалба) се намалява счетоводният финансов резултат в годината на счетоводното отчитане на прихода (печалбата) и не се преобразуват счетоводните финансови резултати през следващите години.

Данъчни временни разлики и преобразуване на счетоводния финансов резултат с тях

Чл. 24. (1) Данъчни временни разлики възникват, когато приходи или разходи са признати за данъчни цели в година, различна от годината на счетоводното им отчитане.

(2) Данъчна временна разлика е:

1. разход, непризнат за данъчни цели в годината на счетоводното му отчитане, който ще бъде признат през следващи години, когато настъпят условията за признаване съгласно тази част;
2. приход, непризнат за данъчни цели в годината на счетоводното му отчитане, който ще бъде признат през следващи години, когато настъпят условията за признаване съгласно тази част.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) Данъчни временни разлики възникват и в случаите на:

1. преобразуване на дружества и кооперации по реда на глава деветнадесета;
2. трансфер на активи/дейности по реда на глава двадесета.

(4) За целите на определяне на данъчния финансов резултат, когато в този закон е посочено, че:

1. разход (загуба), който не е признат за данъчни цели в годината на счетоводното отчитане и ще бъде признат през следващи години при настъпване на условието за признаване съгласно тази част, с разхода (загубата) се:

- а) увеличава счетоводният финансов резултат в годината на счетоводното отчитане на разхода (загубата) - възникване на данъчна временна разлика;
- б) намалява счетоводният финансов резултат в годината на настъпване на условието за признаване съгласно тази част - обратно проявление на данъчна временна разлика;

2. приход (печалба), който не е признат за данъчни цели в годината на счетоводното отчитане и ще бъде признат през следващи години при настъпване на условието за признаване съгласно тази част, с прихода (печалбата) се:

- а) намалява счетоводният финансов резултат в годината на счетоводното отчитане на прихода (печалбата) - възникване на данъчна временна разлика;

б) увеличава счетоводният финансов резултат в годината на настъпване на условието за признаване съгласно тази част - обратно проявление на данъчна временна разлика.

(5) (Нова – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) За целите на определяне на данъчния финансов резултат, когато данъчна временна разлика, свързана с актив, е формирана по реда на глава двадесета, в годината на отписване на актива счетоводният финансов резултат се:

1. намалява със сумата на данъчната временна разлика в случаите, когато тя е формирана в резултат на превишение на пазарната цена на актива над:

а) стойността за данъчни цели на актива – за данъчна временна разлика, формирана по реда на чл. 155а, ал. 4, т. 2 и чл. 155б, ал. 5, т. 2;

б) счетоводната стойност на актива – за данъчна временна разлика, формирана по реда на чл. 155д, ал. 3;

в) пазарната цена на актива към момента на предишния трансфер от страната – за данъчна временна разлика, формирана по реда на чл. 155д, ал. 4;

2. увеличава със сумата на данъчната временна разлика в случаите, когато тя е формирана в резултат на това, че пазарната цена на актива е по-ниска от:

а) стойността за данъчни цели на актива – за данъчна временна разлика, формирана по реда на чл. 155а, ал. 4, т. 2 и чл. 155б, ал. 5, т. 2;

б) счетоводната стойност на актива – за данъчна временна разлика, формирана по реда на чл. 155д, ал. 3;

в) пазарната цена на актива към момента на предишния трансфер от страната – за данъчна временна разлика, формирана по реда на чл. 155д, ал. 4.

(6) (Нова – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) За целите на определяне на данъчния финансов резултат, когато данъчна временна разлика, свързана с пасив, е формирана по реда на чл. 155б, ал. 5, т. 3, в годината на отписване на пасива счетоводният финансов резултат се:

1. намалява със сумата на данъчната временна разлика в случаите, когато тя е формирана в резултат на превишение на стойността за данъчни цели на пасива над пазарната му цена;

2. увеличава със сумата на данъчната временна разлика в случаите, когато тя е формирана в резултат на превишение на пазарната цена на пасива над стойността му за данъчни цели.

Данъчно признати приходи и разходи

Чл. 25. За целите на определяне на данъчния финансов резултат, когато в този закон е посочено, че приход (разход) или печалба (загуба) е признат за данъчни цели в годината на счетоводното му отчитане, с него не се преобразува счетоводният финансов резултат за текущата или следващи години.

Глава седма ДАНЪЧНИ ПОСТОЯННИ РАЗЛИКИ

Непризнати разходи за данъчни цели

Чл. 26. Не се признават за данъчни цели следните счетоводни разходи:

1. разходи, несвързани с дейността;

2. разходи, които не са документално обосновани по смисъла на този закон;

3. разход за начислен данък или ползван данъчен кредит по реда на Закона за данък върху добавената стойност, когато разходът от стопанската операция, с която е свързан данъкът върху добавената стойност, не е признат за данъчни цели;

4. (изм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) разход, отчетен от доставчик по Закона за данък върху добавената стойност за начислен от него или от органа по приходите данък върху добавената стойност за извършена доставка, с изключение на начисления данък при безвъзмездни доставки и доставки по повод deregистрация по Закона за данък върху добавената стойност; тази точка не се прилага за разходи, отчетени в резултат на корекция на данъчен кредит по Закона за данък върху добавената стойност;

5. (изм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) последващите разходи, отчетени по повод на вземане, възникнало в резултат на начислен данък или ползван данъчен кредит по т. 3, 4, 8 и 10;
6. (доп. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) разходи за начислени глоби, конфискации, включително по чл. 307а от Наказателния кодекс и други санкции за нарушаване на нормативни актове, лихвите за просрочие на публични държавни или общински задължения;
7. разходи за дарения извън посочените в чл. 31;
8. разходи за данък, който подлежи на удържане при източника и е за сметка на платеща на дохода;
9. разходи за работна заплата в търговските дружества с над 50 на сто държавно или общинско участие, превишаващи определените с нормативни актове средства;
10. (нова - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) разход, отчетен при реализиране на отговорност за дължимия и невнесен данък върху добавената стойност в случаите по чл. 177 от Закона за данък върху добавената стойност;
11. (нова - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) разходи, които представляват скрито разпределение на печалбата;
12. (нова - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) разходи за подкуп и/или прикриващи подкуп на длъжностно лице или на чуждо длъжностно лице;
13. (нова - ДВ, бр. 42 от 2024 г.) разходи за бонуси по Закона за хазарта.

Непризнати приходи за данъчни цели

Чл. 27. (1) Не се признават за данъчни цели следните счетоводни приходи:

1. (доп. - ДВ, бр. 69 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г.) приходи в резултат на разпределение на дивиденди от местни юридически лица и от чуждестранни лица, които са местни лица за данъчни цели на държава - членка на Европейския съюз, или на друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство;
2. (доп. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г., изм., бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) приходи, възникнали по повод на непризнати за данъчни цели разходи по чл. 26, т. 3, 4, 5, 6, 8 и 10 до размера на непризнатите разходи;
3. приходи от лихви върху недължимо внесени или събрани публични задължения, както и върху невъзстановен в срок данък върху добавената стойност, начислени от държавните или общинските органи.

(2) Алинея 1, т. 1 не се прилага:

1. (изм. - ДВ, бр. 21 от 2021 г., доп., бр. 51 от 2022 г.) за начислени приходи в резултат на разпределение на дивиденди от лицензирани дружества със специална инвестиционна цел по Закона за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация;
2. при скрито разпределение на печалба;
3. (нова - ДВ, бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) за начислени приходи в резултат на разпределение на суми, доколкото тези суми са признати за данъчни цели разходи и/или водят до намаление на данъчния финансов резултат на разпределящото лице независимо от начина на счетоводното им отчитане при това лице.

Непризнати разходи от липси и брак

Чл. 28. (1) Не се признават за данъчни цели счетоводните разходи от липси на дълготрайни и краткотрайни активи, с изключение на произтичащите от непреодолима сила.

(2) Не се признават за данъчни цели счетоводните разходи от липси и брак на материални запаси.

(3) Алинея 2 не се прилага, когато разходите се дължат на:

1. непреодолима сила;
2. технологичен брак или промяна на физико-химичните свойства, установени с нормативен акт или с фирмени стандарти, когато не е налице нормативен акт, и в обичайните за съответната дейност размери;

3. изтичане срока на годност съгласно нормативен акт или фирмени стандарти, когато не е налице нормативен акт, и в обичайните за съответната дейност размери;
4. (нова - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) липси на стоки, произтичащи от търговска дейност в обекти, в които клиентите имат пряк физически достъп до предлаганите стоки, в размер до 0,25 на сто от размера на нетните приходи от продажби на съответния търговски обект.
- (4) (Изм. – ДВ, бр. 97 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) Не се признава за данъчни цели разходът за данък по чл. 79, ал. 1 от Закона за данък върху добавената стойност на активи, непризнати по реда на ал. 1 - 3.
- (5) Не се признават за данъчни цели последващите счетоводни разходи, отчетени по повод на вземане, възникнало в резултат на липси и брак на активи, непризнати по реда на ал. 1 - 4.

Непризнати приходи, възникнали по повод на липси и брак

Чл. 29. Не се признават за данъчни цели счетоводните приходи, възникнали по повод на липси и брак на активи или вземане, свързано с тях, до размера на непризнатите разходи по чл. 28.

Признаване на част от неразпределяемите разходи на юридически лица с нестопанска цел

Чл. 30. (1) Счетоводно отчетените неразпределяеми разходи, съответстващи на дейността, подлежаща на облагане с корпоративен данък, на юридически лица с нестопанска цел, не се признават за данъчни цели.

(2) За данъчни цели се признава частта от неразпределяемите разходи, определена, като общият размер на неразпределяемите разходи се умножи по съотношението между приходите от дейността, подлежаща на облагане с корпоративен данък, и всички приходи на юридическото лице с нестопанска цел.

Разходи за дарения

Чл. 31. (1) За данъчни цели се признават счетоводни разходи за дарения в общ размер до 10 на сто от положителния счетоводен финансов резултат (счетоводната печалба), когато разходите за дарения са направени в полза на:

1. здравни и лечебни заведения;
2. (изм. - ДВ, бр. 51 от 2011 г., бр. 24 от 2019 г., в сила от 1.07.2020 г. - изм., бр. 101 от 2019 г.) социални или интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа съгласно Закона за социалните услуги, както и на Агенцията за социално подпомагане и на фонд "Социална закрила" към министъра на труда и социалната политика;
3. (доп. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г., изм., бр. 79 от 2015 г., в сила от 1.08.2016 г., отм., бр. 24 от 2019 г., в сила от 1.07.2020 г. - изм., бр. 101 от 2019 г., а в частта относно "домове за медико-социални грижи за деца съгласно Закона за лечебните заведения", в сила от 31.12.2023 г. - изм., бр. 110 от 2020 г., в сила от 31.12.2020 г., бр. 8 от 2022 г., в сила от 1.01.2022 г., бр. 104 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г.);
4. детски ясли, детски градини, училища, висши училища или академии;
5. бюджетни предприятия по смисъла на Закона за счетоводството;
6. регистрирани в страната вероизповедания;
7. (изм. – ДВ, бр. 105 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) специализирани предприятия или кооперации на хора с увреждания, вписани в регистъра по чл. 83 от Закона за хората с увреждания, както и в полза на Агенцията за хората с увреждания;
8. хора с увреждания, както и за технически помощни средства за тях;
9. (изм. - ДВ, бр. 35 от 2009 г., в сила от 12.05.2009 г.) лица, пострадали при бедствия по смисъла на Закона за защита при бедствия, или на семействата им;
10. Българския Червен кръст;
11. социално слаби лица;
12. деца с увреждания или без родители;

13. културни институти или за целите на културния, образователния или научния обмен по международен договор, по който Република България е страна;
14. (изм. – ДВ, бр. 74 от 2016 г., в сила от 1.01.2018 г.) юридически лица с нестопанска цел със статут в обществена полза, с изключение на организации, подпомагащи културата по смисъла на Закона за меценатството;
15. (изм. - ДВ, бр. 32 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г., отм., бр. 68 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.);
16. (доп. - ДВ, бр. 35 от 2011 г., в сила от 3.05.2011 г.) Фонд "Енергийна ефективност и възобновяеми източници";
17. комуни за лечение на наркозависими, както и на наркозависими лица за тяхното лечение;
18. (нова - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г.) детския фонд на Организацията на обединените нации (УНИЦЕФ);
19. (нова – ДВ, бр. 91 от 2018 г., в сила от 2.05.2019 г.) социални предприятия, вписани в регистъра на социалните предприятия, за осъществяване на социалната им дейност и/или за постигане на социалните им цели.
- (2) (Доп. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г., изм., бр. 99 от 2011 г., в сила от 1.01.2012 г., бр. 97 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г., бр. 102 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) За данъчни цели се признават счетоводни разходи за дарения в общ размер до 50 на сто от счетоводната печалба, когато разходите за дарения са направени в полза на Националната здравноосигурителна каса – за дейности във връзка с лечението на деца, финансирани с трансфери от бюджета на Министерството на здравеопазването, и Център за асистирана репродукция.
- (3) За данъчни цели се признава безвъзмездно предоставената помощ при условията и по реда на Закона за меценатството в размер до 15 на сто от счетоводната печалба.
- (4) За данъчни цели се признават разходите за дарения на компютри и периферни устройства за тях, които са произведени до една година преди датата на дарението, направени в полза на български училища, включително висши училища.
- (5) Общият размер на разходите за дарения, признати за данъчни цели по ал. 1 - 4, не може да превишава 65 на сто от счетоводната печалба.
- (6) Не се признава за данъчни цели целият разход за дарение, когато с дарението се облагодетелстват пряко или косвено ръководителите, които го отпускат, или тези, които се разпореждат с него, или са налице доказателства, че предметът на дарението не е получен.
- (7) (Нова - ДВ, бр. 32 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) Алинеи 1 - 6 се прилагат и за дарения, направени в полза на идентични или сходни на изброените в ал. 1 - 4 лица, установени в или граждани на друга държава - членка на Европейския съюз, или на държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, когато лицето, направило дарението, притежава официален легализиран документ, удостоверяващ статута на получателя на дарението, издаден или заверен от компетентен орган на съответната чужда държава, и неговия превод на български език, извършен от заклет преводач.

Разходи за учредяване на данъчно задължено лице

Чл. 32. (1) Счетоводните разходи за учредяване на юридическо лице не се признават за данъчни цели при данъчно задължените лица - учредители. Непризнатите разходи се признават за данъчни цели при определяне на данъчния финансов резултат на новоучреденото юридическо лице в годината на възникването му.

(2) Разходите по ал. 1 се признават за данъчни цели при учредителите, когато настъпят обстоятелства, определящи, че ново юридическо лице няма да възникне. Разходите се признават в годината на настъпване на обстоятелствата, ако са спазени изискванията на този закон.

Данъчно третиране на приходи и разходи, печалби и загуби, отчетени от контролиращ съдружник в съвместно контролирано предприятие

Чл. 32а. (Нов - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2009 г.) Не се признават за данъчни цели счетоводните приходи и разходи, печалби и загуби, отчетени от контролиращ съдружник в съвместно контролирано предприятие в резултат на прилагане на метода на пропорционална консолидация, когато съвместно контролираното предприятие е данъчно задължено лице.

Разходи за пътуване и престой на физически лица

Чл. 33. (Изм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г., в сила от 1.01.2007 г.) (1) Признават се за данъчни цели следните счетоводни разходи за пътуване и престой на физически лица, когато пътуването и престоят са извършени във връзка с дейността на данъчно задълженото лице:

1. разходите за пътуване и престой на физически лица, които са в трудови правоотношения с данъчно задълженото лице или са наети от него по извънтрудови правоотношения, включително на управители, членове на управителни или контролни органи на данъчно задълженото лице;

2. разходите, извършени от едноличен търговец за пътуване и престой на:

а) физическото лице - собственик на предприятието на едноличния търговец, и

б) лицата, които са в трудови правоотношения с едноличния търговец или са наети от него по извънтрудови правоотношения.

(2) Не се признават за данъчни цели счетоводните разходи за пътуване и престой на акционерите или съдружниците, когато те извършват пътуването и престоя в качеството си на акционери или съдружници.

Разходи за ремонт на елементи на техническа инфраструктура – публична държавна или публична общинска собственост

Чл. 33а. (Нов – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) (1) Признават се за данъчни цели разходи за ремонт на елементи на техническа инфраструктура, които по силата на закон са публична държавна или публична общинска собственост и са свързани с дейността на данъчно задълженото лице, включително и в случай, че елементите на техническата инфраструктура са достъпни за ползване и от други субекти.

(2) В случаите, в които за ремонт по ал. 1 е договорено възнаграждение, включително когато възнаграждението е определено изцяло или частично в стоки или услуги, се прилага общият ред на закона.

Глава осма

ДАНЪЧНИ ВРЕМЕННИ РАЗЛИКИ

Непризнаване на приходи и разходи от последващи оценки (преоценки и обезценки)

Чл. 34. (1) (Доп. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г.) Приходите и разходите от последващи оценки на активи и пасиви не се признават за данъчни цели в годината на счетоводното им отчитане. Приходите и разходите от последващи оценки на вземания и разходите от отписване на вземания като несъбираеми не се признават за данъчни цели в годината на счетоводното им отчитане, при условие че в същата или в предходна година не е настъпило някое от обстоятелствата по чл. 37.

(2) Алинея 1 не се прилага по отношение на счетоводни приходи и разходи от последващи оценки на парични позиции в чуждестранна валута по централния курс на Българската народна банка.

Признаване на приходи и разходи от последващи оценки (преоценки и обезценки)

Чл. 35. (1) Непризнатите за данъчни цели приходи и разходи от последващи оценки по реда на чл. 34 се признават за данъчни цели в годината на отписване на съответния актив или пасив.

(2) Когато стойността на отписаните през текущата година материални запаси от конкретен вид превишава стойността на материалните запаси от този вид към 31 декември на предходната година, непризнатите приходи и разходи по чл. 34 за този вид материални запаси през предходни години се признават за данъчни цели през текущата година.

(3) Алинеи 1 и 2 не се прилагат в случаите на липси и брак на активи, които не са признати за данъчни цели по реда на чл. 28.

Приходи и разходи от първоначално признаване и последваща оценка на биологични активи и селскостопанска (земяделска) продукция

Чл. 36. (1) Превишението на приходите (печалбите) от първоначално признаване и последваща оценка на биологични активи и селскостопанска (земяделска) продукция над разходите, отчетени по повод на тези активи, не се признават за данъчни цели в годината на счетоводното отчитане на тези приходи и разходи. Превишението на приходите по изречение първо се признава за данъчни цели в годината на отписване на съответния актив.

(2) Превишението на разходите, отчетени по повод на биологични активи и селскостопанска (земяделска) продукция, над приходите (печалбите) от първоначално признаване и последваща оценка на тези активи не се признават за данъчни цели в годината на счетоводното отчитане на тези приходи и разходи. Превишението на разходите по изречение първо се признава за данъчни цели в годината на отписване на съответния актив.

(3) Разпоредбите на чл. 34 и 35 не се прилагат за биологични активи и селскостопанска продукция.

Признаване на приходи и разходи от последващи оценки и от отписване на вземания

(Загл. доп. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г.)

Чл. 37. (Доп. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г.) (1) (Предишен текст на чл. 37, изм. - ДВ, бр. 100 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) Непризнатите за данъчни цели приходи и разходи от последващи оценки и от отписване на вземания по реда на чл. 34 се признават за данъчни цели най-рано в годината, в която настъпи едно от следните обстоятелства:

1. (изм. – ДВ, бр. 100 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) изтичане на три години за вземанията с тригодишен давностен срок или на 5 години за вземанията с петгодишен давностен срок от момента, в който вземането е станало изискуемо;

2. възмездно прехвърляне на вземането;

3. производството по несъстоятелност на длъжника е прекратено с утвърден оздравителен план, в който се предвижда непълно удовлетворяване на данъчно задълженото лице; непризнатите приходи и разходи се признават за данъчни цели само по отношение на намалението на вземането;

4. с влязло в сила съдебно решение е постановено, че вземането или част от него е недължимо; непризнатите приходи и разходи се признават за данъчни цели само по отношение на недължимата част от вземането;

5. (изм. – ДВ, бр. 100 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) преди изтичане на съответния срок по т. 1 вземанията са погасени по силата на закон;

б. при заличаване на длъжника, когато вземането или част от него е останало неудовлетворено - признава се до размера на неудовлетворената част.

(2) (Нова – ДВ, бр. 100 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) Когато преди настъпване на обстоятелство по ал. 1 вземането бъде изпълнено, включително, но не само, чрез плащане, събиране или прихващане, непризнатите за данъчни цели приходи и разходи от последващи оценки по реда на чл. 34 се признават за данъчни цели в годината на изпълнението.

Провизии за задължения

Чл. 38. (1) Разходите за провизии за задължения не се признават за данъчни цели в годината на счетоводното им отчитане.

(2) Непризнатите разходи за провизии по ал. 1 се признават за данъчни цели в годината на погасяване на задължението, за което е призната провизията, до размера на погасеното задължение.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) При определяне на данъчния финансов резултат счетоводният финансов резултат се намалява със счетоводните приходи, съответно със сумата, с която са намалени счетоводните разходи, отчетени по повод призната провизия.

Провизии, които не са включени в данъчната амортизируема стойност на данъчен амортизируем актив

Чл. 39. (1) При определяне на данъчния финансов резултат счетоводният финансов резултат се намалява с погасените задължения, свързани с провизии, които не са включени в данъчната амортизируема стойност на данъчен амортизируем актив съгласно чл. 53, ал. 1. Намалението по изречение първо се извършва в годината на погасяване на задължението.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) При определяне на данъчния финансов резултат счетоводният финансов резултат се намалява със счетоводните приходи, съответно със сумата, с която са намалени счетоводните разходи, отчетени по повод призната провизия.

Специфичен ред за признаване на разходи за провизии за задължения при преустановена дейност

Чл. 40. (1) Данъчно задължено лице, което е приложило чл. 38, ал. 1 или чл. 53, ал. 1, и в годината на погасяването на задълженията, за които е начислена непризната за данъчни цели провизия, е преустановило изцяло основната си дейност, не прилага разпоредбите на чл. 38, ал. 2 или чл. 39, ал. 1 и има право на прихващане или възстановяване на надвнесения корпоративен данък, определен по реда на ал. 2.

(2) Надвнесеният корпоративен данък се определя като произведение между погасената част от задълженията, за които е начислена непризнатата за данъчни цели провизия, и данъчната ставка на корпоративния данък за годината на погасяване на задълженията. Погасената част на задълженията за целите на изречение първо не може да превишава сбора от данъчните финансови резултати за последните 10 години преди годината на преустановяване на дейността.

Неизползвани отпуски

Чл. 41. (1) Разходите по натрупващи се неизползвани (компенсируеми) отпуски към 31 декември на текущата година, както и разходите, свързани с тях, за задължително обществено и здравно осигуряване, не се признават за данъчни цели в годината на счетоводното им отчитане.

(2) Непризнатите разходи по натрупващи се неизползвани (компенсируеми) отпуски по ал. 1 се признават за данъчни цели в годината, през която отпуските реално са изплатени на персонала, до размера на изплатените отпуски.

(3) Непризнатите разходи за задължително обществено и здравно осигуряване по ал. 1 се признават за данъчни цели в годината, през която съответните осигурителни вноски са внесени, до размера на внесените осигурителни вноски.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) При определяне на данъчния финансов резултат счетоводният финансов резултат се намалява със счетоводните приходи, съответно със сумата, с която са намалени счетоводните разходи, отчетени по повод задължения по ал. 1.

(5) (Нова - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) Алинея 1 не се прилага за отпуски и осигуровки, свързани с тях, отчитането на които не води до намаляване на счетоводния финансов резултат за годината на счетоводното им отчитане.

(6) (Нова - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) Не се признават за данъчни цели разходите, дължащи се на компенсиреми отпуски и осигуровки, свързани с тях, водещи до намаляване на счетоводния финансов резултат, в година, различна от годината на счетоводното отчитане на отпуските и осигуровките, когато те не са платени към 31 декември на годината, в която е намален счетоводният финансов резултат. В тези случаи съответно се прилагат ал. 2 и 3.

(7) (Нова - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) Алинеи 1 - 6 не се прилагат за компенсиремите отпуски и осигуровки, свързани с тях, които съгласно счетоводното законодателство са капитализирани като част от стойността на данъчен амортизируем актив.

Разходи, представляващи доходи на местни физически лица

Чл. 42. (1) Разходите на данъчно задължени лица, представляващи доходи на местни физически лица по Закона за данъците върху доходите на физическите лица, които не са изплатени към 31 декември на текущата година, не се признават за данъчни цели в годината на счетоводното им отчитане.

(2) Алинея 1 не се прилага за разходите, представляващи:

1. (изм. – ДВ, бр. 100 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) основно трудово възнаграждение;
2. (нова – ДВ, бр. 100 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) допълнително трудово възнаграждение, определено като задължително с нормативен акт;
3. (нова – ДВ, бр. 100 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) обезщетения, определени като задължителни с нормативен акт;
4. (предишна т. 2 - ДВ, бр. 100 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) доходи на еднолични търговци.

(3) Непризнатите разходи по ал. 1 се признават за данъчни цели в годината, през която доходът е изплатен, до размера на изплатения доход.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) При определяне на данъчния финансов резултат счетоводният финансов резултат се намалява със счетоводните приходи, съответно със сумата, с която са намалени счетоводните разходи, отчетени по повод на задължения за неизплатени доходи по ал. 1.

(5) (Нова - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) Разходите за задължителни осигурителни вноски, свързани с непризнатите разходи по ал. 1, не се признават за данъчни цели в годината на счетоводното им отчитане, когато задължителните осигурителни вноски не са внесени към 31 декември на текущата година.

(6) (Нова - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) Непризнатите разходи по ал. 5 се признават за данъчни цели в годината, през която съответните задължителни осигурителни вноски са внесени, до размера на внесените осигурителни вноски. При определяне на данъчния финансов резултат счетоводният финансов резултат се намалява със счетоводните приходи, съответно със сумата, с която са намалени счетоводните разходи, отчетени по повод на задължения по ал. 5.

(7) (Нова - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) Алинеи 1 и 5 не се прилагат за доходи и задължителни осигурителни вноски, свързани с тях, отчитането на които не води до намаляване на счетоводния финансов резултат за годината на счетоводното им отчитане.

(8) (Нова - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) Не се признават за данъчни цели разходите, дължащи се на доходи и задължителни осигурителни вноски по ал. 1 и 5, водещи до намаляване на счетоводния финансов резултат, в година, различна от годината на счетоводното отчитане на доходите и осигуровките, когато те не са платени към 31 декември на годината, в която е намален счетоводният финансов резултат. В тези случаи съответно се прилагат ал. 3 и 6.

(9) (Нова - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) Алинеи 1 - 8 не се прилагат за доходите и осигуровките, свързани с тях, които съгласно счетоводното законодателство са капитализирани като част от стойността на данъчен амортизируем актив.

Регулиране на слабата капитализация

Чл. 43. (1) (Изм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Не се признават за данъчни цели в годината на отчитането им разходите за лихви в размер, определен за текущата година по следната формула:

$НРЛ = РЛ - ПЛ - 0,75 \times ФРПЛ$, където:

НРЛ са непризнатите разходи за лихви;

РЛ са разходите за лихви, определени по реда на ал. 4;

ПЛ е общият размер на приходите от лихви;

ФРПЛ е счетоводният финансов резултат преди всички разходи и приходи от лихви.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Непризнатите по ал. 1 разходи за лихви се признават за данъчни цели през следващите години до изчерпването им в размер, определен за текущата година по следната формула:

$ПРЛ = 0,75 \times ФРПЛ + ПЛ - РЛ$, където:

ПРЛ са признатите разходи за лихви;

ФРПЛ е счетоводният финансов резултат преди всички разходи и приходи от лихви;

ПЛ е общият размер на приходите от лихви;

РЛ са разходите за лихви, определени по реда на ал. 4 за текущата година.

(3) (Нова – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) В случай че данъчно задължено лице прилага за текущата година чл. 43а, признатите разходи за лихви по реда на ал. 2 се ограничават до размера на остатъка на признатото превишение на разходи по заеми след прилагането на чл. 43а, ал. 5.

(4) (Предишна ал. 3 – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Разходите за лихви включват всички финансови (лихвени) разходи, отчетени по финансиране с привлечен капитал. В разходите за лихви не се включват разходите за:

1. (доп. – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) лихви по финансов лизинг и банков кредит, освен когато страните по сделката са свързани лица или лизингът, съответно кредитът, е гарантиран или обезпечен от или е отпуснат по нареждане на свързано лице; в случай че лизингът/кредитът е гарантиран или обезпечен едновременно от лизингополучателя/кредитополучателя и от свързано лице, в разходите за лихви не се включва частта от разходите за лихви по финансовия лизинг/банковия кредит, определена, като общият размер на разходите за лихви по лизинга/кредита се умножи по съотношението между пазарната цена на обезпечението, предоставено от лизингополучателя/кредитополучателя, определена към датата на предоставяне на обезпечението, и размера на лизинга/кредита, като в случай че съотношението надвишава 1, същото се приема за равно на 1; при промяна в обема на обезпечението или размера на лизинга/кредита предходното изречение се прилага съответно от момента на промяната;
2. наказателни лихви за закъснели плащания и неустойки;
3. лихви, непризнати за данъчни цели на друго основание в закона;
4. (нова - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) лихви и други разходи по заеми, които съгласно счетоводното законодателство са капитализирани като част от стойността на актив.

(5) (Отм., предишна ал. 4 – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Когато счетоводният финансов резултат преди всички разходи и приходи от лихви е отрицателна величина, той не участва при определяне на размера на непризнатите и признатите разходи за лихви по ал. 1 и 2.

(6) Алинея 1 не се прилага, когато:

$$\frac{ПК_1 + ПК_2}{2} \leq 3 \times \frac{СК_1 + СК_2}{2}, \text{ където}$$

ПК1 е привлеченият капитал към 1 януари на текущата година;

ПК2 е привлеченият капитал към 31 декември на текущата година;

СК1 е собственият капитал към 1 януари на текущата година;
СК2 е собственият капитал към 31 декември на текущата година.

(7) Разходите за лихви на кредитните институции не се регулират по реда на ал. 1 - 6.

Правило за ограничаване на приспадането на лихви

Чл. 43а. (Нов – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) (1) Не се признава за данъчни цели превишението на разходите по заеми за текущата година в размер, определен по следната формула:

$$\text{НПРЗ} = \text{ПРЗ} - 0,30 \times \text{ДФРЛДА},$$
 където:

НПРЗ е непризнатото превишение на разходи по заеми;

ПРЗ е превишението на разходите по заеми, определено по реда на ал. 2;

ДФРЛДА е данъчният финансов резултат преди лихви, данъци и амортизации, определен по реда на ал. 3.

(2) Превишението на разходите по заеми е сумата, с която общият размер на разходите по заеми, посочени в ал. 4, превишава общия размер на признатите за данъчни цели лихви, представляващи признати за данъчни цели приходи и/или суми, които водят до увеличение на данъчния финансов резултат, както и други приходи и/или суми, икономически еквивалентни на лихви.

(3) Данъчният финансов резултат преди лихви, данъци и амортизации за текущата година се определя по следната формула:

$$\text{ДФРЛДА} = \text{ДФР} + \text{ДА} - \text{ПЛ} + \text{РЗ},$$
 където:

ДФР е данъчният финансов резултат, формиран по общия ред на закона, преди приспадане на данъчни загуби и преди прилагането на чл. 43 и този член;

ДА е общият размер на годишните данъчни амортизации;

ПЛ е общият размер на признатите за данъчни цели лихви, представляващи приходи и/или суми, които водят до увеличение на данъчния финансов резултат, както и други приходи или суми, икономически еквивалентни на лихви;

РЗ е общият размер на разходите по заеми, посочени в ал. 4, преди прилагането на чл. 43 и този член.

(4) Разходи по заеми за целите на този член са признатите за данъчни цели разходи и/или суми, които водят до намаление на данъчния финансов резултат, в които:

1. се включват всички разходи за лихви по всякакъв вид дълг, други разходи и суми, икономически еквивалентни на лихви, както и други разходи и суми, направени във връзка с набирането на средства включително, но не само:

а) плащания по заеми, даващи право на дял от печалбата;

б) условен лихвен процент за инструменти като конвертируеми облигации и облигации с нулев купон;

в) суми по алтернативни механизми за финансиране;

г) лихви по финансов лизинг;

д) лихва, капитализирана като част от стойността на неамортизируем актив за данъчни цели, при разпореждане с този актив, амортизацията на капитализирана лихва за данъчен амортизируем актив или лихвата, включена в данъчната стойност на данъчен амортизируем актив, при разпореждане с този актив;

е) суми, изчислени на базата на възвръщаемост на финансирането съгласно правилата за трансферно ценообразуване, когато са приложими;

ж) суми на условни лихви по деривативни инструменти или споразумения за хеджиране, свързани с финансиране;

з) курсови разлики по заеми и инструменти, свързани с набирането на средства;

и) възнаграждения за гаранция при финансиране;

к) такси и подобни разходи, свързани със заемането на средства;

2. не се включват разходи и суми за наказателни лихви за закъснели плащания и неустойки, които не са свързани с финансиране.

(5) Непризнатото по ал. 1 превишение на разходи по заеми се признава за данъчни цели през следващите години до изчерпването му в размер, определен за текущата година по следната формула:

$ППРЗ = 0,30 \times ДФРЛДА + ПЛ - РЗ$, където:

ППРЗ е признатото превишение на разходи по заеми;

ДФРЛДА е данъчният финансов резултат преди лихви, данъци и амортизации, определен за текущата година по реда на ал. 3;

ПЛ е общият размер на признатите за данъчни цели лихви, представляващи приходи и/или суми, които водят до увеличение на данъчния финансов резултат, както и други приходи или суми, икономически еквивалентни на лихви;

РЗ е общият размер на разходите по заеми, посочени в ал. 4, преди прилагането на чл. 43 и този член.

(6) Когато данъчният финансов резултат преди лихви, данъци и амортизации е отрицателна величина, той не участва при определяне на размера на непризнатото и признатото превишение на разходи по заеми по ал. 1 и 5.

(7) (Изм. – ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз) Алинея 1 не се прилага, когато превишението на разходите по заеми, определено за текущата година, не надвишава 3 000 000 евро.

(8) В случаите, в които превишението на разходите по заеми, определено за текущата година, надвишава прага по ал. 7 и чл. 43 не е приложен, не се признава за данъчни цели превишението на разходите по заеми в размер равен на превишението на разходи по заеми за текущата година намалено с 30 на сто от данъчния финансов резултат преди лихви, данъци и амортизации.

(9) В случаите, в които превишението на разходите по заеми, определено за текущата година, надвишава прага по ал. 7 и:

1. непризнатото превишение на разходите по заеми по ал. 1 е по-високо от непризнатите разходи за лихви по чл. 43, ал. 1, не се признава за данъчни цели непризнатото превишение на разходите по заеми по ал. 1; в този случай чл. 43, ал. 1 не се прилага;

2. непризнатото превишение на разходите по заеми по ал. 1 е по-ниско от непризнатите разходи за лихви по чл. 43, ал. 1, не се признават за данъчни цели непризнатото превишение на разходите по заеми по ал. 1 и разликата между непризнатите разходи за лихви по чл. 43, ал. 1 и непризнатото превишение на разходите по заеми по ал. 1.

(10) Не се регулират по реда на ал. 1 – 9 разходите по заеми на кредитните институции.

Глава девета

СУМИ, УЧАСТВАЩИ ПРИ ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ДАНЪЧНИЯ ФИНАНСОВ РЕЗУЛТАТ

Финансови инструменти, допуснати до търговия на регулиран пазар

Чл. 44. (Изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г.) (1) При определяне на данъчния финансов резултат счетоводният финансов резултат се намалява с печалбата от разпореждане с финансови инструменти по смисъла на § 1, т. 21 от допълнителните разпоредби, определена като положителна разлика между продажната цена и документално доказаната цена на придобиване на тези финансови инструменти. Изречение първо не се прилага за печалби от източник в чужбина, по отношение на които в спогодба за избягване на двойното данъчно облагане е предвиден метод за избягване на двойното данъчно облагане "освобождаване с прогресия".

(2) При определяне на данъчния финансов резултат счетоводният финансов резултат се увеличава със загубата от разпореждане с финансови инструменти по смисъла на § 1, т. 21 от допълнителните разпоредби, определена като отрицателна разлика между продажната цена и документално доказаната цена на придобиване на тези финансови инструменти.

Резерв от последващи оценки на активи, които не са данъчни амортизируеми активи

Чл. 45. (Доп. - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) При определяне на данъчния финансов резултат счетоводният финансов резултат се увеличава със стойността на отписания резерв от последваща оценка (преоценъчен резерв) при отписване на активи, които не са данъчни амортизируеми активи, когато при отписването на резерва не е отчетен счетоводен приход или разход. Увеличението се извършва в годината на отписване на актива. Когато земя се трансформира в инвестиционен имот, увеличението се извършва в годината на отписване на инвестиционния имот.

Данъчно третиране на задължения

Чл. 46. (1) (Изм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) При определяне на данъчния финансов резултат счетоводният финансов резултат се увеличава със сумата на задълженията на данъчно задълженото лице, като увеличението се извършва в годината, в която настъпи едно от следните обстоятелства:

1. (изм. – ДВ, бр. 100 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) изтичане на три години за задълженията с тригодишен давностен срок или на 5 години за задълженията с петгодишен давностен срок от момента, в който задължението е станало изискуемо;
2. производството по несъстоятелност на данъчно задълженото лице е прекратено с утвърден оздравителен план, в който се предвижда непълно удовлетворяване на кредиторите; увеличението се извършва с размера на намалението на задължението;
3. с влязло в сила съдебно решение е постановено, че задължението или част от него е недължимо;
4. кредиторът се е отказал от вземането си по съдебен ред или го е опростил; увеличението се извършва с размера на опростената сума;
5. (изм. – ДВ, бр. 100 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) преди изтичане на съответния срок по т. 1 задълженията са погасени по силата на закон;
6. (изм. – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) данъчно задълженото лице е подало заявление за заличаване.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) Алинея 1 не се прилага, когато в годината на настъпване на обстоятелство по ал. 1 задължението е погасено или са отчетени счетоводни приходи в резултат на отписване на задължението.

(3) (Нова - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) Когато ал. 1 е приложена през предходна година, при определяне на данъчния финансов резултат за текущата година счетоводният финансов резултат се намалява със:

1. сумата на погасеното през текущата година задължение;
2. отчетените счетоводни приходи през текущата година в резултат на отписване на задължението.

(4) (Нова - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) Намалението по ал. 3 е до размера на увеличението по ал. 1 през предходните години за съответното задължение.

Данъчно третиране на приспаднат данъчен кредит за налични активи при регистрация или повторна регистрация по Закона за данък върху добавената стойност

Чл. 47. (1) (Доп. - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) При определяне на данъчния финансов резултат счетоводният финансов резултат се увеличава със сумата на приспаднатия от данъчно задълженото лице данъчен кредит за наличните активи към датата на регистрацията

или повторната регистрация по Закона за данък върху добавената стойност, когато не са отчетени счетоводни приходи по повод приспаднатия данъчен кредит.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г.).

(3) (Изм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) Алинея 1 не се прилага, когато:

1. данъкът върху добавената стойност не е включен в историческата цена на актива, или
2. активът не е данъчен амортизируем актив и същият е отписан в годината на регистрацията или повторната регистрация по Закона за данък върху добавената стойност.

(4) (Нова - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) Когато се отпише актив, който не е данъчен амортизируем актив и за който е приложена ал. 1 в предходна година, при определяне на данъчния финансов резултат за текущата година счетоводният финансов резултат се намалява със сумата на приспаднатия данъчен кредит за съответния актив, с която е увеличен счетоводният финансов резултат по реда на ал. 1.

Данъчно третиране при разпределяне на дивиденди от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал

Чл. 47а. (Нов - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2009 г.) (1) При определяне на данъчния финансов резултат на акционери или съдружници счетоводният им финансов резултат се намалява с разпределените дивиденди от местни юридически лица или от чуждестранни лица, които са местни лица за данъчни цели на държава - членка на Европейския съюз, или на друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, когато инвестицията се отчита по метода на собствения капитал.

(2) При финансовите институции намалението по ал. 1 е с разпределените дивиденди през годината. Намалението се извършва в годината на признаване на разпределените дивиденди в годишния финансов отчет на финансовата институция.

(3) При данъчно задължените лица, които не са финансови институции, намалението по ал. 1 е с разпределените дивиденди за периода от придобиване до отписване на инвестицията. Намалението се извършва в годината на отписване на инвестицията.

(4) Алинеи 1 - 3 не се прилагат за:

1. дивиденди, разпределени от печалби, които са реализирани преди придобиване на инвестицията;
2. (изм. – ДВ, бр. 21 от 2021 г., доп., бр. 51 от 2022 г.) дивиденди, разпределени от лицензирани дружества със специална инвестиционна цел по Закона за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация;
3. дивиденди, представляващи скрито разпределяне на печалба;
4. (нова – ДВ, бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) дивиденди в резултат на разпределени суми, доколкото тези суми са признати за данъчни цели разходи и/или водят до намаление на данъчния финансов резултат на разпределящото лице независимо от начина на счетоводното им отчитане при това лице.

Прехвърляне на място на стопанска дейност

Чл. 47б. (Нов - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) (1) При определяне на данъчния финансов резултат на място на стопанска дейност счетоводният му финансов резултат се увеличава с печалбата и се намалява със загубата от прехвърляне на мястото на стопанска дейност. Данъчните временни разлики, свързани с активите и пасивите на мястото на стопанска дейност, се признават за данъчни цели в годината на прехвърляне на мястото на стопанска дейност по общия ред на закона. При определяне на данъчния финансов резултат на мястото на стопанска дейност се прилага чл. 6б, ал. 1 и 2.

(2) Печалбата и загубата за целите на ал. 1 се определя като разлика между продажната цена на мястото на стопанска дейност и счетоводната стойност на активите, намалена със счетоводната стойност на пасивите на мястото на стопанска дейност към датата на прехвърлянето.

(3) Алинеи 1 и 2 не се прилагат, когато печалбата и загубата от прехвърляне на мястото на стопанска дейност е участвала при формиране на счетоводния финансов резултат на мястото на стопанска дейност.

Глава девета "а"

(Нова – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) СПЕЦИФИЧНИ ПРАВИЛА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ДАНЪЧНИЯ ФИНАНСОВ РЕЗУЛТАТ В СЛУЧАИТЕ НА КОНТРОЛИРАНО ЧУЖДЕСТРАННО ДРУЖЕСТВО

Контролирано чуждестранно дружество

Чл. 47в. (Нов – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) (1) Контролирано чуждестранно дружество е чуждестранно образувание или място на стопанска дейност в чужбина, чиито печалби не подлежат на данъчно облагане или са освободени от облагане с данъци в Република България, когато са изпълнени следните условия:

1. в случай на чуждестранно образувание – данъчно задълженото лице самостоятелно или заедно със своите свързани предприятия има пряко или косвено участие в над 50 на сто от правата на глас, или има пряко или косвено участие в над 50 сто от капитала, или има право да получи над 50 на сто от печалбата на това образувание, и

2. (доп. – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) действително платеният корпоративен данък върху печалбата, включително и чрез внесени авансови вноски или надвнесен корпоративен данък, от образуванието или мястото на стопанска дейност е по-нисък от разликата между корпоративния данък, който би бил начислен на образуванието или мястото на стопанска дейност по реда на този закон, и действително платения корпоративен данък върху печалбата от образуванието или мястото на стопанска дейност.

(2) Размерът на косвеното участие по ал. 1, т. 1, което данъчно задълженото лице притежава в чуждестранно образувание, се определя като сбор от участията, които всяко от свързаните му предприятия притежава пряко в чуждестранното образувание.

(3) За целите на ал. 1, т. 2 не се взема предвид мястото на стопанска дейност на контролирано чуждестранно дружество, което не подлежи на данъчно облагане или е освободено от данъци в държавата, в която контролираното чуждестранно дружество е местно лице за данъчни цели.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 64 от 2019 г., в сила от 13.08.2019 г., изм. и доп., бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г., отм., бр. 14 от 2022 г., в сила от 18.02.2022 г.).

Данъчен финансов резултат в случаите на контролирано чуждестранно дружество

Чл. 47г. (Нов – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) (1) Данъчно задълженото лице увеличава данъчния си финансов резултат за текущата година с данъчната печалба за същия данъчен период на чуждестранно образувание, която не е разпределена, или печалбата, реализирана от място на стопанска дейност от чужбина за същия данъчен период.

(2) Данъчната печалба по ал. 1:

1. се определя по реда на този закон;

2. увеличава данъчния финансов резултат за данъчния период на данъчно задълженото лице, в който приключва данъчният период на чуждестранното образувание, в случаите, в които данъчните периоди са различни;

3. увеличава данъчния финансов резултат пропорционално на най-високото от участията в правата на глас, в капитала или в печалбата на чуждестранното образувание, както и пропорционално на периода от съответния данъчен период на чуждестранното образувание,

през който са били изпълнени условията чуждестранното образувание да е контролирано чуждестранно дружество.

(3) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 64 от 2019 г., в сила от 13.08.2019 г., изм., бр. 102 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) При определяне на данъчната печалба по ал. 2, т. 1 данъчна загуба, определена по реда на този закон през предходни данъчни периоди:

1. се приспада последователно до изчерпването ѝ през следващите 5 години от възникването ѝ, при спазване на изискванията на глава единадесета, само от данъчните печалби на същото контролирано чуждестранно дружество или от данъчната печалба на друго контролирано чуждестранно дружество в същата чужда държава, от която е възникнала;
2. не се приспада от данъчните печалби на данъчно задълженото лице от източник в страната или други държави.

(4) Когато чуждестранно образувание разпредели печалба, която подлежи на облагане при данъчно задълженото лице, данъчният финансов резултат на същото се намалява с печалбата, която на основание ал. 1 е увеличила данъчния финансов резултат на данъчно задълженото лице за минала година. Намалението е до размера на разпределената печалба, но не повече от размера на печалбата, която на основание ал. 1 е увеличила данъчния финансов резултат за минала година.

(5) Когато данъчно задължено лице реализира приход, който подлежи на облагане, от разпореждане с участието си в чуждестранно образувание или със стопанска дейност, извършвана чрез място на стопанска дейност в чужбина, данъчният финансов резултат на данъчно задълженото лице за текущата година се намалява с размера на печалбата от чуждестранното образувание, която на основание ал. 1 е увеличила данъчния финансов резултат на данъчно задълженото лице за минала година и за която не е приложена ал. 4, до размера на прихода от разпореждането.

(6) Данъчно задълженото лице има право на данъчен кредит за данъка, платен от контролирано чуждестранно дружество в чужбина по отношение на печалби, които на основание на ал. 1 са включени в данъчния финансов резултат на данъчно задълженото лице. Данъчният кредит се определя по реда на чл. 14, ал. 4.

(7) (Доп. – ДВ, бр. 64 от 2019 г., в сила от 13.08.2019 г.) Алинея 1 не се прилага, когато контролирано чуждестранно дружество извършва съществена стопанска дейност с помощта на необходимите за съответната дейност персонал, оборудване, активи и/или помещения, което се доказва от данъчно задълженото лице чрез съответните факти и обстоятелства.

(8) При определяне на данъчния финансов резултат на контролирано чуждестранно дружество по реда на този закон счетоводният финансов резултат на контролирано чуждестранно дружество се определя съгласно приложимите от данъчно задълженото лице счетоводни стандарти.

Регистър на контролираните чуждестранни дружества

Чл. 47д. (Нов – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) (1) Данъчно задълженото лице води регистър на контролираните чуждестранни дружества, който съдържа данни най-малко за:

1. размера на участията по чл. 47в, ал. 1, т. 1, в това число промяната им в рамките на данъчния период;
2. размера на печалбата на чуждестранно образувание, която не е разпределена, съответно печалбата на място на стопанска дейност, определени по реда на този закон и които на основание чл. 47г, ал. 1 са увеличили данъчния финансов резултат на данъчно задълженото лице за всеки данъчен период;
3. размера на загубата, определена по реда на този закон за текущата и минали години във връзка с прилагане на чл. 47г, ал. 3;
4. размера на данъчния финансов резултат за съответния данъчен период, определен по реда на този закон, както и на действително платения корпоративен данък върху печалбата от

контролирано чуждестранно дружество в държавата, в която чуждестранното образувание е местно лице за данъчни цели или в която е разположено мястото на стопанска дейност;

5. датата на разпределяне на печалба от контролирано чуждестранно дружество, дата на разпореждане с участие или със стопанска дейност, както и размер на разпределена печалба, съответно размер на прихода от разпореждане;

6. друга информация, необходима за определяне на данъчния финансов резултат на данъчно задълженото лице, в случаите на контролирано чуждестранно дружество.

(2) Данъчно задълженото лице представя регистъра по ал. 1 при поискване от органите по приходите на Националната агенция за приходите.

Глава девета "б"

(Нова – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.)

СПЕЦИФИЧНИ ПРАВИЛА ПРИ ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ДАНЪЧНИЯ ФИНАНСОВ РЕЗУЛТАТ В СЛУЧАИТЕ НА ХИБРИДНИ НЕСЪОТВЕТСТВИЯ И НА НЕСЪОТВЕТСТВИЯ С ДАНЪЧНО ЗАДЪЛЖЕНО ЛИЦЕ, КОЕТО Е МЕСТНО ЛИЦЕ ЗА ДАНЪЧНИ ЦЕЛИ НА ПОВЕЧЕ ОТ ЕДНА ЮРИСДИКЦИЯ

Хибридни несъответствия

Чл. 47е. (Нов – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) (1) Хибридно несъответствие е налице в случаите, когато:

1. плащане по финансов инструмент води до приспадане без включване и:

а) същото плащане не е включено в данъчния финансов резултат на получателя в данъчния му период, който започва в срок 12 месеца, считано от края на данъчния период на платеца, и
б) несъответствието се дължи на разликите в квалификацията на инструмента или плащанията по него съгласно законодателствата на юрисдикциите на платеца и на получателя;

2. плащане към хибридно образувание води до приспадане без включване и несъответствието е резултат от разлики при определяне на получателя на плащането между законодателството на юрисдикцията, в която хибридно образувание е учредено или регистрирано, и юрисдикцията на всяко лице, което има участие в това хибридно образувание;

3. плащане към образувание с едно или повече места на стопанска дейност води до приспадане без включване и несъответствието е резултат от разлики в законодателствата на юрисдикциите, в които образуванието осъществява дейност, при определяне на получателя на плащането между централното управление на образуванието и мястото на стопанска дейност или между две или повече места на стопанска дейност на едно и също образувание;

4. плащане към непризнато за данъчни цели място на стопанска дейност води до приспадане без включване;

5. плащане от хибридно образувание води до приспадане без включване в резултат на непризнаване за данъчни цели на плащането съгласно законодателството на юрисдикцията на получателя;

6. условно плащане между централното управление на образувание и негово място на стопанска дейност или между две или повече места на стопанска дейност на едно и също образувание води до приспадане без включване в резултат на непризнаване за данъчни цели на плащането съгласно законодателството на юрисдикцията на получателя;

7. води до двойно приспадане.

(2) Плащане, представляващо базовата възвръщаемост на прехвърлен финансов инструмент, не води до хибридно несъответствие по ал. 1, т. 1, когато е извършено от финансов търговец във връзка с пазарен хибриден трансфер и съгласно законодателството на юрисдикцията на платеща финансовият търговец включва в данъчния си финансов резултат всички суми, получени във връзка с прехвърления финансов инструмент.

(3) Хибридно несъответствие съгласно ал. 1, т. 5 – 7 е налице, доколкото законодателството на юрисдикцията на платеща позволява приспадане срещу доход, който не е двойно включен доход.

(4) Несъответствие се третира като хибридно несъответствие само когато възниква между данъчно задължено лице и негово свързано предприятие, между други свързани предприятия, между централното управление на образувание и негово място на стопанска дейност, между две или повече места на стопанска дейност на едно и също образувание или в рамките на структурирана договореност.

Непризнати за данъчни цели счетоводни разходи и суми, свързани с плащания при хибридни несъответствия

Чл. 47ж. (Нов – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) Не се признават за данъчни цели счетоводните разходи, а със сумите се увеличава счетоводният финансов резултат при определяне на данъчния финансов резултат, доколкото счетоводните разходи и сумите, свързани с плащания при хибридни несъответствия:

1. водят до двойно приспадане, с изключение на случаите на двойно включен доход в текущия или в следващ данъчен период, когато данъчно задълженото лице е:

а) инвеститор;

б) платец и приспадането не е отказано в юрисдикцията на инвеститора;

2. водят до приспадане без включване, когато данъчно задълженото лице е платец;

3. пряко или непряко финансират подлежащ на приспадане разход, водещ до хибридни несъответствия в резултат на сделка или поредица от сделки между свързани предприятия или като част от структурирана договореност, освен когато съгласно законодателството на някоя от юрисдикциите, участващи в сделката или в поредицата от сделки, е извършена еквивалентна корекция, но само до размера на корекцията.

Счетоводни приходи и суми, водещи до увеличение на счетоводния финансов резултат, свързани с плащания при хибридни несъответствия

Чл. 47з. (Нов – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) (1) Когато данъчно задължено лице е получател на плащане при хибридно несъответствие, водещо до приспадане без включване, за данъчни цели се признава размерът на плащането или като счетоводен приход, който е признат за данъчни цели, или като сума, с която се увеличава счетоводният финансов резултат, при определяне на данъчния финансов резултат, доколкото същото е приспаданото в юрисдикцията на платеща.

(2) Алинея 1 не се прилага в случаите на чл. 47е, ал. 1, т. 2 – 4 и 6.

(3) Доколкото хибридно несъответствие включва доход на непризнато за данъчни цели място на стопанска дейност, който не подлежи на данъчно облагане в страната, при определяне на данъчния финансов резултат счетоводният финансов резултат на данъчно задълженото лице се увеличава с размера на дохода, който се причислява към непризнатото за данъчни цели място на стопанска дейност. Изречение първо се прилага, в случай че доходът не е освободен от данъчно облагане по силата на спогодба за избягване на двойното данъчно облагане с трета държава.

Данъчен кредит за удържан данък при източника по плащане, свързано с хибриден трансфер

Чл. 47и. (Нов – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) Данъчно задължено лице има право, пропорционално на нетния облагаем доход по плащането, на данъчен кредит

за удържан данък при източника по плащане, свързано с хибриден трансфер, при който повече от една от страните по трансфера имат право на данъчен кредит за същия данък.

Несъответствия с данъчно задължено лице, което е местно лице за данъчни цели на повече от една юрисдикция

Чл. 47к. (Нов – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) (1) Доколкото суми, свързани с плащане, разходи или загуби на данъчно задължено лице, което е местно лице за данъчни цели и на друга юрисдикция, водят до намаление на данъчния финансов резултат и в другата юрисдикция, същите не се признават за данъчни цели, доколкото законодателството на другата юрисдикция позволява приспадането им срещу доход, който не е двойно включен доход.

(2) В случаите по ал. 1, когато другата юрисдикция е държава – членка на Европейския съюз, сумите по плащането, разходите или загубите не се признават за данъчни цели, в случай че данъчно задълженото лице е местно за другата държава членка по силата на спогодба за избягване на двойното данъчно облагане.

Глава десета

ДАНЪЧНИ АМОРТИЗИРУЕМИ АКТИВИ

Данъчни амортизируеми активи

Чл. 48. Данъчни амортизируеми активи са:

1. данъчните дълготрайни материални активи;
2. данъчните дълготрайни нематериални активи;
3. инвестиционните имоти, с изключение на земята;
4. последващите разходи по чл. 64.
5. (нова – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) разходите за изграждане или подобрене на елементи на техническа инфраструктура, които по силата на закон са публична държавна или публична общинска собственост по чл. 69а, ал. 3.

Репутация

Чл. 49. (1) Репутацията, възникнала в резултат на бизнес комбинация, не е данъчен амортизируем актив.

(2) Загубите от обезценка и при отписване на репутация не се признават за данъчни цели.

Данъчни дълготрайни материални активи

Чл. 50. (1) (Изм. – ДВ, бр. 97 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г., предишен текст на чл. 50, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Данъчни дълготрайни материални активи са сумите, които отговарят на изискванията за амортизируеми дълготрайни материални активи съгласно Националните счетоводни стандарти, чиято стойност е равна или превишава по-ниската стойност от:

1. стойностния праг на същественост за дълготрайния материален актив, определен в счетоводната политика на данъчно задълженото лице;
2. (изм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) седемстотин лева.

(2) (Нова – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Данъчни дълготрайни материални активи са и амортизируемите активи с право на ползване във връзка с договори за финансов лизинг, съгласно Международните счетоводни стандарти, признати при лизингополучатели.

Данъчни дълготрайни нематериални активи

Чл. 51. (1) Данъчни дълготрайни нематериални активи са:

1. придобити нефинансови ресурси, които:
 - а) нямат физическа субстанция;

- б) се ползват през период, по-дълъг от 12 месеца;
 - в) имат ограничен полезен живот;
 - г) са със стойност, равна или превишаваща по-ниската стойност от:
 - аа) стойностния праг на същественост за дълготрайния нематериален актив, определен в счетоводната политика на данъчно задълженото лице;
 - бб) (изм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) седемстотин лева;
2. (отм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г.);

3. начислените суми в резултат на стопански операции, водещи до увеличаване на икономическата изгода от наети или предоставени за ползване дълготрайни активи; тези суми не формират данъчен дълготраен материален актив.

(2) Счетоводните разходи, отчетени във връзка с придобиването на данъчен дълготраен нематериален актив преди възникването му, не се признават за данъчни цели в годината на отчитането им и участват при определянето на данъчната амортизируема стойност на актива. Когато в следваща година настъпят обстоятелства, определящи, че данъчно задълженото лице няма да придобие данъчния дълготраен нематериален актив, непризнатите разходи по изречение първо се признават за данъчни цели в годината на настъпване на обстоятелствата, ако са спазени изискванията на този закон.

Данъчен амортизационен план

Чл. 52. (1) Данъчно задължените лица, които формират данъчен финансов резултат, изготвят и водят данъчен амортизационен план, в който отразяват всички данъчни амортизируеми активи.

(2) Данъчният амортизационен план е данъчен регистър, в който се отразява информацията, определена съгласно изискванията на тази глава, за процеса на придобиване, последващо водене, амортизиране и отписване на данъчните амортизируеми активи.

(3) Данъчният амортизационен план съдържа най-малко следната информация за всеки данъчен амортизируем актив:

1. наименование;
2. месец на въвеждане в експлоатация;
3. данъчната амортизируема стойност;
4. начислена данъчна амортизация;
5. данъчна стойност;
6. годишна данъчна амортизационна норма;
7. годишна данъчна амортизация;
8. месец на извършване на промени в стойностите на актива и обстоятелствата, налагащи промените;
9. месец на преустановяване и възобновяване на начисляването на данъчни амортизации и обстоятелствата, които го налагат;
10. месец на отписване на актива по чл. 60, ал. 3 за счетоводни цели и обстоятелствата, които го налагат;
11. месец на отписване на актива от данъчния амортизационен план.

Стойности на данъчните амортизируеми активи

Чл. 53. (1) (Изм. – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) Данъчната амортизируема стойност е историческата цена на актива, намалена с включените в нея начислени провизии и дарения, свързани с актива. В случаите по чл. 64, ал. 1, чл. 67 и чл. 69а, ал. 3 данъчната амортизируема стойност е сумата на:

1. последващите разходи – в случаите по чл. 64, ал. 1;
2. непризнатите за данъчни цели разходи – в случаите по чл. 67 и чл. 69а, ал. 3.

(2) Годишната данъчна амортизация е начислената в данъчния амортизационен план амортизация за съответната година съгласно изискванията на тази глава.

(3) Начислената данъчна амортизация е сумата от годишните данъчни амортизации за съответния актив. Начислената данъчна амортизация не може да превишава данъчната амортизируема стойност на актива.

(4) Данъчната стойност е данъчната амортизируема стойност на актива, намалена с начислената данъчна амортизация за него.

Данъчни и счетоводни амортизации

Чл. 54. (1) При определяне на данъчния финансов резултат се признават годишните данъчни амортизации, определени по реда на тази глава.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) Счетоводните разходи за амортизации не се признават за данъчни цели. При определяне на данъчния финансов резултат счетоводният финансов резултат се увеличава със счетоводните амортизации, независимо от това дали отчитането им води до намаляване на счетоводния финансов резултат за годината на счетоводното им отчитане.

Категории данъчни амортизируеми активи

Чл. 55. (1) При определяне на годишните данъчни амортизации данъчните амортизируеми активи се разпределят в следните категории:

1. категория I - масивни сгради, включително инвестиционни имоти, съоръжения, предавателни устройства, преносители на електрическа енергия, съобщителни линии;
2. категория II - машини, производствено оборудване, апаратура;
3. категория III - транспортни средства, без автомобили; покритие на пътища и на самолетни писти;
4. (доп. - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) категория IV - компютри, периферни устройства за тях, софтуер и право на ползване на софтуер, мобилни телефони;
5. категория V - автомобили;
6. категория VI - данъчни дълготрайни материални и нематериални активи, за които има ограничен срок на ползване съгласно договорни отношения или законово задължение;
7. категория VII - всички останали амортизируеми активи.

(2) Годишните данъчни амортизационни норми с определят еднократно за годината и не могат да превишават следните размери:

Категория активи	Годишна данъчна амортизационна норма (%)
Категория I	4
Категория II	30
Категория III	10
Категория IV	50
Категория V	25
Категория VI	100/години на правното ограничение Годишната норма не може да превишава 33 1/3
Категория VII	15

(3) За активите от категория II годишната данъчна амортизационна норма не може да превишава 50 на сто, когато едновременно са изпълнени следните условия:

1. активите са част от първоначална инвестиция;
2. активите са фабрично нови и не са били експлоатирани преди придобиването им.

(4) (Отм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г.).

(5) (Нова - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) Придобиването на актив чрез сключване на лизингов договор, класифициран като финансов лизинг съгласно счетоводното законодателство, не е основание за разпределяне на този актив в категория VI.

(6) (Нова - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г., изм., бр. 35 от 2015 г., в сила от 15.05.2015 г.) Точка 1 на ал. 3 не се прилага, когато активите по ал. 3 са придобити във връзка с направена инвестиция за повишаване на енергийната ефективност при наличие на сключени доброволни споразумения по реда на глава пета, раздел II от отменения Закон за енергийната ефективност (обн., ДВ, бр. 98 от 2008 г.; изм., бр. 6, 19, 42 и 82 от 2009 г., бр. 15, 52 и 97 от 2010 г., бр. 35 от 2011 г., бр. 38 от 2012 г., бр. 15, 24, 59 и 66 от 2013 г., бр. 22, 33 и 98 от 2014 г. и бр. 14 от 2015 г.).

(7) (Нова – ДВ, бр. 104 от 2020 г., в сила от 1.01.2021 г.) За следните активи от категория IV годишната данъчна амортизационна норма не може да превишава 100 на сто:

1. софтуер или право на ползване на софтуер, включен в списъка по чл. 118, ал. 16 от Закона за данък върху добавената стойност;
2. компютри, периферни устройства за тях или мобилни телефони, на които е инсталиран софтуер, включен в списъка по чл. 118, ал. 16 от Закона за данък върху добавената стойност.

Общ ред за завеждане на активи в данъчен амортизационен план

Чл. 56. Данъчните амортизируеми активи се завеждат в данъчния амортизационен план по данъчната им амортизируема стойност.

Специфичен ред за завеждане на активи в данъчен амортизационен план

Чл. 57. (1) Лице, за което се промени режимът на данъчно облагане, в резултат на което за него възникне задължение да формира данъчен финансов резултат, изготвя данъчен амортизационен план, в който наличните към този момент данъчни амортизируеми активи се завеждат с данъчна амортизируема стойност и начислена данъчна амортизация, определени по реда на ал. 2 и 3.

(2) Данъчната амортизируема стойност на актив по ал. 1 се определя, като историческата му цена:

1. се увеличава с извършените до този момент последващи разходи, които съгласно счетоводното законодателство водят до бъдещи икономически изгоди, свързани с актива, и
2. се намалява с включените в нея начислени провизии и дарения, свързани с актива.

(3) Начислената данъчна амортизация на актив по ал. 1 е счетоводната амортизация, която би била начислена до този момент върху историческата цена на актива, коригирана по реда на ал. 2.

(4) При изготвяне на данъчния амортизационен план не се завеждат активи, за които начислената данъчна амортизация е равна или превишава данъчната им амортизируема стойност.

(5) Алинеи 1 - 4 се прилагат и в случаите на повторно завеждане на актив в данъчния амортизационен план.

Начисляване на данъчни амортизации

Чл. 58. (1) (Доп. - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) Начисляването на данъчна амортизация започва от началото на месеца, в който данъчният амортизируем актив е въведен в експлоатация, или от началото на следващия месец. Датата на въвеждане в експлоатация следва да е документално обоснована.

(2) Когато в нормативен акт е предвиден ред за въвеждане в експлоатация, въвеждането в експлоатация на актива за данъчни цели не може да бъде по-рано от установеното в нормативния акт.

(3) Годишната данъчна амортизация се определя по следната формула:

$$\text{ГДА} = \text{ДАС} \times \text{ГДАН} \times \frac{\text{М}}{12}, \text{ където:}$$

ГДА е годишната данъчна амортизация;

ДАС е данъчната амортизируема стойност;

ГДАН е годишната данъчна амортизационна норма, определена от данъчно задълженото лице съгласно чл. 55, ал. 2 и 3;

М е броят на месеците от годината, през които се начислява данъчна амортизация.

Преустановяване начисляването на данъчни амортизации

Чл. 59. (Изм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г., в сила от 1.01.2007 г.) (1) Начисляването на данъчни амортизации се преустановява, когато съответният актив временно не се използва (не носи икономическа изгода) през период, по-дълъг от дванадесет месеца. Начисляването се преустановява от началото на месеца, следващ месеца, през който е изтекъл срокът по изречение първо, и се възобновява от началото на месеца на връщането на актива в експлоатация. Данъчният амортизируем актив не се отписва от данъчния амортизационен план.

(2) При определянето на данъчния финансов резултат за годината, през която е изтекъл дванадесетмесечният срок по ал. 1, годишната данъчна амортизация на данъчно задълженото лице се намалява с размера на начислената данъчна амортизация за актива през дванадесетте месеца, през които активът не се е използвал. С размера на намалението по изречение първо се коригират стойностите на данъчния амортизируем актив към датата на преустановяване начисляването на данъчна амортизация, както следва:

1. намалява се начислената данъчна амортизация за актива;

2. увеличава се данъчната стойност на актива.

(3) Данъчно задължено лице в производство по ликвидация или несъстоятелност преустановява начисляването на данъчни амортизации за тези активи, за които се преустановява начисляването на счетоводни амортизации съгласно изискванията на счетоводното законодателство. Към датата на преустановяване на начисляването на данъчните амортизации съответно се прилага чл. 60, ал. 5.

(4) Не се преустановява начисляването на данъчни амортизации за активите по чл. 60, ал. 3.

Отписване на активи от данъчния амортизационен план

Чл. 60. (1) Активът се отписва от данъчния амортизационен план, когато е напълно амортизиран за данъчни цели.

(2) Когато активът се отпише за счетоводни цели, преди да е напълно амортизиран за данъчни цели, той се отписва от данъчния амортизационен план в началото на месеца, през който се отписва за счетоводни цели.

(3) Алинея 2 не се прилага при отписване на активи:

1. (изм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) които са напълно амортизирани за счетоводни цели;

2. в резултат на увеличение в стойностния праг на същественост.

(4) Активите по ал. 3 се отписват от данъчния амортизационен план по реда на ал. 1.

(5) (Доп. - ДВ, бр. 110 от 2007 г., изм., бр. 97 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г.) Когато амортизируем актив съгласно Националните счетоводни стандарти се трансформира в неамортизируем, с изключение на трансформиране в инвестиционен имот, същият се отписва от данъчния амортизационен план от началото на текущия месец. Изречение първо не се прилага за напълно амортизираните активи за счетоводни цели и за активите, които временно не се използват (не носят икономическа изгода).

(6) Когато данъчният амортизируем актив престане да се ползва за дейност, за която се формира данъчен финансов резултат, същият се отписва от данъчния амортизационен план от началото на текущия месец.

Запазване стойностите на данъчния амортизируем актив

Чл. 61. (1) (Предишен текст на чл. 61 – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Стойностите на данъчния амортизируем актив не се променят при:

1. последваща счетоводна оценка (преоценка и обезценка);
2. промяна в счетоводната политика, включително промяна в приложимите счетоводни стандарти;
3. (отм. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.);
4. регистрация или повторна регистрация по Закона за данък върху добавената стойност. (2) (Нова – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Ограничението по ал. 1, т. 1 не се прилага при последваща оценка на данъчни дълготрайни материални активи по чл. 50, ал. 2, която се дължи на преоценка на пасива по договора за финансов лизинг.

Промяна в стойностите на данъчния амортизируем актив

Чл. 62. (1) (Доп. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) Промяна в стойностите на данъчния амортизируем актив се извършва при настъпване на обстоятелства, налагащи промяна съгласно този закон или счетоводното законодателство, с изключение на случаите по чл. 61.

(2) Промяната в стойностите на актива се отразява в данъчния амортизационен план към 1 януари на годината, в която са установени обстоятелствата, налагащи промяната. Не се извършва промяна в данъчния амортизационен план и не се коригира начислената данъчна амортизация за предходните години.

(3) Стойностите на данъчния амортизируем актив след промяната трябва да са равни на стойностите, които биха били определени, ако обстоятелствата, налагащи промяната, са били известни през предходните години.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) При определяне на данъчния финансов резултат годишната данъчна амортизация на актива за текущата година се коригира с разликата между начислената данъчна амортизация за актива през предходните години и тази, която би била начислена за тези години, ако обстоятелствата, налагащи промяната, са били известни през предходните години. Изречение първо не се прилага, когато обстоятелството, налагащо промяната в стойностите на актива, е откриване на грешка.

(5) Когато установените обстоятелства не налагат промяна в стойностите на актива за предходни години, промяната в стойностите се отразява в данъчния амортизационен план към момента на установяване на обстоятелството през текущата година.

Последващи разходи, свързани с актив, наличен в данъчния амортизационен план

Чл. 63. Данъчната амортизируема стойност на актив, наличен в данъчния амортизационен план, се увеличава с последващите разходи, които съгласно счетоводното законодателство водят до бъдещи икономически изгоди, свързани с данъчния амортизируем актив. Данъчната амортизируема стойност се увеличава от началото на месеца, през който са завършени последващите разходи.

Последващи разходи, свързани с актив, който е отписан от данъчния амортизационен план

Чл. 64. (1) Когато активът е отписан от данъчния амортизационен план, но не е отписан за счетоводни цели, с последващите разходи, които съгласно счетоводното законодателство водят до бъдещи икономически изгоди, свързани с актива, се завежда самостоятелен данъчен амортизируем актив.

(2) Данъчният амортизируем актив по ал. 1 се завежда в данъчния амортизационен план от началото на месеца, през който са завършени последващите разходи.

(3) За целите на чл. 55 данъчният амортизируем актив се разпределя в категорията, в която е бил разпределен активът, във връзка с който са извършени последващите разходи.

(4) Когато активът, във връзка с който са извършени последващите разходи, се отпише от счетоводния амортизационен план, преди данъчният амортизируем актив по ал. 1 да е напълно амортизиран, последният се отписва от данъчния амортизационен план при условията и по реда на чл. 60.

Приходи и разходи от последващи оценки на данъчни амортизируеми активи

Чл. 65. Счетоводните приходи и разходи от последващи оценки на данъчните амортизируеми активи не се признават за данъчни цели.

Преобразуване на счетоводния финансов резултат при отписване на данъчен амортизируем актив

Чл. 66. (1) Когато активът се отписва от счетоводния амортизационен план, при определяне на данъчния финансов резултат счетоводният финансов резултат се увеличава със счетоводната балансова стойност на актива.

(2) Когато активът се отписва от данъчния амортизационен план, при определяне на данъчния финансов резултат счетоводният финансов резултат се намалява с данъчната стойност на актива.

(3) Алинеи 1 и 2 не се прилагат:

1. в случаите на непризнати разходи от липси на активи и свързани с тях вземания, когато данъчната стойност превишава счетоводната балансова стойност на актива;
2. при отписване на актив за сметка на собствения капитал, когато данъчната стойност превишава счетоводната балансова стойност на актива;
3. при отписване на актив по реда на чл. 60, ал. 6, когато данъчната стойност превишава счетоводната балансова стойност на актива;
4. при преобразуване на дружества и при преустройство на кооперации по глава деветнадесета, раздели II и III.

Счетоводни разходи, формиращи данъчен амортизируем актив

Чл. 67. Счетоводните разходи, формиращи данъчен амортизируем актив, включително последващите разходи, не се признават за данъчни цели.

Приходи и разходи, отчетени по повод на дарение, свързано с данъчен амортизируем актив

Чл. 68. Счетоводните приходи и разходи, отчетени по повод на дарение, с което е намалена историческата цена при определяне на данъчната амортизируема стойност на актива, не се признават за данъчни цели.

Специфично данъчно третиране на актив, формиран в резултат на развойна дейност

Чл. 69. (1) При определяне на данъчния финансов резултат данъчно задълженото лице има право да намали счетоводния си финансов резултат с историческата цена на дълготраен нематериален актив еднократно в годината на формирането му, когато са изпълнени едновременно следните условия:

1. активът е формиран в резултат на развойна дейност;
2. развойната дейност е извършена във връзка с дейността по занятие на данъчно задълженото лице;
3. развойната дейност е възложена с поръчка при пазарни условия на научноизследователски институт или висше училище.

(2) Когато данъчно задължено лице е упражнило правото си по ал. 1, счетоводно отчетеният дълготраен нематериален актив по ал. 1 не е данъчен амортизируем актив.

Специфично данъчно третиране на разходи за изграждане или подобрене на елементи на техническа инфраструктура – публична държавна или публична общинска собственост

Чл. 69а. (Нов – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) (1) Счетоводните разходи за изграждане или подобрене на елементи на техническа инфраструктура, които по силата на закон са публична държавна или публична общинска собственост и са свързани с дейността на данъчно задълженото лице, включително и в случай, че елементите на

техническата инфраструктура са достъпни за ползване и от други субекти, не се признават за данъчни цели.

(2) За разходите по ал. 1, които са капитализирани като част от стойността на актив или са заведени като самостоятелен актив, се прилагат редът и изискванията на този закон.

(3) Разходите по ал. 1, които не са капитализирани като част от стойността на актив или не са заведени като самостоятелен актив, за целите на този закон се третират и се завеждат като самостоятелен данъчен амортизируем актив. Данъчният амортизируем актив по предходното изречение се завежда в данъчния амортизационен план от началото на месеца, през който са завършени елементите на техническата инфраструктура. За целите на чл. 55 този данъчен амортизируем актив се разпределя в категорията, в която би бил разпределен, в случай че активът беше собствен, и се отписва от данъчния амортизационен план при условията и по реда на чл. 60, ал. 1.

(4) За последващи разходи, които съгласно счетоводното законодателство водят до бъдещи икономически изгоди, свързани със заведен по ал. 3 самостоятелен данъчен амортизируем актив, се прилага чл. 63.

(5) В случаите, в които за изграждане или подобрене на елементи на техническа инфраструктура – публична държавна или публична общинска собственост, е договорено възнаграждение, включително когато възнаграждението е определено изцяло или частично в стоки или услуги, ал. 1 – 4 не се прилагат и се прилага общият ред на закона.

Глава единадесета

ПРЕНАСЯНЕ НА ДАНЪЧНА ЗАГУБА

Общи положения

Чл. 70. (1) Данъчно задължените лица имат право да пренасят данъчната загуба, формирана по реда на тази част. Когато данъчно задължено лице е избрало да пренася данъчната загуба, тя задължително се пренася последователно до изчерпването ѝ през следващите 5 години.

(2) Данъчно задълженото лице упражнява правото си на избор чрез приспадане на данъчната загуба през първата година след реализирането на данъчната загуба, през която лицето е формирало положителен данъчен финансов резултат преди приспадане на данъчната загуба. Когато до датата на данъчния контрол данъчно задълженото лице не е формирало положителен данъчен финансов резултат преди приспадане на данъчната загуба, смята се, че лицето е упражнило правото си на избор за пренасяне на данъчна загуба.

Ред за приспадане

Чл. 71. (1) Данъчната загуба се приспада при определяне на данъчния финансов резултат в размера на положителния данъчен финансов резултат преди приспадане на данъчната загуба. Когато данъчната загуба е по-малка от положителния данъчен финансов резултат преди приспадане на данъчната загуба, при определяне на данъчния финансов резултат се приспада пълният ѝ размер.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.).

Нововъзникнали данъчни загуби

Чл. 72. За нововъзникнали данъчни загуби се прилагат разпоредбите на тази глава, като се спазва поредността на възникването им. За всяка от нововъзникналите данъчни загуби 5-годишният срок започва да тече от годината, следваща годината на възникването им.

Загуба от източник в чужбина при прилагане на метода "Освобождение с прогресия"

Чл. 73. (1) Данъчната загуба, формирана през текущата година в държава, с която Република България има сключена спогодба за избягване на двойното данъчно облагане и методът за избягване на двойното данъчно облагане по отношение на печалбите е "Освобождаване с прогресия", не се приспада от данъчните печалби от източник в страната или други държави през текущата или следващи години.

(2) Данъчната загуба по ал. 1 се приспада при спазване изискванията на тази глава последователно само от данъчните печалби от източника в чужбина, от който е възникнала, през следващите 5 години.

(3) При прекратяване дейността на място на стопанска дейност в държава - членка на Европейския съюз или на Европейското икономическо пространство, непренесените и невъзстановени данъчни загуби от мястото на стопанска дейност се пренасят по общия ред на закона до изтичане на 5-годишния срок от възникването им.

Загуба от източник в чужбина при прилагане на метода на данъчен кредит

Чл. 74. (1) Когато данъчно задължено лице е формирало данъчна загуба и тази загуба или част от нея е от източник в чужбина, за който се прилага методът на данъчен кредит за избягване на двойното данъчно облагане, неприспаднатата загуба през текущата година се приспада при спазване изискванията на тази глава последователно само от данъчните печалби от източника в чужбина, от който е възникнала, през следващите 5 години.

(2) Когато данъчната загуба за годината не е формирана само от един източник (чужда държава или страната), тя се разпределя за целите на ал. 1 между държавите, от които е възникнала, по следната формула:

$$A = B \times \frac{B}{G}, \text{ където:}$$

A е частта от данъчната загуба на данъчно задълженото лице за годината, разпределена за съответния източник (чужда държава или страната);

B е данъчната загуба на данъчно задълженото лице за годината;

B е данъчната загуба, формирана от съответния източник (чужда държава или страната);

G е сборът от данъчните загуби, формирани от всички източници (чужди държави и страната).

(3) Алинея 1 не се прилага за загуби от източник в държава - членка на Европейския съюз или на Европейското икономическо пространство.

Глава дванадесета СЧЕТОВОДНИ ГРЕШКИ

Коригиране на счетоводни грешки

Чл. 75. (1) При откриване през текущата година на счетоводна грешка, свързана с минали години, данъчните финансови резултати за съответните минали години се коригират съгласно изискванията на действащите през съответните минали години закони така, че все едно грешката не е била допусната.

(2) При определяне на данъчното задължение върху коригирания по ал. 1 данъчен финансов резултат за минала година се прилага данъчната ставка за съответната минала година.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г., бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., доп., бр. 15 от 2013 г., в сила от 1.01.2013 г., изм., бр. 97 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г.) В случаите по ал. 1 при откриване през текущата година на счетоводна грешка, свързана с предходната година, за която е подадена годишна данъчна декларация и законоустановеният срок за подаването ѝ е

изтекъл, данъчно задълженото лице може еднократно в срок до 30 септември на текущата година да коригира данъчния финансов резултат и данъчното задължение чрез подаване на нова декларация. В останалите случаи по ал. 1 данъчно задълженото лице уведомява писмено компетентния орган по приходите, който в 30-дневен срок от получаване на уведомлението предприема действия за промяна на данъчния финансов резултат и на задължението за съответния данъчен период.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) При откриване на грешка, свързана с данъчен амортизируем актив, стойностите на актива се променят по реда на чл. 62. Когато в резултат на открита грешка се установи, че за съответната минала година данъчно задълженото лице е следвало да формира данъчен амортизируем актив, то при определяне на данъчните финансови резултати за предходните години се признава годишна данъчна амортизация, равна на счетоводната амортизация, която би била начислена за този актив за съответните години, но не повече от годишната данъчна амортизация, която би била начислена, ако са били използвани максимално допустимите годишни данъчни амортизационни норми за съответните години. Данъчният амортизируем актив по изречение второ се завежда в данъчния амортизационен план към 1 януари на годината на откриване на грешката с данъчната си амортизируема стойност и начислената данъчна амортизация по изречение второ.

(5) Данъчната временна разлика, която би възникнала през минала година, ако грешката не е била допусната, се смята за възникнала през съответната минала година и се признава за данъчни цели по общия ред на закона.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) Алинеи 1 - 4 не се прилагат по отношение на данъчния финансов резултат и данъчното задължение върху него за тази минала година, за която към 1 януари на годината на откриване на грешката са изтекли поне 6 години.

(7) Всички счетоводни приходи и разходи, отчетени през текущата година във връзка с открита счетоводна грешка от минали години, не се признават за данъчни цели.

Специфични случаи на коригиране на счетоводни грешки

Чл. 76. Когато след коригирането на данъчния финансов резултат по чл. 75, ал. 1 възникне или се промени данъчната загуба за съответния минал период, прилагат се разпоредбите на глава единадесета. Данъчните финансови резултати за годините от допускане на грешката до нейното откриване се коригират по реда на чл. 75 така, че все едно грешката не е била допусната. За година на възникване на данъчната загуба се смята годината, през която е допусната грешката.

Разходи, отчетени в нарушение на счетоводното законодателство

Чл. 77. (1) Разходите, отчетени в нарушение на счетоводното законодателство, не се признават за данъчни цели в годината на счетоводното им отчитане.

(2) Непризнатите за данъчни цели разходи по ал. 1 се признават за данъчни цели, когато това е допустимо по този закон и при спазване изискванията на тази глава.

Приходи и разходи, неотчетени по реда, определен в нормативен акт

Чл. 78. При определяне на данъчния финансов резултат счетоводният финансов резултат се коригира със сумата на приходите и разходите, които е следвало да бъдат отчетени през текущата година съгласно изискванията на нормативен акт, но не са отчетени от данъчно задълженото лице. Когато впоследствие във връзка със стопанска операция по изречение първо бъдат отчетени счетоводни приходи и разходи, последните не се признават за данъчни цели.

Коригиране на грешки, различни от счетоводни грешки и отразяване на коригиращи събития

(Загл. доп. – ДВ, бр. 97 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г.)

Чл. 79. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г., доп., бр. 97 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г.) Разпоредбите на тази глава се прилагат и за грешки, различни от счетоводни грешки, включително за грешки при преобразуване на счетоводния финансов резултат за целите на определяне на данъчния финансов резултат, както и за коригиращи събития по смисъла на приложимите счетоводни стандарти.

Лихва за просрочие

Чл. 80. Лихва за просрочие по общия ред се дължи и при прилагането на чл. 75. Лихвата се дължи от датата, на която е следвало да бъде внесен корпоративният данък за съответната минала година.

Корекции на грешки, установени при данъчен контрол

Чл. 81. Разпоредбите на тази глава, с изключение на чл. 75, ал. 3, се прилагат и в случаите на грешки, установени при данъчен контрол.

Глава тринадесета

ПРОМЯНА В СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА

Корекции при промяна в счетоводната политика

Чл. 82. (1) Когато се промени счетоводната политика, при определяне на данъчния финансов резултат счетоводният финансов резултат за текущата година се коригира по начина и със сумите, с които биха се коригирали данъчните финансови резултати за предходните години, ако променената счетоводна политика е била прилагана през тези години.

(2) Данъчните временни разлики, възникнали съгласно прилаганата счетоводна политика преди промяната, се смятат за невъзникнали.

(3) В случай че променената счетоводна политика е била прилагана през предходните години и в резултат на това биха възникнали данъчни временни разлики, смята се, че те са възникнали и се признават по общия ред на закона.

(4) Не се признават за данъчни цели счетоводните приходи и разходи, възникнали в резултат на променената счетоводна политика.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г., в сила от 1.01.2007 г.) Алинеи 1 - 3 не се прилагат при промяна на счетоводната политика, свързана с данъчни амортизируеми активи.

(6) Не се дължи лихва за просрочие при промяна на счетоводната политика, когато ефектът от промяната води до увеличение на данъчния финансов резултат.

Глава четирнадесета

АВАНСОВИ ВНОСКИ

Общи положения

Чл. 83. (1) (Предишен текст на чл. 83 - ДВ, бр. 110 от 2007 г., доп., бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) Данъчно задължените лица правят месечни или тримесечни авансови вноски за корпоративния данък на базата на прогнозна данъчна печалба за текущата година.

(2) (Нова - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) Авансови вноски не правят:

1. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., бр. 104 от 2020 г., в сила от 1.01.2021 г.) данъчно задължените лица, чиито нетни приходи от продажби за годината преди предходната година не превишават 300 000 лв.;

2. (доп. – ДВ, бр. 104 от 2020 г., в сила от 1.01.2021 г.) новоучредените данъчно задължени лица за годината на учредяването им и за следващата година, с изключение на новоучредените в резултат на преобразуване по Търговския закон.

(3) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) Лицата по ал. 2 могат да правят тримесечни авансови вноски по реда на тази глава, като в този случай не се прилага чл. 89.

Месечни авансови вноски

Чл. 84. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., бр. 104 от 2020 г., в сила от 1.01.2021 г.) Месечните авансови вноски се правят от данъчно задължени лица, чиито нетни приходи от продажби за годината преди предходната година превишават 3 000 000 лв.

Тримесечни авансови вноски

Чл. 85. Тримесечните авансови вноски се правят от данъчно задължени лица, които нямат задължение да правят месечни авансови вноски.

Определяне на месечните авансови вноски

Чл. 86. (Доп. - ДВ, бр. 110 от 2007 г., изм., бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) Месечните авансови вноски се определят по следната формула:

$$AB_{\text{МЕСЕЧНА}} = \frac{\text{ПДП}}{12} \times \text{ДС, където:}$$

$AB_{\text{МЕСЕЧНА}}$ е месечната авансова вноска;

ПДП е прогнозната данъчна печалба за текущата година;

ДС е данъчната ставка на корпоративния данък.

Определяне на тримесечните авансови вноски

Чл. 87. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) Тримесечните авансови вноски се определят по следната формула:

$$AB_{\text{ТРИМЕСЕЧНА}} = \frac{\text{ПДП}}{4} \times \text{ДС, където:}$$

$AB_{\text{ТРИМЕСЕЧНА}}$ е тримесечната авансова вноска;

ПДП е прогнозната данъчна печалба за текущата година;

ДС е данъчната ставка на корпоративния данък.

Деклариране на авансовите вноски

Чл. 87а. (Нов - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 104 от 2020 г., в сила от 1.01.2021 г.) Определените по реда на чл. 86 и 87 авансови вноски за текущата календарна година се декларират с декларация по образец в срок от 1 март до 15 април на същата година.

(2) Определените по реда на чл. 87 тримесечни авансови вноски за текущата календарна година от новоучредено в резултат на преобразуване дружество се декларират с декларация по образец в срока за извършване на първата авансова вноска след преобразуването.

(3) Определените по реда на чл. 87 тримесечни авансови вноски за текущата календарна година от новоучредено дружество в случаите по чл. 83, ал. 3 се декларират с декларация по образец в срока за извършване на първата избрана тримесечна авансова вноска.

Декларация за промени на авансови вноски (Загл. изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.)

Чл. 88. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., доп., бр. 104 от 2020 г., в сила от 1.01.2021 г.) Данъчно задължените лица могат да подават в срок до 15 ноември на съответната година декларация по образец за намаляване или увеличаване на

авансовите вноски, когато смятат, че те ще се отличават от дължимия годишен корпоративен данък.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) Намалението, съответно увеличението на авансовите вноски се ползва след подаването на декларацията.

(3) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) Декларацията по ал. 1 се подава и в случаите на преобразуване по реда на глава деветнадесета, когато е налице промяна в размера на определените от приемащото дружество след преобразуването авансови вноски. Декларацията се подава в срока за извършване на първата авансова вноска след преобразуването.

Лихви при превишение на годишния корпоративен данък над определените авансови вноски

(Загл. изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.)

Чл. 89. (1) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., бр. 104 от 2020 г., в сила от 1.01.2021 г.) Когато дължимият годишен корпоративен данък надвиши с над 25 на сто сумата от определените месечни авансови вноски за съответната година или когато 75 на сто от дължимия годишен корпоративен данък надвиши с над 25 на сто сумата от определените тримесечни авансови вноски за съответната година, върху превишението над 25 на сто се дължи лихва.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) Сумата, върху която се дължи лихва по ал. 1, се определя по следните формули:

1. (изм. - ДВ, бр. 104 от 2020 г., в сила от 1.01.2021 г.) за месечните авансови вноски:

$A = B - (B + 0,25 \times B)$, където:

A е сумата, върху която се дължи лихва;

B е дължимият годишен корпоративен данък;

B е общият размер на определените месечни авансови вноски за годината;

2. (изм. - ДВ, бр. 104 от 2020 г., в сила от 1.01.2021 г.) за тримесечните авансови вноски:

$A = 0,75 \times B - (B + 0,25 \times B)$, където:

A е сумата, върху която се дължи лихва;

B е дължимият годишен корпоративен данък;

B е общият размер на определените тримесечни авансови вноски за годината.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.).

(4) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) Определени авансови вноски по смисъла на този член са:

1. месечните авансови вноски, определени по реда на чл. 86, или тримесечните авансови вноски, определени по реда на чл. 87, за първо, второ и трето тримесечие - за авансовите вноски преди подаване на декларацията за промени на авансовите вноски по реда на чл. 88;

2. намалените или увеличените месечни авансови вноски или намалените или увеличените тримесечни авансови вноски за първо, второ и трето тримесечие, определени с декларацията по чл. 88 - за авансовите вноски след подаване на декларацията за промени по реда на чл. 88.

(5) (Доп. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г., изм., бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) Лихвата по ал. 1 се определя съгласно Закона за лихвите върху данъци, такси и други подобни държавни вземания и се изчислява от 16 април до 31 декември на съответната година, а за новоучредено дружество в резултат на преобразуване - от датата, следваща датата, на която изтича срокът за извършване на първата тримесечна авансова вноска, до 31 декември на годината на преобразуването.

Внасяне на авансовите вноски

Чл. 90. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) (1) Месечните авансови вноски се внасят, както следва:

1. за месеците януари, февруари и март - в срок до 15 април на текущата календарна година;

2. (изм. – ДВ, бр. 104 от 2020 г., в сила от 1.01.2021 г.) за месеците от април до ноември - в срок до 15-о число на месеца, за който се отнасят;
3. (нова – ДВ, бр. 104 от 2020 г., в сила от 1.01.2021 г.) за месец декември – в срок до 1 декември на текущата календарна година.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 104 от 2020 г., в сила от 1.01.2021 г.) Тримесечните авансови вноски за първото и второто тримесечие се внасят до 15-о число на месеца, следващ тримесечието, за което се отнасят, а за третото тримесечие - в срок до 1 декември. За четвъртото тримесечие не се прави тримесечна авансова вноска.

Преотстъпване на авансови вноски

Чл. 91. (1) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., предишен текст на чл. 91, бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) На данъчно задължените лица, на които се преотстъпва корпоративен данък за текущата година, се преотстъпва и съответната част от определените авансови вноски, пропорционална на размера на преотстъпването.

(2) (Нова – ДВ, бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) За годината, в която е получена заповед по чл. 189, т. 1, буква "б", преотстъпването на съответната част от определените авансови вноски се извършва от месеца/тримесечието, следващо месеца на издаване на заповедта.

Специфични правила за определяне на прогнозна данъчна печалба и дължим годишен корпоративен данък

Чл. 91а. (Нов – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г., изм., бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) При определяне на прогнозната данъчна печалба и на дължимия годишен корпоративен данък по реда на чл. 89 не се вземат под внимание:

1. данъчна печалба, произтичаща от контролирано чуждестранно дружество;
2. частта от превишението на увеличенията над намаленията на счетоводния финансов резултат в резултат на преобразуванията по чл. 155а, ал. 1 и чл. 155б, ал. 1, съответстваща на трансферираните активи/дейност, за които ще се приложи разсрочване по чл. 155г.

Глава петнадесета

ДЕКЛАРИРАНЕ И ВНАСЯНЕ НА КОРПОРАТИВНИЯ ДАΝЪК

Деклариране на корпоративен данък

Чл. 92. (1) Данъчно задължените лица, които се облагат с корпоративен данък, подават годишна данъчна декларация по образец за данъчния финансов резултат и дължимия годишен корпоративен данък.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 104 от 2020 г., в сила от 1.01.2021 г.) Годишната данъчна декларация се подава в срок от 1 март до 30 юни на следващата година в териториалната дирекция на Националната агенция за приходите по регистрация на данъчно задълженото лице.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) С годишната данъчна декларация се подава и годишният отчет за дейността.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г., бр. 97 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г., бр. 92 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г., доп., бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Годишна данъчна декларация и годишен отчет за дейността не подават данъчно задължените лица, които през данъчния период не са осъществявали дейност по смисъла на Закона за счетоводството. Годишна данъчна декларация се подава, когато за данъчния период, през който не е осъществявана дейност по смисъла на Закона за счетоводството, възникне задължение за корпоративен данък или данък върху разходите, както и когато данъчно задължено лице желае да декларира други данни и обстоятелства, предвидени в образеца на декларацията.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г., отм., бр. 97 от 2016 г., в сила от 1.01.2018 г.).

(6) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) Данъчно задължените лица прилагат към годишната данъчна декларация доказателства за размера на внесените в чужбина данъци. Изречение първо не се прилага за печалби/доходи от източник в чужбина, по отношение на които в спогодба за избягване на двойното данъчно облагане е предвиден метод за избягване на двойното данъчно облагане "освобождаване с прогресия".

(7) (Нова – ДВ, бр. 75 от 2016 г., в сила от 27.09.2016 г.) Чуждестранно юридическо лице, извършващо дейност в страната чрез място на стопанска дейност, посочва в годишната данъчна декларация идентификационни данни за собствениците, акционерите или съдружниците в чуждестранното юридическо лице и за размера на тяхното участие, когато размерът на това участие е над 10 на сто.

(8) (Нова – ДВ, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) Данъчно задължено лице, което е дъщерно предприятие или клон на предприятие от трета държава по чл. 52б, ал. 1 или 4 от Закона за счетоводството, посочва в годишната данъчна декларация информация за нетните приходи от продажби в страната и в Европейския съюз за последния отчетен период на предприятието от трета държава.

Внасяне на данъка

Чл. 93. (Изм. – ДВ, бр. 104 от 2020 г., в сила от 1.01.2021 г.) (1) (Предишен текст на чл. 93 – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) Данъчно задължените лица внасят корпоративния данък за съответната година в срок до 30 юни на следващата годината след приспадане на внесените авансови вноски за съответната година.

(2) (Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1 януари на годината, следваща годината, в която Европейската комисия се е произнесла, че мярката не е държавна помощ или е съвместима държавна помощ) В случаите по чл. 5, ал. 8 от годишния корпоративен данък се приспада дължимият и внесен патентен данък по реда на Закона за местните данъци и такси към датата на подаване на декларацията за отпадане на основанията за облагане с патентен данък. Размерът на патентния данък по изречение първо се удостоверява с документ, издаден от компетентната община.

Чл. 94. (Отм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.).

Глава шестнадесета ФИНАНСОВИ ИНСТИТУЦИИ

Приходи и разходи, определени от регулаторен орган

Чл. 95. Когато е налице разлика между размера на приходите или разходите, отчетени съгласно счетоводната политика на финансовата институция, и размера, определен от регулаторен орган съгласно нормативен акт, при определяне на данъчния финансов резултат се признава размерът, определен съгласно специалния нормативен акт.

Приходи и разходи от последващи оценки (преоценки и обезценки) на финансови активи и пасиви
(Загл. доп. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2009 г.)

Чл. 96. (1) (Предишен текст на чл. 96 - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2009 г.) Приходите и разходите от последващи оценки на финансови активи и пасиви, отчетени от финансови институции, се признават за данъчни цели в годината на счетоводното им отчитане. Финансовите институции не прилагат чл. 34, 35 и 37 по отношение на финансовите активи и пасиви.

(2) (Нова - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2009 г.) Когато приходи и разходи от последващи оценки на финансови активи и пасиви не са били признати за данъчни цели през

предходен период, те се признават за данъчни цели по общия ред на закона. По отношение на тези активи и пасиви не се прилага ал. 1, изречение второ.

Последващи оценки на финансови активи и пасиви, признати директно в собствения капитал

Чл. 97. (1) При определяне на данъчния финансов резултат на финансови институции счетоводният им финансов резултат се увеличава с печалбите от последващи оценки на финансови активи и пасиви, признати през текущата година директно в собствения им капитал.

(2) При определяне на данъчния финансов резултат на финансови институции счетоводният им финансов резултат се намалява със загубите от последващи оценки на финансови активи и пасиви, признати през текущата година директно в собствения им капитал.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) Печалбите и загубите, признати през текущата година в отчета за приходите и разходите (отчета за доходите), които са участвали при определянето на данъчния финансов резултат по реда на ал. 1 и 2, не се признават за данъчни цели.

Глава седемнадесета

СПЕЦИФИЧНИ ПРАВИЛА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ДАНЪЧНИЯ ФИНАНСОВ РЕЗУЛТАТ НА КООПЕРАЦИИТЕ

Производствени и потребителски дивиденди

Чл. 98. (1) Производствени дивиденди са сумите, които се разпределят за произведената от член-кооператорите и продадена на кооперацията продукция. Те се определят на базата на печалбата, съответстваща на продадената продукция, включително след преработката ѝ.

(2) Потребителски дивиденди са сумите, които се разпределят за потребителски стоки, които член-кооператорите закупуват от кооперацията. Те се определят на базата на печалбата, произтичаща от разликата между продажната цена, по която кооперацията е продала стоките, намалена с разходите за тяхната реализация, и цената, която е заплатена от кооперацията за придобиването им.

Данъчно третиране на производствените и потребителските дивиденди

Чл. 99. (1) При определяне на данъчния финансов резултат счетоводният финансов резултат се намалява с изплатените на член-кооператорите до 25 март на следващата година производствени и потребителски дивиденди, които са покрити от балансовата печалба. Намалението по изречение първо се извършва до размера на положителния счетоводен финансов резултат.

(2) Производствените и потребителските дивиденди, изплащани през годината на член-кооператорите, се отчитат като разчети и не участват при определяне на счетоводния финансов резултат.

(3) Когато за съответната година кооперацията е отчетла балансова загуба или недостатъчна балансова печалба за покриване на изплатените през годината производствени и потребителски дивиденди, сумата на изплатените през годината и непокрити производствени и потребителски дивиденди се отчита като счетоводен разход, който не е признат за данъчни цели.

Глава осемнадесета

(Отм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г.)

ДИВИДЕНТИ В РАМКИТЕ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ

Раздел I Определения

Чл. 100. (Отм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г.).

Чл. 101. (Отм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г.).

Чл. 102. (Отм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г.).

Чл. 103. (Отм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г.).

Чл. 104. (Отм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г.).

Раздел II

Данъчно третиране при разпределение на дивиденди

Чл. 105. (Отм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г.).

Чл. 106. (Отм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г.).

Чл. 107. (Отм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г.).

Чл. 108. (Отм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г.).

Чл. 109. (Отм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г.).

Чл. 110. (Отм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г.).

Чл. 111. (Отм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г.).

Глава деветнадесета

ПРЕОБРАЗУВАНЕ НА ДРУЖЕСТВА И КООПЕРАЦИИ И ПРЕХВЪРЛЯНЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕ

Раздел I Общи положения

Обхват

Чл. 112. Разпоредбите на тази глава се прилагат при преобразуване на дружества и кооперации и при прехвърляне на предприятие.

Дата на преобразуване

Чл. 113. Дата на преобразуване за данъчни цели е датата на вписване на преобразуването в търговския регистър.

Последен данъчен период при прекратяване на преобразуващо се дружество

Чл. 114. Последен данъчен период при прекратяване на преобразуващо се дружество е периодът от началото на годината до датата на преобразуването. За преобразуващите се дружества, които са новообразувани през годината на преобразуване,

последен данъчен период е периодът от датата на учредяването до датата на преобразуването.

Данъчно облагане за последния данъчен период

Чл. 115. (1) Преобразуващите се дружества и местата на стопанска дейност на чуждестранни лица се облагат с корпоративен данък за последния данъчен период по общия ред на закона. Данъчното облагане е окончателно.

(2) За данъчни цели наличните активи и пасиви към датата на преобразуването се смятат за реализирани по пазарни цени и се отписват.

(3) При определяне на данъчния финансов резултат счетоводният финансов резултат се увеличава с печалбата и се намалява със загубата, получена като разлика между пазарната цена на актива или пасива и счетоводната му стойност към датата на преобразуването. Свързаните с актива или пасива данъчни временни разлики се признават през последния данъчен период по общия ред на закона. При определяне на данъчния финансов резултат се прилага чл. 66, ал. 1 и 2.

(4) АLINEИ 2 и 3 не се прилагат при преобразуване при условията и по реда на раздели II и III.

Данъчно третиране на преобразуване чрез промяна на правната форма

Чл. 116. (1) Членове 115 и 117 не се прилагат в случаите на преобразуване чрез промяна на правната форма по чл. 264 от Търговския закон. Новоучреденото дружество поема всички задължения за определяне на данъчния финансов резултат и внасянето на дължимия корпоративен данък за цялата година на преобразуването.

(2) За данъчни цели всички права и задължения, произтичащи от действия, извършени от преобразуващото се дружество за текущия и предходни периоди, включително преобразуванията на данъчния финансов резултат, се смятат за извършени от новоучреденото дружество.

Данъчно третиране на преобразуване чрез прехвърляне на имущество върху едноличния собственик

Чл. 116а. (Нов - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) (1) При преобразуване чрез прехвърляне на имущество върху едноличния собственик по чл. 265 от Търговския закон всички права и задължения, произтичащи от действия, извършени от преобразуващото се дружество за текущия и предходни периоди, включително преобразуванията на данъчния финансов резултат, се смятат за извършени от едноличния търговец.

(2) Едноличният търговец подава данъчна декларация за корпоративния данък за последния данъчен период на преобразуващото се дружество по реда на чл. 117, ал. 1 и внася този данък в срока по чл. 117, ал. 2.

(3) След преобразуването едноличният търговец прави тримесечни авансови вноски в годината на преобразуването.

(4) Едноличният търговец не може да пренася данъчните загуби, формирани от преобразуващото се дружество.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Едноличният търговец не може да признава за данъчни цели непризнатите разходи за лихви в преобразуващото се дружество от прилагане на режима на слабата капитализация и/или от прилагане на правилото за ограничаване приспадането на лихви.

(6) Преобразуващото се дружество не прилага чл. 115, ал. 2 и 3.

Деклариране и внасяне на данъка за последния данъчен период

Чл. 117. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) В случаите на прекратяване на преобразуващи се дружества новоучредените или приемащите дружества подават данъчна декларация за корпоративния данък за последния данъчен период на преобразуващото се

дружество в 30-дневен срок от датата на преобразуването. Декларацията се подава в териториалната дирекция на Националната агенция за приходите по регистрация на новоучреденото или приемащото дружество. При преобразуване чрез разделяне декларацията се подава от едно от новоучредените или приемащите дружества.

(2) Корпоративният данък за последния данъчен период се внася от новоучредените или приемащите дружества в 30-дневен срок от датата на преобразуването след приспадане на направените авансови вноски.

(3) (Нова - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) Алинеи 1 и 2 се прилагат и в случаите на прекратяване на преобразуващо се дружество по раздел II от тази глава.

Авансови вноски от приемачи или новоучредени дружества

Чл. 118. (1) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., доп., бр. 104 от 2020 г., в сила от 1.01.2021 г.) В годината на преобразуването приемащите дружества правят след преобразуването същия вид авансови вноски както преди преобразуването, а новоучредените дружества правят тримесечни авансови вноски в годината на преобразуването и в следващата година.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) При преобразуване чрез промяна на правната форма по реда на чл. 264 от Търговския закон новоучреденото дружество прави месечни или тримесечни авансови вноски по общия ред на закона въз основа на прогнозната данъчна печалба, определена от преобразуващото се дружество.

Пренасяне на данъчна загуба при преобразуване и прехвърляне на предприятие

Чл. 119. (1) При преобразуване по Търговския закон приемащите или новоучредените дружества не могат да пренасят данъчните загуби, формирани от преобразуващите се дружества.

(2) При продажба на предприятие по чл. 15 от Търговския закон правоприменикът не може да пренася данъчните загуби, формирани от отчуждителя.

(3) Алинея 1 не се прилага при преобразуване чрез промяна на правната форма по реда на чл. 264 от Търговския закон.

Регулиране на слабата капитализация и прилагане на правилото за ограничаване приспадането на лихви
(Загл. изм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.)

Чл. 120. (1) (Изм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) При преобразуване по Търговския закон приемащите или новоучредените дружества не могат да признават за данъчни цели непризнатите разходи за лихви и/или непризнатото превишение на разходи по заеми в преобразуващите се дружества от прилагане на режима на слабата капитализация, съответно на правилото за ограничаване приспадането на лихви.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) При продажба на предприятие по чл. 15 от Търговския закон правоприменикът не може да признава за данъчни цели непризнатите разходи за лихви и/или непризнатото превишение на разходи по заеми при отчуждителя от прилагане на режима на слабата капитализация, съответно на правилото за ограничаване приспадането на лихви.

(3) Алинея 1 не се прилага при преобразуване чрез промяна на правната форма по реда на чл. 264 от Търговския закон.

Разходи за извършване на преобразуването

Чл. 121. (1) Счетоводните разходи, извършени по повод на преобразуването, не се признават за данъчни цели при преобразуващото се дружество. Непризнатите разходи се признават за данъчни цели при определяне на данъчния финансов резултат на приемащото или новоучреденото дружество в годината, през която е осъществено преобразуването.

(2) Когато настъпят обстоятелства, определящи, че преобразуването няма да се осъществи, разходите по ал. 1 се признават за данъчни цели при преобразуващите се дружества в годината на настъпване на тези обстоятелства, ако са спазени изискванията на този закон.

Данъчно третиране при избор на по-ранна дата на преобразуване за счетоводни цели

Чл. 122. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) При избор на по-ранна дата на преобразуване за счетоводни цели по реда на чл. 263ж, ал. 2 от Търговския закон всички действия на преобразуващите се дружества, извършени за сметка на новоучредените или приемащите дружества от тази дата до датата на преобразуване за данъчни цели, се смятат за извършени за данъчни цели от преобразуващите се дружества.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) В случаите по ал. 1 всички счетоводни приходи и разходи, печалби и загуби, отчетени от новоучредените или приемащите дружества, се признават за данъчни цели при преобразуващото се дружество. Тези приходи и разходи, печалби и загуби не се признават за данъчни цели при новоучредените или приемащите дружества.

Счетоводните приходи и разходи, печалби и загуби за целите на изречения първо и второ са тези, които биха били отчетени от преобразуващото се дружество, ако не е била предвидена по-ранна дата за счетоводни цели по реда на чл. 263ж, ал. 2 от Търговския закон.

(3) Преобразуванията при определяне на данъчния финансов резултат, произтичащи от действията по ал. 1, се извършват от преобразуващите се дружества.

Кооперативни организации и държавни предприятия

Чл. 123. Разпоредбите на тази глава по отношение на преобразуването на търговски дружества се прилагат и в случаите на:

1. преустройство на кооперативни организации;
2. прекратяване, закриване или образуване на държавни предприятия по смисъла на чл. 62, ал. 3 от Търговския закон при условията на универсално правоприемство.

Отговорност при преобразуване и преустройство

Чл. 124. (1) При преобразуване на търговски дружества или при преустройство на кооперативни организации новоучредените или приемащите дружества/кооперативни организации са солидарно отговорни за данъчните задължения на преобразуващите се дружества или кооперативни организации до размера на получените права.

(2) При прехвърляне на предприятие по чл. 15 от Търговския закон правоприемникът е солидарно отговорен за данъчните задължения на отчуждителя до размера на получените права.

(3) Получените права се оценяват по пазарни цени.

Раздел II

Специфичен режим на облагане при преобразуване

Обхват

Чл. 125. (1) Този раздел се прилага при вливане, сливане, разделяне, отделяне, прехвърляне на обособена дейност и замяна на акции или дялове по смисъла на чл. 126 - 131, в които участват местни дружества и/или дружества от друга държава - членка на Европейския съюз.

(2) Този раздел се прилага съответно и в случаите на преустройство на кооперативни организации, включително такива от други държави - членки на Европейския съюз, когато са налице условията, посочени в него.

Вливане

Чл. 126. (1) Вливане е всяко преобразуване, за което едновременно са изпълнени следните условия:

1. всички активи и пасиви на едно или повече преобразуващи се дружества преминават към съществуващо приемащо дружество, като преобразуващите се дружества се прекратяват без ликвидация;
2. на акционерите или съдружниците в преобразуващите се дружества се издават акции или дялове от приемащото дружество.

(2) Вливане е и всяко преобразуване, при което всички активи и пасиви на преобразуващо се дружество преминават към приемащо дружество, притежавашо всички акции или дялове на преобразуващото се дружество, и преобразуващото се дружество се прекратява без ликвидация.

Сливане

Чл. 127. Сливане е всяко преобразуване, за което едновременно са изпълнени следните условия:

1. всички активи и пасиви на две или повече преобразуващи се дружества преминават към новоучредено дружество, като преобразуващите се дружества се прекратяват без ликвидация;
2. на акционерите или съдружниците в преобразуващите се дружества се издават акции или дялове от новоучреденото дружество.

Разделяне

Чл. 128. Разделяне е всяко преобразуване, за което едновременно са изпълнени следните условия:

1. (доп. - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) всички активи и пасиви на едно преобразуващо се дружество преминават към две или повече съществуващи (приемащи) или новоучредени дружества, като преобразуващото се дружество се прекратява без ликвидация;
2. на акционерите или съдружниците в преобразуващото се дружество се издават акции или дялове от всяко едно от съществуващите или новоучредените дружества, пропорционално на притежаваните от акционерите или съдружниците акции или дялове в преобразуващото се дружество.

Отделяне

Чл. 129. Отделяне е всяко преобразуване, за което едновременно са изпълнени следните условия:

1. (доп. - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) една или повече от обособените дейности на преобразуващо се дружество преминават към едно или повече съществуващи (приемащи) или новоучредени дружества, като преобразуващото се дружество не се прекратява и запазва поне една обособена дейност;
2. на акционерите или съдружниците в преобразуващото се дружество се издават акции или дялове от съществуващите или новоучредените дружества, пропорционално на притежаваните от тях акции или дялове в преобразуващото се дружество.

Прехвърляне на обособена дейност

Чл. 130. (Доп. - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) Прехвърляне на обособена дейност е преобразуване, при което една, повече или всички обособени дейности на преобразуващо се дружество преминават към едно или повече съществуващи (приемащи) или новоучредени дружества, като в замяна съществуващите (приемащите) или новоучредените дружества издават акции или дялове в полза на преобразуващото се дружество и преобразуващото се дружество не се прекратява.

Замяна на акции или дялове

Чл. 131. Замяна на акции или дялове е преобразуване, за което едновременно са изпълнени следните условия:

1. придобиващото дружество в резултат на преобразуването притежава повече от половината от акциите с право на глас или от дяловете на придобитото дружество или, когато вече притежава такъв дял от капитала, придобива допълнителен дял от акциите или дяловете;
2. акционерите или съдружниците в придобитото дружество заменят акциите или дяловете си срещу издаване на акции или дялове от придобиващото дружество.

Допълнителни парични плащания и неиздаване на акции или дялове

Чл. 132. (1) В случаите на вливане, сливане, разделяне, отделяне и замяна на акции или дялове за постигане на еквивалентно съотношение на замяна могат да се направят парични плащания на акционерите или съдружниците в преобразуващите се или придобити дружества в размер до 10 на сто от номиналната стойност на издадените акции или дялове в резултат на преобразуването.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) В случаите на вливане, разделяне и отделяне може да не се издават акции или дялове, когато това е допустимо от Търговския закон.

Издаване на акции или дялове

Чл. 133. По смисъла на тази глава издаване на акции или дялове е налице, когато се предоставят новоиздадени или притежавани собствени акции или дялове от новоучредено, приемащо или придобиващо дружество.

Обособена дейност

Чл. 134. Обособена дейност е съвкупност от активи и пасиви на дружество, с които от организационна, функционална и финансова гледна точка може да се извършва самостоятелна стопанска дейност.

Преобразуващи се дружества

Чл. 135. Преобразуващи се дружества по смисъла на този раздел са:

1. местно преобразуващо се дружество;
2. преобразуващо се дружество от друга държава - членка на Европейския съюз;
3. място на стопанска дейност в страната на преобразуващо се дружество от друга държава - членка на Европейския съюз.

Получаващи дружества

Чл. 136. Получаващи дружества по смисъла на този раздел са:

1. местно новоучредено или приемащо дружество;
2. новоучредено или приемащо дружество от друга държава - членка на Европейския съюз;
3. място на стопанска дейност в страната на новоучредено или приемащо дружество от друга държава - членка на Европейския съюз.

Дружество от друга държава - членка на Европейския съюз

Чл. 137. Дружество от друга държава - членка на Европейския съюз, по смисъла на този раздел е дружество, което отговаря едновременно на следните условия:

1. правната форма на дружеството е в съответствие с приложение № 3;
2. дружеството е местно лице за данъчни цели на друга държава - членка на Европейския съюз, съгласно съответното данъчно законодателство и по силата на спогодба за избягване на двойното данъчно облагане с трета държава не се смята за местно лице за данъчни цели в друга държава извън Европейския съюз;
3. печалбите на дружеството се облагат с данък по приложение № 4 или с подобен данък върху печалбите и дружеството няма право на избор или възможност за освобождаване от облагане с този данък.

Правоприемство

Чл. 138. За целите на този раздел при преобразуването всички права и задължения, произтичащи от действия, извършени от преобразуващите се дружества за текущия и предходни периоди по отношение на прехвърлените активи и пасиви по чл. 139, т. 1, включително преобразуванията при определяне на данъчния финансов резултат, преминават към получаващите дружества.

Активи и пасиви - предмет на преобразуване

Чл. 139. Активите и пасивите, които са предмет на преобразуване по този раздел, се разпределят в следните категории:

1. активи и пасиви, резултатите от експлоатирането на които преди и след преобразуването участват при определяне на данъчния финансов резултат по този закон;
2. активи и пасиви, резултатите от експлоатирането на които преди преобразуването са участвали и в резултат на преобразуването престават да участват при определяне на данъчния финансов резултат по този закон;
3. активи и пасиви, резултатите от експлоатирането на които преди преобразуването не са участвали и в резултат на преобразуването участват при определяне на данъчния финансов резултат по този закон.

Прехвърлени активи и пасиви по чл. 139, т. 1

Чл. 140. (1) Възникналите счетоводни печалби или загуби при отписване на активи и пасиви по чл. 139, т. 1 в резултат на преобразуването не се признават за данъчни цели.

(2) Данъчните временни разлики, които са свързани с активи и пасиви по чл. 139, т. 1, възникнали преди преобразуването, не се признават за данъчни цели към момента на преобразуването и се смятат за възникнали при получаващите дружества.

(3) Когато актив или пасив е признат съгласно счетоводното законодателство при получаващото дружество на стойност, различна от стойността му преди преобразуването, разликата между двете стойности формира данъчна временна разлика от последваща оценка или с нея се коригира данъчната временна разлика по ал. 2.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) Резервът от последваща оценка (преоценъчният резерв) за активи по чл. 139, т. 1, които не са данъчни амортизируеми активи, се прехвърля от преобразуващото се дружество и се смята за възникнал при получаващото дружество. Преобразуващото се дружество не прилага чл. 45. Когато прехвърленият резерв от последваща оценка (преоценъчен резерв) по изречение първо не е отчетен счетоводно при получаващото дружество, в годината на отписване на съответния актив, с който е свързан резервът, се увеличава счетоводният финансов резултат с размера на резерва, когато резервът е положителна величина, съответно се намалява счетоводният финансов резултат, когато резервът е отрицателна величина.

(5) (Доп. - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) Придобитите данъчни амортизируеми активи по чл. 139, т. 1 се завеждат в данъчния амортизационен план на получаващото дружество по стойности, равни на стойностите им в данъчния амортизационен план на преобразуващото се дружество към момента на преобразуването. Копие от данъчния амортизационен план на преобразуващото се дружество към момента на преобразуването се предава на органа по приходите заедно с копието от справката по ал. 6.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) При преобразуването за всеки актив или пасив по чл. 139, т. 1, се изготвя справка по реда на чл. 141.

(7) (Нова - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) Когато в резултат на преобразуването получаващото дружество признае съгласно счетоводното законодателство активи или пасиви, които не са били признати при преобразуващото се дружество, счетоводно отчетените приходи и разходи след преобразуването по повод на тези активи и пасиви не се признават за данъчни цели. Когато активите по изречение първо са амортизируеми за счетоводни цели, същите не

се завеждат в данъчния амортизационен план на получаващото дружество и за тях не се начисляват данъчни амортизации. Възникналата счетоводна печалба при получаващото дружество в резултат на преобразуването, съответно счетоводно признатите приходи по повод на възникнала отрицателна репутация, не се признават за данъчни цели.

(8) (Нова - ДВ, бр. 110 от 2007 г., изм., бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) Когато актив на преобразуващото се дружество не е признат съгласно счетоводното законодателство при получаващото дружество, със сумата на този актив се намалява счетоводният финансов резултат при определяне на данъчния финансов резултат на получаващото дружество за годината на преобразуването. Когато пасив на преобразуващото се дружество не е признат съгласно счетоводното законодателство при получаващото дружество, със сумата на този пасив се увеличава счетоводният финансов резултат при определяне на данъчния финансов резултат на получаващото дружество за годината на преобразуването. Данъчните временни разлики, възникнали преди преобразуването, които са свързани с актив или пасив по изречение първо или второ, се признават при получаващото дружество през годината на преобразуването по общия ред на закона.

(9) (Нова - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) Алинеи 3, 6 и 8 не се прилагат за:

1. данъчни амортизируеми активи;
2. активи и пасиви по отсрочени данъци;
3. репутацията, когато отчетените във връзка с нея счетоводни приходи и разходи не се признават за данъчни цели;
4. суми, които за преобразуващото се дружество са активи, а за получаващото дружество - пасиви;
5. суми, които за преобразуващото се дружество са пасиви, а за получаващото дружество - активи;
6. акции или дялове на получаващото дружество, притежавани от преобразуващото се дружество;
7. изкупени собствени акции от преобразуващото се дружество;
8. записан, но невнесен капитал на преобразуващото се дружество;
9. активи и пасиви по чл. 139, т. 2.

(10) (Нова - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) Алинея 4 не се прилага за създадения резерв от последващи оценки на финансови активи и пасиви на финансовите институции, когато счетоводният финансов резултат е бил преобразуван по реда на чл. 97 с печалбите и загубите от тези последващи оценки. Този резерв не се посочва в справките по чл. 141.

Справки за активи и пасиви по чл. 139, т. 1

Чл. 141. (1) Справката по чл. 140, ал. 6, изготвена от преобразуващите се дружества, съдържа следната информация за всеки актив и пасив към датата на преобразуването:

1. вид и наименование;
2. счетоводна стойност;
3. данъчна временна разлика;
4. (нова - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) резерв от последваща оценка (преоценъчен резерв).

(2) Копие от изготвената справка по ал. 1 се предава на получаващите дружества и на органа по приходите в срок до края на месеца, следващ месеца на преобразуването.

(3) В случаите по чл. 140, ал. 3 се изготвя нова справка от получаващите дружества и копие от нея се предава на органа по приходите заедно с годишната данъчна декларация. Справката съдържа за всеки актив и пасив следната информация:

1. вид и наименование;
2. счетоводна стойност;
3. данъчна временна разлика преди преобразуването;
4. данъчна временна разлика след преобразуването, определена по реда на чл. 140, ал. 3;
5. (нова - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) резерв от последваща оценка (преоценъчен резерв).

(4) Когато след подаване на справка по ал. 3 в резултат на преобразуването се извършат корекции съгласно счетоводното законодателство в стойностите на активите и пасивите, получаващото дружество изготвя коригираща справка. Коригиращата справка се предава на органа по приходите в срок до края на месеца, следващ месеца на настъпване на обстоятелствата, налагащи корекцията.

(5) В справките по ал. 1 и 3 се посочват данни, които идентифицират преобразуващите се и получаващите дружества, както и датата на преобразуването и съдебното решение за вписването му.

(6) (Нова - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) Копията от справките по този член и от данъчния амортизационен план по чл. 140, ал. 5 се подават в териториалната дирекция на Националната агенция за приходите по регистрация на получаващите дружества на магнитен или оптичен носител, или по електронен път.

Прехвърлени активи и пасиви по чл. 139, т. 2

Чл. 142. (1) Възникналите счетоводни печалби или загуби при отписване на активи и пасиви по чл. 139, т. 2, свързани с място на стопанска дейност на местно дружество в друга държава - членка на Европейския съюз, не се признават за данъчни цели.

(2) Данъчните временни разлики, които са свързани с активи и пасиви по ал. 1, не се признават за данъчни цели към момента на преобразуването и през следващите години.

(3) За данъчни цели наличните към момента на преобразуването активи и пасиви по чл. 139, т. 2, извън случаите по ал. 1, се смятат за реализирани по пазарни цени и се отписват.

(4) В случаите по ал. 3 при определяне на данъчния финансов резултат счетоводният финансов резултат се увеличава с печалбата и се намалява със загубата, получена като разлика между пазарната цена на актива или пасива и счетоводната му стойност към датата на преобразуването. Свързаните с актива или пасива данъчни временни разлики се признават през последния данъчен период по общия ред на закона. При определяне на данъчния финансов резултат се прилага чл. 66, ал. 1 и 2.

Прехвърлени активи и пасиви по чл. 139, т. 3

Чл. 143. (1) Активите и пасивите по чл. 139, т. 3 се оценяват за данъчни цели при получаващите дружества по стойността им, определена съгласно националното счетоводно законодателство.

(2) Данъчните амортизируеми активи по чл. 139, т. 3 се завеждат в данъчния амортизационен план по общия ред на закона.

Пренасяне на данъчни загуби

Чл. 144. (1) При преобразуване по този раздел получаващите дружества нямат право да пренасят данъчните загуби, формирани от преобразуващите се дружества.

(2) Алинея 1 не се прилага в случаите на вливане или сливане по този раздел, в резултат на което възниква място на стопанска дейност в страната на дружество от друга държава - членка на Европейския съюз, и това дружество не е имало преди преобразуването място на стопанска дейност в страната.

Данъчни загуби на място на стопанска дейност

Чл. 145. (1) Непренесените данъчни загуби към момента на преобразуването, формирани от място на стопанска дейност на местно дружество в друга държава - членка на Европейския съюз, не се приспадат.

(2) При определяне на данъчния финансов резултат счетоводният финансов резултат се увеличава с пренесените данъчни загуби към момента на преобразуването, формирани от място на стопанска дейност на местно дружество в друга държава - членка на Европейския съюз, които не са били приспаднати от печалбите на мястото на стопанска дейност.

Регулиране на слабата капитализация и прилагане на правилото за ограничаване
приспадането на лихви
(Загл. изм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.)

Чл. 146. (1) (Изм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) При преобразуване по този раздел получаващите дружества нямат право да признават за данъчни цели непризнатите разходи за лихви и/или непризнатото превишение на разходи по заеми в преобразуващите се дружества от прилагане на режима на слабата капитализация, съответно на правилото за ограничаване приспадането на лихви.

(2) АLINEЯ 1 не се прилага в случаите на вливане или сливане по този раздел, в резултат на което възниква място на стопанска дейност в страната на дружество от друга държава - членка на Европейския съюз, и това дружество не е имало преди преобразуването място на стопанска дейност в страната.

Авансови вноски от получаващи дружества

Чл. 147. (1) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., доп., бр. 104 от 2020 г., в сила от 1.01.2021 г.) В годината на преобразуването приемащите дружества правят след преобразуването същия вид авансови вноски както преди преобразуването, а новоучредените дружества правят тримесечни авансови вноски в годината на преобразуването и в следващата година.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) В случаите по чл. 144, ал. 2 получаващите дружества правят месечни или тримесечни авансови вноски по общия ред на закона въз основа на нетните приходи от продажби на преобразуващите се дружества.

Отписване на дял

Чл. 148. (1) Когато получаващо дружество притежава дял в капитала на преобразуващо се дружество, счетоводните печалби или загуби във връзка с отписването на дела в капитала не се признават за данъчни цели.

(2) Доходите по ал. 1 не подлежат на облагане с данък, удържан при източника по реда на част трета.

Данъчно третиране на акционери или съдружници в преобразуващи се и придобити дружества

Чл. 149. (1) Възникналите счетоводни печалби или загуби при акционери или съдружници в преобразуващи се или придобити дружества в резултат на придобиване на акции или дялове от получаващи или придобиващи дружества не се признават за данъчни цели в годината на отчитането им и формират данъчна временна разлика от последваща оценка.

(2) Данъчните временни разлики, възникнали при акционерите или съдружниците преди преобразуването, които са свързани с отписаните акции или дялове в преобразуващите се или придобитите дружества, не се признават за данъчни цели към момента на преобразуването.

(3) Данъчните временни разлики по ал. 1 и 2 се смятат за възникнали по отношение на новопридобитите акции или дялове и се признават за данъчни цели по общия ред на закона.

(4) Доходите, реализирани от чуждестранни юридически лица, които са акционери или съдружници в местни преобразуващи се или придобити дружества, от придобиване на акции или дялове в резултат на преобразуване се облагат или освобождават от данък при източника по общия ред на закона към датата на преобразуването.

(5) Данъкът при източника по ал. 4 се дължи от акционера или съдружника при разпореждане под каквато и да е форма с новопридобитите акции или дялове и се внася в срок до 60 дни от разпореждането.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) Чуждестранните юридически лица по ал. 4, 5 и 8 подават до 31 януари на съответната година в Териториална дирекция на Националната агенция за приходите - София, декларация, с която удостоверяват, че не са се разпоредили с новопридобитите в резултат на преобразуването акции или дялове. Лицата подават декларацията по изречение първо ежегодно до годината на разпореждане с новопридобитите акции или дялове.

(7) При неподаване на декларацията по ал. 6 в срок, освен следващото се административно наказание, за целите на този закон се смята и че чуждестранното юридическо лице се е разпоредило с новопридобитите акции или дялове.

(8) (Нова - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) Не е налице реализиране на доход от чуждестранно юридическо лице при придобиване на акции или дялове в резултат на преобразуване чрез отделяне, с изключение на отделяне, при което се обезсилват акции на преобразуващото се дружество. За целите на определяне на данъка при източника при последващо разпореждане с акциите или дяловете по изречение първо документално доказаната им цена на придобиване е нула.

Облагане на преобразуващо се дружество при прехвърляне на обособена дейност

Чл. 150. (1) Възникналите счетоводни печалби или загуби при преобразуващо се дружество в резултат на прехвърляне на обособена дейност не се признават за данъчни цели в годината на отчитането им и формират данъчна временна разлика от последваща оценка.

(2) Данъчната временна разлика по ал. 1 се смята за възникнала по отношение на новопридобитите акции или дялове и се признава за данъчни цели по общия ред на закона.

(3) Когато акциите или дяловете по ал. 1 са държани от преобразуващото се дружество непрекъснато за срок не по-кратък от 5 години, данъчната временна разлика по ал. 1 не се признава за данъчни цели към момента на преобразуването и през следващите години.

Отклонение от данъчно облагане

Чл. 151. Разпоредбите на този раздел не се прилагат, когато преобразуването е насочено към отклонение или избягване на данъчното облагане. Смята се, че е налице отклонение от данъчно облагане и когато липсва икономическа обосновааност за предприетото преобразуване или то прикрива разпореждането с активи.

Раздел III

Преместване на седалището на европейско дружество или европейско кооперативно сдружение

Обхват

Чл. 152. По смисъла на тази глава преместване на седалището на европейско дружество или европейско кооперативно сдружение е операция, при която:

1. дружеството, без да се прекратява или да учредява ново юридическо лице, премества седалището си от страната в друга държава - членка на Европейския съюз, съгласно чл. 8 от Регламент (ЕО) № 2157/2001 на Съвета или съгласно Регламент (ЕО) № 1435/2003 на Съвета, като активите и пасивите на дружеството трябва да са ефективно свързани с мястото на стопанска дейност в страната и резултатите от експлоатирането им трябва да участват при определянето на данъчния финансов резултат, или

2. дружеството, без да се прекратява или да учредява ново юридическо лице, премества седалището си от друга държава - членка на Европейския съюз, в страната съгласно чл. 8 от Регламент (ЕО) № 2157/2001 на Съвета или съгласно Регламент (ЕО) № 1435/2003 на Съвета, като активите и пасивите на мястото на стопанска дейност трябва да са ефективно свързани с дружеството в страната, което възниква в резултат на тази операция, и резултатите от експлоатирането им трябва да участват при определянето на данъчния финансов резултат.

Правоприемство

Чл. 153. (1) За данъчни цели при преместване на седалището на европейско дружество или европейско кооперативно сдружение при условията на чл. 152, т. 1:

1. всички действия, извършени от това дружество за текущия и предходните периоди, включително преобразуванията на данъчния финансов резултат, се смятат за извършени от мястото на стопанска дейност;
2. дружеството не се облага с корпоративен данък за периода от началото на годината до датата на операцията;
3. мястото на стопанска дейност се облага с корпоративен данък за периода от началото на годината по общия ред, като дейността, извършена от дружеството в годината на операцията, се смята за извършена от мястото на стопанска дейност;
4. мястото на стопанска дейност има право да пренася непренесените данъчни загуби, формирани от дружеството по общия ред.

(2) За данъчни цели при преместване на седалището на европейско дружество или европейско кооперативно сдружение при условията на чл. 152, т. 2:

1. всички действия, извършени от мястото на стопанска дейност за текущия и предходните периоди, включително преобразуванията на данъчния финансов резултат, се смятат за извършени от дружеството;
2. мястото на стопанска дейност не се облага с корпоративен данък за периода от началото на годината до датата на операцията;
3. дружеството се облага с корпоративен данък за периода от началото на годината по общия ред, като дейността, извършена от мястото на стопанска дейност в годината на операцията, се смята за извършена от дружеството;
4. дружеството има право да пренася непренесените данъчни загуби, формирани от мястото на стопанска дейност, по общия ред.

Приложими разпоредби при преместване на седалището

Чл. 154. Разпоредбите на раздел II от тази глава по отношение на активите и пасивите, печалбите и загубите и данъчните временни разлики се прилагат и при преместване на седалището на европейско дружество или европейско кооперативно сдружение.

Глава двадесета

ДАНЪЧНО РЕГУЛИРАНЕ ПРИ ТРАНСФЕРИ МЕЖДУ ЧАСТ НА ЕДНО ПРЕДПРИЯТИЕ, РАЗПОЛОЖЕНА В СТРАНАТА, И ДРУГА ЧАСТ НА СЪЩОТО ПРЕДПРИЯТИЕ, РАЗПОЛОЖЕНА ИЗВЪН СТРАНАТА

(Загл. изм. – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.)

Трансфер на активи/дейност към друга част на предприятието, разположена извън страната

Чл. 155. (Изм. – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) Данъчно задълженото лице прилага чл. 155а – 155д и чл. 157 в случаите, когато Република България губи правото за облагане на резултата от последващо разпореждане с трансферирани активи/дейност при:

1. трансфер на активи/дейност от централното си управление в страната към свое място на стопанска дейност, разположено извън страната;
2. трансфер на активи/дейност от свое място на стопанска дейност в страната към друга част на предприятието, разположена извън страната;

3. трансфер на активи/дейност при промяна на юрисдикцията, на която е местно лице за данъчни цели от Република България към друга юрисдикция; тази точка не се прилага по отношение на активите, които продължават да са ефективно свързани с място на стопанска дейност в страната;

4. трансфер на дейност, извършвана чрез място на стопанска дейност в страната, към друга юрисдикция.

(2) (Отм. – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.).

(3) (Отм. – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.).

Трансфер на активи

Чл. 155а. (Нов – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) (1) В случаите на трансфер на активи по чл. 155, при определяне на данъчния финансов резултат счетоводният финансов резултат се:

1. увеличава с положителната разлика между пазарната цена и стойността за данъчни цели на трансферирувания актив към момента на трансфера;

2. намалява с отрицателната разлика между пазарната цена и стойността за данъчни цели на трансферирувания актив към момента на трансфера.

(2) Стойност за данъчни цели на трансфериран актив е:

1. за данъчните амортизируеми активи – данъчната стойност на актива към момента на трансфера;

2. за активи, които не са данъчни амортизируеми активи – счетоводната стойност на актива към момента на трансфера:

а) намалена със сумата на данъчната временна разлика, свързана с актива, в случаите, когато с нея би се увеличил счетоводният финансов резултат при определяне на данъчния финансов резултат, ако данъчно задълженото лице се беше разпоредило с актива, съответно увеличена със сумата на данъчната временна разлика, свързана с актива, в случаите, когато с нея би се намалил счетоводният финансов резултат при определяне на данъчния финансов резултат, ако данъчно задълженото лице се беше разпоредило с актива, и

б) намалена със сумата на резерва от последваща оценка (преоценъчния резерв) за актива, когато резервът е положителна величина, съответно увеличена със сумата на резерва, когато резервът е отрицателна величина; тази буква не се прилага за резерва от последващи оценки на финансови активи на финансовите институции, когато счетоводният финансов резултат е бил преобразуван по реда на чл. 97 с печалбите и загубите от тези последващи оценки.

(3) В случаите, когато в резултат на трансфера трансферируваният актив се отписва:

1. с данъчната временна разлика, свързана с трансферирувания актив и възникнала преди трансфера, не се преобразува счетоводният финансов резултат при определяне на данъчния финансов резултат (не се признава за данъчни цели), и

2. не се прилагат чл. 45 и чл. 66, ал. 1 и 2 по отношение на трансферирувания актив.

(4) В случаите, когато в резултат на трансфера трансферируваният актив не се отписва, към момента на трансфера се извършат следните корекции:

1. за данъчните амортизируеми активи – извършва се корекция в начислената данъчна амортизация за актива, така че след корекцията данъчната стойност на актива да е равна на пазарната му цена към момента на трансфера; в случай че начислената данъчна амортизация за актива е недостатъчна за постигане на равенството по предходното изречение, с размера на недостига се коригира и данъчната амортизируема стойност на актива; когато активът не е наличен в данъчния амортизационен план, данъчно задълженото лице завежда актива в данъчния амортизационен план с данъчна амортизируема стойност, равна на пазарната му цена към момента на трансфера;

2. за активи, които не са данъчни амортизируеми активи – разликата между пазарната цена на трансферирувания актив и стойността му за данъчни цели към момента на трансфера формира данъчна временна разлика от последваща оценка или с нея се коригира данъчната временна разлика, свързана с актива и възникнала преди трансфера.

Трансфер на дейност

Чл. 155б. (Нов – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) (1) В случаите на трансфер на дейност по чл. 155, при определяне на данъчния финансов резултат счетоводният финансов резултат се:

1. увеличава с положителната разлика между пазарната цена на трансферираната дейност и стойността за данъчни цели на трансферираните активи, намалена със стойността за данъчни цели на трансферираните пасиви към момента на трансфера;
2. намалява с отрицателната разлика между пазарната цена на трансферираната дейност и стойността за данъчни цели на трансферираните активи, намалена със стойността за данъчни цели на трансферираните пасиви към момента на трансфера.

(2) Стойност за данъчни цели на трансфериран актив е стойността, определена по реда на чл. 155а, ал. 2.

(3) Стойност за данъчни цели на трансфериран пасив е счетоводната стойност на пасива към момента на трансфера, намалена със сумата на данъчната временна разлика, свързана с пасива, в случаите, когато с нея би се намалил счетоводният финансов резултат при определяне на данъчния финансов резултат, ако данъчно задълженото лице беше погасило пасива, съответно увеличена със сумата на данъчната временна разлика, свързана с пасива, в случаите, когато с нея би се увеличил счетоводният финансов резултат при определяне на данъчния финансов резултат, ако данъчно задълженото лице беше погасило пасива.

(4) В случаите, когато в резултат на трансфера трансфериран актив/пасив се отписва:

1. с данъчната временна разлика, свързана с трансфериран актив/пасив и възникнала преди трансфера, не се преобразува счетоводният финансов резултат при определяне на данъчния финансов резултат (не се признава за данъчни цели), и
2. не се прилагат чл. 45 и чл. 66, ал. 1 и 2 по отношение на трансфериран актив.

(5) В случаите, когато в резултат на трансфера трансфериран актив/пасив не се отписва, към момента на трансфера се извършват следните корекции:

1. за данъчните амортизируеми активи – корекцията се извършва по реда на чл. 155а, ал. 4, т. 1;
2. за активи, които не са данъчни амортизируеми активи – корекцията се извършва по реда на чл. 155а, ал. 4, т. 2;
3. за пасиви – разликата между пазарната цена на трансферирания пасив и стойността му за данъчни цели към момента на трансфера формира данъчна временна разлика от последваща оценка или с нея се коригира данъчната временна разлика, свързана с пасива и възникнала преди трансфера.

Временен трансфер на активи

Чл. 155в. (Нов – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) (1) Член 155 не се прилага, когато трансферът на активи е за срок, не по-дълъг от 12 месеца, и при условие че трансферът:

1. е свързан със сделки за финансиране на ценни книжа, или
2. е свързан с активи, предоставени като обезпечение, или
3. се извършва с цел изпълнение на пруденциални капиталови изисквания или управление на ликвидността.

(2) В случай че активите по ал. 1 не се трансферират обратно в Република България в рамките на 12 месеца от момента на трансфера, разпоредбите на чл. 155 и глава дванадесета се прилагат съответно.

Внасяне на частта от корпоративния данък, свързан с трансфер на активи към държава – членка на Европейския съюз, или към друга държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство

Чл. 155г. (Нов – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) (1) Данъчно задълженото лице може да разсрочи внасянето на частта от корпоративния данък, дължима в резултат на трансфер с инцидентен или нерегулярен характер на активи/дейност по чл. 155, но не повече от дължимия корпоративен данък за съответния данъчен период, когато:

1. трансферира активи/дейност от централното си управление в страната към свое място на стопанска дейност, разположено в държава – членка на Европейския съюз, или в друга държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство;
2. трансферира активи/дейност от свое място на стопанска дейност в страната към друга част на предприятието, разположена в държава – членка на Европейския съюз, или в друга държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство;
3. трансферира активи/дейност при промяна на юрисдикцията, на която е местно лице за данъчни цели, от Република България към държава – членка на Европейския съюз, или към друга държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство;
4. трансферира дейност, извършвана чрез място на стопанска дейност в страната, към държава – членка на Европейския съюз, или към друга държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство.

(2) Алинея 1 се прилага за други държави, които са страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство, само при наличието на сключено и влязло в сила с Република България или с Европейския съюз споразумение за взаимна помощ при събиране на данъчни вземания, равностойно на взаимната помощ, предвидена в Директива 2010/24/ЕС на Съвета от 16 март 2010 г. относно взаимната помощ при събиране на вземания, свързани с данъци, такси и други мерки (ОВ, L 84/1 от 31 март 2010 г.), наричана по-нататък "Директива 2010/24/ЕС".

(3) Частта от корпоративния данък, дължима в резултат на трансфер на активи/дейност по ал. 1, се определя, като сборът от превишението на увеличенията над намаленията по чл. 155а, ал. 1 и превишението на увеличенията над намаленията по чл. 155б, ал. 1 за трансферираните активи/дейности през годината, за които е приложено разсрочване, се умножи по данъчната ставка.

(4) Разсрочената сума за внасяне по ал. 1 се разпределя между трансферираните активи/дейности по следната формула:

$$A = B \times \frac{B}{\Gamma}$$

A е частта от разсрочената сума за внасяне по ал. 1, разпределена за съответния трансфериран актив/дейност;

B е разсрочената сума за внасяне по ал. 1;

B е положителната разлика по чл. 155а, ал. 1, т. 1 за съответния трансфериран актив, съответно положителната разлика по чл. 155б, ал. 1, т. 1 за съответната трансферирана дейност;

Г е сборът от положителните разлики по чл. 155а, ал. 1, т. 1 и положителните разлики по чл. 155б, ал. 1, т. 1 за всички трансферирани активи/дейности през годината, за които е приложено разсрочване.

(5) Разсрочената сума за внасяне по ал. 4, разпределена за всеки трансфериран актив/дейност, се внася на пет равни годишни вноски. Първата вноска се внася в срока за внасяне на корпоративния данък за годината на трансфера. Останалите вноски се внасят през следващите 4 последователни години в срока за внасяне на корпоративния данък за съответната година. За вноските по предходното изречение данъчно задълженото лице дължи лихва съгласно Закона за лихвите върху данъци, такси и други подобни държавни вземания.

(6) Данъчно задълженото лице упражнява правото на разсрочване по ал. 1 с годишната данъчна декларация за годината на настъпване на обстоятелството по ал. 1, като в нея

декларира наличието на това обстоятелство. При поискване от орган по приходите лицето е длъжно да представи доказателства за наличие на обстоятелството.

(7) Разсрочената сума за внасяне по ал. 4, разпределена за съответния актив/дейност, която не е станала изискуема, става незабавно изискуема при настъпване на едно от следните обстоятелства:

1. лицето продаде или се разпореде по друг начин с трансфериран актив/дейност;
2. лицето извърши последващ трансфер към държава извън Европейския съюз на трансфериран актив;
3. извършена е последваща промяна на юрисдикцията, на която лицето е местно лице за данъчни цели, или последващ трансфер на дейността към държава извън Европейския съюз;
4. лицето е в производство по несъстоятелност или ликвидация;
5. лицето не внесе дължима вноска в рамките на 12 месеца от изтичането на срока за внасяне по ал. 4 за съответната вноска.

(8) Алинея 7, т. 2 и 3 не се прилагат, когато последващият трансфер или последващата промяна е към държави, които са държави – страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство, и които имат сключено и влязло в сила с Република България или с Европейския съюз споразумение за взаимна помощ при събиране на данъчни вземания, равностойна на взаимната помощ, предвидена в Директива 2010/24/ЕС.

(9) При настъпване на някое от обстоятелствата по ал. 7 лицето уведомява писмено териториалната дирекция на Националната агенция за приходите по мястото на регистрацията или мястото, където е била регистрацията му като данъчно задължено лице, в 14-дневен срок от настъпване на съответното обстоятелство.

(10) Алинеи 1 – 9 не се прилагат по отношение на трансфериран актив/дейност, за който/която годината на трансфера по ал. 1 и годината на настъпване на обстоятелство по ал. 7 е една и съща.

Трансфер на активи от друга част на предприятието, разположена извън страната

Чл. 155д. (Нов – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) (1) При трансфер на данъчен амортизируем актив от част на предприятието, разположена извън страната, към част на предприятието, разположена в страната, данъчната амортизируема стойност, с която активът се завежда в данъчния амортизационен план, е пазарната му цена към момента на трансфера.

(2) При трансфер на данъчен амортизируем актив от част на предприятието, разположена извън страната, към част на предприятието, разположена в страната, в случай че същият е наличен в данъчния амортизационен план към момента на трансфера и трансферът на актива е участвал в облагане с данък в друга държава – членка на Европейския съюз, в съответствие с чл. 5 от Директива (ЕС) 2016/1164 на Съвета от 12 юли 2016 г. за установяване на правила срещу практиките за избягване на данъци, които пряко засягат функционирането на вътрешния пазар (ОВ, L 193/1 от 19 юли 2016 г.), наричана по-нататък "Директива (ЕС) 2016/1164", данъчно задълженото лице извършва корекция в начислената данъчна амортизация за актива, така че след корекцията данъчната стойност на актива да е равна на стойността, използвана като пазарна цена при прилагането на Директива (ЕС) 2016/1164 в другата държава членка. В случай че начислената данъчна амортизация за актива е недостатъчна за постигане на равенството по предходното изречение, с размера на недостига се коригира и данъчната амортизируема стойност на актива.

(3) При трансфер на актив, който не е данъчен амортизируем актив, от част на предприятието, разположена извън страната, към част на предприятието, разположена в страната, и в случай че към момента на трансфера е налице разлика между пазарната цена на актива и счетоводната стойност, с която активът се признава в резултат на трансфера съгласно счетоводното законодателство в страната, разликата формира данъчна временна разлика от последваща оценка.

(4) При трансфер на актив, който не е данъчен амортизируем актив, от част на предприятието, разположена извън страната, към част на предприятието, разположена в страната, в случай че същият е признат за счетоводни цели преди трансфера съгласно счетоводното законодателство в страната и трансферът на актива е участвал в облагане с данък в друга държава – членка на Европейския съюз, в съответствие с чл. 5 от Директива (ЕС) 2016/1164, разликата между пазарната цена на актива при прилагането на Директива (ЕС) 2016/1164 в другата държава членка и пазарната цена на актива по чл. 155а, ал. 1 към момента на предишния трансфер от страната формира данъчна временна разлика от последваща оценка или с нея се коригира данъчната временна разлика, свързана с актива и възникнала преди трансфера.

(5) В случаите по ал. 1 – 4, когато между цената, определена за пазарна в другата държава, и цената, определена за пазарна от орган по приходите, е налице разлика, се прилага цената, определена за пазарна от органа по приходите.

(6) Алинеи 1 и 3 се прилагат и когато в резултат на трансфера на активи възниква място на стопанска дейност в страната.

Трансфер на услуги

Чл. 156. (Изм. – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) (1) В случаите на трансфер на услуга от част на предприятието, разположена в страната, към друга част на предприятието, разположена извън страната, при определяне на данъчния финансов резултат за годината на трансфера счетоводният финансов резултат се увеличава с превишението на пазарната цена на услугата към момента на трансфера над себестойността ѝ, съответно се намалява с превишението на себестойността на услугата над пазарната ѝ цена към момента на трансфера, в случаите, когато в резултат на трансфера не е отчетен счетоводен приход по пазарна стойност и:

1. конкретният трансфер съвпада с обичайните сделки, извършвани чрез тази част на предприятието, разположена в страната, и насочени към трети лица, или
2. обичайната дейност, извършвана чрез тази част на предприятието, разположена в страната, се състои от подобни трансфери към другите части на предприятието, или
3. услугата е предназначена за реализиране в променен или непроменен вид към друго лице.

(2) Когато в резултат на трансфер на услуга от част на предприятието, разположена в страната, към друга част на предприятието, разположена извън страната, който не попада в случаите по ал. 1, т. 1 – 3, е отписан актив, с данъчната временна разлика, свързана с актива и възникнала преди трансфера, не се преобразува счетоводният финансов резултат при определяне на данъчния финансов резултат (не се признава за данъчни цели).

(3) В случаите на трансфер на услуга от част на предприятието, разположена извън страната, към друга част на предприятието, разположена в страната, когато е налице разлика между пазарната цена на услугата към момента на трансфера и отчетения разход или този, който ще бъде отчетен във връзка с услугата, с тази разлика се:

1. намалява счетоводният финансов резултат при определяне на данъчния финансов резултат за годината на признаване за данъчни цели на счетоводния разход във връзка с услугата, когато разликата е положителна величина;
2. увеличава счетоводният финансов резултат при определяне на данъчния финансов резултат за годината на признаване за данъчни цели на счетоводния разход във връзка с услугата, когато разликата е отрицателна величина.

(4) Алинея 3 се прилага в случаите, когато:

1. конкретният трансфер съвпада с обичайните сделки, извършвани чрез тази част на предприятието, разположена извън страната, и насочени към трети лица, или
2. обичайната дейност, извършвана чрез тази част на предприятието, разположена извън страната, се състои от подобни трансфери към другите части на предприятието, или
3. услугата е предназначена за реализиране в променен или непроменен вид към друго лице.

(5) При трансфер на услуга от част на предприятието, разположена извън страната, към друга част на предприятието, разположена в страната, извън случаите, посочени в ал. 4, когато е налице разлика между сумата на отчетения разход или този, който ще бъде отчетен във връзка с услугата, и себестойността на услугата, с тази разлика се:

1. увеличава счетоводният финансов резултат при определяне на данъчния финансов резултат за годината на признаване за данъчни цели на счетоводния разход във връзка с услугата, когато разликата е положителна величина;
2. намалява счетоводният финансов резултат при определяне на данъчния финансов резултат за годината на признаване за данъчни цели на счетоводния разход във връзка с услугата, когато разликата е отрицателна величина.

(6) Когато трансферираната услуга по ал. 3 и 5 е капитализирана в стойността на данъчен амортизируем актив, преобразуването на счетоводния финансов резултат по реда на ал. 3 и 5 се извършва при определяне на данъчния финансов резултат за годината на трансфера.

(7) Алинеи 1 – 6 се прилагат и в случаите на други трансфери, извършени между части на едно предприятие, разположени в страната и съответно извън страната, които не са трансфери на активи/дейност по чл. 155 или трансфери на услуги.

Непризнаване на счетоводни приходи, разходи, печалби или загуби

Чл. 157. (Изм. – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) (1) В случай че в резултат на трансфер по чл. 155а и 155б са отчетени счетоводни приходи, разходи, печалби или загуби, същите не се признават за данъчни цели.

(2) В случай че в резултат на трансфер, който не е трансфер по чл. 155а и 155б от част на предприятието, разположена в страната, към друга част на предприятието, разположена извън страната, са отчетени счетоводни приходи, разходи, печалби или загуби, същите не се признават за данъчни цели, когато:

1. счетоводният финансов резултат е преобразуван по реда на чл. 156, ал. 1, или
2. не са изпълнени условията на чл. 156, ал. 1, т. 1 – 3.

(3) Алинея 2, т. 2 не се прилага за счетоводни разходи, отчетени от данъчно задължено лице в резултат на трансфер от централното си управление в страната към свое място на стопанска дейност, разположено извън страната.

Глава двадесет и първа

ДАНЪЧНО РЕГУЛИРАНЕ ПРИ ПРЕКРАТЯВАНЕ С ЛИКВИДАЦИЯ ИЛИ С ОБЯВЯВАНЕ В НЕСЪСТОЯТЕЛНОСТ И ПРИ РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЛИКВИДАЦИОНЕН ДЯЛ

Раздел I

Общи положения

Общи положения

Чл. 158. (1) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2011 г., в сила от 1.01.2012 г., предишен текст на чл. 158, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) При прекратяване с ликвидация или с обявяване в несъстоятелност за периода до заличаването му данъчно задълженото лице изпълнява задълженията си по общия ред на този закон и при спазване изискванията на тази глава.

(2) (Нова – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) По отношение на данъчните декларации, подавани по реда на тази глава, се прилага чл. 92, ал. 4, когато през данъчния период не е осъществявана дейност по смисъла на Закона за счетоводството.

Раздел II

(Отм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.)

Корпоративен данък при прекратяване

Чл. 159. (Отм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.).

Чл. 160. (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2011 г., в сила от 1.01.2012 г., изм. и доп., бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г., отм., бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.).

Раздел III

Корпоративен данък за последния данъчен период

Последен данъчен период

Чл. 161. (1) (Изм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Последният данъчен период на данъчно задължено лице, прекратено с ликвидация или с обявяване в несъстоятелност, обхваща времето от 1 януари на годината, в която е извършено заличаването, до датата на заличаването.

(2) (Отм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.).

(3) Последният данъчен период на място на стопанска дейност на чуждестранно лице обхваща времето от 1 януари на годината, в която е прекратена дейността му, до датата на прекратяването ѝ.

(4) (Нова - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) Последният данъчен период на непersonифицирано дружество или осигурителна каса обхваща времето от 1 януари на годината, в която е извършено прекратяването, до датата на прекратяването.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) Данъчно задължено лице се облага с корпоративен данък за данъчната печалба, реализирана през последния данъчен период по общия ред на закона. Дължимият корпоративен данък е окончателен.

(6) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г., отм., бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.).

(7) (Нова – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Представляващият данъчно задълженото лице през последния данъчен период – ликвидатор, синдик, представляващият място на стопанска дейност, непersonифицирано дружество или осигурителна каса, декларира и внася удържания от имуществото на данъчно задълженото лице дължим данък за този данъчен период.

Деклариране на данъка за последния данъчен период

Чл. 162. (1) (Изм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Данъчната декларация за последния данъчен период, определен по чл. 161, ал. 1, се подава в 30-дневен срок от датата на заличаване на данъчно задълженото лице.

(2) (Отм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.).

(3) (Изм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Данъчната декларация за последния данъчен период, определен по чл. 161, ал. 3, се подава в 30-дневен срок от датата на прекратяване на дейността.

(4) (Нова - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г., изм., бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Данъчната декларация за последния данъчен период, определен по чл. 161, ал. 4, се подава в 30-дневен срок от датата на прекратяването.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г., изм., бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Когато датата на заличаването при ликвидацията или несъстоятелността или прекратяването на дейността на място на стопанска дейност, или прекратяването на неперсонифицирано дружество или осигурителна каса е преди изтичането на срока за подаване на годишната данъчна декларация за предходната година и същата не е подадена, тя се подава в сроковете по ал. 1, 3 и 4, когато те изтичат преди този срок.

(6) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г., изм., бр. 99 от 2011 г., в сила от 1.01.2012 г., отм., бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.).

Внасяне на данъка за последния данъчен период

Чл. 163. (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г., бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) (1) Дължимият корпоративен данък за последния данъчен период, определен по чл. 161, ал. 1, 3 и 4, се внася в сроковете за декларирането му.

(2) Когато датата на заличаването при ликвидацията или при несъстоятелността или прекратяването на дейността на място на стопанска дейност, или прекратяването на неперсонифицирано дружество или осигурителна каса е преди изтичането на срока за внасяне на годишния корпоративен данък за предходната година и същият не е внесен, той се внася в срока по ал. 1, когато той изтича преди този срок. В този случай по отношение на корпоративния данък за предходната година се прилага чл. 161, ал. 7.

Чл. 164. (Отм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.).

Данъчно третиране при разпределение на ликвидационен дял или дивидент
(Загл. доп. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.)

Чл. 165. (1) (Доп. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) Разпределенияте като ликвидационен дял или дивидент активи към момента на разпределението за данъчни цели се смятат за реализирани от данъчно задълженото лице по пазарни цени и се отписват.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) В случаите по ал. 1 при определяне на данъчния финансов резултат счетоводният финансов резултат се увеличава с печалбата и се намалява със загубата, получена като разлика между пазарната цена на активите и счетоводната им стойност към датата на разпределението на ликвидационния дял или дивидента. Свързаните с активите данъчни временни разлики се признават по общия ред на закона. При определяне на данъчния финансов резултат се прилага чл. 66, ал. 1 и 2.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) Счетоводните приходи и разходи, отчетени във връзка с разпределението на ликвидационния дял или дивидента под формата на активи, не се признават за данъчни цели.

Глава двадесет и втора

ПРЕОТСТЪПВАНЕ И ОСВОБОЖДАВАНЕ ОТ

ОБЛАГАНЕ С

КОРПОРАТИВЕН ДАНЪК

(Загл. изм. - ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.)

Раздел I

Общи разпоредби

Понятие за преотстъпване

Чл. 166. (Изм. – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) Преотстъпване на корпоративен данък е правото на данъчно задължено лице да не внася в държавния бюджет

определените по реда на този закон суми за корпоративен данък, които остават в патримониума на данъчно задълженото лице и се разходват за цели, определени със закон.

Общо изискване за преотстъпване на корпоративен данък
(Загл. изм. - ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.)

Чл. 167. (1) (Изм. – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) По реда на тази глава се преотстъпва корпоративният данък, съответно се намалява счетоводният финансов резултат при определяне на данъчния финансов резултат, при условие че към 31 декември на съответната година данъчно задълженото лице няма:

1. подлежащи на принудително изпълнение публични задължения, и
2. задължения за санкции по влезли в сила наказателни постановления, свързани с нарушаване на нормативните актове относно публичните задължения, и
3. лихви, свързани с невнасянето в срок на задълженията по т. 1 и 2.

(2) (Нова – ДВ, бр. 99 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г.) Не са налице задължения по ал. 1, когато към 31 декември на съответната година същите не са отразени в данъчно-осигурителната сметка или не са отразени като предявени за принудително изпълнение в Националната агенция за приходите.

(3) (Предишна ал. 2 – ДВ, бр. 99 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г.) Изпълнението на изискването по ал. 1 се удостоверява от данъчно задълженото лице в годишната данъчна декларация.

Счетоводно отчитане на преотстъпен корпоративен данък
(Загл. изм. - ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.)

Чл. 168. (1) (Изм. – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) Преотстъпеният корпоративен данък по реда на тази глава се отчита в собствения капитал.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г.).

Признаване на част от неразпределяемите приходи или разходи

Чл. 169. (1) Частта от неразпределяемите приходи или разходи, съответстваща на дейностите, за които се ползва преотстъпването на корпоративния данък, се определя, като общият размер на неразпределяемите приходи или разходи се умножи по съотношението между нетните приходи от продажби от дейностите, за които се ползва преотстъпването, и всички нетни приходи от продажби.

(2) Неразпределяемите суми, с които се преобразува счетоводният финансов резултат, когато не могат да се отнесат само към определена дейност и са свързани с осъществяването на дейност, за която се ползва преотстъпване, се разпределят за дейността, за която се преотстъпва корпоративният данък, като определянето на данъчния финансов резултат за тази дейност се извършва на базата на съотношението по ал. 1.

Деклариране на преотстъпен корпоративен данък
(Загл. изм. - ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.)

Чл. 170. (Изм. – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) Когато на данъчно задължено лице се преотстъпва корпоративен данък на различни основания по реда на тази глава, в годишната данъчна декларация лицето задължително декларира поредността, в която е ползвало различните основания за преотстъпване на корпоративния данък.

Преотстъпване на допълнително установен корпоративен данък

Чл. 171. (1) Данъчно задължено лице, на което е преотстъпен корпоративен данък в минала година, има право на преотстъпване и за допълнително установения недеklarиран корпоративен данък за съответната минала година, при условие че изпълни всички изисквания, предвидени в тази глава за съответното преотстъпване на корпоративен данък.

(2) Срокът за изпълнението на тези изисквания започва да тече от датата на установяване на допълнителния корпоративен данък.

(3) (Нова – ДВ, бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) Алинея 2 не се прилага за данъчно облекчение, представляващо държавна помощ за регионално развитие.

Преустановяване на правото на преотстъпване

Чл. 172. (1) (Изм. – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г., бр. 64 от 2019 г., в сила от 13.08.2019 г.) Правото на преотстъпване по реда на тази глава се преустановява при прехвърляне на предприятие по чл. 15 от Търговския закон и при преобразуване на данъчно задължено лице, с изключение на преобразуване чрез промяна на правната форма по реда на чл. 264 от Търговския закон.

(2) Алинея 1 се прилага и при преустройство на кооперативни организации.

(3) (Нова - ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г., изм., бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) Правото на преотстъпване по чл. 184 във връзка с чл. 189 се преустановява и в случаите, в които не са изпълнени всички условия на тази глава за прилагане на данъчно облекчение, представляващо държавна помощ за регионално развитие.

Неизпълнение на изисквания

Чл. 173. (1) (Изм. – ДВ, бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г., доп., бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) Когато не са изпълнени изискванията на тази глава за използване (разходване) на преотстъпен корпоративен данък, последният се дължи в пълния му размер по общия ред на закона за годината, за която е възникнал.

(2) Алинея 1 не се прилага, когато в случаите на преобразуване приемащите или новоучредените дружества изпълнят задълженията на преобразуващите се дружества при спазване на условията и реда на тази глава, отнасящи се до преобразуващите се дружества. В случаите по изречение първо приемащите или новоучредените дружества са солидарно отговорни за преотстъпения корпоративен данък на преобразуващите се дружества.

(3) Алинея 2 се прилага и при преустройство на кооперативни организации.

(4) (Нова – ДВ, бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) Правото на преотстъпване по чл. 184 във връзка с чл. 189 не възниква в случаите, в които не са изпълнени всички условия на тази глава за прилагане на данъчно облекчение, представляващо държавна помощ за регионално развитие.

(5) (Нова – ДВ, бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) Когато неизпълнението на условията за прилагане на данъчно облекчение, представляващо държавна помощ за регионално развитие, възникне през периода за извършване на съответната първоначална инвестиция, преотстъпеният корпоративен данък по това облекчение се дължи по общия ред на закона за годината, за която е възникнал.

(6) (Нова – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) В случаите на данъчно облекчение, представляващо минимална помощ или държавна помощ за земеделски стопани, корпоративният данък по ал. 1 се дължи по общия ред на закона в следните размери:

1. за данъчно облекчение, представляващо минимална помощ – в размера на превишението на преотстъпения данък над инвестицията по чл. 188, ал. 3;

2. (изм. – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2023 г.) за данъчно облекчение, представляващо държавна помощ за земеделски стопани – в размера на превишението на преотстъпения данък над 65 на сто от настоящата стойност на активите по чл. 189б, ал. 2, т. 1, определена към датата на предоставяне на помощта; лихвеният процент за целите на определяне на настоящата стойност на активите е референтният лихвен процент, определен от Европейската комисия, към 31 декември на годината на преотстъпване.

Раздел II

Освобождаване от облагане с корпоративен данък

Колективни инвестиционни схеми, национални инвестиционни фондове и други алтернативни инвестиционни фондове
(Загл. изм. - ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г., бр. 103 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.)

Чл. 174. (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2011 г., бр. 109 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г., бр. 103 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Колективните инвестиционни схеми, които са допуснати за публично предлагане в Република България, националните инвестиционни фондове и алтернативните инвестиционни фондове, създадени за изпълнението на финансови инструменти въз основа на финансови споразумения по смисъла на чл. 38, параграф 7 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ, L 347/320 от 20 декември 2013 г.) по Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране, не се облагат с корпоративен данък.

Дружества със специална инвестиционна цел

Чл. 175. (Изм. – ДВ, бр. 21 от 2021 г., доп., бр. 51 от 2022 г.) Дружествата със специална инвестиционна цел по Закона за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация не се облагат с корпоративен данък.

Български червен кръст

Чл. 176. Българският червен кръст не се облага с корпоративен данък.

Чл. 176а. (Нов – ДВ, бр. 1 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г., доп., бр. 69 от 2020 г., изм., бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г., отм., бр. 108 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.).

Раздел III

Общи данъчни облекчения

Данъчно стимулиране при наемане на безработни лица

Чл. 177. (1) Данъчно задължено лице има право да намали счетоводния си финансов резултат при определяне на данъчния финансов резултат, когато е наело лице по трудово правоотношение за не по-малко от 12 последователни месеца и към момента на наемането му то е:

1. регистрирано като безработно за повече от една година, или
2. регистрирано безработно лице на възраст над 50 години, или
3. безработно лице с намалена работоспособност.

(2) Намалението се извършва с изплатените суми за трудово възнаграждение и внесените за сметка на работодателя вноски за фондовете на държавното обществено осигуряване и Националната здравноосигурителна каса за първите 12 месеца от наемането. Намалението се извършва еднократно в годината, през която изтича 12-месечният период.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 16 от 2013 г.) Намаление не се извършва за сумите, получени по Закона за насърчаване на заетостта и по реда на чл. 22д от Закона за насърчаване на инвестициите.

(4) (Отм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г.).

Данъчно стимулиране при предоставяне на стипендии

Чл. 177а. (Нов - ДВ, бр. 68 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) (1) Признават се за данъчни цели счетоводните разходи за учредена и предоставена стипендия на ученик, придобиващ средно образование, или на студент в училище в държава - членка на Европейския съюз, или в друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, за период не по-малко от 12 и не повече от 24 месеца и към момента на предоставянето на стипендията са изпълнени следните условия:

1. стипендиантът е ученик в последните два класа от придобиване на средно образование или студент в последните две години от придобиване на образователна степен "бакалавър" или "магистър" и не е навършил 25-годишна възраст;
2. професията на стипендианта намира приложение в дейността на данъчно задълженото лице;
3. данъчно задълженото лице се е задължило с договора за предоставяне на стипендията да приеме стипендианта на работа за период не по-малък от общия брой на месеците, за които се предоставя стипендията.

(2) Данъчно задълженото лице може да учреди и предостави по реда на ал. 1 стипендия на един или повече ученици или студенти.

(3) В случай че данъчно задълженото лице не приеме стипендианта на работа в срок до края на календарната година, следваща годината на завършване на обучението, при определяне на данъчния финансов резултат за годината на настъпване на това обстоятелство счетоводният финансов резултат се увеличава с размера на предоставената стипендия.

(4) В случай че данъчно задълженото лице приеме стипендианта на работа за част от периода по ал. 1, т. 3, при определяне на данъчния финансов резултат за годината на прекратяване на правоотношението счетоводният финансов резултат се увеличава с частта от предоставената стипендия, пропорционална на неизпълненото задължение по ал. 1, т. 3.

(5) В случаите, когато стипендиантът откаже да започне работа в срок до края на календарната година, следваща годината на завършване на обучението, при определяне на данъчния финансов резултат за годината на настъпване на това обстоятелство счетоводният финансов резултат се увеличава със:

1. целия размер на предоставената стипендия, когато не е договорено обезщетение в полза на данъчно задълженото лице по предоставената стипендия;

2. разликата между предоставената стипендия и договореното обезщетение, когато обезщетението е договорено в размер, по-малък от предоставената стипендия.

Чл. 177б. (Нов - ДВ, бр. 68 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) Член 177 не се прилага за наети лица по трудово правоотношение, за които е приложен чл. 177а.

Предприятия, наемащи хора с увреждания

Чл. 178. (1) (Изм. – ДВ, бр. 105 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Корпоративният данък се преотстъпва изцяло на юридическите лица - специализирани предприятия или кооперации по смисъла на Закона за хората с увреждания, които към 31 декември на съответната година са членове на национално представителните организации на и за хора с увреждания и в които най-малко:

1. двадесет на сто от общия брой на персонала са незряци и слабо виждащи хора, или
2. тридесет на сто от общия брой на персонала са хора с увреден слух, или
3. петдесет на сто от общия брой на персонала са хора с други увреждания.

(2) Корпоративният данък на юридическите лица по ал. 1 се преотстъпва пропорционално на броя на хората с увреждания или трудоустроените лица към общия брой на персонала, когато не са изпълнени изискванията по ал. 1 за броя на наетите лица.

(3) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 18 от 2020 г., в сила от 1.01.2021 г.) Преотстъпването е допустимо, когато преотстъпеният данък се разходва изцяло за интеграция на хората с увреждания или за поддържане и разкриване на работни места за трудоустроени лица в следващите две години след годината, за която се ползва преотстъпването. Планирането, разходването и

отчитането на средствата се извършват с правила на националните представителни организации на и за хора с увреждания съгласувано с министъра на труда и социалната политика.

Земеделски производители

Чл. 179. (Отм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.).

Ръководство на въздушното движение

Чл. 180. (Отм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.).

Социални и здравноосигурителни фондове

Чл. 181. (1) Корпоративният данък се преотстъпва в размер 50 на сто на създадените със закон социални и здравноосигурителни фондове за стопанската им дейност, която е пряко свързана със или е помощна за осъществяване на основната им дейност.

(2) Преотстъпването е допустимо, когато преотстъпеният данък се инвестира в основната дейност в срок до края на годината, следваща годината, за която се ползва преотстъпването.

Раздел IV

Минимална или държавна помощ под формата на данъчни облекчения

(Загл. изм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г., в сила от 1.01.2007 г., бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.)

Данъчно задължени лица, които не могат да ползват данъчни облекчения

Чл. 182. (1) (Предишен текст на чл. 182, изм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г., в сила от 1.01.2007 г.) Данъчно облекчение, представляващо държавна помощ за регионално развитие, не се прилага по отношение на данъчно задължени лица, които:

1. (изм. – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г., бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г., бр. 99 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г.) извършват дейност в секторите транспорт, лигнитни въглища, въглища, стоманодобив, енергетика, широколентови мрежи, рибарство и аквакултури, първично производство, преработка и предлагане на пазара на селскостопански продукти, посочени в приложение I на Договора за функционирането на Европейския съюз, за съответната дейност, или

2. (изм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г., в сила от 1.01.2007 г.) са в производство по ликвидация или в производство по оздравяване, или

3. (доп. – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г., изм., бр. 22 от 2015 г., в сила от 1.01.2014 г.) се определят като предприятия в затруднено положение, или

4. (нова – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г., изм., бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г., изм. и доп., бр. 99 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г., изм., бр. 66 от 2023 г., в сила от 1.01.2023 г.) самостоятелно или на равнище група закриват същата или подобна производствена дейност в държава – членка на Европейския съюз, или в друга държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство или са извършили преместване в производствения обект, в който трябва да се осъществи подпомаганата първоначална инвестиция, две години преди датата на подаване на формуляр за кандидатстване за помощ или ако към момента на неговото подаване не се ангажират да не затворят или да не извършат такова преместване в срок от две години, след като приключи първоначалната инвестиция, за която ще се преотстъпва корпоративен данък.

(2) (Нова - ДВ, бр. 110 от 2007 г., в сила от 1.01.2007 г.) Данъчно облекчение, представляващо минимална помощ, не се прилага по отношение на:

1. данъчно задължени лица, осъществяващи дейност в сектор рибарство и аквакултури съгласно Регламент (ЕО) № 104/2000 на Съвета относно общата организация на пазарите на рибни продукти и продукти от аквакултури;
 2. (изм. – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.) данъчно задължени лица, осъществяващи дейност по първично производство на селскостопански продукти, посочени в Приложение I към Договора за функционирането на Европейския съюз;
 3. (изм. – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.) данъчно задължени лица, осъществяващи дейност по преработка и реализация на селскостопански продукти, посочени в Приложение I към Договора за функционирането на Европейския съюз;
 4. (отм. – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.);
 5. (отм. – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.);
 6. (изм. – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.) инвестирането в товарни автомобили, когато те се предоставят на данъчно задължено лице, осъществяващо автомобилни превози на товари за чужда сметка или срещу възнаграждение;
 7. инвестирането в активи, използвани в дейности, свързани с износ за трети страни или държави членки.
- (3) (Нова - ДВ, бр. 110 от 2007 г., в сила от 1.01.2007 г.) Данъчно облекчение, представляващо държавна помощ за регионално развитие, не може да се ползва и от данъчно задължено лице, за което възникне някое от условията по ал. 1 през периода на извършване на съответната първоначална инвестиция.
- (4) (Нова - ДВ, бр. 110 от 2007 г., в сила от 1.01.2007 г.) Данъчно облекчение, представляващо минимална помощ, не може да се ползва и от данъчно задължено лице, за което възникне условие по ал. 2 през периода на инвестиране.
- (5) (Нова - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г., изм., бр. 12 от 2015 г., бр. 22 от 2015 г., в сила от 1.01.2014 г.) Данъчно облекчение, представляващо държавна помощ за земеделски стопани, не се прилага по отношение на:
1. предприятия в затруднено положение;
 2. данъчно задължени лица, представляващи големи предприятия;
 3. инвестиции в напояване.
- (6) (Нова – ДВ, бр. 22 от 2015 г., в сила от 1.01.2014 г.) Данъчните облекчения, представляващи държавна помощ за регионално развитие и за земеделски стопани, не се прилагат по отношение на данъчно задължени лица, които не са изпълнили решение на Европейската комисия за възстановяване на получена неправомерна и несъвместима държавна помощ и не са възстановили изцяло помощта.

Общини с безработица, по-висока от средната за страната

Чл. 183. (1) (Изм. – ДВ, бр. 1 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г., бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) Общините с безработица, по-висока от средната за страната, за целите на чл. 184, т. 1 се определят ежегодно със заповед на министъра на финансите по предложение на министъра на труда и социалната политика, която се обнародва в "Държавен вестник".

(2) (Отм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.).

(3) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) Община, чийто административен център е център и на друга община, се включва в списъка по ал. 1 въз основа на среднопретегленото ниво на безработица в съответните общини, определено на база на броя на икономически активното население в тях.

(4) (Нова – ДВ, бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) Предложението на министъра на труда и социалната политика по ал. 1 за всяка година се предоставя на Министерството на финансите в срок до 31 януари на следващата година.

(5) (Нова – ДВ, бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) Заповедта по ал. 1 се издава в срок три работни дни от получаването на предложението на министъра на труда и социалната политика.

Данъчно облекчение за извършване на производствена дейност в общини с безработица, по-висока от средната за страната

Чл. 184. (Изм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г., в сила от 1.01.2007 г.) Корпоративният данък се преотстъпва в размер до 100 на сто на данъчно задължени лица за данъчната им печалба от извършваната производствена дейност, включително производство на ишлеме, когато са изпълнени едновременно следните условия:

1. (изм. – ДВ, бр. 100 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г., бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) данъчно задълженото лице:

а) извършва производствена дейност единствено в общини, в които за предходната година преди текущата има безработица със или над 25 на сто по-висока от средната за страната за същия период – в случаите на минимална помощ;

б) извършва производствена дейност в изпълнение на проект за първоначална инвестиция единствено в общини, в които за предходната година преди годината, в която се подава формуляр за кандидатстване за помощ, има безработица със или над 25 на сто по-висока от средната за страната за същия период – в случаите на държавна помощ за регионално развитие;

2. (нова – ДВ, бр. 100 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) през целия данъчен период данъчно задълженото лице поддържа не по-малко от 10 работни места, като най-малко 50 на сто от тях са заети пряко в извършваната производствена дейност;

3. (нова – ДВ, бр. 100 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) през целия данъчен период не по-малко от 30 на сто от персонала са лица с постоянен адрес в общини по т. 1;

4. (изм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г., в сила от 1.01.2007 г., предишна т. 2, бр. 100 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) изпълнени са условията по:

а) член 188 - в случаите на минимална помощ, или

б) член 189 - в случаите на държавна помощ за регионално развитие.

Специфични случаи на преотстъпване

Чл. 185. (Изм. – ДВ, бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) (1) Когато в резултат на увеличената трудова заетост общината отпадне от обхвата на общините по чл. 183, лицето, придобило право на преотстъпване на корпоративен данък по чл. 184 във връзка с чл. 188, запазва това право през следващите 5 последователни години, считано от годината, през която районът отпадне от списъка, при спазване на останалите условия за преотстъпване.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 99 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г.) Лицето, придобило право на преотстъпване на корпоративен данък по чл. 184 във връзка с чл. 189, запазва това право за проекта за първоначална инвестиция за данъчните периоди, посочени в заповедта по чл. 189, т. 1, буква "б" на Българската агенция за инвестиции, но не по-късно от 2027 г.

Чл. 186. (Изм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г., в сила от 1.01.2007 г., отм., бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.).

Чл. 187. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 110 от 2007 г., в сила от 1.01.2007 г., отм., бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.).

Данъчно облекчение, представляващо минимална помощ

Чл. 188. (Изм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г., в сила от 1.01.2007 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г., бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г., бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз) Данъчно облекчение, представляващо минимална помощ, е налице, когато сумата на получените минимални помощи от данъчно задълженото лице през последните три години,

включително текущата, независимо от тяхната форма или източник на придобиването им не превишава праг от 200 000 евро, а за данъчно задължено лице, което осъществява автомобилни товарни превози за чужда сметка или срещу възнаграждение – праг от 100 000 евро. Тези прагове се прилагат независимо от това дали помощта се финансира изцяло или частично с ресурси на Европейския съюз. В сумата на получените минимални помощи се включват и:

1. преотстъпеният корпоративен данък на данъчно задълженото лице за последните три години, включително корпоративният данък, който подлежи на преотстъпване за текущата година, с изключение на преотстъпения корпоративен данък, за който са изпълнени условията на чл. 189 и 189б;

2. всички предходни помощи за последните три години, включително текущата, предоставяни на някое от преобразуващите се дружества, които следва да се вземат предвид от данъчно задълженото лице съгласно чл. 3, параграфи 8 и 9 от Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis (ОВ, L 352/1 от 24 декември 2013 г.), като резултат от преобразуване на дружествата или прехвърляне на предприятие.

(2) (Нова – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г., изм., бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз) Когато към 31 декември на съответната година данъчно задълженото лице е едно и също предприятие, данъчното облекчение е налице, когато сумата на получените минимални помощи от всички лица, които са едно и също предприятие, през последните три години, включително текущата, независимо от тяхната форма или източник на придобиването им, не превишава съответния праг по ал. 1.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г., предишна ал. 2, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.) Преотстъпеният данък по чл. 184 трябва да се инвестира в дълготрайни материални или нематериални активи съгласно счетоводното законодателство в срок до 4 години от началото на годината, за която е преотстъпен данъкът.

(4) (Нова – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.) Когато с определения за преотстъпване данък за годината ще се превиши съответният праг по ал. 1 и 2, данъчно задълженото лице, в т.ч. данъчно задължените лица, които са едно и също предприятие, не могат да ползват преотстъпване за целия размер на данъка, определен за преотстъпване.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г., предишна ал. 3, изм., бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.) Преотстъпеният данък, инвестиран в активите по ал. 3, се натрупва:

1. до праговете, определени в ал. 1 и 2, с друга минимална помощ, предоставена съгласно Регламент (ЕО) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis, и с минимална помощ, предоставяна съгласно други регламенти за помощ de minimis;

2. до прага, установен в Регламент (ЕС) № 360/2012 на Комисията от 25 април 2011 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към минималната помощ (de minimis) за предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес (ОВ, L 114/8 от 26 април 2012 г.), с минимална помощ, предоставена по този регламент;

3. (изм. – ДВ, бр. 85 от 2017 г.) до максимално допустимия интензитет на съответната държавна помощ, определен с решение на Европейската комисия за одобряване на съответната помощ и/или с оценката по чл. 28, ал. 1 от Закона за държавните помощи за тези активи.

(б) (Предишна ал. 4, изм. - ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.) Данъчно задълженото лице декларира в годишната данъчна декларация за годината, за която се преотстъпва корпоративният данък:

1. размера на получените минимални помощи, независимо от тяхната форма и източник, за последните три години, включително текущата;

2. размера на всички предходни помощи за последните три години, включително текущата, предоставяни на някое от преобразуващите се дружества, които следва да се вземат предвид от данъчно задълженото лице съгласно чл. 3, параграфи 8 и 9 от Регламент 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis, като резултат от преобразуване на дружествата или прехвърляне на предприятие.

(7) (Нова – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.) В случаите, когато данъчно задълженото лице е едно и също предприятие, се декларират и:

1. всички данъчно задължени лица, които са едно и също предприятие;

2. размерът на получените минимални помощи от лицата по т. 1, независимо от тяхната форма и източник, за последните три години, включително текущата.

(8) (Нова – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.) В случаите по ал. 7, т. 2 размерът на получените минимални помощи се декларира от първото подало годишна данъчна декларация данъчно задължено лице за съответната година. Деклариращият размер ползва всички данъчно задължени лица, които са едно и също предприятие.

Данъчно облекчение, представляващо държавна помощ за регионално развитие

Чл. 189. (Изм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г., в сила от 1.01.2007 г., бр. 100 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г., бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г., бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г., доп., бр. 99 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г.) Държавната помощ за регионално развитие под формата на преотстъпен данък се предоставя за проект за първоначална инвестиция на данъчно задължено лице, което е микро-, малко или средно предприятие при спазване на следните условия:

1. общи условия:

а) данъчно задълженото лице подава до изпълнителния директор на Българската агенция за инвестиции формуляр за кандидатстване за помощ за регионално развитие по образец най-късно преди започването на изпълнението на проекта за първоначална инвестиция;

б) данъчно задълженото лице е получило заповед от Българската агенция за инвестиции, в която за проекта за първоначална инвестиция по буква "а":

аа) (изм. – ДВ, бр. 99 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г., бр. 66 от 2023 г., в сила от 1.01.2023 г.) е потвърдено, че помощта има необходимия стимулиращ ефект, отговарящ на един от сценариите, описан в т. 59 от Насоките за регионална държавна помощ (2021/С 153/01) (ОВ, С 153/1 от 29 април 2021 г.), помощта не поражда явните отрицателни ефекти, описани в т. 111 – 118 от Насоките за регионална държавна помощ (2021/С 153/01), както и че са спазени всички други условия за допустимост, и

бб) са вписани максималният размер, интензитетът и срокът на помощта;

в) (изм. – ДВ, бр. 99 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г.) редът и начинът за издаване на заповедта по буква "б" се определят със заповед на министъра на финансите и министъра на иновациите и растежа;

2. условия, които оказват влияние върху размера и интензитета на помощта:

а) сумата на преотстъпените данъци (помощта) в хода на изпълнение на проекта за първоначална инвестиция не може да надвишава размера на помощта, определен в заповедта по т. 1, буква "б";

б) намаляването на размера на приемливите разходи за съответната първоначална инвестиция не може да доведе до надвишаване на интензитета на помощта, определен в заповедта по т. 1, буква "б";

в) максималният интензитет на помощта е 50 на сто, а за първоначална инвестиция, извършвана в общини от Югозападния регион – 25 на сто, изчислен въз основа на настоящата стойност на помощта спрямо настоящата стойност на общите приемливи разходи за първоначалната инвестиция, декларирани от данъчно задълженото лице във формуляра за кандидатстване;

г) за целите на букви "а" – "в" стойността на помощта и стойността на приемливите разходи за материални и нематериални активи се определят по настояща стойност към датата на предоставянето на помощта, като се използва референтният лихвен процент, определен от Европейската комисия, към тази дата;

д) (отм. – ДВ, бр. 99 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г.);

3. условия, свързани с приемливите разходи, първоначалната инвестиция и активите, които са част от нея:

а) държавната помощ под формата на преотстъпен корпоративен данък се използва за придобиване на материални и нематериални активи, които са част от проекта за първоначална инвестиция;

б) (изм. – ДВ, бр. 99 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г.) първоначалната инвестиция трябва да бъде извършена в срок до три календарни години, в т.ч. годината на получаване на заповедта по т. 1, буква "б";

в) (изм. – ДВ, бр. 99 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г.) дейността, свързана с първоначалната инвестиция, трябва да продължи да се осъществява в съответната община за период поне три години след годината на завършване на първоначалната инвестиция; това обстоятелство се декларира с годишните данъчни декларации всяка година до изтичане на тригодишния срок;

г) поне 25 на сто от стойността на приемливите разходи за материалните и нематериалните активи, включени в първоначалната инвестиция, трябва да е финансирана със собствени или привлечени средства от данъчно задълженото лице; не се смятат за собствени или привлечени средства преотстъпеният корпоративен данък, както и други средства, в които има какъвто и да е елемент на държавна помощ;

д) материалните и нематериалните активи, включени в първоначалната инвестиция, трябва да са придобити при пазарни условия, съответстващи на такива при несвързани лица; нематериалните активи, включени в първоначалната инвестиция, трябва да са амортизируеми активи;

е) (отм. – ДВ, бр. 99 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г.);

ж) (изм. – ДВ, бр. 99 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г.) нематериалните активи, включени в първоначалната инвестиция, трябва да се ползват единствено в производствения обект, за който се получава помощта, да са включени в активите на данъчно задълженото лице и да останат свързани с проекта за първоначална инвестиция за период поне три години;

з) за активите по буква "а" данъчно задълженото лице не е получател по някоя от следните помощи:

аа) помощ по смисъла на чл. 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз;

бб) минимална помощ, предоставяна съгласно всички регламенти за помощ de minimis;

вв) финансова помощ по Програмата за развитие на селските райони;

гг) всяка друга публична финансова помощ от държавния бюджет и/или от бюджета на Европейския съюз;

и) за първоначална инвестиция, свързана с диверсификация на продукцията на производствен обект с продукти, които не произвежда, приемливите разходи трябва да надвишават с поне 200 на сто балансовата стойност на активите, които се използват повторно, към 31 декември на годината преди започването на изпълнението на проекта за първоначалната инвестиция;

к) (отм. – ДВ, бр. 99 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г.);

4. допълнителни условия в случаите, когато първоначалната инвестиция е част от голям инвестиционен проект или от единен инвестиционен проект:

- а) (изм. – ДВ, бр. 99 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г.) в случаите, когато данъчно облекчение се предоставя за голям инвестиционен проект, който е получил помощ от всички източници на равнище група, чиято обща стойност превишава индивидуалния праг за уведомяване, определен в Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 г. за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (ОВ, L 187/1 от 26 юни 2014 г.), данъчното облекчение може да бъде ползвано за съответната година само ако е получено положително решение от Европейската комисия вследствие на уведомление, направено по реда на чл. 108, ал. 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз; министърът на финансите уведомява Европейската комисия по реда на Закона за държавните помощи; данъчно задълженото лице е длъжно да предостави на министъра на финансите необходимата информация за изпращане на уведомление до Европейската комисия;
- б) за целите на буква "а" стойността на помощта и стойността на приемливите разходи за материални и нематериални активи, включени в голям инвестиционен проект, се определят по настояща стойност към датата на уведомяването на Европейската комисия по реда на чл. 108, ал. 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз, като се използва референтният лихвен процент, определен от Европейската комисия, към тази дата;
- в) (изм. – ДВ, бр. 99 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г.) данъчното облекчение може да бъде ползвано само ако е спазен коригираният размер на помощта за регионална помощ за големи инвестиционни проекти, както е определен в т. 19 (3) от Насоките за регионална държавна помощ (2021/С 153/01);
- г) за целите на буква "в" стойността на помощта и стойността на приемливите разходи за материални и нематериални активи, включени в голям инвестиционен проект, се определят по настояща стойност към датата на предоставянето на помощта, като се използва референтният лихвен процент, определен от Европейската комисия, към тази дата;
- д) (изм. – ДВ, бр. 99 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г.) в случаите, когато се предоставя помощ за проект за първоначална инвестиция, считана за част от единен инвестиционен проект, помощта на данъчно задълженото лице за този проект се намалява за приемливите разходи, които не могат да надвишават коригирания размер на помощта, както е определен в т. 19 (3) от Насоките за регионална държавна помощ (2021/С 153/01).

Данъчно облекчение за извършвана дейност в селското стопанство, преработвателната промишленост, производството, високите технологии и инфраструктурата

Чл. 189а. (Нов - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г., отм., бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.).

Данъчно облекчение, представляващо държавна помощ за земеделски стопани (Загл. изм. - ДВ, бр. 12 от 2015 г.)

Чл. 189б. (Нов - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 12 от 2015 г.) Корпоративният данък се преотстъпва в размер до 60 на сто на данъчно задължени лица, регистрирани като земеделски стопани, за данъчната им печалба от дейност по производство на непреработена растителна и животинска продукция.

(2) Корпоративният данък се преотстъпва, когато са изпълнени едновременно следните условия:

1. (доп. – ДВ, бр. 22 от 2015 г., в сила от 1.01.2014 г.) преотстъпеният данък се инвестира в нови сгради и нова земеделска техника, необходими за извършване на посочената в ал. 1 дейност и придобити в срок до края на годината, следваща годината, за която се ползва преотстъпването;
2. активите по т. 1 са придобити при пазарни условия, съответстващи на такива при несвързани лица;

3. дейността по ал. 1 трябва да продължи да се осъществява за период от поне три години след годината на преотстъпване; това обстоятелство се декларира всяка година до изтичане на тригодишния срок с годишните данъчни декларации;
4. (изм. – ДВ, бр. 22 от 2015 г., в сила от 1.01.2014 г., бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2023 г.) преотстъпеният данък не трябва да превишава 65 на сто от настоящата стойност на активите по т. 1, определена към датата на предоставяне на помощта; лихвеният процент за целите на определяне на настоящата стойност на активите по т. 1 е референтният лихвен процент, определен от Европейската комисия, към 31 декември на годината на преотстъпване;
5. (нова – ДВ, бр. 22 от 2015 г., в сила от 1.01.2014 г., изм., бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2023 г., бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз) настоящата стойност на всички активи по т. 1, определена към датата на предоставяне на помощта, не може да превишава праг от 600 000 евро; лихвеният процент за целите на определяне на настоящата стойност на активите по т. 1 е референтният лихвен процент, определен от Европейската комисия, към 31 декември на годината на преотстъпване;
6. (нова – ДВ, бр. 22 от 2015 г., в сила от 1.01.2014 г.) определеният в т. 5 праг не може да се заобикаля чрез изкуствено разделяне на активите по т. 1;
7. (нова – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г., отм., бр. 22 от 2015 г., в сила от 1.01.2014 г.);
8. (нова - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 8.03.2011 г., предишна т. 5, бр. 22 от 2015 г., в сила от 1.01.2014 г.) активите по т. 1 не заместват съществуващи активи;
9. (нова - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 8.03.2011 г., изм., бр. 12 от 2015 г., предишна т. 6, бр. 22 от 2015 г., в сила от 1.01.2014 г.) за активите по т. 1 земеделският стопанин не е получател (бенефициент) по някоя от следните помощи:
- а) помощ по смисъла на чл. 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз;
- б) (изм. – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.) минимална помощ по смисъла на Регламент (ЕО) № 1408/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта *de minimis* в селскостопанския сектор;
- в) финансова помощ по Програмата за развитие на селските райони;
- г) всяка друга публична финансова помощ от националния бюджет и/или от бюджета на Европейския съюз.
- (3) (Отм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 8.03.2011 г.).
- (4) (Отм. - ДВ, бр. 19 от 2011 г., в сила от 8.03.2011 г.).

Изпълнение на решението за държавна помощ за регионално развитие

Чл. 189в. (Нов – ДВ, бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) Изпълнението на Решението на Европейската комисия за държавна помощ за регионално развитие по чл. 189 се осигурява от Българската агенция за инвестиции, Националната агенция за приходите и Министерството на финансите съобразно компетентността им, включително:

1. от Българската агенция за инвестиции – по отношение потвърждаване на условията и издаване на заповедта по чл. 189, т. 1, буква "б";
2. от Националната агенция за приходите – по отношение на контрола, докладването и прозрачността на схемата;
3. от Министерството на финансите – по отношение на управлението на схемата и уведомяване на Европейската комисия за всички планове за изменение на схемата, по реда на Закона за държавните помощи.

Ограничения при ползване на данъчни облекчения

Чл. 190. (Изм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г., в сила от 1.01.2007 г.) (1) Данъчно задължено лице не може да ползва повече от едно данъчно облекчение по този раздел през една и съща година.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.) Активите, в които е инвестиран преотстъпен данък съгласно чл. 188, ал. 3, се изключват от обхвата на първоначална инвестиция.

Раздел V

(Отм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г.)

Данъчни облекчения, отговарящи на изискванията за допустима държавна помощ за заетост

Чл. 191. (Отм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г.).

Чл. 192. (Отм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г.).

Чл. 193. (Отм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г.).

ЧАСТ ТРЕТА

ДАНЪК, УДЪРЖАН ПРИ ИЗТОЧНИКА

Глава двадесет и трета

ОБЕКТИ НА ОБЛАГАНЕ

Данък, удържан при доходи от дивиденди и ликвидационни дялове

Чл. 194. (1) С данък при източника се облагат дивидентите и ликвидационните дялове, разпределени (персонифицирани) от местни юридически лица в полза на:

1. чуждестранни юридически лица, с изключение на случаите, когато дивидентите се реализират от чуждестранно юридическо лице чрез място на стопанска дейност в страната;
2. местни юридически лица, които не са търговци, включително на общини.

(2) Данъкът по ал. 1 е окончателен и се удържа от местните юридически лица, разпределящи дивиденди или ликвидационни дялове.

(3) Алинея 1 не се прилага, когато дивидентите и ликвидационните дялове са разпределени в полза на:

1. местно юридическо лице, което участва в капитала на дружество като представител на държавата;
2. договорен фонд;

3. (*) (нова - ДВ, бр. 69 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г., доп., бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) чуждестранно юридическо лице, което е местно лице за данъчни цели на държава - членка на Европейския съюз, или на друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, с изключение на случаите на скрито разпределение на печалба.

(*) Бел. ред. - Относно допустимостта, виж Европейски правила при разпределяне на печалба и изплащане на дивиденди (вкл. и преюдициално запитване от български съд) и Определение на Съда от 16 май 2024 година по дело C-287/23.

Данък, удържан при доходи на чуждестранни лица

Чл. 195. (1) (Доп. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) Доходите от източник в страната, посочени в чл. 12, ал. 2, 3, 5 и 8, на чуждестранни юридически лица, когато не са реализирани чрез място на стопанска дейност в страната и доходите от източник в страната, посочени в чл. 12, ал. 9, на чуждестранни юридически лица, установени в юрисдикции с преференциален данъчен режим, когато не са реализирани чрез място на стопанска дейност в страната, подлежат на облагане с данък при източника, който е окончателен.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) Данъкът по ал. 1 се удържа от местните юридически лица, едноличните търговци или местата на стопанска дейност в страната, които начисляват доходите на чуждестранните юридически лица, с изключение на доходите по чл. 12, ал. 3 и ал. 8, т. 2.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) Когато платещт на дохода не е данъчно задължено лице по чл. 2 и за доходите по чл. 12, ал. 3 и ал. 8, т. 2, данъкът се удържа от получателя на дохода.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) Алинеи 1 и 2 се прилагат и когато чуждестранно лице чрез място на стопанска дейност в страната начислява посочените доходи на други части на предприятието си, разположени извън страната, в следните случаи:

1. конкретният трансфер съвпада с обичайните сделки, извършвани чрез тази част на предприятието, разположена извън страната, и насочени към трети лица, или
2. обичайната дейност, извършвана чрез тази част на предприятието, разположена извън страната, се състои от подобни трансфери към другите части на предприятието, или
3. предметът на трансфера е предназначен за реализиране в променен или непроменен вид към друго лице.

(5) Авансовите плащания във връзка с доходите по ал. 1 не подлежат на облагане с данък при източника.

(6) (Нова – ДВ, бр. 100 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) С данък при източника не се облагат:

1. (доп. – ДВ, бр. 107 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) доходите от лихви по облигации или други дългови ценни книжа, издадени от местно юридическо лице, държавата и общините и допуснати до търговия на регулиран пазар в страната или в държава – членка на Европейския съюз, или на друга държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство;

2. доходите от лихви по заем, предоставен от чуждестранно лице – емитент на облигации или други дългови ценни книжа, когато са изпълнени едновременно следните условия:

- а) емитентът е местно лице за данъчни цели на държава – членка на Европейския съюз, или на друга държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство;
- б) емитентът е издал облигациите или другите дългови ценни книжа с цел предоставяне на постъпленията от тях назаем на местно юридическо лице;

- в) облигациите или другите дългови ценни книжа са допуснати до търговия на регулиран пазар в страната или в държава – членка на Европейския съюз, или на друга държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство;

3. (нова – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) доходите от лихви, авторски и лицензионни възнаграждения при условията на ал. 7 – 12;

4. (нова – ДВ, бр. 107 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) доходите от лихви по заем, по който не се издават облигации и по който държавата или общините са заемополучател.

(7) (Нова – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) Доходите от лихви, авторски и лицензионни възнаграждения не се облагат с данък при източника, когато едновременно са изпълнени следните условия:

1. притежател на дохода е чуждестранно юридическо лице от държава – членка на Европейския съюз, или място на стопанска дейност в държава – членка на Европейския съюз, на чуждестранно юридическо лице от държава – членка на Европейския съюз;

2. местното юридическо лице – платец на дохода, или лицето, чието място на стопанска дейност в Република България е платец на дохода, е свързано лице с чуждестранното юридическо лице – притежател на дохода, или с лицето, чието място на стопанска дейност е притежател на дохода.

(8) (Нова – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) Доходите от лихви, авторски и лицензионни възнаграждения може да не се облагат с данък при източника и преди да е изтекъл срокът по ал. 12, т. 2, при условие че към момента на начисляване на дохода притежаването на изискуемия минимум от капитала не е прекъснато.

(9) (Нова – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) В случаите по ал. 8, когато притежаването на изискуемия минимум от капитала е прекъснато преди изтичането на минималния двегодишен срок, за освободените по ал. 8 доходи от лихви, авторски и лицензионни възнаграждения се дължи данък при източника, като се прилага данъчната ставка в размер 10 на сто. За дължимия данък при източника се дължи лихва за просрочие за периода от датата, на която е следвало да бъде внесен данъкът при източника, до датата на внасянето му.

(10) (Нова – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) Когато неподлежащ на облагане доход от лихви, авторски и лицензионни възнаграждения е обложен, притежателят на дохода има право да поиска възстановяване на данъка. Възстановяването се извършва по реда и в сроковете на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, но не по-късно от една година от подаване на искането за възстановяване.

(11) (Нова – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) Алинеи 7, 8, 9 и 10 не се прилагат за:

1. доходи, които представляват разпределение на печалба или възстановяване на капитал;
2. доходи от вземания за дълг, които дават право на участие в печалбите на длъжника;
3. доходи от вземания за дълг, които дават право на кредитора да замени своето право на лихва за право на участие в печалбите на длъжника;
4. доходи от вземания за дълг, при които няма клауза за връщане на главницата или връщането е след повече от 50 години от датата на емитирането на дълга;
5. доходи, представляващи непризнати за данъчни цели разходи на място на стопанска дейност в Република България, с изключение на тези по чл. 43;
6. доходи, начислени от чуждестранно юридическо лице от държава, която не е държава – членка на Европейския съюз, чрез място на стопанска дейност в Република България;
7. доходи от сделки, на които основният мотив или един от основните мотиви е отклонение или избягване от данъчно облагане.

(12) (Нова – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) За целите на ал. 7 – 11:

1. чуждестранно юридическо лице от държава – членка на Европейския съюз, е всяко чуждестранно юридическо лице, за което едновременно са изпълнени следните условия:
 - а) правната форма на чуждестранното юридическо лице е в съответствие с приложение № 5;
 - б) чуждестранното юридическо лице е местно лице за данъчни цели на държава – членка на Европейския съюз, съгласно съответното данъчно законодателство и по силата на спогодба за избягване на двойното данъчно облагане с трета държава не се смята за местно лице за данъчни цели в друга държава извън Европейския съюз;
 - в) чуждестранното юридическо лице се облага с някой от данъците по приложение № 6, без право на освобождаване от облагане, или с идентичен или подобен данък, който се налага като допълнение към или вместо тези данъци;
2. едно лице е свързано лице с второ лице, ако е изпълнено поне едно от следните условия
 - а) първото лице притежава непрекъснато за период поне две години най-малко 25 на сто от капитала на второто лице;
 - б) второто лице притежава непрекъснато за период поне две години най-малко 25 на сто от капитала на първото лице;

в) трето лице, което е местно юридическо лице или чуждестранно юридическо лице от държава – членка на Европейския съюз, притежава непрекъснато за период поне две години най-малко 25 на сто от капитала и на първото, и на второто лице;

3. чуждестранно юридическо лице е притежател на дохода, когато получава този доход в своя полза, а не като посредник или агент на друго лице;

4. място на стопанска дейност е притежател на дохода, когато едновременно са изпълнени следните условия:

а) вземането за дълг, правото или използването на информация, по отношение на които възникват лихви или авторски и лицензионни възнаграждения, са ефективно свързани с това място на стопанска дейност;

б) лихвите или авторските и лицензионните възнаграждения представляват доход, по отношение на който мястото на стопанска дейност се облага в държавата – членка на Европейския съюз, в която се намира, с някой от данъците, посочени в приложение № 6, или в Белгия – с "impot des non-residents/belasting der niet-verblijfhouders", или в Испания – с "Impuesto sobre la Renta de no Residentes", или с идентичен или подобен данък, който се налага като допълнение към или вместо тези данъци.

Финансови инструменти, допуснати до търговия на регулиран пазар

Чл. 196. (Изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г.) Не се облагат с данък при източника доходите от разпореждане с финансови инструменти по смисъла на § 1, т. 21 от допълнителните разпоредби.

Глава двадесет и четвърта ДАНЪЧНА ОСНОВА

Данъчна основа за данъка, удържан при източника за доходите от дивиденди

Чл. 197. Данъчната основа за определяне на данъка, удържан при източника за доходите от дивиденди, е brutният размер на разпределените дивиденди.

Данъчна основа за данъка, удържан при източника за доходите от ликвидационни дялове

Чл. 198. Данъчната основа за определяне на данъка, удържан при източника за доходите от ликвидационни дялове, е разликата между пазарната цена на подлежащото на получаване от съответния акционер или съдружник и документално доказаната цена на придобиване на акциите или дяловете му.

Данъчна основа за данъка, удържан при източника за доходите на чуждестранни лица

Чл. 199. (1) Данъчната основа за определяне на данъка, удържан при източника за доходите по чл. 195, ал. 1, е brutният размер на тези доходи, с изключение на случаите по ал. 3 и 4.

(2) Данъчната основа за определяне на данъка, удържан при източника за доходите от лихви на чуждестранни юридически лица по договори за финансов лизинг в случаите, когато в договора не е определен размерът ѝ, се определя на базата на пазарната лихва.

(3) Данъчната основа за определяне на данъка, удържан при източника за доходите на чуждестранни лица от разпоредителни действия с финансови активи, е положителната разлика между продажната им цена и тяхната документално доказана цена на придобиване.

(4) Данъчната основа за определяне на данъка, удържан при източника за доходите на чуждестранните лица от разпореждане с недвижимо имущество, е положителната разлика между продажната цена и документално доказаната цена на придобиване на недвижимото имущество.

(5) Продажната цена за целите на ал. 3 и 4 представлява насрещната престация по сделката, включително възнаграждението, различно от пари, което се оценява по пазарни цени към датата на начисляване на дохода.

(6) При прекратяване на договор за финансов лизинг преди изтичане на срока му и без да се прехвърли правото на собственост върху съответните активи - предмет на договора, неподлежащите на връщане лизингови вноски се смятат за доход от ползване на имущество, придобит от чуждестранното юридическо лице към момента на прекратяването. Внесеният данък при източника за дохода от лихви до момента на прекратяване на лизинговия договор се приспада от дължимия данък при източника за дохода от ползване на имуществото.

Глава двадесет и пета

ДАНЪЧНИ СТАВКИ

Данъчни ставки

Чл. 200. (1) (Изм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) Данъчната ставка на данъка върху доходите по чл. 194 е 5 на сто.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г., изм., бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) Данъчната ставка на данъка върху доходите по чл. 195 е 10 на сто.

Чл. 200а. (Нов - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г., изм. и доп., бр. 100 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г., отм., бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.)

Глава двадесет и шеста

ДЕКЛАРИРАНЕ НА ДАНЪКА

Деклариране на данъка. Удостоверение за удържан данък върху доходи на чуждестранни лица.

Предоставяне на информация за целите на автоматичния обмен
(Загл. изм. - ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.)

Чл. 201. (Доп. - ДВ, бр. 110 от 2007 г., изм., бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г., бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) (1) Лицата, задължени да удържат и внасят данък при източника по чл. 194 и 195, декларират дължимия данък за тримесечието с декларация по образец в срок до края на месеца, следващ тримесечието. Декларацията се подава в териториалната дирекция на Националната агенция за приходите, където е регистриран или подлежи на регистрация платецът на дохода.

(2) Когато платецът на дохода не подлежи на регистрация, данъчната декларация се подава в териториалната дирекция на Националната агенция за приходите - София.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 23 от 2013 г., в сила от 8.03.2013 г.) В случаите, когато платецът на дохода е лице, което не е задължено да удържа и внася данък, декларацията се подава от получателя на дохода в срока по ал. 1.

(4) По искане на заинтересованото лице за внесения по реда на този закон данък върху доходи на чуждестранни юридически лица се издава удостоверение по образец.

Удостоверението се издава от териториалната дирекция на Националната агенция за приходите, където е подадена или подлежи на подаване декларацията по ал. 1.

(5) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г., изм., бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г., бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г., бр. 100 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г.)

С декларацията по ал. 1 лицата, задължени да удържат и внасят данък при източника по чл. 195, или получателите на доходите в случаите по ал. 3 предоставят информация за доходите по чл. 143з, ал. 1, т. 2, 6 и 7 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс за целите на автоматичния обмен. Информацията се предоставя веднъж годишно с декларацията, подавана за четвъртото тримесечие на съответната година, като при преобразуване

информацията се изготвя и предоставя от правоприемника. При заличаване/прекратяване на данъчно задълженото лице информацията се предоставя в декларацията по ал. 7.

(6) (Нова – ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г., изм., бр. 100 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г.) Редът по ал. 5 се прилага и от чуждестранни юридически лица, които реализират доходите по чл. 143з, ал. 1, т. 2, 6 и 7 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс чрез място на стопанска дейност в Република България.

(7) (Нова – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) При заличаване/прекратяване на данъчно задълженото лице декларацията се подава от лицата по чл. 161, ал. 7 в срока и по реда за подаване на данъчната декларация по чл. 162.

Глава двадесет и седма

ВНАСЯНЕ НА ДАНЪКА

Внасяне на данъка

Чл. 202. (1) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) Платците на доходи, удържащи данъка при източника по чл. 194, са длъжни да внесат дължимите данъци в срок до края на месеца, следващ тримесечието, през което е взето решението за разпределяне на дивиденди или на ликвидационни дялове.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) Платците на доходи, удържащи данъка при източника по чл. 195, са длъжни да внесат дължимите данъци в срок до края на месеца, следващ тримесечието на начисляване на дохода.

(3) Дължимият данък по ал. 1 и 2 се внася в съответната териториална дирекция на Националната агенция за приходите по мястото на регистрация или където подлежи на регистрация платецът на дохода.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) Когато платецът на дохода по ал. 2 не е данъчно задължено лице и за доходите по чл. 12, ал. 3 и ал. 8, т. 2, данъкът се внася от получателя на дохода в срока по ал. 2, като доходът се смята за начислен от датата на получаването му от чуждестранното юридическо лице. Дължимият данък се внася в съответната териториална дирекция на Националната агенция за приходите по мястото на регистрация или където подлежи на регистрация платецът на дохода. Когато платецът на дохода не подлежи на регистрация, данъкът се внася в Териториална дирекция на Националната агенция за приходите - София.

(5) Надвнесен данък се възстановява от териториалната дирекция на Националната агенция за приходите, в която подлежи на внасяне данъкът.

(6) (Нова – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) При заличаване/прекратяване на данъчно задълженото лице данъкът се внася в сроковете за декларирането му от лицата по чл. 161, ал. 7.

Преизчисляване на данък при източника

Чл. 202а. (Нов - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) (1) Чуждестранно юридическо лице, което е местно лице за данъчни цели на държава - членка на Европейския съюз, или на друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, има право да избере да преизчисли данъка при източника за доходите по чл. 12, ал. 2, 3, 5 и 8. Когато чуждестранното лице избере да преизчисли данъка при източника, преизчислението се извършва за всички реализирани от него доходи по чл. 12, ал. 2, 3, 5 и 8 през годината.

(2) Когато чуждестранното лице избере да преизчисли данъка при източника за реализираните от него доходи, преизчисленият данък е равен на корпоративния данък, който би бил дължим за тези доходи, ако те са реализирани от местно юридическо лице. Когато чуждестранното лице е извършило разходи, свързани с доходите по изречение първо, за

които би бил дължим данък върху разходите, ако те бяха извършени от местно юридическо лице, с този данък се увеличава сумата на преизчисления данък.

(3) Когато размерът на внесения данък при източника по чл. 195, ал. 1 превишава размера на преизчисления данък по ал. 2, разликата подлежи на възстановяване до размера на данъка при източника по чл. 195, ал. 1, който чуждестранното лице не може да приспадне от дължимия данък в държавата, където то е местно лице.

(4) Изборът за преизчисляване на данъка при източника се упражнява чрез подаване на годишна данъчна декларация по образец. Данъчната декларация се подава от чуждестранното лице в Териториалната дирекция на Националната агенция за приходите - София, в срок до 31 декември на годината, следваща годината на начисляване на доходите.

(5) Възстановяването на данък по ал. 3 се извършва по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс от Териториалната дирекция на Националната агенция за приходите - София.

(6) Алинеи 1 - 5 не се прилагат, когато чуждестранното лице е местно лице за данъчни цели на държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, която не е държава - членка на Европейския съюз, с която Република България:

1. няма влязла в сила спогодба за избягване на двойното данъчно облагане, или
2. има влязла в сила спогодба за избягване на двойното данъчно облагане, в която не е предвидено:

а) обмен на информация, или

б) сътрудничество при събирането на данъци.

Отговорност

Чл. 203. Когато данъкът по чл. 194 и 195 не е удържан и внесен по съответния ред, той се дължи солидарно от данъчно задължените за тези доходи лица.

ЧАСТ ЧЕТВЪРТА

ДАНЪК ВЪРХУ РАЗХОДИТЕ

Глава двадесет и осма

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Обекти на облагане

Чл. 204. (1) (Предишен текст на чл. 204 – ДВ, бр. 75 от 2016 г., в сила от 1.01.2016 г.) С данък върху разходите се облагат следните документално обосновани разходи:

1. представителните разходи, свързани с дейността;
2. социалните разходи, предоставени в натура на работници и служители и лица, наети по договор за управление и контрол (наети лица); социалните разходи, предоставени в натура включват и:
 - а) (изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г.) разходите за вноски (премии) за допълнително доброволно осигуряване, за доброволно здравно осигуряване и за застраховки "Живот";
 - б) (доп. – ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) разходите за ваучери за храна на хартиен носител;
 - в) (нова – ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) разходите за ваучери за храна на електронен носител
3. (отм. – ДВ, бр. 75 от 2016 г., в сила от 1.01.2016 г.);
4. (нова – ДВ, бр. 75 от 2016 г., в сила от 1.01.2016 г.) разходите в натура, свързани със собствени, наети и/или предоставени за ползване активи, предоставени за лично ползване и/или свързани с използване на персонал, от работници, служители и лица, наети по

договори за управление и контрол (наети лица), както и от лица, упражняващи личен труд по смисъла на § 1, т. 26, буква "и" от допълнителните разпоредби на Закона за данъците върху доходите на физическите лица.

(2) (Нова – ДВ, бр. 75 от 2016 г., в сила от 1.01.2016 г.) Алинея 1 се прилага и когато отчитането на сумите по ал. 1, т. 1, 2 и 4 не води до намаляване на счетоводния финансов резултат за годината на счетоводното им отчитане.

Социални разходи, които не са в натура

Чл. 205. Социалните разходи, които не са предоставени в натура, представляващи доход на физическо лице, се облагат при условията и по реда на Закона за данъците върху доходите на физическите лица.

Признаване на данъка върху разходите

Чл. 206. (1) Разходът и данъкът върху него се признават за данъчни цели в годината на начисляване и не формират данъчна временна разлика по реда на глава осма.

(2) Данъкът върху разходите е окончателен.

Данъчно задължени лица

Чл. 207. (1) (Изм. – ДВ, бр. 75 от 2016 г., в сила от 1.01.2016 г.) Данъчно задължени лица за данъка по чл. 204, ал. 1, т. 1 са лицата, които подлежат на облагане с корпоративен данък.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 75 от 2016 г., в сила от 1.01.2016 г.) Данъчно задължени лица за данъка по чл. 204, ал. 1, т. 2 са всички работодатели или възложители по договори за управление и контрол.

(3) (Нова – ДВ, бр. 75 от 2016 г., в сила от 1.01.2016 г.) Данъчно задължени лица за данъка по чл. 204, ал. 1, т. 4 са всички работодатели или възложители по договори за управление и контрол или по правоотношения за полагане на личен труд по смисъла на § 1, т. 26, буква "и" от допълнителните разпоредби на Закона за данъците върху доходите на физическите лица.

Освобождаване от облагане на социалните разходи за вноски и премии за допълнителното социално осигуряване и застраховки "Живот"

Чл. 208. (Доп. – ДВ, бр. 75 от 2016 г., в сила от 1.01.2016 г., изм., бр. 104 от 2020 г., в сила от 1.01.2021 г.) Не се облагат с данък социалните разходи по чл. 204, ал. 1, т. 2, буква "а" в размер до 60 лв. месечно за всяко наето лице, когато към края на месеца, през който са начислени разходите, данъчно задълженото лице няма подлежащи на принудително изпълнение публични задължения. За целите на предходното изречение не са налице задължения, когато към края на месеца, през който са начислени разходите, задълженията не са отразени в данъчно-осигурителната сметка или не са отразени като предявени за принудително изпълнение в Националната агенция за приходите.

Освобождаване от облагане на социалните разходи за ваучери за храна на хартиен носител

(Загл. доп. – ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.)

Чл. 209. (1) (Изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г., доп., бр. 75 от 2016 г., в сила от 1.01.2016 г., изм., бр. 104 от 2020 г., в сила от 1.01.2021 г., бр. 104 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г., доп., бр. 66 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) Не се облагат с данък социалните разходи по чл. 204, ал. 1, т. 2, буква "б" в размер до 200 лв. месечно, предоставени под формата на ваучери за храна на хартиен носител на всяко наето лице, когато са налице едновременно следните условия:

1. (изм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г., доп., бр. 66 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) договореното основно месечно възнаграждение на лицето в месеца на предоставяне на ваучерите за храна

на хартиен носител е не по-малко от средномесечното договорено основно възнаграждение на лицето за предходните три месеца;

2. (изм. – ДВ, бр. 104 от 2020 г., в сила от 1.01.2021 г., доп., бр. 66 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) към края на месеца, през който са начислени разходите за ваучери за храна на хартиен носител, данъчно задълженото лице няма подлежащи на принудително изпълнение публични задължения; за целите на предходното изречение не са налице задължения, когато към края на месеца, през който са начислени разходите, задълженията не са отразени в данъчно-осигурителната сметка или не са отразени като предявени за принудително изпълнение в Националната агенция за приходите;

3. (доп. – ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) ваучерите за храна на хартиен носител са предоставени на данъчно задълженото лице от лице, получило разрешение за осъществяване на дейност като оператор от министъра на финансите въз основа на конкурс;

4. (отм. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.);

5. (отм. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.).

(2) (Доп. – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) Право да осъществява дейност като оператор има лице, получило разрешение от министъра на финансите, което:

1. има внесен основен (регистриран) капитал не по-малко от 2 млн. лв. към момента на подаване на документите за издаване на разрешение;

2. е регистрирано по Закона за данък върху добавената стойност;

3. не е в производство по несъстоятелност или в ликвидация;

4. няма подлежащи на принудително изпълнение публични задължения към момента на подаване на документите за разрешение;

5. се представлява от лица, които:

а) (доп. – ДВ, бр. 103 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) не са осъждани за умишлено престъпление от общ характер, освен ако са реабилитирани, като за българските граждани обстоятелството относно съдимостта се установява служебно;

б) не са били членове на управителен или контролен орган на дружество, прекратено с обявяване в несъстоятелност през последните две години, предхождащи датата на решението за откриване на производство по несъстоятелност, ако са останали неудовлетворени кредитори;

б. (нова – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г., доп., бр. 66 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) разполага с образец на ваучер за храна на хартиен носител, който отговаря на следните изисквания:

а) съдържа серия и номер, които позволяват неговото индивидуализиране и проследяване;

б) съдържа фирма, седалище и адрес на управление на оператора, единния идентификационен код, определен от Агенцията по вписванията, съответно единния идентификационен код по БУЛСТАТ;

в) съдържа фирма, единния идентификационен код, определен от Агенцията по вписванията, съответно единния идентификационен код по БУЛСТАТ на работодателя;

г) (доп. – ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г., изм., бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз) съдържа номинална стойност на ваучера за храна на хартиен носител (изразена цифром и словом), определена в евро;

д) (доп. – ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) съдържа срок на валидност на ваучера за храна на хартиен носител;

е) (доп. – ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) съдържа изрична забрана за покупка на вино, спиртни напитки, пиво и тютюневи изделия чрез ваучери за храна на хартиен носител;

- ж) (доп. – ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) съдържа изрична забрана за връщане на остатък до номиналната стойност на предоставения ваучер за храна на хартиен носител;
- з) съдържа най-малко пет способа за защита;
- и) съдържа място за поставяне на дата и печат на доставчика;
- к) (доп. – ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) съдържа уникалния номер на получената от оператора индивидуална квота, по която е предоставен ваучерът за храна на хартиен носител;
- л) (доп. – ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) съдържа дата на издаване на заповедта на получената от оператора индивидуална квота, по която е предоставен ваучерът за храна на хартиен носител.

Обстоятелствата по т. 1 – 4 се установяват служебно от Министерството на финансите.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г., бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г., доп., бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) Разрешението се издава от министъра на финансите въз основа на конкурс. Отказ за издаване на разрешение се извършва с мотивирана писмена заповед на министъра на финансите на кандидат, който не отговаря на някое от изискванията по ал. 2 или който е представил неверни данни или информация. Разрешението се отнема, когато операторът:

1. престане да отговаря на някое от изискванията по ал. 2, 8 и 9;
2. престане да осъществява дейност;
3. не е осъществявал дейност през предходните две години, от които за годината преди предходната е получил първа индивидуална квота;
4. (доп. – ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) е предоставил на работодатели ваучери за храна на хартиен носител по получена индивидуална квота за предоставяне на ваучери за храна на хартиен носител, които са с номинална стойност, превишаваща тази индивидуална квота, или е предоставил ваучери за храна на хартиен носител, без да е получил индивидуална квота.

Лице с отнето разрешение няма право да кандидатства за ново разрешение в срок от две години след датата на заповедта по ал. 4.

(4) Издаването, отказът за издаване на разрешение или отнемането на издаденото разрешение се извършва с писмена заповед на министъра на финансите.

(5) Отказът за издаване на разрешение и отнемането му може да се оспорват по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(6) (Доп. – ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) Редът за провеждане на конкурса, за издаване и отнемане на разрешението, условията и редът за отпечатване на ваучери за храна на хартиен носител, броят на издаваните ваучери за храна на хартиен носител, условията за организирането и контролът върху осъществяването на дейност като оператор се определят с наредба на министъра на труда и социалната политика и министъра на финансите.

(7) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г., доп., бр. 66 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) Общата годишна квота за предоставяне на ваучери за храна на хартиен носител се утвърждава със закона за държавния бюджет на Република България за съответната година.

(8) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г., доп., бр. 66 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) Операторът използва получените суми от работодателите по предоставените им ваучери за храна на хартиен носител само за разплащане по банков път с доставчиците, сключили договор за обслужване с оператора, или за възстановяване номиналната стойност на ваучерите за храна на хартиен носител, предявени от работодатели, в случаите на отнемане на разрешението на оператора.

(9) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) Операторът сключва договори за обслужване само с доставчици, които са регистрирани по Закона за данък върху добавената стойност.

Освобождаване от облагане на социалните разходи за ваучери за храна на електронен носител

Чл. 209а. (Нов – ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) (1) Не се облагат с данък социалните разходи по чл. 204, ал. 1, т. 2, буква "в" в размер до 200 лв. месечно, предоставени под формата на ваучери за храна на електронен носител на всяко наето лице, когато са налице едновременно следните условия:

1. договореното основно месечно възнаграждение на лицето в месеца на предоставяне на ваучерите е не по-малко от средномесечното договорено основно възнаграждение на лицето за предходните три месеца;
2. към края на месеца, през който са начислени разходите за ваучери, данъчно задълженото лице няма подлежащи на принудително изпълнение публични задължения; за целите на предходното изречение не са налице задължения, когато към края на месеца, през който са начислени разходите, задълженията не са отразени в данъчно-осигурителната сметка или не са отразени като предявени за принудително изпълнение в Националната агенция за приходите;
3. ваучерите са предоставени на данъчно задълженото лице от лице, получило разрешение за осъществяване на дейност като оператор от министъра на финансите.

(2) Право да осъществява дейност като оператор има лице, получило разрешение от министъра на финансите, което:

1. има внесен основен (регистриран) капитал не по-малко от 2 млн. лв. към момента на подаване на документите за издаване на разрешение;
2. е регистрирано по Закона за данък върху добавената стойност;
3. не е в производство по несъстоятелност или в ликвидация;
4. няма подлежащи на принудително изпълнение публични задължения към момента на подаване на документите за разрешение;
5. се представлява от лица, които:
 - а) не са осъждани за умишлено престъпление от общ характер, освен ако са реабилитирани, като за българските граждани обстоятелството относно съдимостта се установява служебно;
 - б) не са били членове на управителен или контролен орган на дружество, прекратено с обявяване в несъстоятелност през последните две години, предхождащи датата на решението за откриване на производство по несъстоятелност, ако са останали неудовлетворени кредитори;
- б. разполага с ваучер за храна на електронен носител, който отговаря на следните изисквания:
 - а) съдържа уникален идентификационен номер, който позволява индивидуализиране и проследяване на електронния носител;
 - б) съдържа фирмата на оператора и единния идентификационен код, определен от Агенцията по вписванията, съответно единния идентификационен код по БУЛСТАТ;
 - в) съдържа фирмата на работодателя и единния идентификационен код, определен от Агенцията по вписванията, съответно единния идентификационен код по БУЛСТАТ;
 - г) съдържа текст със забрана за тегленето на пари в брой от ваучера за храна на електронен носител;
 - д) съдържа текст със забрана за покупка на вино, спиртни напитки, пиво и тютюневи изделия чрез ваучери за храна на електронен носител;
 - е) съдържа срок на валидност на електронния носител, ако е приложимо;
 - ж) съдържа думите "ваучер за храна по чл. 209а от ЗКПО" и "валиден само в България";
7. е удостоверило техническата готовност за издаване на ваучери за храна на електронен носител, включително по отношение на това, че ваучерите за храна на електронен носител:
 - а) поддържат възможност за проследимост на трансакциите;

- б) поддържат възможност за идентифициране на фирмата на оператора и единния идентификационен код, определен от Агенцията по вписванията, съответно единния идентификационен код по БУЛСТАТ;
- в) поддържат възможност за идентифициране на фирмата на работодателя и единния идентификационен код, определен от Агенцията по вписванията, съответно единния идентификационен код по БУЛСТАТ;
- г) поддържат техническо ограничение за тегленето на пари в брой от ваучера за храна на електронен носител;
- д) поддържат възможност за проверка на уникалния номер на получената от оператора индивидуална квота, по която е предоставен ваучерът за храна на електронен носител, както и дата на издаване на заповедта на получената от оператора индивидуална квота, по която е предоставен ваучерът за храна;
- е) използват публично документирани средства за техническа защита;
- ж) поддържат техническо ограничение за използване извън територията на Република България;
- з) отговарят на други технически изисквания, определени с наредбата по ал. 6.
- (3) (Доп. – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) Разрешението се издава от министъра на финансите след съгласуване с Българската народна банка по отношение на съответствието с изискванията на Закона за платежните услуги и платежните системи. Отказ за издаване на разрешение се извършва с мотивирана писмена заповед на министъра на финансите на кандидат, който не отговаря на някое от изискванията по ал. 2 или който е представил неверни данни или информация. Разрешението се отнема, когато операторът:
1. престане да отговаря на някое от изискванията по ал. 2, 8 – 13;
 2. престане да осъществява дейност;
 3. не е осъществявал дейност през предходните две години, от които за годината преди предходната е получил първа индивидуална квота;
 4. е предоставил на работодатели ваучери за храна на електронен носител по получена индивидуална квота за предоставяне на ваучери за храна на електронен носител, които са с номинална стойност, превишаваща тази индивидуална квота, или е предоставил ваучери за храна на електронен носител, без да е получил индивидуална квота.
- Лице с отнето разрешение няма право да кандидатства за ново разрешение в срок от две години след датата на заповедта по ал. 4.
- (4) (Доп. – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) Издаването, отказът за издаване на разрешение или отнемането на издаденото разрешение се извършва с писмена заповед на министъра на финансите. Заповедта по изречение първо за издаване или отказ се издава в срок от 30 работни дни от подаване на заявлението по реда на наредбата по ал. 6.
- (5) Отказът за издаване на разрешение и отнемането му може да се оспорват по реда на Административнопроцесуалния кодекс.
- (6) Редът за издаване и отнемане на разрешението, условията и редът за издаване на ваучери за храна на електронен носител, характеристиките на издаваните ваучери, условията за организирането и контролът върху осъществяването на дейност като оператор се определят с наредба на министъра на труда и социалната политика и министъра на финансите, съгласувана с Българската народна банка.
- (7) Общата годишна квота за предоставяне на ваучери за храна на електронен носител се утвърждава със закона за държавния бюджет на Република България за съответната година.
- (8) Операторът използва получените суми от работодателите по предоставените им ваучери за храна само за погасяване на задължения към доставчиците, сключили договор за обслужване с оператора, или за възстановяване номиналната стойност на ваучерите за храна, предявени от работодатели, в случаите на отнемане разрешението на оператора.
- (9) Когато:

1. сетълментът на платежни операции, извършени с ваучери за храна на електронен носител, се извършва от лицензиран от Българската народна банка системен оператор на система с окончателност на сетълмента, обработваща платежни операции, свързани с карти, операторът на ваучери, когато не е лицензиран доставчик на платежни услуги, сключва договор с банка, платежна институция или дружество за електронни пари, лицензирани от Българската народна банка, или с клон на банка, платежна институция или дружество за електронни пари, извършващ дейност на територията на Република България;
 2. сетълментът се извършва съгласно правила на международни картови схеми, обработващи платежни операции, свързани с карти, операторът на ваучери доказва това пред министъра на финансите чрез представяне на договор;
 3. операторът на ваучери за храна се разплаща директно с доставчиците, с които има сключен договор, това се доказва с декларация от оператора пред министъра на финансите и информация към Националната агенция за приходите.
- (10) Операторът сключва договори за обслужване с ваучери за храна на електронен носител само с доставчици, които са регистрирани по Закона за данък върху добавената стойност и са идентифицирани с уникален идентификационен номер на ниво платежна схема, който да позволи на операторите на ваучери за храна да оторизират трансакциите с ваучери за храна, само за онези доставчици, които имат валиден договор за обслужване с оператор.
- (11) В случаите по ал. 9 системният оператор не може да налага допълнителни ограничения на операторите на ваучери за храна извън предвидените в този закон и актовете по неговото прилагане и не може да прилага различни ценови условия за различни оператори на ваучери за храна и търговци.
- (12) Оператор на ваучери за храна не може да налага допълнителни условия за сключване на договор с работодател извън предвидените в този закон и актовете по неговото прилагане.
- (13) За ваучера за храна на електронен носител и за плащанията, извършвани с него, наетите лица не заплащат комисиони и такси.
- (14) Производител или разпространител на терминали и устройства, използвани за платежни услуги, не може да налага ограничения за използване на ваучери за храна на електронен носител в случаите по ал. 9.
- (15) Министърът на финансите може веднъж годишно, в срок до 1-ви март, да определя максимален размер на комисионата за участниците в издаването и използването на ваучери за храна на електронен носител. Определените максимални размери влизат в сила от следващата календарна година.

Освобождаване от облагане на социалните разходи за транспорт на работници и служители и лицата, наети по договор за управление и контрол

Чл. 210. (1) (Доп. – ДВ, бр. 75 от 2016 г., в сила от 1.01.2016 г.) Не се облагат с данък по чл. 204, ал. 1, т. 2 социалните разходи за транспорт на работниците и служителите и на лицата, наети по договор за управление и контрол, от местоживеенето до местоработата и обратно.

(2) Алинея 1 не се прилага, когато транспортът е осъществен с лек автомобил или по допълнителни автобусни линии.

(3) Алинея 1 се прилага и когато транспортът на работниците и служителите се осъществява с лек автомобил до трудно достъпни и отдалечени райони и без извършването на разхода данъчно задълженото лице не може да осигури осъществяването на дейността си.

Глава двадесет и девета

ДАНЪЧНА ОСНОВА

Данъчна основа за данъка върху представителните разходи

Чл. 211. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., доп., бр. 75 от 2016 г., в сила от 1.01.2016 г.) Данъчната основа за определяне на данъка върху разходите по чл. 204, ал. 1, т. 1 са начислените разходи за календарната година.

Данъчна основа за данъка върху социалните разходи, предоставени в натура

Чл. 212. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., доп., бр. 75 от 2016 г., в сила от 1.01.2016 г.) Данъчната основа за определяне на данъка върху разходите по чл. 204, ал. 1, т. 2 са начислените социални разходи, предоставени в натура, намалени с приходите, свързани с тези разходи, за календарната година.

Данъчна основа за данъка върху социалните разходи за вноски (премии) за допълнителното социално осигуряване и застраховки "Живот"

Чл. 213. (1) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., доп., бр. 75 от 2016 г., в сила от 1.01.2016 г.) Данъчната основа за определяне на данъка върху разходите по чл. 204, ал. 1, т. 2, буква "а" е сумата от данъчните основи за месеците на календарната година, определени по реда на ал. 2 и 3.

(2) (Предишна ал. 1, доп. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., бр. 75 от 2016 г., в сила от 1.01.2016 г.) Данъчната основа за определяне на данъка върху разходите за календарния месец по чл. 204, ал. 1, т. 2, буква "а" е превишението на тези разходи над 60 лв. месечно за всяко наето лице.

(3) (Предишна ал. 2, доп. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., изм., бр. 107 от 2020 г., в сила от 1.01.2021 г.) Когато не е изпълнено условието за освобождаване от данък по чл. 208, данъчната основа за определяне на данъка върху разходите е целият размер на начислените разходи за календарния месец.

Данъчна основа за данъка върху социалните разходи за ваучери за храна на хартиен и електронен носител
(Загл. доп. – ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.)

Чл. 214. (1) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., доп., бр. 75 от 2016 г., в сила от 1.01.2016 г., изм., бр. 66 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) Данъчната основа за определяне на данъка върху разходите по чл. 204, ал. 1, т. 2, букви "б" и "в" е сумата от данъчните основи за месеците на календарната година, определени по реда на ал. 2 и 3.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г., предишна ал. 1, доп., бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., бр. 75 от 2016 г., в сила от 1.01.2016 г., изм., бр. 107 от 2020 г., в сила от 1.01.2021 г., бр. 104 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г., бр. 66 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) Данъчната основа за определяне на данъка върху разходите за календарния месец по чл. 204, ал. 1, т. 2, букви "б" и "в" е превишението на тези разходи над 200 лв. месечно за всяко наето лице.

(3) (Предишна ал. 2, доп. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., бр. 66 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) Когато не са изпълнени условията за освобождаване от данък по чл. 209 и чл. 209а, данъчната основа за определяне на данъка върху разходите е целият размер на начислените разходи за календарния месец.

Чл. 215. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., отм., бр. 75 от 2016 г., в сила от 1.01.2016 г.)

Данъчна основа за данъка върху разходите в натура

Чл. 215а. (Нов – ДВ, бр. 75 от 2016 г., в сила от 1.01.2016 г.) (1) Данъчната основа за определяне на данъка върху разходите по чл. 204, ал. 1, т. 4 е сумата на разходите в натура, свързани със собствени, наети и/или предоставени за ползване активи, предоставени за лично ползване и/или свързани с използване на персонал, за календарната година.

(2) При определяне на данъчната основа по ал. 1 за разходите в натура, свързани с превозни средства, разходите се отнасят към личното ползване, като общият размер на всички разходи, свързани с превозното средство, се умножи:

1. по съотношението:

а) между изминатите за лично ползване километри и общите изминати километри от съответното превозно средство, или

б) между часовете на лично ползване на превозното средство и общите часове на използване на превозното средство, или

2. по 50 на сто.

(3) При определяне на данъчната основа по ал. 1 за разходите в натура, свързани с недвижимо имущество, когато те не могат да бъдат разпределени чрез измерване, разходите се отнасят към личното ползване, като общият размер на всички разходи, свързани с недвижимото имущество, се умножи по съотношението:

1. между площта, използвана за лично ползване, и общата площ на съответното недвижимо имущество, или

2. между часовете на лично ползване на съответното недвижимо имущество и общите часове на използване на недвижимото имущество.

(4) При определяне на данъчната основа по ал. 1 за разходите в натура, свързани с активи, извън посочените по ал. 2 и 3, данъчната основа е 20 на сто от общия размер на всички разходи, свързани със съответния актив, освен ако данъчно задълженото лице не обоснове документално друг размер на основа.

Глава тридесета

ДАНЪЧНА СТАВКА, ДЕКЛАРИРАНЕ И ВНАСЯНЕ НА ДАНЪКА ВЪРХУ РАЗХОДИТЕ

(Загл. изм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г., в сила от 1.01.2007 г.)

Данъчни ставки

Чл. 216. (Доп. – ДВ, бр. 75 от 2016 г., в сила от 1.01.2016 г., изм., бр. 17 от 2022 г., в сила от 1.01.2022 г.) (1) Данъчната ставка на данъка върху разходите по чл. 204, ал. 1, т. 1 и 2 е 10 на сто.

(2) Данъчната ставка на данъка върху разходите по чл. 204, ал. 1, т. 4 е 3 на сто.

Деклариране и внасяне на данъка (Загл. изм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г., в сила от 1.01.2007 г.)

Чл. 217. (1) (Нова - ДВ, бр. 110 от 2007 г., в сила от 1.01.2007 г.) Данъкът върху разходите се декларира с годишната данъчна декларация, подавана от данъчно задълженото лице.

(2) (Предишен текст на чл. 217 - ДВ, бр. 110 от 2007 г., в сила от 1.01.2007 г., изм., бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., бр. 104 от 2020 г., в сила от 1.01.2021 г.) Данъкът върху разходите се внася до 30 юни на следващата година.

(3) (Нова – ДВ, бр. 75 от 2016 г., в сила от 1.01.2016 г.) Данъчно задължените лица декларират избора си по чл. 24, ал. 3 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица за текущата година в годишната данъчна декларация, подавана за предходната година.

(4) (Нова – ДВ, бр. 97 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г., доп., бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Новоучредените данъчно задължени лица декларират избора си по ал. 3 за годината на учредяването им с годишната данъчна декларация, подавана за същата година. Лицата, които за предходната година не са били задължени и не са подали годишна данъчна декларация, декларират избора си по ал. 3 с годишната данъчна декларация за текущата година.

(5) (Нова – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) При заличаване/прекратяване на данъчно задълженото лице данъкът върху разходите се декларира и внася от лицата по чл. 161, ал. 7 в срока и по реда за подаване на данъчната декларация и за внасяне на данъка по чл. 162 и 163.

Глава тридесета "а"

(Нова – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.)

ДАНЪК ВЪРХУ ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ РАЗХОДИ НА НАРОДНИТЕ ПРЕДСТАВИТЕЛИ

Обект на облагане

Чл. 217а. (Нов – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) С данък върху разходите се облагат допълнителните разходи на народните представители.

Данъчно задължено лице

Чл. 217б. (Нов – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) Данъчно задължено лице за данъка по чл. 217а е Народното събрание на Република България.

Данъчна основа

Чл. 217в. (Нов – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) Данъчната основа за определяне на данъка върху допълнителните разходи на народните представители са начислените разходи за календарната година.

Данъчна ставка

Чл. 217г. (Нов – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) Данъчната ставка на данъка по чл. 217а е 10 на сто.

Деклариране и внасяне на данъка

Чл. 217д. (Нов – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) (1) Данъкът върху допълнителните разходи на народните представители се декларира с данъчна декларация по образец, която се подава в срок до 31 декември на съответната година в териториалната дирекция на Националната агенция за приходите по регистрацията на Народното събрание на Република България.

(2) Данъкът върху допълнителните разходи на народните представители се внася до 31 декември на съответната година.

ЧАСТ ПЕТА

АЛТЕРНАТИВНИ ДАНЪЦИ

Глава тридесет и първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Алтернативен данък

Чл. 218. (1) Данъчно задължените лица, посочени в тази част, вместо с корпоративен данък се облагат с алтернативен данък за дейностите, посочени в тази част. (2) За всички останали дейности лицата по ал. 1 се облагат с корпоративен данък, с изключение на бюджетните предприятия.

Алтернативен данък при заличаване/прекратяване

Чл. 218а. (Нов – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) (1) Последният представляващ данъчно задълженото лице – ликвидатор, синдик, представляващият място на стопанска дейност, неперсонифицирано дружество или осигурителна каса, декларира и внася удържания от имуществото на данъчно задълженото лице дължим данък, чийто срок за внасяне изтича след датата на заличаването/прекрояването.

(2) В случаите по ал. 1 данъкът за данъчния период, през който е извършено заличаването/прекрояването, се декларира и внася в 30-дневен срок от датата на заличаването/прекрояването.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 104 от 2020 г., в сила от 1.01.2021 г.) Когато датата на заличаването/прекрояването е преди 30 юни и годишната данъчна декларация за предходната година не е подадена, тя се подава в срока по ал. 2, когато той изтича преди 30 юни.

Глава тридесет и втора ДАНЪК ВЪРХУ ХАЗАРТНАТА ДЕЙНОСТ

Раздел I Общи положения

Отчетност

Чл. 219. (Доп. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г., изм., бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) (1) Данъчно задължените лица по тази глава са длъжни да водят подробна отчетност и да съхраняват информация, достатъчни за установяване на задълженията им по този закон от органите по приходите на Националната агенция за приходите.

(2) (Отм. – ДВ, бр. 1 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.).

(3) (Отм. – ДВ, бр. 1 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.).

(4) (Нова - ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 1.01.2013 г., отм., бр. 69 от 2020 г.).

(5) (Нова - ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 1.01.2013 г., изм., бр. 104 от 2020 г., в сила от 1.01.2021 г.) Данъчно задължените лица по тази глава подават годишен отчет за дейността в срок от 1 март до 30 юни на следващата година в териториалната дирекция на Националната агенция за приходите по регистрация на данъчно задълженото лице.

Раздел II

(Отм. – ДВ, бр. 1 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.)

**Данък върху хазартната дейност от тото и лото, игри със залагания върху резултати от спортни състезания и надбягвания с коне и кучета, игри със залагания върху случайни събития и със залагания, свързани с познаване на факти, включително организирани от разстояние
(Загл. изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.)**

Чл. 220. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., отм., бр. 1 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.).

Чл. 221. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., отм., бр. 1 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.).

Чл. 222. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., отм., бр. 1 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.).

Чл. 223. (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г., бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., отм., бр. 1 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.).

Чл. 224. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., отм., бр. 1 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.).

Чл. 225. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., отм., бр. 1 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.).

Чл. 226. (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г., бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., отм., бр. 1 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.).

Раздел III

(Отм. – ДВ, бр. 1 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.)

Данък върху хазартната дейност от лотарии, томболи и числови лотарийни игри Бинго и Кено, включително организирани от разстояние

(Загл. изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.)

Чл. 227. (Отм. – ДВ, бр. 1 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.).

Чл. 228. (Отм. – ДВ, бр. 1 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.).

Чл. 229. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., отм., бр. 1 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.).

Чл. 230. (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г., бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., отм., бр. 1 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.).

Чл. 231. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., отм., бр. 1 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.).

Чл. 232. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., отм., бр. 1 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.).

Чл. 233. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., отм., бр. 1 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.).

Чл. 234. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., отм., бр. 1 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.).

Раздел IV

Данък върху хазартната дейност от игри, при които залогът за участие е чрез цената на телефонна или друга електронна съобщителна услуга

(Загл. изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., бр. 1 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.)

Общи положения

Чл. 235. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., бр. 1 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.) Хазартната дейност от игри, при които залогът за участие е чрез цената на телефонна или друга електронна съобщителна услуга, се облага с данък върху хазартната дейност, който е окончателен.

Данъчно задължени лица

Чл. 236. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., бр. 1 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.) Данъчно задължени лица по реда на този раздел са организаторите на хазартните игри, при които залогът за участие е чрез цената на телефонна или друга електронна съобщителна услуга.

Данъчна основа

Чл. 237. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) Данъчната основа за определяне на данъка по този раздел е увеличението на цената на телефонната или друга електронна съобщителна услуга.

Данъчна ставка

Чл. 238. (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) Данъчната ставка на данъка по този раздел е 15 на сто.

Деклариране на направените залози и данъка

Чл. 239. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) (1) Организаторът на хазартната игра декларира направените залози и данъка по този раздел в териториалната дирекция на Националната агенция за приходите по мястото на регистрацията си в срок до 10-о число на месеца, следващ месеца на провеждането на игрите, с декларация по образец. (2) Операторът на телефонната или друга електронна съобщителна услуга декларира направените залози и данъка по този раздел в териториалната дирекция на Националната агенция за приходите по мястото на регистрацията си в срок до 10-о число на месеца, следващ месеца на провеждането на игрите, с декларация по образец. (3) (Нова – ДВ, бр. 75 от 2016 г., в сила от 27.09.2016 г.) Когато организаторът на хазартната игра е чуждестранно юридическо лице, извършващо дейност в страната чрез място на стопанска дейност, в първата декларация по ал. 1 за съответната година се посочват идентификационни данни за собствениците, акционерите или съдружниците в чуждестранното юридическо лице и за размера на тяхното участие, когато размерът на това участие е над 10 на сто. (4) (Нова – ДВ, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) Когато организаторът на хазартната игра е дъщерно предприятие или клон на предприятие от трета държава по чл. 52б, ал. 1 или 4 от Закона за счетоводството, в първата декларация по ал. 1 за съответната година посочва нетните приходи от продажби в страната и в Европейския съюз за последния отчетен период на предприятието от трета държава.

Внасяне на данъка

Чл. 240. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) (1) Данъкът върху хазартната дейност по този раздел се удържа и внася от оператора на телефонната или друга електронна съобщителна услуга в срок до 10-о число на месеца, следващ месеца на провеждането на игрите. (2) (Изм. – ДВ, бр. 69 от 2020 г.) Операторът на телефонната или друга електронна съобщителна услуга е длъжен да се увери, че организаторът на хазартната игра е получил лиценз от изпълнителния директор на Националната агенция за приходите, и да представи пред териториалната дирекция на Националната агенция за приходите договора, въз основа

на който приема залозите, с вписана клауза за увеличението в цената на телефонната или друга електронна съобщителна услуга.

Чл. 241. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., отм., бр. 69 от 2020 г.).

Раздел V

Данък върху хазартната дейност от игри с игрални автомати и игри в игрално казино (Загл. изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., бр. 1 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.)

Общи положения

Чл. 242. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) (1) (Предишен текст на чл. 242, изм. – ДВ, бр. 1 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.) Хазартната дейност от игри с игрални автомати и игри в игрално казино се облага с данък върху хазартната дейност, който е окончателен.

(2) (Нова – ДВ, бр. 1 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.) Хазартната дейност от игри с игрални автомати и игри в игрално казино, организирани онлайн, се облага с корпоративен данък.

Данъчно задължени лица

Чл. 243. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., бр. 1 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.) Данъчно задължени лица по този раздел са организаторите на хазартни игри по чл. 242, ал. 1.

Определяне на данъка

Чл. 244. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., доп., бр. 23 от 2013 г., в сила от 8.03.2013 г.) Данъкът върху хазартната дейност по този раздел се определя за вписаните в удостоверението за издаден лиценз и експлоатирани:

1. (изм. – ДВ, бр. 1 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.) игрални автомати в игрална зала, съответно всяко игрално място от тях;
2. (изм. – ДВ, бр. 1 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.) игрални маси и игрални автомати в игрално казино, съответно всяко игрално място от тях.

Размер на данъка

Чл. 245. (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г., бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) (1) Данъкът върху хазартната дейност по този раздел е в размер, както следва:

1. (изм. – ДВ, бр. 1 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г., бр. 108 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) за игрален автомат в игрална зала и игрално казино, съответно всяко игрално място от него - 800 лв. на тримесечие;
2. (изм. – ДВ, бр. 1 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.) за рулетка в казино за игрална маса - 22 000 лв. на тримесечие за всяка игрална маса;
3. (изм. – ДВ, бр. 1 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.) за друго игрално оборудване в казино - 5000 лв. на тримесечие за всяко игрално оборудване;
4. (отм. – ДВ, бр. 1 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.).

(2) (Изм. - ДВ, бр. 23 от 2013 г., в сила от 8.03.2013 г.) За тримесечията преди издаване и след отнемане на лиценза за организиране на хазартни игри със съответното игрално оборудване данък по ал. 1, т. 1 - 3 не се дължи.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 23 от 2013 г., в сила от 8.03.2013 г.) Данъкът по ал. 1, т. 1 - 3 се дължи в пълен размер за тримесечието, в което е издаден или е отнет лицензът за организиране на хазартни игри със съответното игрално оборудване.

(4) В случаите по чл. 40 от Закона за хазарта данъкът по ал. 1, т. 1 - 3 се дължи в пълен размер за тримесечието, в което е спряна или възобновена дейността.

(5) (Нова – ДВ, бр. 104 от 2020 г., в сила от 1.01.2021 г.) Алинея 4 не се прилага в случаите на спиране на дейността в изпълнение на административен акт, издаден по реда на глава втора, раздел пети от Закона за здравето. В тези случаи данъкът по ал. 1, т. 1 – 3 се дължи пропорционално на дните от тримесечието, през които не е спряна дейността.

Деклариране на данъка

Чл. 246. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) (1) Данъчно задължените лица декларират данъка по този раздел с подаване на данъчна декларация по образец в срок до 15-о число на месеца, следващ тримесечието.

(2) Данъчната декларация по ал. 1 се подава в териториалната дирекция на Националната агенция за приходите по мястото на регистрацията на лицето.

(3) (Нова – ДВ, бр. 75 от 2016 г., в сила от 27.09.2016 г.) Когато данъчно задълженото лице е чуждестранно юридическо лице, извършващо дейност в страната чрез място на стопанска дейност, в първата декларация по ал. 1 за съответната година се посочват идентификационни данни за собствениците, акционерите или съдружниците в чуждестранното юридическо лице и за размера на тяхното участие, когато размерът на това участие е над 10 на сто.

(4) (Нова – ДВ, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) Когато данъчно задълженото лице е дъщерно предприятие или клон по чл. 52б, ал. 1 или 4 от Закона за счетоводството, в първата декларация по ал. 1 за съответната година посочва нетните приходи от продажби в страната и в Европейския съюз за последния отчетен период на предприятието от трета държава.

Внасяне на данъка

Чл. 247. (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г., бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) Данъкът върху хазартната дейност по този раздел се внася в сроковете за декларирането му.

Глава тридесет и трета ДАНЪК ВЪРХУ ПРИХОДИТЕ НА БЮДЖЕТНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Общи положения

Чл. 248. Приходите на бюджетните предприятия от сделки по чл. 1 от Търговския закон, както и от отдаване под наем на движимо и недвижимо имущество, се облагат с данък върху приходите по реда на тази глава.

Данъчна основа

Чл. 249. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) Данъчната основа за определяне на данъка върху приходите са приходите на бюджетното предприятие от сделки по чл. 1 от Търговския закон, както и от отдаване под наем на движимо и недвижимо имущество, начислени през съответната година.

Данъчни ставки

Чл. 250. (1) Данъчната ставка на данъка върху приходите е 3 на сто.

(2) Данъчната ставка на данъка върху приходите на общините е 2 на сто.

Преотстъпване на данък

Чл. 251. (1) (Изм. – ДВ, бр. 79 от 2015 г., в сила от 1.08.2016 г.) Преотстъпва се 50 на сто от данъка върху приходите на научноизследователските бюджетни предприятия, държавните висши училища, държавните и общинските училища от системата на

предучилищното и училищното образование за стопанската им дейност, която е пряко свързана със или е помощна за осъществяване на основната им дейност.

(2) Преотстъпеният данък се отразява като отписано задължение към държавата.

Деклариране на данъка

Чл. 252. (1) (Предишен текст на чл. 252 - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г., изм., бр. 104 от 2020 г., в сила от 1.01.2021 г.) Когато подлежат на облагане с данък върху приходите за съответната година, бюджетните предприятия подават годишна данъчна декларация по образец от 1 март до 30 юни на следващата година.

(2) (Нова - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) С годишната данъчна декларация се подава и годишен отчет за дейността.

Внасяне на данъка

Чл. 253. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., бр. 104 от 2020 г., в сила от 1.01.2021 г.) Данъкът върху приходите се внася в срок до 30 юни на следващата година.

Глава тридесет и четвърта **ДАНЪК ВЪРХУ ДЕЙНОСТТА ОТ ОПЕРИРАНЕ НА** **КОРАБИ**

Общи положения

Чл. 254. (1) Данъчно задължените лица, посочени в тази глава, могат да изберат дейността им от опериране на кораби да се облага с данък върху дейността от опериране на кораби.

(2) Данъчно задължените лица, избрали да се облагат с данъка по ал. 1, се облагат с този данък за срок не по-кратък от 5 години.

Данъчно задължени лица

Чл. 255. (1) (Предишен текст на чл. 255 - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) Данъчно задължени лица по реда на тази глава са лицата, извършващи морско търговско корабоплаване, когато отговарят едновременно на следните условия:

1. са дружества, регистрирани по Търговския закон, или места на стопанска дейност на дружество, което е установено за данъчни цели в друга държава - членка на Европейския съюз, или държава - членка на Европейското икономическо пространство, съгласно съответното данъчно законодателство и по силата на спогодба за избягване на двойното данъчно облагане с трета държава не се смята за установено за данъчни цели в друга държава извън Европейския съюз или Европейското икономическо пространство;
2. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) оперират със собствени или наети кораби, както и отдават под наем кораби;
3. не отказват обучението на стажанти на борда на корабите, с изключение на случаите, когато броят на стажантите в рамките на една година превишава един на 15 офицери, плаващи на корабите;
4. комплектуват екипажите си с български граждани или с граждани на други държави - членки на Европейския съюз или на Европейското икономическо пространство;
5. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) най-малко 60 на сто от нетния тонаж на оперираните кораби е от кораби, които плават под българско знаме или знаме на друга държава - членка на Европейския съюз или на Европейското икономическо пространство;
6. (нова - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) осъществяват своята дейност в съответствие с изискванията на международните конвенции и правото на Европейския съюз относно безопасността и сигурността на корабоплаването, опазването на околната среда от замърсяване от кораби и условията на живот и труд на борда на кораба.

(2) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) Данъчно задължени лица по реда на тази глава са и лицата, извършващи морско търговско корабоплаване, когато управляват кораби въз основа на договори за управление и едновременно отговарят на следните изисквания:

1. за тях са изпълнени условията по ал. 1, т. 1, 5 и 6;
2. повече от половината от административния брегови персонал или от екипажа е съставен от български граждани или граждани на други държави - членки на Европейския съюз или на Европейското икономическо пространство;
3. поне две трети от тонажа на управляваните кораби се управлява от дружества, които са местни лица за данъчни цели на държава - членка на Европейския съюз, или на друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство.

Ограничения в обхвата на данъка

Чл. 256. Данъчно задължените лица нямат право да прилагат реда за облагане по тази глава за:

1. морски кораби с нетен тонаж под 100 тона;
2. риболовни кораби;
3. кораби за развлечения, с изключение на пътническите кораби;
4. кораби, които данъчно задължените лица са предоставили за управление или по договор за бърбоут чартър, с изключение на случаите, когато са предоставени на държавата;
5. инсталации за добив на подземни богатства, нефтени платформи и кораби, извършващи драгажни дейности и дейности по теглене и влачене.

Данъчна основа

Чл. 257. (1) Данъчната основа за кораб за един ден в експлоатация се определя, както следва:

1. за кораб с нетен тонаж до 1000 тона - 3,50 лв. за всеки започнати 100 тона;
2. за кораб с нетен тонаж от 1001 до 10 000 тона - 35 лв. плюс 3,00 лв. за всеки започнати 100 тона над 1000 тона;
3. за кораб с нетен тонаж от 10 001 до 25 000 тона - 305 лв. плюс 2,50 лв. за всеки започнати 100 тона над 10 000 тона;
4. за кораб с нетен тонаж над 25 001 тона - 680 лв. плюс 1,00 лв. за всеки започнати 100 тона над 25 000 тона.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) Данъчната основа за кораб за календарната година се определя, като данъчната основа за съответния кораб за един ден в експлоатация, определена по реда на ал. 1, се умножи по дните в експлоатация на съответния кораб през календарната година.

(3) Данъчната основа за определяне на данъка по тази глава е сумата от данъчните основи, определени за всички кораби по реда на ал. 2.

Данъчна ставка

Чл. 258. Данъчната ставка на данъка по тази глава е 10 на сто.

Деклариране на данъка

Чл. 259. (1) Данъчно задължените лица упражняват правото си на избор за облагане с данък по тази глава чрез подаване на декларация по образец до 31 декември на предходната година.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 104 от 2020 г., в сила от 1.01.2021 г.) Данъчно задължените лица подават годишна данъчна декларация по образец за дължимия данък по тази глава в срок от 1 март до 30 юни на следващата година.

(3) (Нова - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) С годишната данъчна декларация се подава и годишен отчет за дейността.

(4) (Нова – ДВ, бр. 75 от 2016 г., в сила от 27.09.2016 г.) Когато данъчно задълженото лице е чуждестранно юридическо лице, извършващо дейност в страната чрез място на стопанска дейност, в декларацията по ал. 2 се посочват идентификационни данни за собствениците, акционерите или съдружниците в чуждестранното юридическо лице и за размера на тяхното участие, когато размерът на това участие е над 10 на сто.

(5) (Нова – ДВ, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.) Когато данъчно задълженото лице е дъщерно предприятие или клон на предприятие от трета държава по чл. 52б, ал. 1 или 4 от Закона за счетоводството, в декларацията по ал. 2 посочва нетните приходи от продажби в страната и в Европейския съюз за последния отчетен период на предприятието от трета държава.

Внасяне на данъка

Чл. 260. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., бр. 104 от 2020 г., в сила от 1.01.2021 г.) Данъчно задължените лица внасят дължимия данък по тази глава в срок до 30 юни на следващата година.

ЧАСТ ПЕТА "а"

(Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) ОБЛАГАНЕ НА МНОГОНАЦИОНАЛНИТЕ И ГОЛЕМИТЕ НАЦИОНАЛНИ ГРУПИ ПРЕДПРИЯТИЯ С ДОПЪЛНИТЕЛЕН ДАНЪК И С НАЦИОНАЛЕН ДОПЪЛНИТЕЛЕН ДАНЪК

Глава тридесет и четвърта "а"

(Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Обекти на облагане

Чл. 260а. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) (1) Тази част урежда минимално ефективно данъчно облагане на многонационални групи предприятия и на големи национални групи предприятия.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз) Минималното ефективно данъчно облагане се прилага за съставни образувания, които са разположени в страната и които през данъчния период са членове на многонационална група предприятия или на голяма национална група предприятия с годишни приходи в консолидираните финансови отчети на крайното образувание майка на групата, включително приходите на изключените образувания, посочени в ал. 4, през поне два от четирите данъчни периода преди текущия данъчен период в размер на най-малко 750 000 000 евро.

(3) Когато някой от четирите данъчни периода по ал. 2 е по-кратък или по-дълъг от 12 месеца, прагът по ал. 2 се коригира пропорционално на броя на месеците в този данъчен период.

(4) Тази част не се прилага за изключени образувания. Изключени образувания по изречение първо са:

1. публично образование, международна организация, организация с нестопанска цел, пенсионен фонд, инвестиционен фонд, който е крайно образование майка, както и дружество за инвестиции в недвижими имоти, което е крайно образование майка;
 2. образование, най-малко 95 на сто от стойността на което се държи пряко или косвено от едно или повече образувания по т. 1, различни от образувания за пенсионни услуги, и което:
 - а) извършва дейност, която се състои изцяло или почти изцяло в държане на активи или инвестиране на средства в полза на образувания по т. 1, или
 - б) извършва единствено спомагателни дейности към дейностите, извършвани от образувания по т. 1;
 3. образование, най-малко 85 на сто от стойността на което се държи пряко или чрез едно или повече изключени образувания от едно или повече образувания по т. 1, различни от образувания за пенсионни услуги, при условие че печалбата му почти изцяло е формирана от дивиденди или капиталови печалби или загуби, които не се вземат предвид при определяне на допустимата печалба или загуба по реда на чл. 260н, ал. 2, т. 2 и 3.
- (5) Подаващото информация съставно образование може да упражни избор съгласно чл. 260я24, ал. 1 образувания по ал. 4, т. 2 и 3 да не се считат за изключени образувания. Изборът по изречение първо е валиден за период от пет години, считано от годината, в която е направен. Изборът се подновява автоматично, освен ако подаващото декларация съставно образование го оттегли в края на петгодишния период. Оттеглянето на избора е валидно за период от пет години, считано от края на годината, в която е направено.

Данъчен период

Чл. 260б. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) Данъчен период за целите на тази част е периодът, за който крайното образование майка на многонационална или голяма национална група предприятия изготвя консолидиран финансов отчет, или календарната година, когато крайното образование майка не изготвя консолидиран финансов отчет.

Данъчна ставка

Чл. 260в. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) Данъчната ставка на допълнителния данък е положителната разлика между 15 на сто и ефективната данъчна ставка на многонационалната или голямата национална група предприятия за юрисдикцията.

Видове данъци по тази част

Чл. 260г. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) Данъчно задължено лице по чл. 260е и чл. 260я25 дължи:

1. допълнителен данък, и/или
2. национален допълнителен данък.

Разположение на съставно образование

Чл. 260д. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) (1) Образование, различно от образование със смесен характер, се счита за разположено в юрисдикцията, в която е местно лице за данъчни цели въз основа на своето място на управление, място на учредяване или подобни критерии. Когато по изречение първо не може да се определи юрисдикцията, в която това образование е разположено, то се счита за разположено в юрисдикцията, в която е създадено.

(2) Образование със смесен характер се счита, че е без юрисдикция. Когато образованието е крайно образование майка на многонационална или голяма национална група предприятия или дължи първичен допълнителен данък съгласно чл. 260е се счита, че то е разположено в юрисдикцията, в която е създадено.

(3) Място на стопанска дейност:

1. по § 1, т. 131, буква "а" от допълнителните разпоредби се счита за разположено в юрисдикцията, в която се третира като място на стопанска дейност и подлежи на данъчно облагане съгласно спогодба за избягване на двойното данъчно облагане;
 2. по § 1, т. 131, буква "б" от допълнителните разпоредби се счита за разположено в юрисдикцията, в която подлежи на данъчно облагане за печалбата от дейността си в нея;
 3. по § 1, т. 131, буква "в" от допълнителните разпоредби се счита за разположено в юрисдикцията, в която се намира;
 4. по § 1, т. 131, буква "г" от допълнителните разпоредби се счита, че е без юрисдикция.
- (4) Когато съставно образувание е разположено в две юрисдикции, между които има влязла в сила спогодба за избягване на двойното данъчно облагане, съставното образувание се счита за разположено в юрисдикцията, в която е местно лице за данъчни цели съгласно спогодбата за избягване на двойното данъчно облагане. Когато съгласно влязлата в сила спогодба за избягване на двойното данъчно облагане:
1. е необходимо юрисдикцията, в която съставното образувание е местно лице за данъчни цели, да бъде определена с взаимно съгласие между страните и такова не бъде постигнато, разположението на съставното образувание се определя съгласно ал. 5 и 6;
 2. не е предвидено освобождаване от двойно данъчно облагане поради това, че съставното образувание е местно лице за данъчни цели и на двете страни по спогодбата, разположението на съставното образувание се определя съгласно ал. 5 и 6.
- (5) Когато съставно образувание е разположено в две юрисдикции, между които не се прилага спогодба за избягване на двойното данъчно облагане, съставното образувание се счита за разположено в тази от тях, в която за данъчния период е начислен по-голям размер на включените данъци. При определяне размера на включените данъци по изречение първо не се взема предвид данъкът, платен или дължим по реда на данъчен режим за контролирани чуждестранни дружества.
- (6) Когато размерът на включените данъци по ал. 5 в двете юрисдикции е еднакъв или равен на нула, се счита, че съставното образувание е разположено в юрисдикцията, в която за същото е определен по-голям размер на изключението за съществена стопанска дейност по реда на чл. 260щ. Когато размерът на изключението за съществена стопанска дейност по изречение първо в двете юрисдикции е еднакъв или равен на нула се счита, че съставното образувание е без юрисдикция, освен ако е крайно образувание майка, в който случай се счита за разположено в юрисдикцията, в която е създадено.
- (7) Когато съгласно ал. 4 – 6 образувание майка е разположено в юрисдикция, в която не подлежи на допустимо първично облагане с допълнителен данък, се счита, че това образувание майка подлежи на допустимо първично облагане с допълнителен данък в другата юрисдикция, освен ако това е забранено съгласно влязла в сила спогодба за избягване на двойното данъчно облагане.
- (8) Когато съставно образувание промени разположението си през данъчен период, се счита, че то е разположено в юрисдикцията, в която се е считало за разположено съгласно ал. 1 – 7 към началото на този данъчен период.

Глава тридесет и четвърта "б"

(Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.)

ОБЛАГАНЕ С ДОПЪЛНИТЕЛЕН ДАΝЪК

Раздел I

(Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.)

Първично облагане с допълнителен данък

Данъчно задължени лица

Чл. 260е. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) (1) Крайно образуване майка в страната, което е съставно образуване на многонационална група предприятия или на голяма национална група предприятия, дължи първичен допълнителен данък за данъчния период за:

1. съставните си през данъчния период образувания, облагани с ниска данъчна ставка, които са разположени в друга юрисдикция или са без юрисдикция;
2. себе си, ако се облага с ниска данъчна ставка, както и за съставните си през данъчния период образувания в страната, облагани с ниска данъчна ставка.

(2) Междинно образуване майка в страната, чието крайно образуване майка е разположено в юрисдикция извън Европейския съюз, дължи първичен допълнителен данък за данъчния период за:

1. съставните си през данъчния период образувания, облагани с ниска данъчна ставка, които са разположени в друга юрисдикция или са без юрисдикция;
2. себе си, ако се облага с ниска данъчна ставка, както и за съставните си през данъчния период образувания в страната, облагани с ниска данъчна ставка.

(3) Алинея 2 не се прилага, когато:

1. крайното образуване майка подлежи на допустимо първично облагане с допълнителен данък за същия данъчен период, или
2. друго междинно образуване майка подлежи на допустимо първично облагане с допълнителен данък за същия данъчен период в юрисдикцията, в която е разположено, и пряко или косвено притежава контролиращо участие в междинното образуване майка в страната.

(4) Междинно образуване майка в страната, чието крайно образуване майка е изключено образуване, дължи първичен допълнителен данък за данъчния период за:

1. съставните си през данъчния период образувания, облагани с ниска данъчна ставка, които са разположени в друга юрисдикция или са без юрисдикция;
2. себе си, ако се облага с ниска данъчна ставка, както и за съставните си през данъчния период образувания в страната, облагани с ниска данъчна ставка.

(5) Алинея 4 не се прилага, когато друго междинно образуване майка подлежи на допустимо първично облагане с допълнителен данък за същия данъчен период в юрисдикцията, в която е разположено, и пряко или косвено притежава контролиращо участие в междинното образуване майка в страната.

(6) Частично притежавано образуване майка в страната дължи първичен допълнителен данък за данъчния период за:

1. съставните си през данъчния период образувания, облагани с ниска данъчна ставка, които са разположени в друга юрисдикция или са без юрисдикция;
2. себе си, ако се облага с ниска данъчна ставка, както и за съставните си през данъчния период образувания в страната, облагани с ниска данъчна ставка.

(7) Алинея 6 не се прилага, когато друго частично притежавано образуване майка подлежи на допустимо първично облагане с допълнителен данък за същия данъчен период в юрисдикцията, в която е разположено, и пряко или косвено изцяло притежава участието в собствеността на частично притежаваното образуване майка в страната.

Разпределяне на допълнителния данък

Чл. 260ж. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) (1) Допълнителният данък, дължим от образуване майка в страната съгласно чл. 260е, ал. 1, т. 1, ал. 2, т. 1, ал. 4, т. 1 и ал. 6, т. 1 за съставно през данъчния период образуване, облагано с ниска данъчна ставка, което е разположено в друга юрисдикция или е без юрисдикция (първичен допълнителен данък), се определя по следната формула:

$ПДД = ДДСО \times Д,$

където:

ПДД е дължимият първичен допълнителен данък за съставно образувание, облагано с ниска данъчна ставка;

ДДСО е допълнителният данък на съставно образувание, облагано с ниска данъчна ставка, определен съгласно чл. 260ш;

Д е делът на образуванието майка от допълнителния данък на съставно образувание, облагано с ниска данъчна ставка.

(2) Делът на образуванието майка от допълнителния данък на съставно образувание, облагано с ниска данъчна ставка, се определя по следната формула:

$$Д = ДПМ / ДПО,$$

където:

Д е делът на образуванието майка от допълнителния данък на съставно образувание, облагано с ниска данъчна ставка;

ДПМ е допустимата печалба на съставното образувание, облагано с ниска данъчна ставка без частта от допустимата печалба, принадлежаща на участия в собствеността, които се притежават от други образувания;

ДПО е цялата допустима печалба на съставното образувание, облагано с ниска данъчна ставка.

(3) Частта от допустимата печалба на съставното образувание, облагано с ниска данъчна ставка, принадлежаща на участия в собствеността, които се притежават от други образувания, е тази, която би била определена като относима към тези образувания съгласно допустимите счетоводни стандарти, които са база за изготвяне на консолидирания счетоводен отчет от крайното образувание майка, при условие че положителният нетен счетоводен финансов резултат на образуванието е равен на допустимата му печалба и при условие че:

1. образуванието майка е изготвило консолидиран счетоводен отчет на базата на същите счетоводни стандарти;
2. образуванието майка има контролиращо участие в образуванието с ниска данъчна ставка;
3. цялата допустима печалба на образуванието, облагано с ниска данъчна ставка, е резултат от сделки с лица, които не са образувания от групата;
4. всички участия, които не се притежават пряко или косвено от образуванието майка, се притежават от лица, които не са образувания от групата.

(4) В допълнение към първичния допълнителен данък по ал. 1 образуванието майка дължи в страната съгласно чл. 260е, ал. 1, т. 2, ал. 2, т. 2, ал. 4, т. 2 и ал. 6, т. 2 и първичен допълнителен данък:

1. за себе си в пълния размер на допълнителния данък, определен съгласно чл. 260ш;
2. за съставните си през данъчния период образувания в страната, облагани с ниска данъчна ставка, определен съгласно формулата по ал. 1.

Намаляване на допълнителния данък, дължим от образувание майка в страната

Чл. 260з. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) Когато образувание майка в страната притежава косвено участие в собствеността на съставно образувание, облагано с ниска данъчна ставка, чрез междинно или частично притежавано образувание майка, което образувание майка за данъчния период подлежи на допустимо първично облагане с допълнителен данък на това съставно образувание, дължимият допълнителен данък съгласно чл. 260е се намалява с дела на първото образувание майка от допълнителния данък, дължим от междинното или от частично притежаваното образувание майка.

Раздел II

(Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.)

Вторично облагане с допълнителен данък

Прилагане на вторично облагане в рамките на многонационална група предприятия

Чл. 260и. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) (1) (В сила от 1.01.2025 г. - ДВ, бр. 106 от 2023 г.) Когато крайното образувание майка на многонационална група предприятия е изключено образувание или е разположено в юрисдикция, в която не дължи допълнителен данък съгласно допустимо първично облагане с допълнителен данък, съставните образувания на многонационалната група предприятия в страната дължат за данъчния период допълнителен данък, определен по реда на чл. 260л (вторичен допълнителен данък).

(2) Когато крайното образувание майка на многонационална група предприятия е разположено в държава – членка на Европейския съюз, която е упражнила избор да не прилага първично и вторично облагане с допълнителен данък за период от шест последователни данъчни периода, считано от 31 декември 2023 г., съставните образувания на тази многонационална група предприятия, разположени в страната, дължат за данъчния период вторичен допълнителен данък, определен по реда на чл. 260л.

(3) (В сила от 1.01.2025 г. - ДВ, бр. 106 от 2023 г.) Вторичният допълнителен данък по ал. 1 и 2 се разпределя на равни части между съставните образувания на многонационалната група предприятия в страната и се дължи от тях.

(4) (В сила от 1.01.2025 г. - ДВ, бр. 106 от 2023 г.) Този член не се прилага за съставни образувания, които са инвестиционни образувания.

Прилагане на вторично облагане по отношение на юрисдикцията на крайно образувание майка

Чл. 260к. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2025 г.) (1) Когато крайното образувание майка на многонационална група предприятия е разположено в юрисдикция с ниска данъчна ставка, която не е държава – членка на Европейския съюз, съставните образувания на многонационалната група предприятия в страната дължат за данъчния период вторичен допълнителен данък.

(2) Алинея 1 не се прилага, когато крайното образувание майка на многонационална група предприятия е разположено в юрисдикция с ниска данъчна ставка и подлежи на допустимо първично облагане с допълнителен данък за себе си и за съставните си образувания, разположени в същата юрисдикция.

(3) Вторичният допълнителен данък по ал. 1 се разпределя на равни части между съставните образувания на многонационалната група предприятия в страната и се дължи от тях.

(4) Този член не се прилага за съставни образувания, които са инвестиционни образувания.

Определяне на вторичния допълнителен данък

Чл. 260л. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2025 г.) (1) Размерът на дължимия от съставните образувания на многонационалната група предприятия в страната вторичен допълнителен данък се определя по следната формула:

$$\text{ВДД} = \text{ОВДД} \times \text{КС},$$

където:

ВДД е размерът на дължимия в страната вторичен допълнителен данък;

ОВДД е общият размер на вторичния допълнителен данък, определен по реда на ал. 2;

КС е коефициентът на страната, определен по реда на ал. 5.

(2) Общият размер на вторичния допълнителен данък за данъчен период е равен на сумата на допълнителния данък, определен по реда на чл. 260ш за всяко съставно образувание от многонационалната група предприятия, облагано с ниска данъчна ставка, и коригиран по реда на ал. 3 и 4.

(3) Вторичният допълнителен данък на съставно образувание, облагано с ниска данъчна ставка, се счита за равен на нула, когато през данъчния период цялото участие на крайното образувание майка в собствеността на това съставно образувание се притежава пряко или

косвено от една или повече образувания майки, които подлежат на допустимо първично облагане с допълнителен данък за този данъчен период по отношение на това съставно образувание.

(4) Когато ал. 3 не се прилага, вторичният допълнителен данък на съставно образувание, облагано с ниска данъчна ставка, се намалява с допълнителния данък, дължим от образувание майка за това съставно образувание съгласно допустимо първично облагане с допълнителен данък.

(5) Коефициентът на страната се определя по следната формула:

$$0,5 \times \frac{\text{брой наети лица в страната}}{\text{брой наети лица във всички юрисдикции}} + \frac{0,5}{x} \frac{\text{обща стойност на материалните активи в страната}}{\text{обща стойност на материалните активи във всички юрисдикции}}$$

където:

1. броят на наетите лица в страната е общият брой на наетите лица във всички съставни образувания от многонационалната група предприятия, разположени в страната;
 2. броят на наетите лица във всички юрисдикции е общият брой на наетите лица във всички съставни образувания от многонационалната група предприятия, разположени в юрисдикции с вторично облагане с допълнителен данък, което е в сила за данъчния период;
 3. общата стойност на материалните активи в страната е общата балансова стойност на материалните активи на всички съставни образувания от многонационалната група предприятия, разположени в страната;
 4. общата стойност на материалните активи във всички юрисдикции е общата балансова стойност на материалните активи на всички съставни образувания от многонационалната група предприятия, разположени в юрисдикции с вторично облагане с допълнителен данък, което е в сила за данъчния период.
- (6) За целите на този член брой на наетите лица е броят на наетите лица, заети на пълно работно време във всички съставни образувания, разположени в съответната юрисдикция, както и несвързаните със съставното образувание лица, наети от съставното образувание и заети в обичайната му дейност.
- (7) За целите на този член материални активи са материалните активи на всички съставни образувания, разположени в съответната юрисдикция, с изключение на парични средства и техни еквиваленти, нематериални активи и финансови активи.
- (8) Наети лица, чиито разходи за персонал участват в определянето на счетоводния финансов резултат на място на стопанска дейност, определен по реда на чл. 260п, ал. 1 и 2, се причисляват към юрисдикцията, в която е разположено мястото на стопанска дейност.
- (9) Материалните активи, представени в индивидуалния финансов отчет на място на стопанска дейност в съответствие с чл. 260п, ал. 1 и 2, се считат за намиращи се в юрисдикцията, в която е разположено мястото на стопанска дейност.
- (10) Наетите лица и материалните активи по ал. 8 и 9 не се включват в броя на наетите лица и материални активи на юрисдикцията на главното образувание.
- (11) Броят на наетите лица и балансовата стойност на материалните активи на инвестиционно образувание не се вземат предвид при определянето на коефициента на страната по реда на ал. 5.
- (12) Броят на наетите лица и балансовата стойност на материалните активи на образувание със смесен характер не се вземат предвид при определянето на коефициента на страната съгласно ал. 5, с изключение на случаите, когато са причислени на място на стопанска

дейност или, при липса на такава, на съставните образувания в юрисдикцията, в която е създадено образуванието със смесен характер.

(13) Коефициентът на страната за многонационална група предприятия се счита за равен на нула за данъчен период, когато вторичният допълнителен данък, който съставните образувания на многонационалната група предприятия в тази юрисдикция дължат за предходен данъчен период, не е изцяло внесен.

(14) Броят на наетите лица и балансовата стойност на материалните активи на съставните образувания на многонационална група предприятия в юрисдикция с коефициент, равен на нула за данъчен период, не се вземат предвид при определянето на коефициента на страната съгласно ал. 5.

(15) Когато държава – членка на Европейския съюз, е упражнила избор да не прилага първично и вторично облагане с допълнителен данък за период от шест последователни данъчни периода, считано от 31 декември 2023 г., коефициентът на тази държава членка се счита за равен на нула за всеки данъчен период, за който е в сила този избор.

(16) Алинеи 13 и 14 не се прилагат за данъчен период, когато коефициентите на всички юрисдикции, прилагащи допустимо вторично облагане с допълнителен данък през този данъчен период, са равни на нула за многонационалната група предприятия за данъчния период.

Глава тридесет и четвърта "в" **(Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.)** **ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ДОПУСТИМАТА ПЕЧАЛБА ИЛИ** **ЗАГУБА**

Определяне на допустимата печалба или загуба

Чл. 260м. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) (1) Допустимата печалба или загуба на съставно образувание се определя, като нетният му счетоводен финансов резултат преди извършване на корекции за елиминиране на вътрешногрупови сделки, определен в съответствие с допустими или одобрени счетоводни стандарти за изготвяне на консолидирания финансов отчет на групата от крайното образувание майка, се преобразува по ред и начин, определени в чл. 260н – 260р.

(2) Когато не може да се определи нетният счетоводен финансов резултат на съставно образувание в съответствие със счетоводните стандарти за изготвяне на консолидирания финансов отчет на групата от крайното образувание майка, нетният му счетоводен финансов резултат може да бъде определен в съответствие с други допустими или одобрени счетоводни стандарти, ако са изпълнени едновременно следните условия:

1. финансовият отчет на съставното образувание се изготвя в съответствие с тези други счетоводни стандарти;

2. информацията във финансовия отчет е надеждна;

3. (изм. – ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз) постоянни разлики в размер над 1 000 000 евро, между счетоводното отчитане на стопанските операции по тези счетоводни стандарти и счетоводното отчитане по счетоводните стандарти за изготвяне на консолидирания финансов отчет на групата от крайното образувание майка, се коригират, като стопанските операции се отчетат в съответствие със счетоводните стандарти за изготвяне на консолидирания финансов отчет.

(3) Когато крайното образувание майка не изготвя консолидиран финансов отчет в съответствие с допустим счетоводен стандарт по смисъла на § 1, т. 124, буква "в" от допълнителните разпоредби, отчетът се преобразува така, че да не води до съществено нарушаване на конкуренцията.

(4) Когато крайното образувание майка не изготвя консолидиран финансов отчет по смисъла на § 1, т. 124, букви "а", "б" и "в" от допълнителните разпоредби, консолидираният финансов отчет по смисъла на § 1, т. 124, буква "г" от допълнителните разпоредби на крайното образувание майка е този, който би бил изготвен, ако крайното образувание майка беше задължено да го изготви в съответствие с допустим счетоводен стандарт или с одобрен счетоводен стандарт, при условие че отчетът е преобразуван така, че да не води до съществено нарушаване на конкуренцията.

(5) Когато дадена юрисдикция прилага допустим национален допълнителен данък, нетният счетоводен финансов резултат на съставните образувания в тази юрисдикция може да бъде определен в съответствие с допустим счетоводен стандарт или одобрен счетоводен стандарт, който е различен от счетоводния стандарт, в съответствие с който е изготвен консолидираният финансов отчет от крайното образувание майка, при условие че, когато е използван одобрен счетоводен стандарт, нетният счетоводен финансов резултат на съставните образувания е преобразуван така, че да не води до съществено нарушаване на конкуренцията.

(6) Когато прилагането на определен принцип или процедура съгласно счетоводен стандарт води до съществено нарушаване на конкуренцията, счетоводното отчитане на стопанските операции съгласно този принцип или процедура се коригира в съответствие с Международните счетоводни стандарти, приети с Регламент (ЕО) № 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 19 юли 2002 г. за прилагането на международните счетоводни стандарти (ОВ, L 243/1 от 11 септември 2002 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕО) № 1606/2002".

Корекции за определяне на допустимата печалба или загуба

Чл. 260н. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) (1) За целите на този член:

1. "нетни разходи за данъци" е нетната сума, формирана от:

- а) включени данъци, начислени като разход, както и всички текущи и отсрочени данъци, включени в разходите за данъци, включително включени данъци върху доходи, които се изключват при определянето на допустимата печалба или загуба;
- б) отсрочени данъчни активи, формирани в резултат на отчетена загуба за данъчния период;
- в) допустими национални допълнителни данъци, начислени като разход;
- г) данъци, начислени като разход, формирани в резултат от прилагане на Директива (ЕС) 2022/2523 на Съвета от 15 декември 2022 г. за гарантиране на глобално минимално равнище на данъчно облагане на многонационалните групи от предприятия и големите национални групи в Съюза (ОВ, L 328/1 от 22 декември 2022 г.), наричана по-нататък "Директива (ЕС) 2022/2523", а по отношение на юрисдикции извън Европейския съюз, формирани в резултат от прилагане на Правилата на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (Данъчни предизвикателства, произтичащи от цифровизацията на икономиката – Типови глобални правила срещу свиване на данъчната основа (втори стълб));
- д) недопустими възстановими прихванати данъци, начислени като разход;

2. "изключен дивидент" е дивидент или друго разпределение, получено или начислено във връзка с участие в собствеността, с изключение на дивидент или друго разпределение, получено или начислено във връзка с:

а) участие в собствеността:

аа) на образувание, от страна на групата, което носи право на по-малко от 10 на сто от печалбите, капитала или резервите или правата на глас в образуванието към датата на разпределение или разпореждане (наричан по-нататък "дялово участие в портфейл"), и

бб) икономически притежавано от съставното образувание, което получава или начислява дивидента или друго разпределение, в продължение на по-малко от една година към датата на разпределението;

б) участие в собствеността на инвестиционно образувание, за което е упражнен избор съгласно чл. 260я15;

3. "изключена печалба или загуба от участия" е печалба или загуба, участвала при определянето на нетния счетоводен финансов резултат на съставното образувание, която е формирана от:

а) печалби и загуби от промяна в справедливата стойност на участие в собствеността, с изключение на дялово участие в портфейл;

б) печалби или загуби от участие в собствеността, отчетено по метода на собствения капитал;

в) печалби и загуби от разпореждане с участие в собствеността, с изключение на разпореждане с дялово участие в портфейл;

4. "включена печалба или загуба при прилагане на модела на преценка" е нетната печалба или загуба, увеличена или намалена с всички свързани включени данъци за данъчния период, отчетена при прилагането на такова счетоводно отчитане на имоти, машини и съоръжения, при което са изпълнени едновременно следните условия:

а) балансовата им стойност периодично се коригира до справедливата им стойност;

б) корекциите се отразяват в другия всеобхватен доход;

в) корекциите, отразени в другия всеобхватен доход, впоследствие не се включват в печалбата или загубата;

5. "асиметрична печалба или загуба от курсови разлики" е печалба или загуба на образувание от промяна в обменния курс, чиято функционална валута за счетоводни и за данъчни цели е различна и която е:

а) включена при определянето на данъчния финансов резултат на съставно образувание и която се дължи на промени в обменния курс между функционалните валути за счетоводни и за данъчни цели на съставното образувание;

б) включена при определянето на нетния счетоводен финансов резултат на съставно образувание и която се дължи на промени в обменния курс между функционалните валути за счетоводни и за данъчни цели на съставното образувание;

в) включена при определянето на нетния счетоводен финансов резултат на съставно образувание и която се дължи на промени в обменния курс между трета чуждестранна валута и функционалната валута за счетоводни цели на съставното образувание;

г) се дължи на промени в обменния курс между трета чуждестранна валута и функционалната валута за данъчни цели на съставното образувание, независимо дали печалбата или загубата от тези промени е включена в данъчния финансов резултат;

б. по смисъла на т. 5:

а) "функционална валута за данъчни цели" е функционалната валута, в която се определя данъчният финансов резултат на съставното образувание, който се облага с включен данък в юрисдикцията, в която е разположена;

б) "функционална валута за счетоводни цели" е функционалната валута, в която се определя нетният счетоводен финансов резултат на съставното образувание;

в) "трета чуждестранна валута" е валута, която не е нито функционална валута за данъчни цели, нито функционална валута за счетоводни цели на съставното образувание;

7. "непризнати разходи" са:

а) разходите, начислени от съставно образувание във връзка с незаконни плащания, включително подкупи и незаконни комисионни;

б) разходите, начислени от съставно образувание за глоби и санкции, които са равни на или надвишават 50 000 евро или тяхната равностойност във функционалната валута, в която е определен нетният счетоводен финансов резултат на съставното образувание;

8. "грешки от предходен период и промени в счетоводната политика" е промяна в салдото на собствения капитал на съставно образуване към началото на данъчен период, която промяна се дължи на:

а) коригиране на грешка при определянето на нетния счетоводен финансов резултат за предходен данъчен период, което е довело до промяна на размера на приходите или разходите, участващи при определянето на допустимата печалба или загуба за този предходен данъчен период, освен доколкото коригирането на тази грешка е довело до съществено намаление на задължение за включени данъци съгласно чл. 260ц;

б) промяна в счетоводната политика, която е довела до промяна на размера на приходите или разходите, участващи при определянето на допустимата печалба или загуба;

9. "начислени разходи за пенсии" е разликата между размера на разходите за задължения при пенсиониране, участващи при определянето на нетния счетоводен финансов резултат, и платените на пенсионен фонд суми за данъчния период.

(2) При определяне на допустимата печалба или загуба нетният счетоводен финансов резултат на съставното образуване се коригира със сумата на:

1. нетните разходи за данъци;

2. изключените дивиденди;

3. изключената печалба или загуба от участия;

4. включената печалба или загуба при прилагане на модела на преоценка;

5. печалби или загуби от разпореждане с активи и пасиви, изключени съгласно чл. 260я7;

6. асиметричните печалби и загуби от курсови разлики;

7. непризнатите разходи;

8. корекциите на грешки от предходен период и промени в счетоводната политика;

9. начислените разходи за пенсии.

(3) Подаващото информация съставно образуване може да упражни избор в съответствие с чл. 260я24, ал. 1, при който дадено съставно образуване може да замени сумата на счетоводен разход за възнаграждения на базата на акции със сумата на счетоводния разход за възнаграждения на базата на акции, признат за данъчни цели при определяне на данъчния му финансов резултат в юрисдикцията, в която е разположено. Изборът е задължителен за всички съставни образувания в съответната юрисдикция и се прилага за данъчния период, в който е упражнен и за всички следващи данъчни периоди.

(4) Когато срокът за упражняване на опции, които са част от възнаграждението на базата на акции, изтече, без те да бъдат упражнени, със сумата, с която е бил намален нетният счетоводен финансов резултат на съставното образуване по време на срока за упражняване на опциите при определяне на допустимата му печалба или загуба, се увеличава нетният счетоводен финансов резултат при определяне на допустимата му печалба или загуба в данъчния период, в който изтича срокът за упражняване на опциите.

(5) Когато част от счетоводен разход за възнаграждения на базата на акции е отчетен в предходни данъчни периоди на периода, в който е упражнен изборът по ал. 3, в данъчния период на избора нетният счетоводен финансов резултат при определяне на допустимата печалба или загуба се коригира с разликата между размера на тези разходи, отчетени в предходните данъчни периоди, и общия размер на такива разходи, които биха били отчетени в тези периоди, ако в тях е бил упражнен изборът по ал. 3.

(6) В годината, в която изборът по ал. 3 бъде оттеглен, сумата, с която неплатените разходи за възнаграждения на базата на акции, приспаднати съгласно избора по ал. 3, надвишава счетоводните разходи, се включва при определянето на допустимата печалба или загуба на съставното образуване.

(7) Когато ефектът от сделка между съставни образувания, разположени в различни юрисдикции, е отчетен в различен размер в счетоводния им финансов резултат или сделката е сключена при условия, отличаващи се от условията между несвързани лица, ефектът от

сделката се коригира така, че да се отчете в еднакъв размер от съставните образувания и да бъде в съответствие с условията, които биха възникнали за несвързани лица.

(8) Когато загуба от продажба или друг трансфер на актив между две съставни образувания в една и съща юрисдикция участва при определянето на допустимата им печалба или загуба при условия, отличаващи се от условията между несвързани лица, тя се преизчислява при условията, които биха възникнали за несвързани лица.

(9) Допустимите възстановими данъчни кредити се отчитат като приход при определянето на допустимата печалба или загуба на съставно образувание. Недопустимите възстановими данъчни кредити не се отчитат като приход при определяне на допустимата печалба или загуба на съставно образувание.

(10) Подаващото информация съставно образувание може да упражни избор в съответствие с чл. 260я24, ал. 1, при който печалбите и загубите от преценка или обезценка на активи и пасиви в консолидирания финансов отчет могат да бъдат преизчислени за целите на определяне на допустимата печалба или загуба на базата на принципа на реализация. Когато е приложено изречение първо, печалбите и загубите от преценка или обезценка на активи и пасиви не се вземат предвид при изчисляването на допустимата печалба или загуба на съставно образувание. Изборът по изречение първо е задължителен за всички съставни образувания в юрисдикцията, по отношение на която е упражнен изборът, освен ако подаващото информация съставно образувание не упражни този избор само по отношение на материалните активи на съставните образувания или по отношение на инвестиционни образувания.

(11) За целите на определяне на печалбите и загубите по ал. 10 балансовата стойност на активите и пасивите е тази, определена на по-късната от датата на първоначалното признаване на актива или пасива и първия ден на данъчния период, в който изборът е упражнен.

(12) В данъчния период, в който изборът по ал. 10 бъде оттеглен, разликата между справедливата стойност и балансовата стойност на актива или пасива на първия ден от данъчния период, в който изборът е оттеглен, участва при определянето на допустимата печалба или загуба на съставните образувания, като:

1. се добавя, когато справедливата стойност надвишава балансовата стойност;
2. се изважда, когато балансовата стойност надвишава справедливата стойност.

(13) Подаващото информация съставно образувание може да упражни избор в съответствие с чл. 260я24, ал. 2, при който допустимата печалба или загуба на съставно образувание, разположено в дадена юрисдикция, реализирана от разпореждане на същото съставно образувание с недвижимо имущество, намиращо се в същата юрисдикция, към лица извън групата, се коригира за данъчен период, както следва:

1. нетната печалба от разпореждане с недвижимо имущество, намиращо се в тази юрисдикция, реализирана през данъчния период, в който е упражнен изборът, се прихваща в същия данъчен период и в четирите предходни данъчни периода, наричан по-нататък "петгодишният период", срещу нетна загуба на съставно образувание, разположено в същата юрисдикция и реализирана от такова разпореждане;
2. нетната печалба, реализирана през данъчния период, в който е упражнен изборът, се прихваща първо срещу нетната загуба, реализирана през най-ранния данъчен период от петгодишния период, като неприхванат остатък се прихваща последователно през следващите четири данъчни периода.

(14) Когато след прилагане на ал. 13 е налице неприхванат остатък, той се разпределя при определянето на допустимата печалба или загуба на съставните образувания на пет равни части, за всеки данъчен период от петгодишния период, като частта на всеки данъчен период се разпределя на всички съставни образувания в тази юрисдикция, които са реализирали нетна печалба от разпореждане с недвижимо имущество при условията на ал. 13 в данъчния

период на упражняване на избора, пропорционално на размера на нетната печалба на всяко от тях спрямо общия размер на нетната печалба на всички образувания.

(15) Когато след прилагане на ал. 13 е налице неприхванат остатък и в данъчния период на упражняване на избора няма съставно образувание в тази юрисдикция, което да е реализирало печалба от разпореждане с недвижимо имущество при условията на ал. 13 в данъчния период на упражняване на избора, този остатък се разпределя поравно на всеки данъчен период от петгодишния период и поравно на всички съставни образувания в тази юрисдикция.

(16) По отношение на корекциите на допустимата печалба или загуба на съставно образувание съгласно ал. 13 – 15 в данъчен период, предхождащ данъчния период на упражняване на избора, се прилага чл. 260ю, ал. 1.

(17) Разходи, извършени във връзка с изпълнението на договореност за финансиране, при която едно или повече съставни образувания предоставят кредит на едно или повече съставни образувания от същата група или инвестират по друг начин в тях, наричана по-нататък "договореност за вътрешногрупово финансиране", не участват при определянето на допустимата печалба или загуба на съставно образувание, когато са изпълнени следните условия:

1. съставното образувание е разположено в юрисдикция с ниска данъчна ставка или в юрисдикция, която би била с ниска данъчна ставка, в случай че образуванието не беше начислило тези разходи;

2. би могло да се очаква, че за срока на договореността за вътрешногрупово финансиране ще се увеличат разходите, които участват при определянето на допустимата печалба или загуба на това съставно образувание, без да има съответстващо увеличаване на данъчния финансов резултат на съставното образувание, предоставило кредита;

3. съставното образувание, предоставило кредита, не е разположено в юрисдикция с ниска данъчна ставка или в юрисдикция, която не би била с ниска данъчна ставка, в случай че това съставно образувание беше начислило дохода, свързан с тези разходи.

(18) Крайно образувание майка може да упражни избор в съответствие с чл. 260я24, ал. 1 по отношение на съставни образувания от групата, разположени в една юрисдикция, които са част от консолидирана група за целите на данъчното облагане в тази юрисдикция, при който при определяне на нетна допустима печалба или загуба на тези съставни образувания да елиминира приходите, разходите, печалбите и загубите, реализирани в резултат от сделки между тях в съответствие с начина, по който е изготвен консолидираният финансов отчет на групата. В данъчния период на упражняване на избора или на отмяна на избора се извършват корекции при определяне на допустимата печалба или загуба, така че в резултат на избора или отмяната му приходи, разходи или други суми изцяло да не бъдат взети предвид или да не бъдат взети предвид повече от един път.

(19) При определяне на допустимата печалба или загуба на застрахователно дружество не участват приходи, които представляват прехвърлен към притежателите на полици на платен от дружеството данък във връзка с начислена доходност. При определяне на допустимата печалба или загуба на застрахователното дружество участва всяка начислена доходност, която не е включена в нетния счетоводен финансов резултат на дружеството, доколкото в него е включено съответстващото увеличение или намаление на задълженията на дружеството по застрахователни договори.

(20) Суми, които намаляват собствения капитал на съставно образувание в резултат от извършено или подлежащо на извършване разпределяне на печалба по финансов инструмент, емитиран в съответствие с регулаторни изисквания (допълнителен капитал от първи ред), участват като разход при определяне на допустимата му печалба или загуба.

(21) Суми, които увеличават собствения капитал на съставно образувание в резултат от получено или подлежащо на получаване разпределение на печалба по притежаван финансов

инструмент, емитиран в съответствие с регулаторни изисквания (допълнителен капитал от първи ред), участват като приход при определяне на допустимата му печалба или загуба.

Изключване на доход от международно корабоплаване

Чл. 260о. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) (1) По смисъла на този член:

1. "доход от международно корабоплаване" е счетоводният финансов резултат на съставно образувание от следните дейности, при условие че този превоз не се извършва по водни пътища в рамките на една и съща юрисдикция:

- а) превоз на пътници или товари с кораб при международен транспорт, независимо дали корабът е притежаван, нает или по друг начин е на разположение на съставното образувание;
- б) превоз на пътници или товари с кораб при международен транспорт по споразумения за чартър на слотове;
- в) отдаване под наем на кораб за международен чартърен превоз на пътници или товари, изцяло оборудван, с екипаж и снабден;
- г) отдаване под наем на кораб, използван за превоз на пътници или товари при международен транспорт, чрез беърбоут чартър, на друго съставно образувание;
- д) участие в група, съвместно предприятие или международна оперативна агенция за превоз на пътници или товари с кораб при международен транспорт;
- е) продажба на кораб, използван за превоз на пътници или товари при международен транспорт, при условие че корабът е държан за използване от съставното образувание в продължение на най-малко една година;

2. "допустим допълнителен доход от международно корабоплаване" е счетоводният финансов резултат на съставно образувание от следните дейности, при условие че те се извършват основно във връзка с превоза на пътници или товари от кораби при международен транспорт:

- а) отдаване под наем на кораб, чрез беърбоут чартър, на друго корабоплавателно предприятие, което не е съставно образувание, при условие че чартърът е за не повече от три години;
- б) продажба на билети, издадени от друго корабоплавателно предприятие за националния участък от международно корабоплаване;
- в) отдаване под наем и краткосрочно съхранение на контейнери или такси за задържане за късно връщане на контейнери;
- г) предоставяне на услуги от инженери, персонал по поддръжката, оператори по обработката на товари, кетъринг персонал и персонал за обслужване на клиенти на друго корабоплавателно предприятие;
- д) получаване на доход от инвестиции, когато инвестицията е неразделна част от извършването на дейността по експлоатация на корабите при международен транспорт.

(2) Доходът от международно корабоплаване и допустимият допълнителен доход от международно корабоплаване на съставно образувание се изключват при определянето на допустимата му печалба или загуба, при условие че образуванието докаже, че стратегическото или търговското управление на всички съответни кораби, осъществяващи тези дейности, действително се осъществява в юрисдикцията, в която е разположено съставното образувание.

(3) Когато изчисляването на доходите от международно корабоплаване на дадено съставно образувание и на неговите допустими допълнителни доходи от международно корабоплаване води до загуба, тази загуба се изключва при определяне на допустимата печалба или загуба на съставното образувание.

(4) Размерът на общите допустими допълнителни доходи от международно корабоплаване на всички съставни образувания в юрисдикцията не може да превишава 50 на сто от общите доходи от международно корабоплаване на тези образувания.

- (5) Направените от съставно образувание разходи, свързани пряко с дейностите по ал. 1, се разпределят към тези дейности за целите на изчисляването на нетните доходи от международно корабоплаване и нетните допустими допълнителни доходи от международно корабоплаване на съставното образувание.
- (6) Направените от съставно образувание разходи, свързани непряко с дейностите по ал. 1, се намаляват от приходите на съставното образувание от тези дейности за целите на изчисляването на доходите от международно корабоплаване и допустимите допълнителни доходи от международно корабоплаване на съставното образувание, като общият размер на тези разходи се умножи по съотношението между приходите от тези дейности и неговите общи приходи.
- (7) Преките и непреки разходи по ал. 5 и 6, които се отнасят към доходите от международно корабоплаване и допустимите допълнителни доходи от международно корабоплаване на съставното образувание не се вземат предвид при определянето на допустимата печалба или загуба на съставното образувание.

Разпределяне на допустимата печалба или загуба между главно образувание и място на стопанска дейност

Чл. 260п. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) (1) Когато съставно образувание представлява място на стопанска дейност по смисъла на § 1, т. 131, букви "а", "б" или "в" от допълнителните разпоредби, неговият нетен счетоводен финансов резултат е нетният счетоводен финансов резултат в индивидуалния финансов отчет на това място на стопанска дейност.

- (2) Когато мястото на стопанска дейност не изготвя индивидуален финансов отчет, нетният счетоводен финансов резултат е този в индивидуалния му финансов отчет, в случай че такъв би бил изготвен на базата на счетоводните стандарти, на която е изготвен консолидираният финансов отчет от крайното образувание майка.
- (3) Когато съставно образувание представлява място на стопанска дейност по смисъла на § 1, т. 131, букви "а" или "б" от допълнителните разпоредби, нетният му счетоводен финансов резултат се коригира така, че да включва само приходи, разходи и суми, които се причисляват към него в съответствие с влязла в сила спогодба за избягване на двойното данъчно облагане или съгласно законодателството в юрисдикцията, в която е разположено, независимо от размера на признатите за данъчни цели в тази юрисдикция приходи и разходи.
- (4) Когато съставно образувание представлява място на стопанска дейност по смисъла на § 1, т. 131, буква "в" от допълнителните разпоредби, нетният му счетоводен финансов резултат се коригира така, че да включва само приходи, разходи и суми, които биха били причислени към него съгласно чл. 7 от Модела на данъчна спогодба на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие в последната му редакция.
- (5) Когато съставно образувание представлява място на стопанска дейност по смисъла на § 1, т. 131, буква "г" от допълнителните разпоредби, в определянето на нетния му счетоводен финансов резултат участват приходи, разходи и суми, които не са признати за данъчни цели в юрисдикцията, в която е разположено главното образувание, и се причисляват към дейности, извършвани извън тази юрисдикция.
- (6) Нетният счетоводен финансов резултат на място на стопанска дейност не участва при определянето на допустимата печалба или загуба на главното образувание, с изключение на случаите по ал. 7.
- (7) Допустима загуба на място на стопанска дейност се счита за разход на главното образувание при определянето на допустимата му печалба или загуба, доколкото загубата на мястото на стопанска дейност се третира като разход при изчисляването на националния облагаем доход на това главно образувание и не компенсира приход, който подлежи на облагане съгласно законодателството на юрисдикциите на главното образувание и на мястото на стопанска дейност.

(8) Допустима печалба на мястото на стопанска дейност в следващ данъчен период се счита за допустима печалба на главното образувание до размера на разхода по ал. 7.

Разпределяне на допустимата печалба или загуба на образувание със смесен характер

Чл. 260р. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) (1) Нетният счетоводен финансов резултат на съставно образувание, което е образувание със смесен характер, се намалява със сумата, която се причислява на образувания извън групата, които притежават участие в собствеността на това образувание пряко или чрез верига от прозрачни образувания, освен когато:

1. образуванието със смесен характер е крайно образувание майка, или
 2. крайно образувание майка по т. 1 притежава участие в образуванието със смесен характер пряко или чрез верига от данъчно прозрачни образувания.
- (2) Нетният счетоводен финансов резултат на съставно образувание, което е образувание със смесен характер, се намалява с частта, която се причислява на друго съставно образувание.
- (3) Когато образувание със смесен характер осъществява дейност изцяло или частично чрез място на стопанска дейност, частта от нетния му счетоводен финансов резултат, която остава след прилагане на ал. 1, се причислява към това място на стопанска дейност в съответствие с чл. 260п.
- (4) Когато данъчно прозрачно образувание не е крайно образувание майка, частта от нетния счетоводен финансов резултат на образуванието със смесен характер, която остава след прилагане на ал. 1 и 3, се причислява на съставните образувания, имащи участие в собствеността му, пропорционално на участието им.
- (5) Когато образувание със смесен характер е данъчно прозрачно образувание, което е крайно образувание майка или е обратно хибридно образувание, частта от нетния счетоводен финансов резултат на образуванието със смесен характер, която остава след прилагане на ал. 1 и 3, се причислява на крайното образувание майка или на обратното хибридно образувание.
- (6) Алинеи 3, 4 и 5 се прилагат поотделно за всяко участие в собствеността на образуванието със смесен характер.

Глава тридесет и четвърта "г" **(Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.)** **ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА КОРИГИРАНИТЕ ВКЛЮЧЕНИ** **ДАНЪЦИ**

Включени данъци

Чл. 260с. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) (1) Включените данъци на съставно образувание са:

1. начислените разходи за данъци върху печалбата и доходите на съставно образувание, както и върху неговия дял от печалбата и доходите на съставни образувания, в чиято собственост съставното образувание има участие;
 2. данък при разпределяне или условно разпределяне на печалба, както и данък върху несвързани с дейността разходи при допустима система за данъчно облагане при разпределяне на печалба;
 3. алтернативни данъци, налагани вместо корпоративен данък;
 4. данък върху неразпределената печалба и собствения капитал, включително върху множество компоненти на базата на печалбата, доходите и собствения капитал.
- (2) Не са включени данъци на съставно образувание:
1. допълнителният данък, начислен от образувание майка съгласно допустимо първично облагане с допълнителен данък;

2. допустим национален допълнителен данък, дължим от съставно образувание;
 3. данък, начислен във връзка с корекция, извършена от съставно образувание съгласно допустимо вторично облагане с допълнителен данък;
 4. недопустим възстановим прихванат данък;
 5. данък, платен от застрахователни предприятия във връзка с начислена доходност.
- (3) При изчисляване на включените данъци се изключват данъци върху нетната печалба или загуба от разпореждане с недвижимо имущество по чл. 260н, ал. 13 в данъчния период, в който е упражнен изборът по чл. 260н, ал. 13.

Коригирани включени данъци

Чл. 260т. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) (1) Коригираните включени данъци на съставно образувание се определят, като разходите за текущи данъци, начислени във връзка с включени данъци в данъчния период при определянето на нетния счетоводен финансов резултат, се коригират с:

1. разликата между увеличенията и намаленията на включените данъци в данъчния период, определени съгласно ал. 2 и 3;
2. размера на корекцията за отсрочени данъци, определена съгласно чл. 260у, и
3. всяко увеличение или намаление на включени данъци, отразено в собствения капитал или другия всеобхватен доход, свързани със суми, участващи във формирането на допустимата печалба или загуба, които подлежат на данъчно облагане съгласно законодателството на юрисдикцията на съставното образувание.

(2) Включените данъци на съставно образувание в данъчния период се увеличават със:

1. сумата на включените данъци, начислена като текущ разход при определяне на счетоводния финансов резултат;
2. стойността на отсрочен данъчен актив, формиран във връзка с допустима загуба съгласно чл. 260ф, ал. 2;
3. сумата на включени данъци, свързани с несигурно данъчно третиране и платени през данъчния период, с която са били намалени включените данъци съгласно ал. 3, т. 4;
4. сумата на кредит или възстановяване във връзка с допустим възстановим данъчен кредит, начислен като намаление на разходите за текущи данъци.

(3) Включените данъци на съставно образувание в данъчния период се намаляват със:

1. разходите за текущи данъци върху приходи, които не участват при определянето на допустимата печалба или загуба съгласно глава тридесет и четвърта "в";
2. сумата на възстановени включени данъци или на такива, с които е намалено данъчно задължение, свързани с недопустим възстановим данъчен кредит, която не е отчетена като намаление на разходите за текущи данъци;
3. сумата на възстановени на съставно образувание включени данъци или на такива, с които е намалено негово данъчно задължение, с която не са били коригирани разходите за текущи данъци, освен ако не е свързана с допустим възстановим данъчен кредит;
4. разходите за текущи данъци, свързани с несигурно данъчно третиране;
5. всички разходи за текущи данъци, които не се очаква да бъдат платени в срок от три години след края на данъчния период.

(4) Когато включен данък попада в повече от една точка от ал. 1 – 3, той се отчита еднократно при определяне на размера на коригираните включени данъци.

(5) Когато за данъчен период липсва нетна допустима печалба в дадена юрисдикция и размерът на коригираните включени данъци за тази юрисдикция е отрицателен и по-малък от сума, равна на 15 на сто от нетната допустима загуба, разликата между размера на коригираните включени данъци и очакваните коригирани включени данъци представлява коригиран допълнителен данък за този данъчен период. Сумата на коригирания допълнителен данък се разпределя на всяко съставно образувание в юрисдикцията по реда на чл. 260ю, ал. 3.

Корекция за отсрочени данъци

Чл. 260у. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) (1) За целите на този член:

1. "неразрешено начисляване" е всяка промяна в начислените разходи за отсрочени данъци на съставно образуване, свързани с несигурно данъчно третиране или с разпределение на печалба от друго съставно образуване;

2. "неизползвано начисляване" е всяко увеличение на отсрочен данъчен пасив на съставно образуване в данъчен период, който не се очаква да бъде платен в срока по ал. 8 и по отношение на което е упражнен избор в съответствие с чл. 260я24, ал. 2 от подаващото информация съставно образуване да не се включва в корекцията за отсрочени данъци за същия данъчен период.

(2) Когато размерът на данъчната ставка, използвана за изчисляване на разходите за отсрочени данъци, е равна на или по-ниска от 15 на сто, сумата на корекцията за отсрочени данъци, с която се увеличават коригираните включени данъци на съставно образуване за данъчен период съгласно чл. 260т, ал. 1, т. 2, е равна на сумата на разходите за отсрочени данъци, начислени по отношение на включени данъци и коригирани по реда на ал. 4 – 7.

(3) Когато размерът на данъчната ставка, използвана за изчисляване на разходите за отсрочени данъци, е по-висока от 15 на сто, сумата на корекцията за отсрочени данъци, с която се увеличават коригираните включени данъци на съставно образуване за данъчен период съгласно чл. 260т, ал. 1, т. 2, е равна на сумата на разходите за отсрочени данъци, начислени по отношение на включени данъци и преизчислени при данъчна ставка от 15 на сто и коригирани по реда на ал. 4 – 7.

(4) Корекцията за отсрочени данъци се увеличава със:

1. сумата на всяко неразрешено начисляване или неизползвано начисляване, платена през данъчния период;

2. сумата на отсрочен данъчен пасив, платена в данъчния период, с която е била намалена корекцията за отсрочени данъци в предходен данъчен период.

(5) Когато в данъчен период не е признат отсрочен данъчен актив, формиран във връзка със загуба, поради това, че не са изпълнени условията за признаването му, корекцията за отсрочени данъци се намалява със сумата, с която би била намалена тя, при условие че в данъчния период е бил признат отсрочен данъчен актив, формиран във връзка със загуба.

(6) В корекцията за отсрочени данъци не се включват:

1. сумата на разходите за отсрочени данъци, начислени във връзка с приходи, разходи и суми, които не участват при определянето на допустимата печалба или загуба съгласно глава тридесет и четвърта "в";

2. сумата на разходите за отсрочени данъци, начислени във връзка с неразрешени начислявания и неизползвани начислявания;

3. размерът на корекции на стойността на отсрочен данъчен актив, извършени при преоценка;

4. сумата на разходите за отсрочени данъци, получена при преизчисляване стойността на отсрочени данъчни активи или пасиви при промяна на данъчната ставка, при която е била изчислена стойността им;

5. сумата на разходите за отсрочени данъци, начислени във връзка с възникване на правото на данъчни кредити и с тяхното използване.

(7) Когато размерът на отсрочен данъчен актив, формиран във връзка с допустима загуба на съставно образуване, е определен за данъчен период при данъчна ставка, по-ниска от 15 на сто, той може да бъде преизчислен за същия данъчен период при ставка от 15 на сто, в случай че данъчно задълженото лице може да докаже, че отсроченият данъчен актив е свързан с допустима загуба. Когато в резултат на преизчисляването по изречение първо се увеличи размерът на отсрочения данъчен актив, с размера на увеличението се намалява сумата на корекцията за отсрочени данъци.

(8) Коригираните включени данъци се намаляват с размера на отсрочен данъчен пасив, признат във връзка с данъчна временна разлика, която не е намерила обратно проявление в срок от пет данъчни периода след периода, в който е възникнала, или който не е платен в този срок, доколкото тази сума е била включена в корекцията за отсрочени данъци при възникването ѝ. Намалението по изречение първо се извършва в петия данъчен период преди текущия данъчен период, като ефективната данъчна ставка и допълнителният данък за този данъчен период се преизчисляват в съответствие с чл. 260ю, ал. 1. Размерът на намалението е равен на размера на увеличението на категорията отсрочени данъчни пасиви, включено в корекцията за отсрочени данъци в петия данъчен период преди текущия данъчен период, като данъчните временни разлики, във връзка с които са признати отсрочените данъчни пасиви, не са намерили обратно проявление до края на последния ден на текущата данъчна година.

(9) Алинея 8 не се прилага в случаите на данъчни временни разлики, възникнали във връзка с непризнаването за данъчни цели на:

1. разходи за амортизация на материални активи;
2. разходи за получаване на лиценз или подобна договореност от държавен или общински орган за ползване на недвижимо имущество или за експлоатиране на природни ресурси, в резултат на което се очаква да бъдат извършени значителни инвестиции в материални активи;
3. разходи за изследователска и развойна дейност;
4. разходи за извеждане от експлоатация и възстановяване;
5. отчитане по справедлива стойност на нереализирани нетни печалби;
6. нетни печалби от курсови разлики;
7. застрахователни резерви и разсрочени разходи за придобиване на застрахователни полици;
8. печалби от продажба на дълготрайни материални активи, намиращи се в юрисдикцията на съставното образувание, с които се закупуват дълготрайни материални активи в същата юрисдикция;
9. приходи, разходи и суми, отчетени в резултат от промяна на счетоводната политика за отчитане на позициите по т. 1 – 8.

Избор на допустима загуба

Чл. 260ф. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) (1) Подаващото информация съставно образувание може да упражни избор по отношение на юрисдикция, така че за юрисдикцията да се формира отсрочен данъчен актив във връзка с допустима загуба за всеки данъчен период, в който е налице нетна допустима загуба, равен на 15 на сто от размера на тази загуба. В този случай чл. 260у не се прилага. Изборът по изречение първо не може да бъде упражнен по отношение на юрисдикция, която прилага допустима система за данъчно облагане при разпределяне на печалба съгласно чл. 260я12.

(2) Отсроченият данъчен актив по ал. 1 се използва през всеки следващ данъчен период, в който за юрисдикцията е налице нетна допустима печалба, до размера на по-ниското от 15 на сто от нетната допустима печалба и размера на отсрочения данъчен актив.

(3) Размерът на отсрочения данъчен актив по ал. 1 се намалява с размера на използваната в данъчния период част и остатъкът се пренася в следващи данъчни периоди.

(4) В случай че изборът по ал. 1 бъде оттеглен, оставащата част от отсрочения данъчен актив по ал. 1 се намалява до нула към първия ден на първия данъчен период, през който изборът спира да се прилага.

(5) Изборът по ал. 1 се декларира с подаването на първата информационна декларация по чл. 260я23 за юрисдикцията, по отношение на която следва да се прилага той.

(6) Когато изборът по ал. 1 е упражнен от крайно образувание майка, което е образувание със смесен характер, размерът на отсрочения данъчен актив по ал. 1 се определя спрямо размера на допустимата загуба на образуванието със смесен характер, намалена съгласно чл. 260я10, ал. 3.

Специфично причисляване на включени данъци, с които се облагат определени съставни образувания

Чл. 260х. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) (1) Към място на стопанска дейност се причислява сумата на разходите за включени данъци, които са отчетени от съставно образувание и които са свързани с допустимата печалба или загуба на това място на стопанска дейност.

(2) Към съставно образувание – собственик, се причислява сумата на разходите за включени данъци, които са отчетени от данъчно прозрачно образувание и които са свързани с допустима печалба или загуба, причислена към съставното образувание – собственик, съгласно чл. 260р, ал. 4.

(3) Към съставно образувание се причислява сумата на разходите за включени данъци, които са отчетени от неговите съставни образувания – собственици, с пряко или косвено участие в него съгласно данъчен режим за контролирани чуждестранни дружества в сила в юрисдикцията, в която са разположени, пропорционално на правото им на дял от печалбата на контролираното чуждестранно дружество.

(4) Към съставно образувание, което е хибридно образувание, се причислява сумата на разходите за включени данъци, които са отчетени от неговото съставно образувание – собственик, във връзка с допустимата печалба на хибридното образувание.

(5) Към съставно образувание, което е разпределило печалба или друга част от капитала през данъчния период, се причислява сумата на разходите за включени данъци, които са начислени от неговите съставни образувания – собственици, с пряко участие в него и които са свързани с това разпределение.

(6) Когато към съставно образувание са причислени съгласно ал. 3 и ал. 4 разходите за включени данъци, свързани с пасивни доходи, тези разходи се включват в сумата на коригираните включени данъци на съставното образувание до размера на по-малкото от:

1. сумата на разходите за включени данъци, свързани с пасивни доходи, причислени към съставното образувание;

2. произведението на ставката на допълнителния данък за юрисдикцията на съставното образувание и сумата на пасивните доходи на съставното образувание, включени съгласно данъчен режим за контролирани чуждестранни дружества или за прозрачност за данъчни цели. В този случай разликата до сумата по т. 1 не се разпределя съгласно ал. 3 и 4.

(7) За целите на този член "пасивен доход" са следните видове доход, включен в допустимата печалба, доколкото съставното образувание – собственик, е било облагано по реда на данъчен режим за контролирани чуждестранни дружества или в резултат на участие в собствеността на хибридно образувание:

1. доход от дивиденди или техни еквиваленти;

2. доход от лихви или техни еквиваленти;

3. доход от наеми;

4. доход от авторски и лицензионни възнаграждения;

5. годишна рента; или

6. нетна печалба от разпореждане с имот, който генерира доходи от източници по т. 1 – 5.

(8) Когато допустимата печалба на място на стопанска дейност се счита за допустима печалба на главното образувание съгласно чл. 260п, ал. 7 и 8, включените данъци на мястото на стопанска дейност върху тази печалба, задължението за които е възникнало в юрисдикцията, в която е разположено и които са свързани с тази печалба, се считат за включени данъци на главното образувание до размера на произведението на тази печалба и най-високата ставка на данък върху печалбата от обичайна дейност в юрисдикцията, в която е разположено главното образувание.

Корекции след подаване на декларацията и при промени в данъчната ставка

Чл. 260ц. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) (1) Когато съставно образувание коригира разходите за включени данъци за предходен данъчен период, със сумата на корекцията се коригират разходите за включени данъци на съставното образувание за данъчния период, в който е извършена корекцията, с изключение на случаите, когато корекцията е свързана с намаление на включените данъци за предходен отчетен период.

(2) Когато има намаление на включените данъци, които са били включени в сумата на коригираните включени данъци на съставното образувание в предходен данъчен период, ефективната данъчна ставка и допълнителният данък за този предходен период се преизчисляват съгласно чл. 260ю, ал. 1, като сумата на коригираните включени данъци се намали с размера на намалението на включените данъци. Допустимата печалба за текущия и предходни отчетни периоди се коригира съответно.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз) По избор на ю информация съставно образувание съгласно чл. 260я24, ал. 2, в случай на незначително намаление на включените данъци за предходен данъчен период, с размера на намалението може да се коригират включените данъци на съставното образувание за данъчния период, в който е извършена корекцията. Незначително намаление на включените данъци е общо намаление на коригираните включени данъци за юрисдикцията за данъчния период с по-малко от 1 000 000 евро.

(4) Когато националната данъчна ставка бъде намалена до размер, по-малък от 15 на сто, и в резултат от намалението бъдат отчетени разходи за отсрочени данъци, с размера на тези разходи се коригира задължението за включени данъци на съставното образувание, отчетени за предходен данъчен период в съответствие с чл. 260т.

(5) Когато разход за отсрочени данъци е определен при данъчна ставка, по-ниска от 15 на сто, и ставката е увеличена в последващ данъчен период, размерът на разходите за отсрочени данъци, дължащ се на това увеличение, се третира при плащане като корекция на задължението на съставното образувание за включени данъци за предходен данъчен период, отчетени съгласно чл. 260т. Размерът на корекцията по изречение първо не може да бъде по-голям от сумата на разходите за отсрочени данъци, която би била определена при данъчна ставка, равна на 15 на сто.

(6) (Изм. – ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз) Когато от сумата на разходите за текущи данъци на съставно образувание, включени в коригираните включени данъци на образуванието за данъчен период, не бъде платена в срок от три години след края на този данъчен период сума, по-голяма от 1 000 000 евро, ефективната данъчна ставка и допълнителният данък за данъчния период, през който неплатената сума е била отчетена като включен данък, се преизчисляват в съответствие с чл. 260ю, ал. 1, като тази неплатена сума се изключва от коригираните включени данъци.

Глава тридесет и четвърта "д"

(Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.)

ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ЕФЕКТИВНАТА ДАНЪЧНА СТАВКА И НА ДОПЪЛНИТЕЛНИЯ ДАНЪК

Определяне на ефективната данъчна ставка

Чл. 260ч. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) (1) Ефективната данъчна ставка на многонационална или голяма национална група предприятия се определя по следната формула за всеки данъчен период и за всяка юрисдикция, в която групата има нетна допустима печалба:

$$\text{ЕДС} = \text{КВД} / \text{НДП}_{\text{Ю}},$$

където:

ЕДС е ефективната данъчна ставка на групата за юрисдикцията;

КВД е сумата на коригираните включени данъци на съставните образувания в юрисдикцията;

НДП_Ю е нетната допустима печалба на съставните образувания в юрисдикцията.

(2) Нетната допустима печалба или загуба на съставните образувания в юрисдикцията за данъчен период се определя по следната формула:

$$\text{НДПЗ}_{\text{Ю}} = \text{ДП} - \text{ДЗ},$$

където:

НДПЗ_Ю е нетната допустима печалба или загуба на съставните образувания в юрисдикцията;

ДП е общата допустима печалба, ако има такава, на съставните образувания в юрисдикцията;

ДЗ е общата допустима загуба на съставните образувания в юрисдикцията;

Допустимите печалби или загуби на съставните образувания за целите на тази алинея са определените по реда на глава тридесет и четвърта "в".

(3) Коригираните включени данъци и допустимите печалби или загуби на съставни образувания, които са инвестиционни образувания, не се вземат предвид при определянето на ефективната данъчна ставка по ал. 1 и на нетната допустима печалба по ал. 2.

(4) Ефективната данъчна ставка на съставно образувание без юрисдикция се определя за всеки данъчен период отделно от ефективната данъчна ставка на всички останали съставни образувания.

Определяне на допълнителния данък

Чл. 260ш. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) (1) Когато ефективната данъчна ставка по чл. 260ч, ал. 1 за определена юрисдикция, в която се намират съставните образувания, е по-ниска от 15 на сто за данъчния период, многонационалната или голямата национална група предприятия изчислява отделно допълнителния данък за всяко от своите съставни образувания, които имат допустима печалба, взета предвид при определянето на нетната допустима печалба на тази юрисдикция. Допълнителният данък се определя за юрисдикция.

(2) Ставката на допълнителния данък за данъчен период е равна на положителната разлика между 15 на сто и размера на ефективната данъчна ставка по чл. 260ч, ал. 1.

(3) Допълнителният данък за данъчен период за юрисдикция е положителна величина, ако има такава, и се определя по следната формула:

$$\text{ДД}_{\text{Ю}} = (\text{ДПП}_{\text{Ю}} \times \text{СДД}) + \text{КДД} - \text{НДД},$$

където:

ДД_Ю е допълнителният данък за юрисдикция;

ДПП_Ю е допълнителната печалба за юрисдикция;

СДД е ставката на допълнителния данък по ал. 2;

КДД е коригираният допълнителен данък по чл. 260ю;

НДД е националният допълнителен данък по чл. 260я²⁵ или допустимият национален допълнителен данък на друга юрисдикция.

(4) Допълнителната печалба за юрисдикция по ал. 3 е положителна величина, ако има такава, и се определя по следната формула:

$$\text{ДПП}_{\text{Ю}} = \text{НДП}_{\text{Ю}} - \text{ИССД},$$

където:

ДПП_Ю е допълнителната печалба за юрисдикция;

НДП_Ю е нетната допустима печалба, определена съгласно чл. 260ч, ал. 2 за юрисдикцията;

ИССД е сумата на изключението за съществена стопанска дейност за юрисдикцията, определена съгласно чл. 260щ.

(5) Допълнителният данък за съставно образувание за текущия данъчен период се определя по следната формула:

$$ДД_{CO} = ДД_{Ю} \times (ДП_{CO} / ОДП_{CO}),$$

където:

ДД_{CO} е допълнителният данък за съставно образувание;

ДД_Ю е допълнителният данък за юрисдикция;

ДП_{CO} е допустимата печалба на съставното образувание за данъчен период, определена по реда на глава тридесет и четвърта "в";

ОДП_{CO} е сборът на допустимите печалби на всички съставни образувания за данъчен период в юрисдикцията.

(6) Когато допълнителният данък за юрисдикция по ал. 3 е резултат само от наличието на коригиран допълнителен данък по чл. 260ю, ал. 1 и няма нетна допустима печалба в юрисдикцията за този данъчен период, допълнителният данък за тази юрисдикция се разпределя на всяко съставно образувание, като се използва формулата по ал. 5, въз основа на допустимата печалба на съставните образувания за данъчните периоди, за които се правят корекциите по чл. 260ю, ал. 1.

(7) Допълнителният данък на съставно образувание без юрисдикция се определя отделно от допълнителния данък на другите съставни образувания.

(8) За целите на този член съставните образувания на многонационална или голяма национална група предприятия включват и данъчно задължените лица, дължащи допълнителен данък съгласно чл. 260е, ал. 1, т. 2, ал. 2, т. 2, ал. 4, т. 2 и ал. 6, т. 2.

(9) Когато образувание майка от многонационална или голяма национална група предприятия е разположено в държава – членка на Европейския съюз, и притежаваните от него пряко или косвено съставни образувания, разположени в същата или в друга юрисдикция, подлежат на облагане с допустим национален допълнителен данък за данъчния период в тези юрисдикции, определеният за образуването майка по реда на този член и дължим съгласно чл. 260е допълнителен данък се намалява до изчерпването му с размера на допустимия национален допълнителен данък, дължим от образуването майка или от тези съставни образувания.

(10) Когато допустим национален допълнителен данък е определен в съответствие с допустими счетоводни стандарти на крайното образувание майка или с Международните счетоводни стандарти, приети с Регламент (ЕО) № 1606/2002, за съставните образувания на многонационалната или голямата национална група предприятия, разположени в държава – членка на Европейския съюз, не се определя допълнителен данък по реда на този член за данъчния период, с изключение на случаите, в които в данъчния период е дължим коригиран допълнителен данък по чл. 260ю, който не е част от този допустим национален допълнителен данък.

(11) Когато допустим национален допълнителен данък, дължим в юрисдикция от съставните образувания на многонационална или голяма национална група предприятия, не е внесен до края на четвъртия данъчен период след данъчния период, за който е бил дължим, невнесенят национален допълнителен данък не е дължим в тази юрисдикция след края на четвъртия данъчен период и се добавя към допълнителния данък, определен за юрисдикцията по реда на ал. 1 – 10.

Изключение за съществена стопанска дейност

Чл. 260щ. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) (1) За целите на този член:

1. "допустими наети лица" са лицата, наети на пълно или непълно работно време от съставното образувание, както и независими изпълнители, участващи в обичайната дейност

на многонационалната или голяма национална група предприятия под ръководството и контрола на групата;

2. "допустими разходи за персонал" са разходите за възнаграждения на наетите лица, включително заплати, надници и други разходи, с които се предоставя пряка и разграничима лична облага на наетото лице, като например здравно и пенсионно осигуряване, данъци върху доходи от трудови правоотношения и вноски за социално осигуряване за сметка на работодателя;

3. "допустими дълготрайни материални активи" са:

а) имоти, машини и съоръжения, намиращи се в юрисдикцията;

б) природни ресурси, намиращи се в юрисдикцията;

в) правото на ползване на лизингополучател на дълготрайни материални активи, намиращи се в юрисдикцията;

г) лиценз или подобна договореност от държавен или общински орган за използване на недвижимо имущество или експлоатация на природни ресурси, което е свързано със значителни инвестиции в материални активи.

(2) За целите на определяне на допълнителния данък, нетната допустима печалба за дадена юрисдикцията се намалява със сумата на изключението за разходи за персонал по ал. 3 и на изключението за дълготрайни материални активи по ал. 4 на всяко съставно образувание, разположено в тази юрисдикция. Изречение първо не се прилага, когато подаващото информация съставно образувание е упражнило избор да не се прилага изключението за съществена стопанска дейност за данъчния период съгласно чл. 260я24.

(3) Изключението за разходи за персонал на съставно образувание, разположено в дадена юрисдикция, е равно на 5 на сто от допустимите разходи за персонал, свързани с допустими наети лица, които извършват дейност за многонационалната или голямата национална група предприятия в тази юрисдикция, с изключение на допустими разходи за персонал, които:

1. са капитализирани като част от стойността на допустим дълготраен материален актив;

2. са свързани с доход, изключен съгласно чл. 260о.

(4) Изключението за дълготрайни материални активи на съставно образувание, разположено в дадена юрисдикция, е равно на 5 на сто от балансовата стойност на допустимите дълготрайни материални активи, намиращи се в тази юрисдикция, с изключение на балансовата стойност на:

1. недвижимо имущество, включително земя и сгради, държано за продажба, за отдаване на лизинг или като инвестиция;

2. дълготрайни материални активи, с които се генерира доход, изключен съгласно чл. 260о.

(5) За целите на ал. 4 балансовата стойност на допустимите дълготрайни материални активи е средноаритметичната стойност от балансовите стойности на допустимите дълготрайни материални активи в началото и в края на данъчния период, използвани за изготвяне на консолидирания финансов отчет на многонационалната или голямата национална група предприятия, намалена с натрупаната амортизация и увеличена със сумата на капитализираните разходи за персонал.

(6) За целите на ал. 3 и 4 допустимите разходи за персонал и допустимите дълготрайни материални активи на съставно образувание, което е място на стопанска дейност, са тези, които са включени в неговия индивидуален финансов отчет съгласно чл. 260п, ал. 1 – 4, при условие че допустимите разходи за персонал и допустимите дълготрайни материални активи се намират в същата юрисдикция, в която е разположено мястото на стопанска дейност. В този случай допустимите разходи за персонал и допустимите дълготрайни материални активи на мястото на стопанска дейност не се включват в допустимите разходи за персонал и допустимите дълготрайни материални активи на главното образувание.

(7) Когато печалбата на място на стопанска дейност е била изцяло или частично изключена съгласно чл. 260р, ал. 1 и чл. 260я10, ал. 5, допустимите разходи за персонал и допустимите дълготрайни материални активи на това място на стопанска дейност не се вземат предвид в

същото съотношение при определянето на изключението за съществена стопанска дейност на многонационалната или голямата национална група предприятия съгласно този член.

(8) Когато допустимите разходи за персонал, извършени по отношение на допустими наети лица, платени от образуване със смесен характер, и допустимите дълготрайни материални активи, собственост на образуване със смесен характер, които не са причислени по реда на ал. 7, те се причисляват на:

1. съставните образувания – собственици на образуването със смесен характер, пропорционално на сумата, която им е причислена съгласно чл. 260р, ал. 4, при условие че допустимите наети лица и допустимите дълготрайни материални активи се намират в юрисдикцията на съставните образувания – собственици;

2. образуването със смесен характер, когато то е крайно образуване майка, намалени пропорционално на печалбата, изключена при определянето на допустимата печалба на образуването със смесен характер съгласно чл. 260я10, ал. 1 и 2, при условие че допустимите наети лица и допустимите дълготрайни материални активи се намират в юрисдикцията на образуването със смесен характер.

(9) Всички допустими разходи за персонал и допустими дълготрайни материални активи на образуването със смесен характер, извън тези по ал. 8, не се вземат предвид при определянето на изключението за съществена стопанска дейност на многонационалната или голямата национална група предприятия.

(10) Изключението за съществена стопанска дейност на всяко съставно образуване без юрисдикция се определя за всеки данъчен период отделно от изключението за съществена стопанска дейност на всички останали съставни образувания.

(11) Изключението за съществена стопанска дейност, определено по реда на ал. 1 – 10, не включва изключението за разходи за персонал и изключението за дълготрайни материални активи на инвестиционни образувания, разположени в тази юрисдикция.

Коригиран допълнителен данък

Чл. 260ю. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) (1) Когато корекция на включените данъци или на допустимата печалба или загуба, извършена по реда на чл. 260ш, ал. 11, чл. 260н, ал. 13 – 16, чл. 260у, ал. 7, чл. 260ц, ал. 1 – 3 и ал. 6 и чл. 260я12, ал. 6 води до преизчисляване на ефективната данъчна ставка и на допълнителния данък на многонационалната или голямата национална група предприятия за предходен данъчен период, ефективната данъчна ставка и допълнителният данък се преизчисляват по реда на чл. 260ч, 260ш и 260щ. Всяко увеличение на допълнителния данък в резултат на преизчислението по изречение първо се счита за коригиран допълнителен данък за целите на чл. 260ш, ал. 3 за данъчния период, в който е извършено преизчислението.

(2) Когато при наличие на коригиран допълнителен данък липсва нетна допустима печалба за юрисдикцията за данъчния период, допустимата печалба на всяко съставно образуване, разположено в тази юрисдикция, е равна на допълнителния данък, разпределен на тези съставни образувания по реда на чл. 260ш, ал. 5 и 6, разделен на 15 на сто.

(3) Когато съгласно чл. 260т, ал. 5 е дължим коригиран допълнителен данък, допустимата печалба на всяко съставно образуване, разположено в юрисдикцията, е равна на допълнителния данък, разпределен на съставното образуване, разделен на 15 на сто. Дължимият коригиран допълнителен данък по изречение първо се разпределя само на съставни образувания, чиято сума на коригираните включени данъци е отрицателна и по-ниска от допустимата печалба или загуба на тези съставни образувания, умножена по 15 на сто, пропорционално за всяко от тях съгласно следната формула:

$(ДПЗ \times 15 \text{ на сто}) - КВД,$

където:

ДПЗ е допустимата печалба или загуба;

КВД са коригираните включени данъци.

(4) Когато на съставно образувание е разпределен коригиран допълнителен данък по реда на ал. 1 – 3 и по реда на чл. 260ш, ал. 5 и б, това съставно образувание се счита за съставно образувание, облагано с ниска данъчна ставка за целите на чл. 260е, 260ж, 260з, 260и, 260ш, ал. 9 – 11, чл. 260к и 260л.

Съставни образувания с малцинствен контрол

Чл. 260я. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) (1) За целите на този член:

1. "съставно образувание с малцинствен контрол" е съставно образувание, в което крайното образувание майка притежава пряко или косвено участие в собствеността от 30 на сто или по-малко;
2. "образувание майка с малцинствен контрол" е съставно образувание с малцинствен контрол, което притежава, пряко или косвено, контролиращо участие в друго съставно образувание с малцинствен контрол, освен в случаите, когато контролиращото участие в първото образувание се притежава, пряко или косвено, от друго съставно образувание с малцинствен контрол;
3. "подгрупа с малцинствен контрол" е образувание майка с малцинствен контрол и неговите дъщерни предприятия с малцинствен контрол;
4. "дъщерно предприятие с малцинствен контрол" е съставно образувание с малцинствен контрол, в което контролиращото участие се притежава, пряко или косвено, от образувание майка с малцинствен контрол.

(2) При определяне на ефективната данъчна ставка и на допълнителния данък за дадена юрисдикция по реда на чл. 260м – 260р и чл. 260я10 – 260я15 по отношение на членове на подгрупа с малцинствен контрол се счита, че подгрупата с малцинствен контрол е отделна многонационална или голяма национална група предприятия. Корижираните включени данъци и допустимата печалба или загуба на членове на подгрупа с малцинствен контрол не се взема предвид при определянето на ефективната данъчна ставка по реда на чл. 260ч, ал. 1 и на нетната допустима печалба по реда на чл. 260ч, ал. 2 на многонационалната или голямата национална група предприятия.

(3) Ефективната данъчна ставка и допълнителният данък на съставно образувание с малцинствен контрол, което не е член на подгрупа с малцинствен контрол, се определя за отделно съставно образувание по реда на чл. 260м – 260р и чл. 260я10 – 260я15. Корижираните включени данъци и допустимата печалба или загуба на съставното образувание с малцинствен контрол не се взема предвид при определянето на ефективната данъчна ставка по реда на чл. 260ч, ал. 1 и на нетната допустима печалба по реда на чл. 260ч, ал. 2 на многонационалната или голямата национална група предприятия. Тази алинея не се прилага за съставно образувание с малцинствен контрол, което е инвестиционно образувание.

Глава тридесет и четвърта "е" **(Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.)** **ОБЛЕКЧЕНИ РЕЖИМИ И ИЗКЛЮЧЕНИЯ**

Изключение "de minimis"

Чл. 260я¹. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) (1) Разпоредбите на чл. 260ч – чл. 260я не се прилагат, когато подаващото информация съставно образувание е упражнило ежегодно избор съгласно чл. 260я24, ал. 2 дължимият допълнителен данък по отношение на съставните образувания, разположени в дадена юрисдикция, да бъде равен на нула за данъчен период, когато в същия данъчен период са изпълнени едновременно следните условия:

1. (изм. – ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз) средните допустими приходи на всички съставни образувания, разположени в тази юрисдикция, са по-ниски от 10 000 000 евро;
2. (изм. – ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз) средната допустима печалба или загуба на всички съставни образувания, разположени в тази юрисдикция, е по-ниска от 1 000 000 евро.
 - (2) Средните допустими приходи и средната допустима печалба или загуба по ал. 1 са средноаритметичните допустими приходи и средноаритметичната допустима печалба или загуба на съставните образувания за данъчния период и двата предходни данъчни периода. Когато за единия или и за двата предходни данъчни периода няма съставни образувания с допустими приходи или допустима загуба, тези данъчни периоди не се вземат предвид при изчисляването на средните допустими приходи и средната допустима печалба или загуба на тази юрисдикция.
 - (3) Допустимите приходи на съставните образувания, разположени в дадена юрисдикция, за данъчен период, е сборът на всички приходи на съставните образувания, разположени в тази юрисдикция, намалени или увеличени с корекциите по реда на глава тридесет и четвърта "в".
 - (4) Допустимата печалба или загуба на съставните предприятия, разположени в дадена юрисдикция, за данъчен период, е нетната допустима печалба или загуба за тази юрисдикция, определена по реда на чл. 260ч, ал. 2.
 - (5) Изключението "de minimis" съгласно ал. 1 – 4 не се прилага по отношение на съставни образувания без юрисдикция или на инвестиционни образувания. Приходите и допустимата печалба или загуба на такива образувания не се вземат предвид при определянето на изключението "de minimis".

Облекчен режим при допустим национален допълнителен данък

Чл. 260я². (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) Подаващото информация съставно образувание може да упражни избор допълнителният данък на многонационална група предприятия по чл. 260а, ал. 2 в дадена юрисдикция да се счита за равен на нула за данъчен период, когато в законодателството на тази юрисдикция са налице условията за облекчен режим при допустим национален допълнителен данък съгласно Правилата на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (Данъчни предизвикателства, произтичащи от цифровизацията на икономиката – Типови глобални правила срещу свиване на данъчната основа (втори стълб).

Облекчен режим за съставни образувания с незначителен размер

Чл. 260я³. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) (1) Подаващото информация съставно образувание може да упражни избор за данъчен период, при който размерът на приходите, коригираните включени данъци и допустимата печалба на съставните образувания с незначителен размер в юрисдикция за целите на определянето на ефективната данъчна ставка за тази юрисдикция се изчисляват опростено по реда на ал. 3. Изборът по изречение първо се прилага само за данъчния период, за който е упражнен.

- (2) За целите на този член съставно образувание с незначителен размер е съставно образувание от многонационална група предприятия, включително негово място на стопанска дейност, което не е включено в консолидирания финансов отчет на групата, подлежащ на задължителен финансов одит, на основание на неговия размер или същественост.

(3) За целите на този член:

1. допустимата печалба на съставно образование с незначителен размер е равна на приходите на това съставно образование съгласно отчета по държави на групата, предоставен за целите на автоматичния обмен на отчети по държави;

2. коригираните включени данъци на съставно образование с незначителен размер са разходите за данъци на това съставно образование съгласно отчета по държави на групата, предоставен за целите на автоматичния обмен на отчети по държави.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз) Алинея 1 не се прилага за съставни образования с незначителен размер с приходи, по-големи от 50 000 000 евро, когато отчетът по държави на групата, предоставен за целите на автоматичния обмен на отчети по държави, не е изготвен на базата на квалифицирани финансови отчети по смисъла на чл. 260я22.

Други условия за ползване на облекчени режими

Чл. 260я⁴. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) Членове 260я2, 260я3 и 260я20 не се прилагат по отношение на юрисдикция, когато:

1. за юрисдикцията би могъл да бъде определен допълнителен данък, при условие че подаващото информация съставно образование не упражни избор по чл. 260я2, 260я3 и 260я20 по отношение на тази юрисдикция, и

2. Националната агенция за приходите е уведомила съставните образования от многонационалната група предприятия, разположени в страната и задължени за данъка по т. 1, в срок до 36 месеца след подаване на информационната декларация по чл. 260я23 за многонационалната група предприятия, за съществуването на факти и обстоятелства, които биха могли да окажат значително влияние върху изпълнението на условията, необходими за ползване на облекчените режими по чл. 260я2, 260я3 и 260я20 и е поискала изясняване на тези факти и обстоятелства, и

3. в срок от 6 месеца съставните образования по т. 2 не са отговорили на уведомлението или не са доказали, че тези факти и обстоятелства не оказват значително влияние върху изпълнението на условията, необходими за ползване на облекчените режими по чл. 260я2, 260я3 и 260я20.

Глава тридесет и четвърта "ж"

(Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.)

СПЕЦИАЛНИ ПРАВИЛА ПРИ КОРПОРАТИВНО ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ И ХОЛДИНГОВИ СТРУКТУРИ

Прилагане на праг за консолидираните приходи при сливане или разделяне

Чл. 260я⁵. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) (1) За целите на този член:

1. "сливане" е договореност, при която:

а) всички или по същество всички образования от две или повече отделни групи се поставят под общ контрол така, че да представляват образования от една комбинирана група;

б) образование, което не е член на група, се поставя под общ контрол с друго образование или група така, че да представляват образования от една комбинирана група;

2. "разделяне" е договореност, при която образования от една група се разделят на две или повече групи, които не се включват в консолидирания финансов отчет на едно и също крайно образование майка.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз) Когато две или повече групи се сливат в една група в някой от четирите последователни данъчни периода преди проверявания данъчен период, прагът по чл. 260а, ал. 2 се счита за достигнат за данъчен период преди сливането, за който сборът на годишните приходи в консолидираните финансови отчети на тези групи е равен на или превишава 750 000 000 евро.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз) Когато образувание, което не е член на група, се слива с друго образувание или група в проверявания данъчен период и някое от двете образувания или групата няма консолидиран финансов отчет за някой от четирите последователни данъчни периода преди проверявания данъчен период, прагът по чл. 260а, ал. 2 се счита за достигнат за този данъчен период, за който сборът на годишните приходи във всеки от техните индивидуални финансови отчети или консолидирани финансови отчети за този данъчен период е равен на или превишава 750 000 000 евро.

(4) Когато многонационална или голяма национална група предприятия по чл. 260а, ал. 2 се раздели на две или повече групи, всяка от тях наричана по-нататък "отделена група", прагът по чл. 260а, ал. 2 се счита за достигнат от отделена група, когато:

1. (изм. – ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз) по отношение на първия проверяван данъчен период след разделянето, когато отделената група има годишни приходи за този данъчен период, равни на или превишаващи 750 000 000 евро;

2. (изм. – ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз) по отношение на втория до четвъртия проверявани данъчни периода след разделянето, когато отделената група има годишни приходи за поне два от трите данъчни периода, равни на или превишаващи 750 000 000 евро.

Съставни образувания, които стават част от или напускат многонационална или голяма национална група предприятия

Чл. 260я^б. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) (1) Когато едно образувание (наричано по-нататък "целево образувание") стане или престане да бъде съставно образувание на многонационална или голяма национална група предприятия в резултат от прехвърляне на пряко или косвено участие в собствеността на това целево образувание или целевото образувание стане крайно образувание майка на нова група през данъчен период (наричан по-нататък "година на придобиване"), целевото образувание се счита за член на многонационалната или голямата национална група предприятия за целите на тази част, при условие че негови активи, пасиви, приходи, разходи и парични потоци се включват по метода на пълната консолидация в консолидирания финансов отчет на крайното образувание майка в годината на придобиване. Ефективната данъчна ставка и допълнителният данък на целевото образувание се определят съгласно ал. 2 – 8.

- (2) В годината на придобиване многонационалната или голямата национална група предприятия взема предвид само нетния счетоводен финансов резултат и коригираните включени данъци на целевото образувание, които са включени в консолидирания финансов отчет на крайното образувание майка за целите на тази част.
- (3) В годината на придобиване и през всеки следващ данъчен период допустимата печалба или загуба и коригираните включени данъци на целевото образувание се определят по историческата балансова стойност на неговите активи и пасиви.
- (4) В годината на придобиване при определянето на допустимите разходи за персонал на целевото образувание съгласно чл. 260щ, ал. 3 се вземат предвид само разходи, които са включени в консолидирания финансов отчет на крайното образувание майка.
- (5) Балансовата стойност на допустимите дълготрайни материални активи на целевото образувание съгласно чл. 260щ, ал. 4 се определя пропорционално на периода през годината на придобиване, в който целевото образувание е било част от многонационалната или голямата национална група предприятия.
- (6) С изключение на отсрочени данъчни активи, формирани във връзка с допустима загуба съгласно чл. 260ф, отсрочените данъчни активи и отсрочените данъчни пасиви на целевото образувание, които се трансферират между многонационални или големи национални групи, се отчитат от придобиващата многонационална или голяма национална група предприятия по същия начин и в същата степен, както ако биха били отчетени, в случай че придобиващата многонационална или голяма национална група предприятия е контролирала целевото образувание при формирането на тези активи и пасиви.
- (7) Отсрочените данъчни пасиви на целевото образувание, които са били включени в корекцията за отсрочени данъци на това образувание, се считат че са намерили обратно проявление за целите на чл. 260у, ал. 8 от разпореждащата се многонационална или голяма национална група предприятия и се считат за възникнали от придобиващата многонационална или голяма национална група предприятия през годината на придобиване, след което се извършва намаляване на включените данъци съгласно чл. 260у, ал. 8 в годината, в която е настъпило обстоятелството да бъдат намалени коригираните включени данъци съгласно чл. 260у, ал. 8.
- (8) Когато целевото образувание е образувание майка и образувание от две или повече многонационални или големи национални групи в годината на придобиване, то дължи първичен допълнителен данък поотделно за съставните си образувания, облагани с ниска данъчна ставка, от всяка от тези групи, определен съобразно дела на образуванието майка от допълнителния данък на тези съставни образувания, определен за всяка многонационална или голяма национална група предприятия.
- (9) Независимо от ал. 1 – 8, придобиването или разпореждането с контролиращо участие в целево образувание се счита за придобиване или разпореждане с активи и пасиви, когато юрисдикцията, в която е разположено целевото образувание, или при данъчно прозрачно образувание юрисдикцията, в която са разположени активите му, третира придобиването или разпореждането с контролиращо участие по същия или подобен начин като придобиване или разпореждане с активи и пасиви и облага с включен данък разпореждащото се образувание върху разликата между стойността за данъчни цели и платената за контролиращото участие цена или справедливата стойност на активите и пасивите.

Трансфер на активи и пасиви

Чл. 260я⁷. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) (1) За целите на този член:

1. "реорганизация" означава преобразуване или трансфер на активи и пасиви при сливане, разделяне, ликвидация или подобно преобразуване, при което:
- а) насрещната престация за прехвърлянето представлява, изцяло или в значителна част, акции или дялове, емитирани от придобиващото съставно образувание или от лице, свързано с придобиващото съставно образувание, или в случай на ликвидация – акции или дялове на

целевото образуване, или когато не е договорена насрещна престация, в случай че емитирането на акции или дялове не е икономически значимо;

б) печалбата или загубата на разпореждащото се съставно образуване от разпореждането с тези активи не подлежи изцяло или частично на данъчно облагане;

в) съгласно данъчното законодателство на юрисдикцията, в която е разположено придобиващото съставно образуване, същото следва да определи данъчния си финансов резултат след разпореждането или придобиването в съответствие със стойността за данъчни цели на активите при разпореждащото се съставно образуване, коригирани с всяка неквалифицирана печалба или загуба от разпореждането или придобиването;

2. "неквалифицирана печалба или загуба" е по-малкото от облагаемата в юрисдикцията на разпореждащото се съставно образуване печалба или загуба на това съставно образуване от реорганизация и отчетената за счетоводни цели печалба или загуба от същата реорганизация.

(2) Съставно образуване, което извършва разпореждане с активи и пасиви, наричано по-нататък "разпореждащо се съставно образуване", включва печалбата или загубата от разпореждането при определяне на допустимата си печалба или загуба.

(3) Съставно образуване, което придобива активи и пасиви, наричано по-нататък "придобиващо съставно образуване", определя допустимата си печалба или загуба по балансова стойност на придобитите активи и пасиви, определена в съответствие със счетоводните стандарти, в съответствие с които е изготвен консолидираният финансов отчет на крайното образуване майка.

(4) Алинея 2 и 3 не се прилагат, когато разпореждане или придобиване на активи и пасиви се извършва при реорганизация. В този случай:

1. разпореждащото се съставно образуване изключва всяка печалба или загуба от такова разпореждане при определяне на допустимата си печалба или загуба;

2. придобиващото съставно образуване определя допустимата си печалба или загуба на базата на балансовата стойност на придобитите активи и пасиви при разпореждащото се съставно образуване към момента на разпореждането.

(5) Алинеи 2 – 4 не се прилагат, когато разпореждането с активи и пасиви се извършва в рамките на реорганизация, при която разпореждащото се съставно образуване отчита неквалифицирана печалба или загуба. В този случай:

1. разпореждащото се съставно образуване включва печалбата или загубата от разпореждането при определяне на допустимата си печалба или загуба до размера на неквалифицираната печалба или загуба;

2. придобиващото съставно образуване определя допустимата си печалба или загуба след придобиването по балансова стойност на придобитите активи и пасиви при разпореждащото се съставно образуване към момента на разпореждането, коригирана с неквалифицираната печалба или загуба съгласно данъчното законодателство на юрисдикцията на придобиващото съставно образуване.

(6) По избор на подаващото информация съставно образуване съставно образуване, което е задължено или има възможност в юрисдикцията, в която е разположено, да коригира за данъчни цели своите активи и пасиви до справедлива стойност, може:

1. при определяне на допустимата си печалба или загуба да включи печалба или загуба за своите активи и пасиви, която:

а) е равна на разликата между балансовата стойност за счетоводни цели на активите или пасивите към датата непосредствено преди датата на събитието, при настъпването на което се извършва корекцията за данъчни цели, наричано по-нататък "коригиращо събитие", и справедливата стойност на активите или пасивите към датата непосредствено след датата на коригиращото събитие, и

б) се намалява или увеличава с неквалифицираната печалба или загуба, ако има такава, отчетена във връзка с коригиращото събитие;

2. при определяне на допустимата си печалба или загуба за данъчните периоди, приключващи след датата на коригиращото събитие, да използва справедливата стойност за счетоводни цели на активите или пасивите към датата непосредствено след датата на коригиращото събитие;
3. при определяне на допустимата си печалба или загуба да включи нетната сума, определена съгласно т. 1, както следва:
 - а) да включи нетната сума в данъчния период, в който е настъпило коригиращото събитие, или
 - б) да включи по една пета част от нетната сума в данъчния период, в който е настъпило коригиращото събитие и в четирите следващи данъчни периода. Когато съставното образувание престане да бъде част от многонационалната или голямата национална група предприятия през този период, невключената част се включва в данъчния период, в който престава да бъде част от групата.

Съвместни предприятия

Чл. 260я⁸. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) (1) За целите на този член:

1. "съвместно предприятие" е образувание, инвестицията в което се отчита по метода на собствения капитал в консолидирания финансов отчет на крайното образувание майка, при условие че крайното образувание майка държи пряко или косвено най-малко 50 на сто от участията в собствеността му. Не е съвместно предприятие:
 - а) крайно образувание майка на многонационална или голяма национална група предприятия, което е задължено да прилага първично облагане с допълнителен данък;
 - б) изключено образувание по чл. 260а, ал. 4;
 - в) образувание, участието в собствеността на което се държи от многонационалната или голямата национална група предприятия пряко чрез изключено образувание по чл. 260а, ал. 4 и което отговаря на някое от следните условия:
 - аа) извършва дейност, която се състои изцяло или почти изцяло в държане на активи или инвестиране на средства в полза на своите инвеститори;
 - бб) извършва дейности, които са спомагателни към дейностите, извършвани от изключеното образувание, или
 - вв) по същество цялата му печалба не се взема предвид при определяне на допустимата печалба и загуба съгласно чл. 260н, ал. 2, т. 2 и 3;
 - г) образувание, което се притежава от многонационална или голяма национална група предприятия, състояща се изцяло от изключени образувания;
 - д) дъщерно предприятие на съвместно предприятие;
2. "дъщерно предприятие на съвместно предприятие" е:
 - а) образувание, чиито активи, пасиви, приходи, разходи и парични потоци се консолидират от съвместно предприятие съгласно допустим счетоводен стандарт или биха били консолидирани, в случай че съвместното предприятие е задължено да консолидира тези активи, пасиви, приходи, разходи и парични потоци съгласно допустим счетоводен стандарт, или
 - б) място на стопанска дейност, чието главно образувание е съвместно предприятие или образувание по буква "а"; в този случай мястото на стопанска дейност се счита за отделно дъщерно предприятие на съвместно предприятие.
- (2) Образувание майка, което държи пряко или косвено участие в собствеността на съвместно предприятие или дъщерно предприятие на съвместно предприятие, дължи първичен допълнителен данък съгласно чл. 260е, 260ж и 260з за това съвместно предприятие или дъщерно предприятие на съвместно предприятие съобразно своя дял от допълнителния им данък.
- (3) Допълнителният данък на съвместното предприятие и на неговите дъщерни предприятия, наричани по-нататък "група съвместни предприятия", се определя по реда на глави тридесет

и четвърта "в" до тридесет и четвърта "з" като се счита, че те са съставни образувания на отделна многонационална или голяма национална група предприятия, а съвместното предприятие е крайното образувание майка на тази група.

(4) (В сила от 1.01.2025 г. относно изречение второ - ДВ, бр. 106 от 2023 г.) Допълнителният данък, дължим от групата съвместни предприятия, се намалява с дела на всяко образувание майка съгласно ал. 2 от допълнителния данък на всеки член на групата, определен съгласно ал. 3. Оставащият допълнителен данък след прилагане на изречение първо се прибавя към общия размер на вторичния допълнителен данък, определен съгласно чл. 260л, ал. 2. За целите на тази алинея "допълнителен данък, дължим от групата съвместни предприятия" е делът на предприятието майка от допълнителния данък на тази група.

Многонационални групи предприятия с повече от една майка

Чл. 260я⁹. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) (1) За целите на този член:

1. "многонационална или голяма национална група предприятия с повече от една майка" са две или повече групи, чиито крайни образувания майки имат договореност за обвързана структура или договореност за допускане до търговия на два капиталови пазара, като най-малко едно образувание или място на стопанска дейност от общата група е разположено в различна юрисдикция от останалите образувания от общата група.

2. "обвързана структура" е договореност между две или повече крайни образувания майки на отделни групи, съгласно която:

а) най-малко 50 на сто от участията в собствеността на крайните образувания майки се търгуват на една цена, когато са допуснати до търговия на капиталов пазар и по причини, дължащи се на формата на собственост, ограничения за прехвърляне или други условия се комбинират помежду си и не могат да се прехвърлят или търгуват поотделно;

б) някое от крайните образувания майки изготвя консолидиран финансов отчет, в който активите, пасивите, приходите, разходите и паричните потоци на всички образувания от отделните групи се представят като такива на едно предприятие и които подлежат на независим финансов одит съгласно регулаторен режим;

3. "договореност за допускане до търговия на два капиталови пазара" е договореност между две или повече крайни образувания майки на отделни групи, съгласно която:

а) крайните образувания майки комбинират стопанската си дейност по силата на договор;

б) по силата на договорни отношения крайните образувания майки разпределят дивиденди и ликвидационни дялове съгласно фиксирани коефициенти;

в) дейностите на крайните образувания майки се управляват като такива на едно предприятие по силата на договорни отношения, като запазват юридическата си самостоятелност;

г) участията в собствеността на крайните образувания майки се котират, търгуват или прехвърлят поотделно на различни капиталови пазари;

д) крайните образувания майки изготвят консолидиран финансов отчет, в който активите, пасивите, приходите, разходите и паричните потоци на всички образувания от отделните групи се представят като такива на едно предприятие и които подлежат на независим финансов одит съгласно регулаторен режим.

(2) Когато образувания и съставни образувания от две или повече групи са част от многонационална или голяма национална група предприятия с повече от една майка, тези образувания и съставни образувания се считат за образувания и съставните образувания на една многонационална или голяма национална група предприятия с повече от една майка. Образувание, което не е изключено образувание съгласно чл. 260а, ал. 4, се счита за съставно образувание, когато се включва в консолидирания финансов отчет на многонационалната или голямата национална група предприятия с повече от една майка по метода на пълната консолидация или неговото контролиращо участие се държи от образувания от многонационалната или голямата национална група предприятия с повече от една майка.

(3) Консолидираният финансов отчет на многонационална или голяма национална група предприятия с повече от една майка е консолидираният финансов отчет съгласно ал. 1, т. 2 и 3, изготвен на базата на допустими счетоводни стандарти, които се считат за счетоводни стандарти на крайното образувание майка.

(4) Крайните образувания майки на отделните групи, които съставят многонационална или голяма национална група предприятия с повече от една майка, са крайни образувания майки на многонационалната или голямата национална група предприятия с повече от една майка. Когато тази част се прилага по отношение на многонационална или голяма национална група предприятия с повече от една майка, всяка препратка към крайно образувание майка се счита за препратка към крайните образувания майки на многонационална или голяма национална група предприятия с повече от една майка.

(5) Образуванията майки на многонационална или голяма национална група предприятия с повече от една майка, разположени в държава – членка на Европейския съюз, включително всяко крайно образувание майка, дължат първичен допълнителен данък съгласно чл. 260е, чл. 260ж и чл. 260з за съставните образувания, облагани с ниска данъчна ставка, съобразно своя дял от допълнителния им данък.

(6) (В сила от 1.01.2025 г. - ДВ, бр. 106 от 2023 г.) Съставните образувания на многонационална или голяма национална група предприятия с повече от една майка, разположени в държава – членка на Европейския съюз, прилагат вторично облагане с допълнителен данък съгласно чл. 260и – 260л, като вземат предвид допълнителния данък на всяко съставно образувание от групата, облагано с ниска данъчна ставка.

(7) Крайните образувания майки на многонационална или голяма национална група предприятия с повече от една майка подават информационна декларация за допълнителния данък съгласно чл. 260я23, когато не са определили подаващо информация съставно образувание по смисъла на чл. 260я23, ал. 4, т. 2. Информационната декларация включва информация за всяка от групите, които съставят многонационална или голяма национална група предприятия с повече от една майка.

Глава тридесет и четвърта "з" **(Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.)** **НЕУТРАЛНИ ДАНЪЧНИ РЕЖИМИ И РЕЖИМИ ЗА** **ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ ПРИ РАЗПРЕДЕЛЯНЕ НА** **ПЕЧАЛБА**

Крайно образувание майка, което е образувание със смесен характер

Чл. 260я¹⁰. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) (1) Допустимата печалба на образувание със смесен характер, което е крайно образувание майка, се намалява за данъчния период с размера на допустимата печалба, която може да бъде причислена на притежателя на участие в собствеността в образуванието със смесен характер, когато е изпълнено някое от следните условия:

1. притежателят на участие в собствеността подлежи на данъчно облагане за тази печалба за данъчен период, който приключва до 12 месеца след края на данъчния период, с данъчна ставка, която е равна на или по-висока от 15 на сто;

2. може с основание да се очаква, че общият размер на коригираните включени данъци на крайното образувание майка и на данъците, платени от притежателя на участие в собствеността върху такава печалба в срок до 12 месеца след края на данъчния период, е по-голям от или равен на 15 на сто от тази печалба.

(2) Допустимата печалба на образувание със смесен характер, което е крайно образувание майка, се намалява за данъчния период и с размера на допустимата печалба, която се

разпределя на притежателя на участие в собствеността на образувание със смесен характер, когато притежателят на участие в собствеността е:

1. физическо лице, което е местно лице за данъчни цели в юрисдикцията, в която е разположено крайното образувание майка, и което притежава участие в собствеността, представляващо право на 5 на сто или по-малко от печалбите и активите на крайното образувание майка;
 2. публично образувание, международна организация, организация с нестопанска цел или пенсионен фонд, което е местно лице за данъчни цели в юрисдикцията, в която е разположено крайното образувание майка, и което притежава участие в собствеността, представляващо право на 5 на сто или по-малко от печалбите и активите на крайното образувание майка.
- (3) Допустимата загуба на образувание със смесен характер, което е крайно образувание майка, се намалява за данъчния период и със сумата на допустимата загуба, която може да бъде причислена на притежателя на участие в собствеността в образуванието със смесен характер. Изречение първо не се прилага, доколкото притежателят на участие в собствеността няма право да използва такава загуба при определянето на данъчния си финансов резултат.
- (4) Включените данъци на образувание със смесен характер, което е крайно образувание майка, се намаляват пропорционално на размера на намалението на допустимата печалба съгласно ал. 1 и 2.
- (5) Алинеи 1 – 4 се прилагат по отношение на място на стопанска дейност, чрез което образувание със смесен характер, което е крайно образувание майка, извършва изцяло или частично своята дейност, или чрез което се извършва изцяло или частично дейност на данъчно прозрачно образувание, при условие че участието на крайното образувание майка в собствеността на това данъчно прозрачно образувание се държи пряко или чрез верига данъчно прозрачни образувания.

Крайно образувание майка при данъчен режим на приспадане на дивиденди

Чл. 260я¹¹. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) (1) За целите на този член:

1. "данъчен режим на приспадане на дивиденди" е данъчен режим, съгласно който се прилага облагане само на едно ниво на доходите от дивиденди на собствениците на дадено образувание чрез намаляване или изключване от печалбата на разпределящото образувание на размера на разпределената от него печалба, или чрез освобождаване на кооперацията от данъчно облагане;
 2. "подлежащ на приспадане дивидент" е по отношение на съставно образувание, за което се прилага данъчен режим на приспадане на дивиденди:
 - а) разпределение на печалба на притежателя на участие в собствеността на съставното образувание, която се приспада при определяне на облагаемата печалба на съставното образувание съгласно законодателството на юрисдикцията, в която е разположено същото;
 - б) дивидент, изплатен на член на кооперация;
 3. "кооперация" е образувание, което колективно предлага за продажба или придобива стоки или услуги от името на своите членове и което подлежи на такова данъчно облагане в юрисдикцията, в която е разположено, което гарантира данъчна неутралност по отношение стоките или услугите, които са продадени или придобити от членовете на кооперацията чрез тази кооперация.
- (2) Крайно образувание майка на многонационална или голяма национална група предприятия, по отношение на което се прилага данъчен режим на приспадане на дивиденди, намалява за данъчния период допустимата си печалба, до нула, с размера на разпределения в срок до 12 месеца след края на данъчния период, подлежащ на приспадане дивидент, при условие че е изпълнено едно от следните условия:

1. дивидентът подлежи на облагане при получателя му в данъчна година, която приключва до 12 месеца след края на данъчния период, с данъчна ставка, равна на или по-висока от 15 на сто;

2. може с основание да се очаква, че общият размер на коригираните включени данъци и данъците на крайното образувание майка, платени от получателя на дивидента във връзка с този дивидент, е по-голям от или равен на 15 на сто от размера на дохода от този дивидент.

(3) Освен по ал. 2, крайно образувание майка на многонационална или голяма национална група предприятия, по отношение на което се прилага данъчен режим на приспадане на дивиденти, намалява за данъчния период допустимата си печалба, до нула, с размера на разпределения в срок до 12 месеца след края на данъчния период признат дивидент, при условие че получателят е:

1. физическо лице и полученият дивидент е изплатен от снабдителна кооперация пропорционално на покупките, или

2. физическо лице, което е местно лице за данъчни цели в юрисдикцията, в която е разположено крайното образувание майка, и което притежава участие в собствеността, представляващо право на 5 на сто или по-малко от печалбите и активите на крайното образувание майка, или

3. публично образувание, международна организация, организация с нестопанска цел или пенсионен фонд, различен от образувание за пенсионни услуги, което е местно лице за данъчни цели в юрисдикцията, в която е разположено крайното образувание майка.

(4) Включените данъци на крайно образувание майка, различни от данъци, за които е било разрешено приспадане на дивиденти, се намаляват пропорционално на намалението на допустимата печалба съгласно ал. 2 и 3.

(5) Когато крайното образувание майка държи участие в собствеността на друго съставно образувание, по отношение на което се прилага данъчен режим на приспадане на дивиденти, пряко или чрез верига от такива съставни образувания, ал. 2 – 4 се прилагат за всяко друго съставно образувание, разположено в юрисдикцията на крайното образувание майка, по отношение на което се прилага данъчният режим на приспадане на дивиденти, доколкото неговата допустима печалба се разпределя от крайното образувание майка на получатели, които отговарят на условията по ал. 2 – 3.

(6) За целите на ал. 2 дивидент, разпределен от снабдителна кооперация, се счита за подлежащ на данъчно облагане при получателя, доколкото този дивидент намалява признат за данъчни цели разход или сума при определянето на данъчния финансов резултат на получателя.

Допустима система за данъчно облагане при разпределяне на печалба

Чл. 260я¹². (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) (1) Подаващото информация съставно образувание може да упражни избор за себе си или за друго съставно образувание, по отношение на което се прилага допустима система за данъчно облагане при разпределяне на печалба, съгласно който размерът на данъка върху условно разпределение на печалба по реда на ал. 2 да бъде включен в коригираните включени данъци на това съставно образувание за данъчния период. Изборът е годишен съгласно чл. 260я²⁴, ал. 2 и е в сила за всички съставни образувания, които са разположени в дадена юрисдикция.

(2) Размерът на данъка върху условното разпределение на печалба е по-малкото от:

1. размера на коригираните включени данъци, необходими за ефективната данъчна ставка за юрисдикцията за данъчния период, изчислена по реда на чл. 260ш, ал. 2, да достигне 15 на сто;

2. размера на данъка, който би бил дължим, ако съставните образувания, разположени в юрисдикцията, разпределят в данъчния период цялата си печалба, която подлежи на облагане съгласно допустимата система за данъчно облагане при разпределяне на печалба.

(3) Когато е упражнен избор съгласно ал. 1, съставното образувание отчита отделно данъка върху условното разпределение на печалба за всеки данъчен период, през който е в сила

изборът, като размерът на данъка, определен за юрисдикцията съгласно ал. 2 за данъчен период, се отразява по сметка за съответния данъчен период, за който се отнася.

(4) Към края на всеки следващ данъчен период салдата по сметките по ал. 3 за предходните данъчни периоди се намаляват в хронологичен ред до нула с размера на данъците, платени през данъчната година от съставните образувания в юрисдикцията върху действителни или условни разпределения на печалба. Салда, оставащи след прилагане на изречение първо, се намаляват със сума, равна на 15 на сто от нетната допустима загуба за юрисдикцията.

(5) Всеки остатък от сумата от 15 на сто от нетната допустима загуба за юрисдикцията, оставащ след прилагането на ал. 4, изречение второ, се пренася за следващите данъчни периоди и намалява салдата по сметките за данък върху условното разпределение на печалба, оставащи след прилагането на ал. 3 и 4.

(6) Когато по сметка за данък върху условното разпределение на печалба има салдо към края на четвъртия данъчен период след данъчния период, за който се отнася тази сметка, с това салдо се намаляват коригираните включени данъци, определени за този предходен данъчен период. Ефективната данъчна ставка и допълнителният данък за този предходен данъчен период се преизчисляват съгласно чл. 260ю, ал. 1.

(7) Данъци, платени през данъчния период върху действителни или условни разпределения, не се вземат предвид при определяне на размера на коригираните включени данъци, доколкото с тези платени данъци се намалява салдото по сметка за данък върху условното разпределение на печалба по реда на ал. 3 – 5.

(8) Когато съставно образувание, по отношение на което е в сила избор съгласно ал. 1, напусне многонационалната или голямата национална група предприятия или почти всички негови активи се прехвърлят на лице, което не е съставно образувание на същата многонационална или голяма национална група предприятия в същата юрисдикция, с всяко салдо по сметките за данък върху условното разпределение на печалба за предходните данъчни периоди, в които са били открити сметките, се намаляват коригираните включени данъци за всеки от тези данъчни периоди съгласно чл. 260ю, ал. 1.

(9) Коригираният допълнителен данък за юрисдикцията се определя, като всеки коригиран допълнителен данък, определен съгласно ал. 8, се умножава с коефициент, определен по следната формула:

$$\frac{ДПС_0}{НДП_Ю},$$

където:

ДПС₀ е допустимата печалба на съставното образувание, определена по реда на глава тридесет и четвърта "в" за всеки данъчен период, в който има салдо по сметките за данък върху условното разпределение на печалба за юрисдикцията;

НДП_Ю е нетната допустима печалба за юрисдикцията, определена по реда на чл. 260х, ал. 2 за всеки данъчен период, в който има салдо по сметките за данък върху условното разпределение на печалба за юрисдикцията.

Определяне на ефективната данъчна ставка и на допълнителния данък на инвестиционно образувание

Чл. 260я¹³. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) (1) Когато съставно образувание на многонационална или на голяма национална група предприятия е инвестиционно образувание, което не е данъчно прозрачно образувание и което не е упражнило избор съгласно чл. 260я14 и чл. 260я15, ефективната данъчна ставка на това инвестиционно образувание се определя отделно от ефективната данъчна ставка на юрисдикцията, в която е разположено.

(2) Ефективната данъчна ставка на инвестиционно образувание се определя, като размерът на коригираните включени данъци на образуването се раздели на дела на многонационалната или голямата национална група предприятия в допустимата печалба или загуба на инвестиционното образувание. Когато в дадена юрисдикция са разположени повече от едно инвестиционни образувания, тяхната ефективна данъчна ставка се определя, като сумата на

коригираните им включени данъци се раздели на дела на многонационалната или голямата национална група предприятия в допустимите им печалби или загуби.

(3) Коригираните включени данъци на инвестиционно образование по ал. 1 са коригираните включени данъци, които са причислими към дела на многонационалната или голямата национална група предприятия в допустимата печалба, както и включените данъци, разпределени на инвестиционното образование съгласно чл. 260х. Коригираните включени данъци на инвестиционно образование не включват включени данъци, начислени от инвестиционното образование, които са свързани с доход, който не е част от дела на многонационалната или голямата национална група предприятия в допустимата печалба на инвестиционното образование.

(4) Допълнителният данък на инвестиционно образование по ал. 1 е равен на ставката на допълнителния данък на инвестиционното образование, умножена по разликата между размера на дела на многонационалната или голямата национална група предприятия в допустимата печалба на инвестиционното образование и размера на изключението за съществена стопанска дейност на инвестиционното образование. За целите на изречение първо ставката на допълнителния данък на инвестиционно образование е положителната разлика между 15 на сто и ефективната данъчна ставка на инвестиционното образование.

(5) Когато в дадена юрисдикция се намира повече от едно инвестиционно образование, ефективната данъчна ставка на тези инвестиционни образования се определя, като се вземат предвид общият размер на техните изключения за съществена стопанска дейност и на размера на дела на многонационалната или голямата национална група предприятия в допустимата печалба или загуба на тези инвестиционни образования.

(6) Изключението за съществена стопанска дейност на инвестиционно образование се определя съгласно чл. 260щ, ал. 1 – 8. Допустимите разходи за персонал на допустимите наети лица и допустимите дълготрайни материални активи на това инвестиционно образование се намаляват пропорционално на дела на многонационалната или голямата национална група предприятия в допустимата печалба на инвестиционното образование, разделен на общата допустима печалба на това инвестиционно образование.

(7) За целите на този член делът на многонационалната или голямата национална група предприятия от допустимата печалба или загуба на инвестиционно образование се определя съгласно чл. 260ж, като се взема предвид само участие, по отношение на което не може да се упражни избор съгласно чл. 260я14 и чл. 260я15.

Избор за третиране на инвестиционно образование като данъчно прозрачно образование

Чл. 260я¹⁴. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) (1) За целите на този член "застрахователно инвестиционно образование" е образование, което отговаря на условията за инвестиционен фонд съгласно т. 146 от § 1 от допълнителните разпоредби или на условията за дружество за инвестиции в недвижими имоти съгласно т. 147 от § 1 от допълнителните разпоредби, но е създадено във връзка със задължения по застрахователен или анюитетен договор и е притежавано изцяло от образование, което подлежи на регулация като застрахователно дружество в юрисдикцията, в която е разположено.

(2) По избор на подаващото информация съставно образование, съставно образование, което е инвестиционно образование или застрахователно инвестиционно образование, може да се третира като данъчно прозрачно образование, когато съставното образование – собственик, подлежи на данъчно облагане в юрисдикцията, в която е разположено, по справедлива пазарна стойност или подобен режим, на годишните промени в справедливата стойност на притежаваното от него участие в собствеността на инвестиционното или застрахователното инвестиционно образование и приложимата данъчната ставка за съставното образование – собственик, е равна на или по-висока от 15 на сто.

(3) Счита се, че съставно образование, което косвено притежава участие в собствеността на инвестиционно образование или на застрахователно инвестиционно образование чрез пряко

участие в собствеността на друго инвестиционно образование или застрахователно инвестиционно образование, подлежи на данъчно облагане по справедлива пазарна стойност или подобен режим по отношение на косвеното си участие в собствеността на първото посочено инвестиционно образование или застрахователно инвестиционно образование, когато подлежи на данъчно облагане по справедлива пазарна стойност или подобен режим по отношение на своето пряко участие в собствеността на второто посочено инвестиционно образование или застрахователно инвестиционно образование.

(4) Изборът по ал. 2 се упражнява съгласно чл. 260я24, ал. 1. В случай че изборът бъде оттеглен, всяка печалба или загуба от разпореждане с активи или пасиви на инвестиционното образование или застрахователното инвестиционно образование се определя по справедливата пазарна стойност на активите или пасивите на първия ден от годината, в която е оттеглен изборът.

Избор за прилагане на режим на облагаемо разпределение на печалба

Чл. 260я¹⁵. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) (1) По избор на подаващото информация съставно образование съгласно чл. 260я24, ал. 1, съставно образование – собственик на инвестиционно образование, може да прилага режим на облагаемо разпределение на печалба по отношение на своето участие в собствеността на инвестиционното образование, при условие че съставното образование – собственик, не е инвестиционно образование и с основание може да се очаква да бъде обложено с данък върху разпределената от инвестиционното образование печалба с данъчна ставка, равна на или по-висока от 15 на сто.

(2) При прилагане на режим на облагаемо разпределение на печалба разпределението или условното разпределение на допустимата печалба на инвестиционно образование се включват в допустимата печалба на съставното образование – собственик, на което е разпределена печалбата, при условие че съставното образование – собственик, не е инвестиционно образование.

(3) Включените данъци на инвестиционното образование, с които може да бъде намалено данъчното задължение на съставното образование – собственик, възникващо във връзка с разпределението на печалба от инвестиционното образование, се включва в допустимата печалба и коригираните включени данъци на съставното образование – собственик, на което е разпределена печалбата.

(4) Делът на съставното образование – собственик, в неразпределената нетна допустима печалба на инвестиционното образование по ал. 6, формирана през третата година преди данъчния период, наричана по-нататък "проверената година", се счита за допустима печалба на това инвестиционно образование за данъчния период. За целите на глава тридесет и четвърта "а" 15 на сто от тази допустима печалба се считат за допълнителен данък за данъчния период на съставно образование, облагано с ниска данъчна ставка.

(5) Допустимата печалба или загуба на инвестиционно образование и коригираните включени данъци, свързани с тази печалба за данъчната година, не се вземат предвид, когато се определя ефективна данъчна ставка съгласно глава тридесет и четвърта "д" и чл. 260я13, ал. 1 – 5, с изключение на включените данъци по ал. 3.

(6) Неразпределената нетна допустима печалба на инвестиционно образование за проверената година е допустимата печалба на това инвестиционно образование за проверената година, намалена до нула със:

1. включените данъци на инвестиционното образование;
2. разпределенията и условните разпределения на печалба на акционери, които не са инвестиционни образования през периода, започващ от първия ден на третата година преди данъчния период и завършващ на последния ден на отчетния данъчен период, в който участието в собствеността е придобито, наричан по-нататък "проверявания период";
3. допустими загуби, възникнали през проверявания период;

4. всеки остатък от допустими загуби, представляващо пренасяне на инвестиционна загуба, с които не е била намалена неразпределената нетна допустима печалба на това инвестиционно образувание за предходна проверена година.

(7) Неразпределената нетна допустима печалба на инвестиционно образувание не се намалява с разпределения или условни разпределения на печалба, с които вече е била намалена неразпределената нетна допустима печалба на това инвестиционно образувание за предходна проверена година съгласно ал. 6, т. 2.

(8) Неразпределената нетна допустима печалба на инвестиционно образувание не се намалява с размера на допустимите загуби, с които вече е намалена неразпределената нетна допустима печалба на това инвестиционно образувание за предходна проверена година съгласно ал. 6, т. 3.

(9) За целите на този член се счита, че е извършено условно разпределение на печалба, когато пряко или косвено участие в собствеността на инвестиционното образувание е трансферирано на образувание, което не е част от многонационалната или голямата национална група предприятия. Условното разпределение на печалба се счита за равно на частта от неразпределената нетна допустима печалба, която съответства на размера на трансферираното участие в собствеността към датата на трансфера, определена, без да се взема под внимание условното разпределение.

(10) В случай че изборът по ал. 1 бъде оттеглен, делът на съставното образувание – собственик, в неразпределената нетна допустима печалба на инвестиционното образувание за проверената година към края на данъчния период преди данъчния период, в който е оттеглен изборът, се счита за допустима печалба на инвестиционното образувание за данъчния период. За целите на глава тридесет и четвърта "а" 15 на сто от тази допустима печалба се считат за допълнителен данък за данъчния период на съставно образувание, облагано с ниска данъчна ставка.

Глава тридесет и четвърта "и" **(Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.)** **ПРЕХОДНИ ПРАВИЛА**

Раздел I **(Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.)** **Общи правила**

Данъчно третиране през преходния период на отсрочени данъчни активи и пасиви и на трансферирани активи

Чл. 260я¹⁶. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) (1) За целите на този член "преходен период" за дадена юрисдикция е първият данъчен период, през който многонационална или голяма национална група предприятия изпълнява условията по чл. 260а, ал. 2 за тази юрисдикция.

(2) При определяне на ефективната данъчна ставка за юрисдикция за преходен период и за всеки следващ данъчен период многонационалната или голямата национална група предприятия взема предвид всички отсрочени данъчни активи и пасиви, отчетени или оповестени във финансовите отчети на съставните образувания в юрисдикцията за преходния период. Отсрочените данъчни активи и пасиви се определят при по-ниската от 15 на сто и на приложимата в юрисдикцията данъчна ставка. Когато отсрочен данъчен актив е формиран при данъчна ставка, по-ниска от 15 на сто, той може да бъде преизчислен при данъчна ставка от 15 на сто, когато данъчно задълженото лице може да докаже, че отсроченият данъчен актив е формиран във връзка с допустима загуба. Не се взема предвид ефектът от корекции

на оценката или корекции при счетоводно признаване, извършени по отношение на отсрочен данъчен актив.

(3) Не се вземат предвид за целите на ал. 2 отсрочени данъчни активи, формирани във връзка с позиции, които са изключени при определянето на допустимите печалби или загуби съгласно глава тридесет и четвърта "в", когато тези отсрочени данъчни активи са формирани във връзка със стопанска операция, извършена след 30 ноември 2021 г.

(4) При трансфер на активи между съставни образувания, извършен след 30 ноември 2021 г. и преди началото на преходен период, стойността на придобитите активи, с изключение на материалните запаси, е равна на балансовата стойност на тези активи при разпореждащото съставно образувание към датата на трансфера, като стойността на свързаните с активите отсрочени данъчни активи и пасиви се определя на същата база.

Облекчение за изключението за съществена стопанска дейност през преходния период

Чл. 260я¹⁷. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) (1) За целите на чл. 260щ, ал. 3 стойността от 5 на сто се заменя, както следва за всеки данъчен период, започващ след 31 декември на следните календарни години:

2023	10,0 на сто
2024	9,8 на сто
2025	9,6 на сто
2026	9,4 на сто
2027	9,2 на сто
2028	9,0 на сто
2029	8,2 на сто
2030	7,4 на сто
2031	6,6 на сто
2032	5,8 на сто

(2) За целите на чл. 260щ, ал. 4 стойността от 5 на сто се заменя, както следва за всеки данъчен период, започващ след 31 декември на следните календарни години:

2023	8,0 на сто
2024	7,8 на сто
2025	7,6 на сто
2026	7,4 на сто
2027	7,2 на сто
2028	7,0 на сто
2029	6,6 на сто
2030	6,2 на сто
2031	5,8 на сто
2032	5,4 на сто

Изключение от прилагане на първично и вторично облагане с допълнителен данък при начален етап на международна дейност на многонационални и големи национални групи предприятия

Чл. 260я¹⁸. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) (1) Допълнителният данък, дължим съгласно чл. 260е, ал. 1, т. 2 от крайно образувание майка, разположено в

страната, или съгласно чл. 260е, ал. 4, т. 2 от междинно образуване майка, разположено в страната, когато крайното образуване майка е изключено образуване, се намалява до нула:

1. през първите пет години от началния етап на международна дейност на многонационалната група предприятия независимо от глава тридесет и четвърта "д";
2. през първите пет години считано от първия ден на данъчния период, през който голямата национална група предприятия за първи път изпълнява условията по чл. 260а, ал. 2.

(2) Независимо от глава тридесет и четвърта "д", когато крайното образуване майка на многонационална група предприятия е разположено в юрисдикция извън Европейския съюз, допълнителният данък, дължим съгласно чл. 260л, ал. 2 от съставно образуване от групата, разположено в страната, се намалява до нула през първите пет години от началния етап на международна дейност на многонационалната група предприятия.

(3) Многонационална група предприятия се намира в начален етап на международна дейност, когато за данъчен период са изпълнени едновременно следните условия:

1. съставните образувания на групата са разположени в не повече от шест юрисдикции;
2. (изм. – ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз) общата балансова стойност на материалните активи на всички съставни образувания на групата с изключение на разположените в референтната юрисдикция не е по-висока от 50 000 000 евро.

(4) Референтна юрисдикция по ал. 3 е юрисдикцията, в която балансовата стойност на материалните активи на всички съставни образувания на многонационалната група предприятия в тази юрисдикция е най-висока в данъчния период, в който групата за първи път изпълнява условията по чл. 260а, ал. 2.

(5) Петгодишният период по ал. 1, т. 1 и ал. 2:

1. започва от началото на данъчния период, в който многонационалната група предприятия за първи път изпълнява условията по чл. 260а, ал. 2;
2. по отношение на многонационални групи, за които условията по чл. 260а, ал. 2 са изпълнени към датата на влизане в сила на тази част, петгодишният период по ал. 1, т. 1 започва на 31 декември 2023 г., а петгодишният период по ал. 2 – на 31 декември 2024 г.;
3. по отношение на големи национални групи, за които условията по чл. 260а, ал. 2 са изпълнени към датата на влизане в сила на тази част, петгодишният период по ал. 1, т. 1 започва на 31 декември 2023 г.

(6) Определеното да подава информация образуване по чл. 260я23 информира данъчната администрация на държавата – членка на Европейския съюз, в която е разположено, за началото на петгодишния период от началния етап на международна дейност на многонационалната група предприятия.

Облекчение от задължението за подаване на информация

Чл. 260я¹⁹. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) Независимо от чл. 260я23, ал. 7 информационната декларация и уведомятията по чл. 260я23 се подават не по-късно от 18 месеца след последния ден на данъчния период, който е преходен период съгласно чл. 260я16.

Раздел II

(Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) Облекчен режим, прилаган през преходния период

Общи разпоредби

Чл. 260я²⁰. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) (1) Подаващото информация съставно образувание може да упражни избор допълнителният данък на многонационална група предприятия по чл. 260а, ал. 2 в дадена юрисдикция да се намали до нула за данъчни периоди, които започват на или преди 31 декември 2026 г. и приключват на или преди 30 юни 2028 г., когато е изпълнено едно от следните условия:

1. (изм. – ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз) общите приходи и печалбата преди данъци на групата в тази юрисдикция съгласно квалифицирания отчет по държави на групата, предоставен за целите на автоматичния обмен на отчети по държави, са по-ниски съответно от 10 000 000 евро и 1 000 000 евро; при определяне на размера на приходите на групата се вземат предвид и образувания, държани за продажба;
2. опростената ефективна данъчна ставка на групата за тази юрисдикция е равна на или по-висока от преходната данъчна ставка;
3. печалбата преди данъци на групата в тази юрисдикция съгласно квалифицирания отчет по държави на групата, предоставен за целите на автоматичния обмен на отчети по държави, е равна на или по-ниска от размера на изключението за съществена стопанска дейност на групата в тази юрисдикция, определен по реда на чл. 260ш; за целите на тази точка се вземат предвид само съставни образувания, които са разположени в тази юрисдикция съгласно правилата за автоматичния обмен на отчети по държави; за целите на тази точка не се вземат предвид образувания, държани за продажба, както и изключени образувания по чл. 260а, ал. 4.
- (2) За целите на ал. 1 не се вземат предвид образувания, които се считат за разположени в две юрисдикции за целите на автоматичния обмен на отчети по държави или за целите на тази част.
- (3) Когато подаващото информация съставно образувание не упражни избор съгласно ал. 1 за данъчен период, изборът не може да бъде упражнен за следващи данъчни периоди.
- (4) Когато за данъчен период не е изпълнено някое от условията по ал. 1, т. 1 – 3, ал. 1 не може да бъде приложена за следващи данъчни периоди.
- (5) Алинеи 3 и 4 не се прилагат, когато през предходния данъчен период в юрисдикцията не е било разположено нито едно образувание от многонационалната група предприятия.
- (6) Когато след упражняване на избора по ал. 1 се установи, че не е било изпълнено някое от условията по ал. 1, т. 1 – 3, което е било счетено за изпълнено в данъчния период на избора, за данъчния период на избора и за всички следващи данъчни периоди, за които е бил ползван облекченият режим по този раздел, се прилагат разпоредбите на тази част така, все едно този раздел не е бил приложен.
- (7) (Изм. – ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз) Нетна нереализирана загуба в размер над 50 000 000 евро, от промяна в справедливата стойност на участия в собствеността, се изключва от печалбата или загубата преди данъци съгласно квалифицирания отчет по държави на групата, предоставен за целите на автоматичния обмен на отчети по държави. Изречение първо не се прилага, когато участието в собствеността е част от дялово участие в портфейл. За целите на изречение първо нетна нереализирана загуба от промяна в справедливата стойност на участия в собствеността е превишението на всички загуби над всички печалби от промяна в справедливата стойност на тези участия.

Особености по отношение на определени образувания

Чл. 260я²¹. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) (1) За целите на чл. 260я²⁰ съвместните предприятия и дъщерните предприятия на съвместни предприятия по чл. 260я⁸ се считат за съставни образувания на отделна многонационална група предприятия. Печалбата или загубата преди данъци, приходите и опростените включени данъци на тези съставни образувания са тези, посочени в квалифицирания отчет по държави на групата, предоставен за целите на автоматичния обмен на отчети по държави.

(2) Когато крайното образувание майка е данъчно прозрачно образувание, чл. 260я⁸ не се прилага за юрисдикцията, в която е разположено то. Изречение първо не се прилага, когато притежателите на участие в собствеността на крайното образувание майка отговарят на условията по чл. 260я¹⁰, ал. 1, т. 1 и 2 и ал. 2, т. 1 и 2.

(3) Когато крайното образувание майка е данъчно прозрачно образувание или подлежи на облагане в съответствие с данъчен режим на признаване на дивиденди съгласно чл. 260я¹¹, неговата печалба преди данъци, както и свързаните с тази печалба данъци се намаляват съгласно чл. 260я¹⁰ и чл. 260я¹¹ с тази част от тях, която може да се причисли на притежателите на участие в собствеността на крайното образувание майка, отговарящи на условията по чл. 260я¹⁰, ал. 1, т. 1 и 2 и ал. 2, т. 1 и 2 и по чл. 260я¹¹, ал. 2, т. 1 и 2 и ал. 3, т. 1 и 2.

(4) Член 260я²⁰ не се прилага за инвестиционно образувание, по отношение на което е упражнен избор съгласно чл. 260я¹⁴ и чл. 260я¹⁵. За целите на този раздел при прилагане на чл. 260я²⁰ за инвестиционно образувание, за установяване на изпълнението на условията по чл. 260я²⁰, ал. 1 не се прилага чл. 260я¹³, ал. 1. За целите на тази алинея инвестиционно образувание включва и застрахователно инвестиционно образувание.

(5) Този раздел не се прилага за:

1. образувания без юрисдикция;
2. многонационални групи с повече от една майка, за които не се подава квалифициран отчет по държави чрез автоматичния обмен на отчети по държави, който да обхваща всички подгрупи на такава група;
3. юрисдикции, в които са разположени образувания, по отношение на които е упражнен избор съгласно чл. 260я¹².

Определения

Чл. 260я²². (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) За целите на този раздел:

1. "квалифициран отчет по държави" е отчетът по държави на многонационална група предприятия, предоставен за целите на автоматичния обмен на отчети по държави, изготвен на базата на квалифицирани финансови отчети;
2. "квалифициран финансов отчет" е:
 - а) счетоводната информация, използвана при изготвянето на консолидирания финансов отчет на многонационалната група предприятия, преди извършване на корекции за елиминиране на вътрешногрупови сделки;
 - б) индивидуалният финансов отчет на всяко съставно образувание, изготвен в съответствие с допустими или одобрени счетоводни стандарти, при условие че информацията в отчета се поддържа в съответствие с тези счетоводни стандарти и е надеждна;
 - в) счетоводната информация на съставно образувание, използвана за съставяне на отчета по държави на групата, предоставен за целите на автоматичния обмен на отчети по държави, когато съставното образувание не е включено в консолидирания финансов отчет на многонационалната група предприятия по метода на пълната консолидация на основание на неговия размер или същественост;
3. "опростени включени данъци" са разходите за данъци на многонационалната група предприятия в юрисдикцията съгласно квалифицирания финансов отчет на групата, без да се вземат предвид данъци, които не са включени данъци, и без да се вземат предвид включени данъци, свързани със свързани с несигурно данъчно третиране;

4. "опростена ефективна данъчна ставка" е съотношението между опростените включени данъци и печалбата преди данъци на многонационалната група предприятия в юрисдикцията, посочена в квалифицирания отчет по държави на групата, предоставен за целите на автоматичния обмен на отчети по държави;

5. "преходна данъчна ставка" е:

а) 15 на сто за данъчни периоди, започващи през 2024 г.;

б) 16 на сто за данъчни периоди, започващи през 2025 г.;

в) 17 на сто за данъчни периоди, започващи през 2026 г.

Глава тридесет и четвърта "к" **(Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.)** **АДМИНИСТРАТИВНИ РАЗПОРЕДБИ**

Задължение за подаване на информация

Чл. 260я²³. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) (1) За целите на този член:

1. "определено местно образувание" е съставно образувание на многонационална група предприятия или на голяма национална група предприятия, разположено в страната, което е определено от другите съставни образувания на групата, разположени в страната, да подава информационната декларация или да подава уведомленията съгласно този член от тяхно име;

2. "специално споразумение между компетентните органи" е двустранно или многостранно споразумение или договореност между два или повече компетентни органа, с което се урежда автоматичен обмен на годишни информационни декларации.

(2) Съставно образувание, разположено в страната, подава информационна декларация по ал. 6 пред изпълнителния директор на Националната агенция за приходите. Информационната декларация се подава по електронен път по ред и във формат, утвърдени със заповед на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите, която се публикува на интернет страницата на Националната агенция за приходите.

(3) Информационната декларация по ал. 6 може да се подава от определеното местно образувание по ал. 1, т. 1 от името на съставното образувание.

(4) Алинеи 2 и 3 не се прилагат, когато информационната декларация по ал. 6 е подадена от:

1. крайното образувание майка, разположено в юрисдикция, която за съответния данъчен период има действащо специално споразумение между компетентните органи, по което Република България е страна, или

2. определеното да подава информация образувание, което е разположено в юрисдикция, която за данъчния период има действащо специално споразумение между компетентните органи, по което Република България е страна.

(5) За целите на ал. 4 съставното образувание, разположено в страната, или определеното местно образувание по ал. 1, т. 1 подава уведомление до изпълнителния директор на Националната агенция за приходите за идентификационните данни на образуванието, което подава информационна декларация по ал. 6, както и за юрисдикцията, в която образуванието е разположено и в която се подава информационната декларация.

(6) Информационната декларация за допълнителния данък съдържа следната информация за многонационална група предприятия или голяма национална група предприятия:

1. идентификационни данни за съставните образувания, включително техните данъчни идентификационни номера, ако има такива, юрисдикцията, в която са разположени, и техният статут съгласно разпоредбите на тази част;

2. информация за цялостната корпоративна структура на многонационалната група предприятия или голямата национална група предприятия, включително контролиращите участия в съставните образувания, притежавани от други съставни образувания;

3. информацията, необходима за определяне на:

- а) ефективната данъчна ставка за всяка юрисдикция и допълнителния данък на всяко съставно образувание;
- б) допълнителния данък на член на група съвместни предприятия;
- в) разпределението между юрисдикциите на допълнителния данък съгласно първично облагане с допълнителен данък и размера на вторичния допълнителен данък;

4. списък на видовете избор, упражнени съгласно тази част.

(7) Алинея б не се прилага, когато съставно образувание в страната, чието крайно образувание майка е разположено в юрисдикция извън Европейския съюз, която прилага правила, оценени от Европейската комисия съгласно чл. 52 от Директива (ЕС) 2022/2523 като еквивалентни на правилата на тази директива. В този случай съставното образувание или определеното местно образувание по ал. 1, т. 1 подава информационна декларация, съдържаща следната информация:

1. информацията, необходима за прилагането на чл. 260е, ал. 6 и 7, включително:

- а) идентификация на всички съставни образувания, в които частично притежавано образувание майка, разположено в държава – членка на Европейския съюз, притежава пряко или косвено участие в собствеността в който и да е момент на данъчния период, както и структурата на такива участия в собствеността;
- б) информацията, необходима за определянето на ефективната данъчна ставка за юрисдикциите, в които частично притежавано образувание майка, разположено в страната, притежава участие в собствеността на съставни образувания по буква "а", както и за определянето на дължимия допълнителен данък;
- в) информацията, необходима за прилагане на буква "б" съгласно чл. 260ж, чл. 260з или чл. 260ш;

2. (В сила от 1.01.2025 г. - ДВ, бр. 106 от 2023 г.) информацията, необходима за прилагането на чл. 260к, включително:

- а) идентификация на всички съставни образувания, разположени в юрисдикцията на крайното образувание майка, както и структурата на такива участия в собствеността;
- б) информацията, необходима за изчисляване на ефективната данъчна ставка на юрисдикцията на крайното образувание майка и дължимия от него допълнителен данък, и
- в) информацията, необходима за разпределението на този допълнителен данък съгласно формулата по чл. 260л;

3. информацията, необходима за прилагането на допустим национален допълнителен данък.

(8) Информационната декларация по ал. 6 и 7 и съответните уведомления се подават не по-късно от 15 месеца след последния ден на данъчния период, за който се предоставя информация.

(9) Данъчно задължено лице по чл. 260е подава данъчна декларация по образец за допълнителния данък за съответния данъчен период в териториалната дирекция на Националната агенция за приходите по мястото на регистрация в срока по ал. 8 с изключение на случаите по чл. 260я19, в които данъчната декларация се подава в срока по чл. 260я19.

(10) Данъчно задълженото лице по ал. 9 внася допълнителния данък за съответния данъчен период в срока по ал. 8 с изключение на случаите по чл. 260я19, в които данъчната декларация се подава в срока по чл. 260я19.

Видове избор

Чл. 260я²⁴. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) (1) Изборът, посочен в чл. 260а, ал. 5, чл. 260н, ал. 3 – 6, ал. 10 – 12 и ал. 18, чл. 260я14 и чл. 260я15, е валиден за период от пет години, включително годината, в която е упражнен. Изборът се подновява автоматично, освен ако определеното да подава информация образувание го оттегли в края на петгодишния период. Оттеглянето на избора е валидно за период от пет години считано от края на годината, в която е направено.

(2) Изборът, посочен в чл. 260н, ал. 13 – 16, чл. 260у, ал. 1, т. 2, чл. 260ц, ал. 1, чл. 260щ, ал. 2, чл. 260я1, ал. 1 и чл. 260я12, ал. 1, е валиден за период от една година. Изборът се подновява автоматично, освен ако подаващото информация съставно образование го оттегли в края на годината.

(3) Изборът по ал. 1 и 2 се прави пред данъчната администрация на държавата – членка на Европейския съюз, в която е разположено подаващото информация съставно образование.

Глава тридесет и четвърта "л" **(Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.)** **НАЦИОНАЛЕН ДОПЪЛНИТЕЛЕН ДАНЪК**

Данъчно задължени лица

Чл. 260я²⁵. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) Национален допълнителен данък за данъчния период дължат:

1. съставните образувания по чл. 260а, ал. 2, облагани с ниска данъчна ставка, с изключение на образуванията по чл. 260а, ал. 4;
2. данъчно задължените лица съгласно чл. 260е, ал. 1, т. 2, ал. 2, т. 2, ал. 4, т. 2 и ал. 6, т. 2, дължащи допълнителен данък за себе си, когато се облагат с ниска данъчна ставка;
3. разположените в страната съвместни предприятия и дъщерни предприятия и места на стопанска дейност на съвместни предприятия; за целите на този член делът на образуванието майка по чл. 260я⁸, ал. 2 от допълнителния данък на съвместно предприятие или дъщерно предприятие на съвместно предприятие е равен на 100 на сто.

Определяне на размера на националния допълнителен данък

Чл. 260я²⁶. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) (1) Размерът на националния допълнителен данък е равен на:

1. определения съгласно чл. 260ш, ал. 5 допълнителен данък – за лицата по чл. 260я²⁵, т. 1 и 2, и
2. определения съгласно чл. 260я⁸, ал. 3 допълнителен данък по чл. 260ш, ал. 5 – за лицата по чл. 260я²⁵, т. 3.

(2) За целите на ал. 1 чл. 260ш се прилага, без да се взема предвид националният допълнителен данък.

(3) За целите на ал. 1, при определяне на изключението за съществена стопанска дейност не се прилага чл. 260я¹⁷, ал. 1, чл. 260щ, ал. 3 се прилага, като стойността от 5 на сто се заменя с нула, и чл. 260щ, ал. 4 се прилага, като стойността от 5 на сто за периода 2023 – 2032 г. се заменя със стойностите, посочени в чл. 260я¹⁷, ал. 2.

Специфични правила

Чл. 260я²⁷. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) (1) За целите на тази глава не се прилагат чл. 260х, ал. 1 и ал. 3 – 5, с изключение на случаите на удържан в страната данък при източника от лицата по чл. 260я²⁵, с който се облагат доходи от дивиденди и ликвидационни дялове, чл. 260я¹ и чл. 260я¹⁸.

(2) Когато консолидираният финансов отчет на крайното образование майка на многонационална група предприятия е изготвен на базата на допустими счетоводни стандарти, различни от Международните счетоводни стандарти, приети с Регламент (ЕО) № 1606/2002, за целите на тази глава допълнителният данък по чл. 260ш, ал. 5 се определя така, както би бил определен, в случай че крайното образование майка беше задължено да изготви консолидирания финансов отчет в съответствие с Международните счетоводни стандарти, приети с Регламент (ЕО) № 1606/2002, или с Националните счетоводни стандарти.

(3) За целите на чл. 260я²⁶ допълнителният данък по чл. 260ш, ал. 5 за данъчно задължените лица по чл. 260я²⁵ в случаите по ал. 2 се определя по реда на глави тридесет и четвърта "в"

до тридесет и четвърта "ж", като се счита, че те са съставни образувания на отделна многонационална или голяма национална група предприятия с крайно образувание майка едно от тях. Крайното образувание майка се определя от съставните образувания.

(4) За целите на определянето на националния допълнителен данък се прилагат глави тридесет и четвърта "а" – "к" съответно, при спазване на разпоредбите на тази глава.

Деклариране на данъка

Чл. 260я²⁸. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) Данъчно задължено лице по чл. 260я²⁵ подава данъчна декларация по образец за националния допълнителен данък за съответния данъчен период в териториалната дирекция на Националната агенция за приходите по мястото на регистрация в срок до 15 месеца след последния ден на данъчния период или в срок до 18 месеца след последния ден на данъчния период, който е преходен период съгласно чл. 260я¹⁶.

Внасяне на данъка

Чл. 260я²⁹. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) Данъчно задълженото лице по чл. 260я²⁵ внася националния допълнителен данък за съответния данъчен период в срока за деклариране по чл. 260я²⁸.

ЧАСТ ШЕСТА

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Глава тридесет и пета

АДМИНИСТРАТИВНИ НАРУШЕНИЯ И НАКАЗАНИЯ

Чл. 261. (1) Данъчно задължено лице, което не подаде декларация по този закон, не я подаде в срок, не посочи или невярно посочи данни или обстоятелства, водещи до определяне на дължимия данък в по-малък размер или до неоснователно намаляване, преотстъпване или освобождаване от данък, се наказва с имуществена санкция в размер от 500 до 3000 лв.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 имуществената санкция е в размер от 1000 до 6000 лв.

Чл. 262. (1) Данъчно задължено лице, което не подаде приложение към годишната данъчна декларация или посочи неверни данни или обстоятелства в него, се наказва с имуществена санкция в размер от 100 до 1000 лв.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 имуществената санкция е в размер от 200 до 2000 лв.

Чл. 262а. (Нов – ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) (1) За непредставяне или за несвоевременно представяне на информация по чл. 201, ал. 5 и 6, както и за посочване на неверни или непълни данни се налага имуществена санкция в размер до 250 лв., освен ако лицето не подлежи на по-тежко наказание.

(2) За нарушения по ал. 1, извършени за повече от едно юридическо лице, за което следва да се предоставя информация, имуществената санкция се налага поотделно за всяко юридическо лице.

(3) При повторно нарушение по ал. 1 имуществената санкция е в размер до 500 лв.

Чл. 262б. (Нов – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) (1) Данъчно задължено лице, което не изпълни задължението си по чл. 155г, ал. 9, не го изпълни в срок, не посочи или невярно посочи данни или обстоятелства, водещи до неприлагането на чл. 155г, ал. 7, се наказва с имуществена санкция в размер от 3000 до 5000 лв.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 имуществената санкция е в размер от 6000 до 10 000 лв.

Чл. 263. (1) Данъчно задължено лице, което отчете стопанска операция в нарушение на счетоводната си политика и това води до неправилно определяне на счетоводния му финансов резултат, се наказва с имуществена санкция в размер от 100 до 1000 лв. за всяко нарушение.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 имуществената санкция е в размер от 200 до 2000 лв. за всяко нарушение.

Чл. 264. (Изм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) (1) Представляващият данъчно задълженото лице, включително лицето, изпълнявало длъжността ликвидатор, синдик или представляващ място на стопанска дейност, неперсонифицирано дружество или осигурителна каса, който с действие или бездействие е допуснал нарушение, посочено в чл. 261, 262 или 263, се наказва с имуществена санкция или с глоба в размер от 200 до 1000 лв. (2) При повторно нарушение по ал. 1 имуществената санкция или глобата е в размер от 400 до 2000 лв.

Чл. 265. (Изм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) Данъчно задължено лице, което не издаде първичен счетоводен документ за отчитане на приходи, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва със санкцията по чл. 182 от Закона за данък върху добавената стойност.

Чл. 266. (Изм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) Данъчно задължено лице, което не изпълни задължението си по чл. 10, ал. 4, се наказва със санкцията по чл. 185 от Закона за данък върху добавената стойност.

Чл. 267. (Изм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г., бр. 100 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г., бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) Данъчно задължено лице, което извърши скрито разпределение на печалба и не посочи това обстоятелство в данъчната си декларация, се наказва с имуществена санкция в размер 20 на сто от сумата, представляваща скрито разпределение на печалба.

Чл. 268. (Отм. – ДВ, бр. 1 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.).

Чл. 269. (Отм. – ДВ, бр. 1 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.).

Чл. 270. (Отм. – ДВ, бр. 1 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.).

Чл. 271. (Отм. – ДВ, бр. 1 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.).

Чл. 272. (Отм. – ДВ, бр. 1 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.).

Чл. 273. (Отм. – ДВ, бр. 1 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.).

Чл. 274. (Отм. – ДВ, бр. 1 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.).

Чл. 275. (Отм. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.).

Чл. 276. (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г., доп., бр. 99 от 2011 г., в сила от 1.01.2012 г., изм., бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Данъчно задължено лице, което не изпълни задълженията си по чл. 92, ал. 3, чл. 219, ал. 5, чл. 252, ал. 2 или чл. 259, ал. 3, се наказва с имуществена санкция в размер от 500 до 2000 лв., а при повторно нарушение – в размер от 1500 до 5000 лв.

Чл. 277. (1) Данъчно задължени лица, приложили реда на облагане по глава тридесет и четвърта, които не отговарят на условията, даващи им право на избор, се наказват с имуществена санкция в размер от 20 000 до 30 000 лв., а при повторно нарушение - в размер от 40 000 до 60 000 лв.

(2) Лицата по ал. 1 нямат право да прилагат реда за облагане с данък върху дейността от опериране на кораби за срок 5 години.

Чл. 277а. (Нов - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г., изм., бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) (1) (Доп. – ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) Лице, което е

предоставило на работодатели ваучери за храна на хартиен носител и/или на електронен носител по получена индивидуална квота, които са с номинална стойност, превишаваща тази индивидуална квота, се наказва с имуществена санкция в размер на превишението на номиналната стойност на предоставените на работодатели ваучери за храна на хартиен носител и/или на електронен носител по получената индивидуална квота над тази индивидуална квота, но не по-малко от 2000 лв.

(2) (Доп. – ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) Лице, което е предоставило на работодатели ваучери за храна на хартиен носител и/или на електронен носител, без да е получило индивидуална квота, се наказва с имуществена санкция в размер на номиналната стойност на предоставените на работодатели ваучери за храна на хартиен носител и/или на електронен носител, но не по-малко от 2000 лв.

(3) (Нова - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., доп., бр. 66 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) Лице, което е предоставило на работодатели ваучери за храна на хартиен носител и/или на електронен носител, които не отговарят на условията и реда за отпечатване и/или издаване на ваучери за храна на хартиен носител и/или на електронен носител, определени с наредбата по чл. 209, ал. 6 и по чл. 209а, ал. 6, се наказва с имуществена санкция в размер на номиналната стойност на предоставените ваучери за храна на хартиен носител и/или на електронен носител, но не по-малко от 2000 лв.

Чл. 277б. (Нов - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г., доп., бр. 66 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) Оператор на ваучери за храна на хартиен носител и/или на електронен носител, който не представи справка за предоставените и изплатени (осребрени) ваучери на хартиен носител и/или на електронен носител, се наказва с имуществена санкция в размер от 1000 до 1500 лв., а при повторно нарушение - в размер от 2000 до 2500 лв.

Чл. 277в. (Нов - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г., доп., бр. 66 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) Оператор на ваучери за храна на хартиен носител и/или на електронен носител, който не изпълни изискванията на чл. 209, ал. 8 и чл. 209а, ал. 8 за плащания във връзка с предоставени ваучери за храна на хартиен носител и/или на електронен носител, се наказва с имуществена санкция в размер от 10 000 до 15 000 лв., а при повторно нарушение - от 20 000 до 30 000 лв.

Чл. 277г. (Нов – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) Данъчно задължено лице, което не изпълни задълженията си по чл. 47д или посочи неверни данни и обстоятелства в регистъра по този член, се наказва с имуществена санкция в размер от 3000 до 5000 лв., при повторно нарушение – в размер от 6000 до 10 000 лв.

Чл. 278. (1) Актовете за установяване на нарушенията се съставят от органите на Националната агенция за приходите, а наказателните постановления се издават от изпълнителния директор на Националната агенция за приходите или от упълномощено от него длъжностно лице.

(2) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

Чл. 279. (Нов – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) (1) Лице по чл. 260е, чл. 260я23, ал. 2 и 3 и чл. 260я25, което не подаде декларация по чл. 260я23, ал. 6, 7 и 9 или по чл. 260я28, се наказва с имуществена санкция в размер от 100 000 до 200 000 лв. При повторно нарушение имуществената санкция е в размер от 200 000 до 300 000 лв.

(2) Лице по чл. 260е, чл. 260я23, ал. 2 и 3 и чл. 260я25, което в декларациите по чл. 260я23, ал. 6, 7 и 9 или по чл. 260я28 не посочи или невярно посочи данни или обстоятелства, водещи до определяне на дължимия допълнителен данък или национален допълнителен данък в по-малък размер или до неоснователно намаляване или освобождаване от данък, се

наказва с имуществена санкция в размер от 50 000 до 150 000 лв. При повторно нарушение имуществената санкция е в размер от 100 000 до 250 000 лв.

(3) Съставното образувание, разположено в страната, или определеното местно образувание, което не изпълни задължението си за уведомяване по чл. 260я23, ал. 5, се наказва с имуществена санкция в размер 10 000 лв., а при повторно нарушение – 15 000 лв.

(4) Алинеи 1 и 2 се прилагат и в случаите, когато лице по чл. 260я23, ал. 4 не подаде информационна декларация съгласно чл. 260я23, с изключение на случаите по ал. 5.

(5) Алинеи 1 и 2 не се прилагат за данъчни периоди, които започват на или преди 31 декември 2026 г. и приключват на или преди 30 юни 2028 г. за декларация по чл. 260я23, ал. 6 и 7, в случаите, когато лицето може да докаже, че са били положени разумни усилия за подаване на декларацията за съответния данъчен период.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на този закон:

1. "Страната" е географската територия, върху която Република България упражнява своя държавен суверенитет, както и континенталният шелф и изключителната икономическа зона, в пределите на които Република България упражнява суверенни права в съответствие с международното право.

2. "Място на стопанска дейност" е мястото на стопанска дейност по смисъла на § 1, т. 5 от допълнителните разпоредби на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

3. "Финансов актив" е активът, определен в приложимите счетоводни стандарти, в това число компенсаторните инструменти по смисъла на чл. 2 от Закона за сделките с компенсаторни инструменти. Когато лицето не е предприятие по смисъла на Закона за счетоводството, за целите на изречение първо приложимите счетоводни стандарти са международните счетоводни стандарти, приложими в страната за съответната година.

4. "Дивидент" е разпределението в полза на лице, произтичащо от неговия дял в капитала на друго лице, вследствие на което намалява собственият капитал на последното, включително:

а) доходи от акции;

б) доходи от дялови участия, включително от неперсонифицирани дружества и от други права, третираны като доходи от акции;

в) скрито разпределение на печалба.

Не е дивидент разпределението, което съгласно счетоводното законодателство е отчетено при разпределящото лице като разход, с изключение на случаите на скрито разпределение на печалбата.

5. (Изм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) "Скрито разпределение на печалба" са:

а) (изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) сумите, несвързани с осъществяваната от данъчно задълженото лице дейност или превишаващи обичайните пазарни нива, начислени, изплатени или разпределени под каквато и да е форма в полза на акционерите, съдружниците или свързани с тях лица, с изключение на дивидентите по т. 4, букви "а" и "б";

б) начислените разходи за лихви (освен ако условията на заема не са уговорени в изпълнение на изисквания, предвидени в нормативен акт), когато са налице поне три от следните условия:

аа) заемът превишава собствения капитал на платеща на дохода към 31 декември на предходната година;

бб) изплащането на заема или на лихвите по него не е ограничено с фиксиран срок;

вв) изплащането на заема или на лихвите по него или размерът на лихвите е в зависимост от наличието или от размера на печалбите на платеща на дохода;

гг) изплащането на заема е в зависимост от удовлетворяване исканията на други кредитори или от изплащането на дивиденди.

6. "Ликвидационен дял" е разпределението на дял от имуществото от едно лице при прекратяването му в полза на друго лице или при прекратяване на членството на това друго лице.
7. "Лихва" е доходът от всякакъв вид вземания за дълг, независимо от това дали е гарантиран с ипотека или с клауза за участие в печалбата на длъжника, включително лихвите по депозити в банки и доходите (премиите) от бонове и облигации. За целите на част трета не се смятат за лихви доходите, които представляват дивидент, наказателните лихви за закъснели плащания и неустойките.
8. (Доп. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) "Авторски и лицензионни възнаграждения" са плащанията от всякакъв вид, получени за: използването или за правото на използване на всяко авторско право за литературно, художествено или научно произведение, включително кинофилми, записи на радио- или телевизионно предаване или софтуер; на всеки патент, топологии на интегралните схеми, марка, промишлен дизайн или полезен модел, план, секретна формула или процес или за използване на или за правото на използване на промишлено, търговско или научно оборудване, или за информация, отнасяща се до промишлен, търговски или научен опит. Не се смятат за авторски и лицензионни възнаграждения плащанията за придобиване на право на ползване на софтуер, в който е инкорпорирано само копие от съответната програма, в случай, че не се предоставят правата по копиране, размножаване, разпространяване, видоизменяне, публично представяне или други форми на търговско използване. "Промислено, търговско или научно оборудване" са всички движими вещи, включително транспортни средства, съоръжения, средства за производство, средства за оказване на услуги и други, които предприятието използва в стопанската си дейност.
9. "Възнаграждения за технически услуги" са плащанията с източник Република България за монтаж или инсталиране на материални активи, както и всякакви услуги от консултантско естество и маркетингови проучвания, извършени от чуждестранно лице.
10. "Франчайз" е съвкупност от права на индустриална или интелектуална собственост, отнасящи се до търговски марки, търговски имена, фирмени знаци, изработени модели, дизайни, авторско право, ноу-хау или патенти, предоставени срещу възнаграждение, за да се използват за продажба на стоки и/или за предоставяне на услуги.
11. "Факторинг" е сделка по прехвърляне на еднократни или периодични парични вземания, произтичащи от доставка на стоки или предоставяне на услуги, независимо дали лицето, придобило вземанията (фактор), поема риска от събирането на тези вземания срещу възнаграждение.
12. "Данъчен кредит" е правото при определените по този закон условия да се приспадне вече платен в чужбина данък върху печалби или доходи.
13. "Свързани лица" са лицата по смисъла на § 1, т. 3 от допълнителните разпоредби на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.
14. "Пазарна цена" е цената по смисъла на § 1, т. 8 от допълнителните разпоредби на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.
15. (Отм. – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.).
16. "Счетоводен финансов резултат" е печалбата (загубата) по отчета за приходите и разходите (отчета за доходите) за определен период преди начисляването на разходите за данъци от печалбата.
- 16а. (Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) "Нетен счетоводен финансов резултат" за целите на част пета "а" е печалбата (загубата) по отчета за приходите и разходите (отчета за доходите) за определен период след начисляването на разходите за данъци от печалбата.
17. "Неразпределяеми разходи" са всички разходи за продажби, административни, финансови и извънредни разходи, които не се отнасят само към определена дейност и са свързани с осъществяване на дейност:

- а) за която се ползва преотстъпване на корпоративен данък, или
- б) подлежаща на облагане с корпоративен данък, извършвана от юридически лица с нестопанска цел.

18. "Неразпределяеми приходи" са всички финансови и извънредни приходи, които не произтичат от осъществяването само на определена дейност и са свързани с осъществяване на дейност, за която се ползва преотстъпване на корпоративен данък.

19. "Разходи за провизии за задължения" са отчетените разходи за провизии, които отговарят на критериите за признаване на провизия съгласно приложимите счетоводни стандарти, включително:

- а) очакваните превишения на общата сума на разходите над приходите и очакваните загуби по договори за строителство;
- б) доходите при и след напускане, доходите под формата на акции или дялове и други дългосрочни доходи на персонала.

20. "Привлечен капитал" по смисъла на чл. 43, ал. 6 е сумата от пасивите на предприятието, с изключение на финансиранятия.

21. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г.) "Разпореждане с финансови инструменти" за целите на чл. 44 и 196 са сделките:

а) (доп. – ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г., изм., бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г., бр. 15 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г.) с дялове и акции на колективни инвестиционни схеми и на национални инвестиционни фондове, акции, права и държавни ценни книжа, извършени на регулиран пазар по смисъла на чл. 152, ал. 1 и 2 от Закона за пазарите на финансови инструменти; "права" за целите на изречение първо са ценните книжа, даващи право за записване на определен брой акции във връзка с взето решение за увеличаване на капитала;

б) сключени при условията и по реда на обратно изкупуване от колективни инвестиционни схеми, допуснати за публично предлагане в страната или в друга държава - членка на Европейския съюз, или в държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство;

в) (нова – ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) сключени при условията и по реда на обратно изкупуване от национални инвестиционни фондове, допуснати за публично предлагане в страната; за обратно изкупуване се смята и разпределението на парични средства при ликвидация на национални инвестиционни фондове от затворен тип;

г) (предишна буква "в" - ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) сключени при условията и по реда на търгово предлагане по глава единадесета, раздел II от Закона за публичното предлагане на ценни книжа, или аналогични по вид сделки в друга държава - членка на Европейския съюз, или в държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство;

д) (нова – ДВ, бр. 104 от 2020 г., в сила от 1.01.2021 г.) с акции, извършени на пазар на трета държава, който се счита за еквивалентен на регулиран пазар и за който Европейската комисия е приела решение относно еквивалентността на правната и надзорната уредба на третата държава в съответствие с Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и на Директива 2011/61/ЕС (ОВ, L 173/349 от 12 юни 2014 г.).

22. (Изм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) "Документално доказана цена на придобиване на ценни книжа или дялове" е цената на придобиване на съответните ценни книжа или дялове, която лицето е доказало документално по реда, определен в съответните нормативни актове. Когато ценни книжа или дяловете от един вид, издадени от едно лице, са придобити на различни цени и впоследствие се продава част от ценните книжа или дяловете, като не може да бъде доказано кои от тях се продават, цената на придобиване на продадените ценни книжа или дялове е средно претеглената цена, определена въз основа на цената на придобиване на държаните ценни книжа или дялове към момента на продажбата. Изречение второ се прилага

във всички случаи на разпоредителни действия с ценни книжа или дялове. Когато са придобити нови акции или дялове в резултат на разпределение, което не е довело до намаляване на собствения капитал на лицето, което разпределя акциите или дяловете, се преизчислява документално доказаната цена на придобиване на притежаваните акции или дялове. След придобиването на новите акции или дялове по предходното изречение документално доказаната цена на придобиване на всяка една акция или дял, включително новопридобитите, е равна на сумата от документално доказаните цени на придобиване на акциите или дяловете преди придобиването на новите акции или дялове, разделена на общия брой на притежаваните акции или дялове след придобиването, включително новопридобитите.

23. "Периферни устройства" са всички устройства, които се включват към системното осигуряване на компютър или се управляват от компютър, но той може да работи и без тях.

24. "Развойна дейност" е дейността по разработване, проектиране, изграждане и изпитване на нови стоки, материали, технологии за производство и индустриални системи и други обекти на индустриалната собственост, както и за усъвършенстване на съществуващи продукти и технологии.

25. "Данъчна загуба от източник в чужбина" за целите на чл. 73 и 74 е сумата от загубите от всички места на стопанска дейност в съответната чужда държава.

26. "Финансови институции" са:

а) (изм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г., в сила от 1.01.2007 г.) кредитните и финансовите институции по Закона за кредитните институции;

б) застрахователите, презастрахователите и чуждестранните лица, извършващи чрез място на стопанска дейност застрахователна или презастрахователна дейност по Кодекса за застраховането;

в) (доп. - ДВ, бр. 52 от 2007 г., изм., бр. 77 от 2011 г.) инвестиционните посредници по Закона за пазарите на финансови инструменти и управляващите дружества по Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране;

г) дружествата, осъществяващи дейност по допълнително социално осигуряване;

д) (нова - ДВ, бр. 110 от 2007 г., в сила от 1.01.2007 г., отм., бр. 100 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.).

27. (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г., бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.) "Непреработена растителна и животинска продукция" е всеки първичен продукт, получен от растенията и животните, който не е подлаган на никаква технологична обработка или преработка, в резултат на която да са настъпили физико-химични изменения в състава, и е посочен в Приложение I на Договора за функционирането на Европейския съюз.

28. (Изм. – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.) "Производствена дейност" за целите на чл. 184 е процесът на създаване на нов продукт чрез механично, физично или химично преобразуване (обработка или преработка) на суровини и материали с цел последваща реализация, както и биологична трансформация на живи животни или растения. Не е производствена дейност създаването на нов продукт в енергийния и авиационния сектор, включително изграждане на летища, летищна инфраструктура и съпътстващи дейности, в случаите на държавна помощ за регионално развитие.

29. (Изм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г., в сила от 1.01.2007 г., бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г., бр. 99 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г.) "Първоначална инвестиция" е инвестиция в нови материални и нематериални активи, които са приемливи разходи, свързани с една или повече от следните дейности:

1. създаване на нов производствен обект;

2. увеличаване на капацитета на съществуващ производствен обект;

3. диверсификация на продукцията на производствен обект с продукти, които не произвежда;

4. (изм. – ДВ, бр. 99 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г.) основна промяна в цялостния производствен процес на продукта/продуктите, засегнат/засегнати от инвестицията в производствения обект.

Не е първоначална инвестиция инвестицията в актив, който замества съществуващ актив.

30. (Изм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г., в сила от 1.01.2007 г., бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г., бр. 22 от 2015 г., в сила от 1.01.2014 г., бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2023 г.)

"Предприятие в затруднено положение" за целите на чл. 182, ал. 1, т. 3 е това по смисъла на Насоките за държавна помощ за оздравяване и реструктуриране на нефинансови предприятия в затруднено положение (ОВ, С 249/1 от 31 юли 2014 г.), а за целите на чл. 182, ал. 5 е това по смисъла на Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 г. за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (ОВ, L 187/1 от 26 юни 2014 г.).

31. (Изм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г., в сила от 1.01.2007 г., бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.) "Минимална помощ" е помощта по смисъла на Регламент (ЕО) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis.

32. "Пазарна лихва" е лихвата, която би била платена при същите условия за предоставен или получен кредит под каквато и да е форма по сделка между лица, които не са свързани. Пазарната лихва се определя според условията на пазара, като се отчитат всички количествени и качествени характеристики на сделката - форма, размер и валута на предоставените средства, срок на предоставянето им, вид, размер и ликвидност на обезпечението, кредитният риск и други рискове, свързани със сделката, профил на кредитополучателя или лизингополучателя, както и всички други условия и обстоятелства, влияещи върху размера на лихвата.

33. "Разходи за реклама" са разходите за популяризиране на стоки и услуги, включително подаръци, които носят търговското наименование или търговската марка на данъчно задълженото лице, в рамките на обичайното за извършваната от лицето дейност.

34. "Социални разходи, предоставени в натура" са отчетените като разходи социални придобивки по чл. 294 от Кодекса на труда и предоставени по реда и начина, определени от чл. 293 от Кодекса на труда или от ръководството на предприятието. Социалните придобивки трябва да са достъпни за всички работници и служители и за лицата, наети по договор за управление и контрол. Не е налице предоставяне на социални разходи в натура, когато между работодателя или възложителя и лицата по изречение второ са налице парични взаимоотношения под каквато и да е форма по отношение на получените социални придобивки.

35. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г., изм. и доп., бр. 66 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) "Оператор" по смисъла на чл. 209 и 209а е лице, получило разрешение от министъра на финансите, което се занимава с дейностите по издаването, организирането, контрола и разплащането във връзка с ваучерите за храна на хартиен носител и/или на електронен носител по ред, определен с наредба на министъра на труда и социалната политика и министъра на финансите, съгласувано с Българската народна банка.

36. (Доп. – ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) "Ваучери за храна на хартиен носител" са вид книжа за замяна, предоставени чрез работодателя на работниците и служителите, включително на тези по договори за управление, които се използват като разплащателно средство в ресторанти, заведения за бързо обслужване и обекти за търговия с храни съгласно сключен договор за обслужване с оператор.

36а. (Нова – ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) "Ваучери за храна на електронен носител" са платежни инструменти, които могат да бъдат използвани само по ограничен начин и отговарят на условията по чл. 2, ал. 1, т. 11, буква "в" от Закона за платежните услуги и платежните системи, предоставени чрез работодателя на работниците и служителите, включително на тези по договори за управление, които се използват за

заплащане на храна и хранителни продукти в ресторанти, заведения за бързо обслужване и обекти за търговия с храни, включително магазини за хранителни стоки, супермаркети, хипермаркети и други, осъществяващи дейност в съответствие с изискванията на Закона за храните, съгласно сключен договор за обслужване с оператор. Ваучерите за храна на електронен носител не са електронни пари по смисъла на Закона за платежните услуги и платежните системи. Електронен носител може да бъде физически електронен носител или виртуален електронен носител и се зарежда само с ваучери за храна от оператор.

37. "Лек автомобил" е този, определен в Закона за движението по пътищата.

38. "Допълнителни автобусни линии" са автобусни линии по утвърдена транспортна схема с режим на движение, осигуряващ възможност за спиране, слизане и качване по желание на пътниците на разрешените за това места, допълващи основните линии на градския транспорт, без да ги дублират напълно.

39. (Отм. – ДВ, бр. 75 от 2016 г., в сила от 1.01.2016 г.).

40. "Превозни средства" са тези, посочени в глава втора, раздел четвърти от Закона за местните данъци и такси, независимо дали са вписани в регистър, воден съгласно българското законодателство.

41. "Дейности от опериране на кораби" са:

а) осъществяването на морски превоз с кораби с нетен тонаж над 100 тона, отдаването им под наем, както и продажбата на кораби - предмет на тонажно облагане, които са придобити не по-малко от 5 години преди продажбата им;

б) превози по суша, свързани с морския превоз, административни и застрахователни услуги и други услуги, предоставени на клиентите във връзка с осъществяване на морския превоз;

в) финансови операции и курсови разлики, свързани с управлението на оборотния капитал, използван за оперирането на кораби;

г) извънредни дейности, свързани с оперирането на корабите, които не попадат в обхвата на букви "а" - "в" и оборотът от тях не надхвърля 0,25 на сто от оборота от дейностите по букви "а" и "б";

д) (нова - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 30.11.2010 г.) дейности по управление на кораби въз основа на договори за управление съгласно чл. 225а, т. 1 - 7, 9 и 10 от Кодекса на търговското корабоплаване.

42. "Дни в експлоатация" са дните, през които корабът извършва превоз и/или изпълнява дейности, свързани с превоз. Дните в експлоатация не включват времето за ремонти или престой на кораба, както и времето, през което корабът поради задържане или форсмажорни обстоятелства не извършва превоз и/или не изпълнява дейности, свързани с превоза.

43. "Нетен тонаж" е мярката в тонове на полезната (товарната) вместимост на кораб, удостоверена със свидетелство за тонаж на кораба.

44. "Повторно" е нарушението, извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, с което нарушителят е наказан за същото по вид нарушение.

45. (Нова - ДВ, бр. 110 от 2007 г., в сила от 1.01.2007 г., изм., бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.) "Селскостопански продукти", "преработка на селскостопански продукти" и "реализация на селскостопански продукти" са тези по смисъла на чл. 2, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis.

46. (Нова - ДВ, бр. 110 от 2007 г., в сила от 1.01.2007 г.) "Приемливи разходи за материални активи" за целите на т. 29 и 48 са земя, сгради, машини и съоръжения/оборудване. В първоначалната инвестиция се включват и придобитите по договор за финансов лизинг машини и съоръжения/оборудване, когато е налице задължение за закупуване на актива след изтичане срока на договора.

47. (Нова - ДВ, бр. 110 от 2007 г., в сила от 1.01.2007 г., изм., бр. 99 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г.) "Приемливи разходи за нематериални активи" за целите на т. 29 и 48 са активи,

получени в резултат на технологичен трансфер, реализиран чрез придобиване на права върху патенти, лицензии, ноу-хау или друга интелектуална собственост.

48. (Нова - ДВ, бр. 110 от 2007 г., в сила от 1.01.2007 г., изм., бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз) "Голям инвестиционен проект" е първоначална инвестиция, която включва приемливи разходи за материални и нематериални активи, съчетани в едно икономически неделимо цяло, когато приемливите разходи превишават 50 млн. евро. Първоначалната инвестиция, свързана с голям инвестиционен проект, трябва да се осъществи за период 3 години. Голям инвестиционен проект не може да се разделя на подпроекти или етапи, ако това ще доведе до заобикаляне на разпоредбите в този закон.

49. (Нова - ДВ, бр. 110 от 2007 г., в сила от 1.01.2007 г.) "Нетни приходи от продажби" са тези по смисъла на Закона за счетоводството.

50. (Нова - ДВ, бр. 110 от 2007 г., в сила от 1.01.2007 г.) "Метод на собствения капитал" е този по смисъла на счетоводното законодателство.

51. (Нова - ДВ, бр. 110 от 2007 г., в сила от 1.01.2007 г.) "Метод на пропорционална консолидация" е този по смисъла на счетоводното законодателство.

52. (Нова - ДВ, бр. 110 от 2007 г., в сила от 1.01.2007 г.) "Съвместно контролирано предприятие" е това по смисъла на счетоводното законодателство.

53. (Нова - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г.) "Допълнително доброволно осигуряване" е това по смисъла на § 1, т. 12 от допълнителните разпоредби на Закона за данъците върху доходите на физическите лица.

54. (Нова - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г.) "Доброволно здравно осигуряване" е това по смисъла на § 1, т. 13 от допълнителните разпоредби на Закона за данъците върху доходите на физическите лица.

55. (Нова - ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г.) "Застраховки "Живот" са тези по смисъла на § 1, т. 14 от допълнителните разпоредби на Закона за данъците върху доходите на физическите лица.

56. (Нова - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) "Годишен отчет за дейността" е този по чл. 20, ал. 4 от Закона за статистиката.

57. (Нова - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) "Счетоводни приходи, счетоводни разходи, счетоводен финансов резултат, активи, пасиви и собствен капитал на чуждестранно лице от държава - членка на Европейския съюз, или от друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, осъществяващо стопанска дейност в страната чрез място на стопанска дейност единствено при условията на свободно предоставяне на услуги" са тези по смисъла на международните счетоводни стандарти, приложими в страната за съответната година.

58. (Нова - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) "Счетоводни приходи, счетоводни разходи, счетоводен финансов резултат, активи, пасиви и собствен капитал на чуждестранно юридическо лице от държава - членка на Европейския съюз, или от друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство" за целите на определяне на корпоративния данък по чл. 202а, ал. 2 са тези по смисъла на международните счетоводни стандарти, приложими в страната за съответната година.

59. (Нова - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) "Разпореждане с имущество на място на стопанска дейност" е налице и в случаите на прехвърляне на мястото на стопанска дейност самостоятелно или заедно с цялото предприятие.

60. (Нова - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.) "Земеделска техника" за целите на чл. 189б са самоходните, несамходните и стационарните машини, съоръженията, инсталациите и апаратите, използвани в земеделието.

61. (Нова - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г., изм., бр. 66 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) "Обща годишна квота за предоставяне на ваучери за храна на хартиен и електронен носител" е общата номинална стойност на ваучерите за храна на хартиен и електронен носител за съответната година, които операторите могат да предоставят на работодатели при условията на чл. 209 и чл. 209а.
62. (Нова - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г., изм., бр. 66 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) "Индивидуална квота за предоставяне на ваучери за храна на хартиен и електронен носител" е номиналната стойност на ваучерите за храна на хартиен и електронен носител, които оператор може да предостави на работодатели по тази квота.
63. (Нова - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.) "Максимално допустими годишни данъчни амортизационни норми" за целите на чл. 75, ал. 4 са максималните размери на годишните данъчни амортизационни норми съгласно чл. 55 или максималните размери на амортизационните норми съгласно чл. 22 от отменения Закон за корпоративното подоходно облагане за годините преди 2007 г.
64. (Нова - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г., изм., бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г., доп., бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) "Юрисдикции с преференциален данъчен режим" са държавите/териториите, които не са държави – членки на Европейския съюз, и не обменят информация с Република България на основание Директива 2011/16/ЕС на Съвета от 15 февруари 2011 г. относно административното сътрудничество в областта на данъчното облагане и за отмяна на Директива 77/799/ЕИО (ОВ, L 64/1 от 11 март 2011 г.) и нейните последващи изменения и допълнения и отговарят на две от следните условия:
- няма влязла в сила спогодба за избягване на двойното данъчно облагане между Република България и съответната държава/територия или влязло в сила двустранно или многостранно споразумение за обмен на информация при поискване между Република България или Европейския съюз и съответната държава/територия;
 - налице е влязла в сила спогодба за избягване на двойното данъчно облагане между Република България и съответната държава/територия или влязло в сила двустранно или многостранно споразумение за обмен на информация между Република България или Европейския съюз и съответната държава/територия, но съответната държава/територия отказва или не е в състояние да обменя информация при поискване;
 - дължимият подоходен или корпоративен данък или заместващите ги данъци върху доходите по чл. 12, ал. 9 или по чл. 8, ал. 11 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица, които чуждестранното лице е реализирало или ще реализира, е с повече от 60 на сто по-нисък от подоходния или корпоративния данък върху тези доходи в Република България.
- Списъкът на държавите/териториите се утвърждава със заповед на министъра на финансите по предложение на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите и се обнародва в "Държавен вестник".
- Юрисдикции с преференциален данъчен режим са и държавите/териториите, включени в Списъка на Европейския съюз на юрисдикциите, неосказващи съдействие за данъчни цели.
65. (Нова - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) "Подкуп" за целите на чл. 26, т. 12 са престъпленията по чл. 301 - 307 от Наказателния кодекс.
66. (Нова - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.) "Длъжностно лице" и "чуждо длъжностно лице" са тези по смисъла на чл. 93, т. 1 и 15 от Наказателния кодекс.
67. (Нова - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., изм., бр. 69 от 2020 г.) "Дата на спиране на дейност от организатор на хазартни игри" за данъчни цели е датата, на която данъчно задълженото лице е предало удостоверението си за издаден лиценз на съхранение в Националната агенция за приходите.
68. (Нова - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., изм., бр. 69 от 2020 г.) "Дата на възобновяване на дейност от организатор на хазартни игри" за данъчни цели е датата,

- следваща датата, на която данъчно задълженото лице е получило удостоверението си за издаден лиценз от изпълнителния директор на Националната агенция за приходите.
69. (Нова - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., отм., бр. 1 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.).
70. (Нова – ДВ, бр. 100 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г., изм., бр. 15 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г.) "Регулиран пазар" е този по смисъла на чл. 152, ал. 1 и 2 от Закона за пазарите на финансови инструменти.
71. (Нова – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.) "Едно и също предприятие" е предприятие по смисъла на чл. 2 от Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis.
72. (Нова – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.) "Югозападен регион" за целите на глава двадесет и втора включва всички населени места в областите София (столица), София, Благоевград, Перник и Кюстендил съгласно Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 26 май 2003 г. за установяване на обща класификация на териториалните единици за статистически цели, включително неговите изменения и замени.
73. (Нова – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г., изм., бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) "Дата на предоставяне на помощта" за целите на чл. 188 и чл. 189б е 31 декември на годината, за която се преотстъпва корпоративен данък, а за целите на чл. 189 е датата на заповедта по чл. 189, т. 1, буква "б".
74. (Нова – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г., изм., бр. 22 от 2015 г., в сила от 1.01.2014 г., бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г., бр. 99 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г., бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2023 г.) "Големи предприятия" за целите на чл. 189б са предприятия, които не отговарят на критериите, определени в приложение I на Регламент (ЕС) 2022/2472 на Комисията от 14 декември 2022 г. относно деклариране на някои категории помощи в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ, L 327/1 от 21 декември 2022 г.).
75. (Нова – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) "Допълнителни разходи на народните представители" са тези по чл. 11 от приложение "Финансови правила по бюджета на Народното събрание" на Правилника за организацията и дейността на Народното събрание.
76. (Нова – ДВ, бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) "Започване на изпълнението" за целите на чл. 189 е започване на строителни работи по първоначалната инвестиция или поемане на първия правнообвързващ ангажимент за поръчка на материални или нематериални активи или други ангажименти, които правят първоначалната инвестиция необратима, независимо от хронологичния им ред. Закупуването на земя и подготвителните дейности, като получаването на разрешително и провеждането на предварителни проучвания за осъществимост, не се считат за започване на изпълнението на проекта.
77. (Нова – ДВ, бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г., изм., бр. 99 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г.) "Стоманодобив" за целите на чл. 182, ал. 1, т. 1 е секторът по смисъла на приложение VI към Насоките за регионална държавна помощ (2021/C 153/01).
78. (Нова – ДВ, бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) "Равнище група" за целите на данъчното облекчение, представляващо държавна помощ за регионално развитие, са лицата, попадащи в едно от взаимоотношенията по § 1, т. 4 от допълнителните разпоредби на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.
79. (Нова – ДВ, бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г., изм. и доп., бр. 99 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г.) "Единен инвестиционен проект" е всяка първоначална инвестиция, свързана със същата или сходна дейност, започната от същото данъчно задължено лице (на равнище група) в срок три години, считано от датата на започването на изпълнението по друга подпомогната инвестиция в същия регион по NUTS, ниво 3, определено съгласно Регламент

(ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 26 май 2003 г. за установяване на обща класификация на териториалните единици за статистически цели, изменен с Делегиран регламент (ЕС) 2019/1755 на Комисията от 8 август 2019 г. за изменение на приложенията към Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета за установяване на обща класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS) (ОВ, L 270/1 от 24 октомври 2019 г.).

80. (Нова – ДВ, бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г., изм., бр. 99 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г.) "Транспорт" за целите на чл. 182, ал. 1, т. 1 е превоз на пътници с въздухоплавателни апарати, морски, сухопътен, железопътен транспорт и транспорт по вътрешни водни пътища или услугите по товарен превоз за чужда сметка или срещу възнаграждение.

81. (Нова – ДВ, бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г., изм., бр. 99 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г.) "Летища" за целите на т. 28 са тези съгласно Насоките относно държавните помощи за летища и авиокомпании (2014/С 99/03) (ОВ, С 99/3 от 04 април 2014 г.).

82. (Нова – ДВ, бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) "Производствен обект" за целите на т. 29 е определено място, посредством което данъчно задължено лице извършва производствена дейност, като например: ателие, завод, работилница (фабрика) или всеки друг обект, чрез който се извършва производствена дейност.

83. (Нова – ДВ, бр. 75 от 2016 г., в сила от 1.01.2016 г.) "Разходи в натура" за целите на чл. 204, ал. 1, т. 4 е частта, съответстваща на личното ползване на активите и/или персонала, от счетоводните разходи, които не попадат в чл. 204, ал. 1, т. 1 – 2 и са свързани със собствени, наети или предоставени за ползване активи и/или персонал, използвани както за дейността, така и за лично ползване. Когато активите са данъчни амортизируеми активи, вместо счетоводните разходи за амортизации се вземат предвид данъчните амортизации. Не са разходи в натура за целите на чл. 204, ал. 1, т. 4 разходите, извършени в полза на физически лица, които представляват придобит доход по смисъла на чл. 11, ал. 3 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица. Не са разходи в натура и разходите, свързани с използването на собствени, наети или предоставени за ползване активи, предоставени за лично ползване и/или свързани с използване на персонал, когато за използването им се дължи възнаграждение.

84. (Нова – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г., доп., бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г., бр. 14 от 2022 г., в сила от 1.01.2022 г.) "Свързано предприятие" за целите на чл. 2, ал. 4 и 5, чл. 47в и на глава девета "б" е:

а) образуване, в което данъчно задълженото лице има пряко или косвено участие под формата на права на глас или собственост върху капитала в размер 25 на сто или повече, или има право да получава 25 на сто или повече от печалбите на това образуване;

б) физическо лице или образуване, което има пряко или косвено участие под формата на права на глас или собственост върху капитала в данъчно задължено лице в размер 25 на сто или повече, или има право да получава 25 на сто или повече от печалбите на данъчно задълженото лице.

Ако физическо лице или образуване има пряко или косвено участие в размер 25 на сто или повече в данъчно задълженото лице и в едно или повече образувания, всички образувания, включително данъчно задълженото лице, се считат за свързани предприятия.

(Доп. – ДВ, бр. 14 от 2022 г., в сила от 1.01.2022 г.) За целите на чл. 2, ал. 4 и 5 и глава девета "б":

(Доп. – ДВ, бр. 14 от 2022 г., в сила от 1.01.2022 г.) В случаите на чл. 2, ал. 4 и 5, чл. 47е, ал. 1, т. 2 – 5 и 7 и чл. 47ж, т. 3 изискването за 25 на сто се променя на 50 на сто.

Лице, което действа заедно с друго лице по отношение на правата на глас или на собствеността върху капитала на образуване, се третира като имащо участие във всички права на глас или собственост върху капитала на това образуване, които има другото лице.

Свързано предприятие е и: образование, което е част от същата консолидирана група за целите на финансовото отчитане като данъчно задълженото лице; предприятие, в което данъчно задълженото лице има значително влияние в управлението; или предприятие, което има значително влияние в управлението на данъчно задълженото лице.

85. (Нова – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г., доп., бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г., бр. 14 от 2022 г., в сила от 1.01.2022 г., изм., бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) "Образование" за целите на чл. 2, ал. 4 и 5, глава девета "а", глава девета "б" и част пета "а" е образование по смисъла на § 1а, т. 51 от допълнителните разпоредби на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

86. (Нова – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г., изм., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) "Кредитна институция" за целите на чл. 43 и 43а е банка по смисъла на чл. 2, ал. 1 от Закона за кредитните институции, получила лиценз от Българската народна банка за извършване на банкова дейност, както и лице по смисъла на член 4, параграф 1, точка 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ, L 176/1 от 27 юни 2013 г.), от друга държава членка, получило лиценз от съответната държава членка по произход, което извършва банкова дейност на територията на Република България чрез клон.

87. (Нова – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) "Несъответствие" за целите на глава девета "б" е двойно приспадане или приспадане без включване.

88. (Нова – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) "Приспадане" и "подлежащ на приспадане" за целите на глава девета "б" е разходът или сумата, водещи до намаление на данъчния финансов резултат съгласно правото на юрисдикцията на платателя или на инвеститора.

89. (Нова – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) "Включване" и "включен" за целите на глава девета "б" е приходът или сумата, водещи до увеличение на данъчния финансов резултат съгласно правото на юрисдикцията на получателя. Плащане по финансов инструмент не се счита като включено, доколкото плащането отговаря на условията за данъчно облекчение съгласно правото на юрисдикцията на получателя.

90. (Нова – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) "Данъчно облекчение" за целите на т. 89 е освобождаване от облагане с данък, намаляване на данъчната ставка или всякакъв данъчен кредит или възстановяване на платен данък (различен от данъчен кредит за платен данък в чужбина).

91. (Нова – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) "Двойно приспадане" за целите на глава девета "б" е приспадане на едно и също плащане, разход или загуба в юрисдикцията, която е източник на плащането, в която е направен разходът или в която е възникнала загубата (юрисдикция на платателя), и в друга юрисдикция (юрисдикция на инвеститора). В случай на плащане от хибридно образование или място на стопанска дейност юрисдикцията на платателя е юрисдикцията, в която е учредено или регистрирано, или се намира хибридно образование, или в която е установено или се намира мястото на стопанска дейност.

92. (Нова – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) "Приспадане без включване" за целите на глава девета "б" е приспадане на плащане или условно плащане между централно управление на образование и негово място на стопанска дейност или между две или повече места на стопанска дейност на едно и също образование, във всяка юрисдикция, в която плащането или условното плащане се третира като направено (юрисдикция на платателя), без да има съответното включване на същото плащане или условното плащане в юрисдикцията на получателя. Юрисдикция на получателя е всяка юрисдикция, в която плащането или условното плащане е получено или се счита като получено съгласно законодателството на друга юрисдикция.

93. (Нова – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) "Двойно включен доход" за целите на глава девета "б" е всеки доход, който е включен съгласно законодателството на двете юрисдикции, където е възникнало несъответствието.
94. (Нова – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) "Лице" за целите на глава девета "б" е физическо лице или образувание.
95. (Нова – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г., доп., бр. 14 от 2022 г., в сила от 1.01.2022 г.) "Хибридно образувание" за целите на чл. 2, ал. 4 и 5 и глава девета "б" е образувание или договореност, всяко от които се счита за подлежащо на данъчно облагане образувание съгласно законодателството на една юрисдикция и чиито приходи или разходи за данъчни цели се считат като такива на едно или повече други лица съгласно законодателството на друга юрисдикция.
96. (Нова – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) "Финансов инструмент" за целите на глава девета "б" е всеки инструмент, доколкото води до възвръщаемост на финансирането или на собствения капитал, която се облага съгласно правилата за данъчно облагане на дългови инструменти, дялови инструменти или деривати в съответствие със законодателството на юрисдикцията на получателя или на платеща, и включва хибриден трансфер.
97. (Нова – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) "Хибриден трансфер" за целите на глава девета "б" е всяка договореност за прехвърляне на финансов инструмент, когато базовата възвръщаемост на прехвърления финансов инструмент се третира за данъчни цели като получена едновременно от повече от една от страните по тази договореност.
98. (Нова – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) "Пазарен хибриден трансфер" за целите на глава девета "б" е хибриден трансфер, сключен от финансов търговец по занятие, а не като част от структурирана договореност.
99. (Нова – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) "Финансов търговец" за целите на глава девета "б" е лице, което извършва по занятие сделки с финансови инструменти за собствена сметка с цел печалба.
100. (Нова – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) "Структурирана договореност" за целите на глава девета "б" е договореност, включваща хибридно несъответствие, когато резултатът от това несъответствие е взет предвид при определянето на условията на тази договореност или договореност, с която се цели хибридно несъответствие. Договореност, отговаряща на условията, посочени в изречение първо, не се счита за структурирана договореност, ако както от данъчно задълженото лице, така и от свързано предприятие не би могло да се очаква, че знаят за хибридното несъответствие и не са се възползвали от данъчното предимство, произтичащо от това хибридно несъответствие.
101. (Нова – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) "Непризнато за данъчни цели място на стопанска дейност" за целите на глава девета "б" е всяка договореност, която води до възникване на място на стопанска дейност в друга юрисдикция съгласно законодателството на Република България и която не води до възникване на място на стопанска дейност съгласно законодателството на тази друга юрисдикция.
102. (Нова – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) "Консолидирана група за целите на финансовата отчетност" за целите на глава девета "б" е група, състояща се от всички образувания, които са изцяло включени в консолидираните финансови отчети, изготвени в съответствие с Международните счетоводни стандарти или националната система за финансово отчитане на държава членка.
103. (Нова – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) "Плащане" за целите на глава девета "б" включва всеки разход или сума, действително платени или за които е налице задължение да бъдат платени и които съгласно законодателството на юрисдикцията на платеща са разход, признат за данъчни цели, или сума, водеща до намаление на данъчния финансов резултат.
104. (Нова – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г., изм., бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) "Трансфер на активи/дейност" за целите на чл. 155 – 155г е операция,

вследствие на която Република България губи правото на облагане на резултата от последващо разпореждане с тези активи/тази дейност, като същите активи/същата дейност остават/остава правна или икономическа собственост на същото лице.

105. (Нова – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) "Промяна на юрисдикцията, на която лице е местно лице за данъчни цели" за целите на глава двадесета е налице, когато лице престава да бъде местно лице за данъчни цели на Република България и става местно лице за данъчни цели на друга юрисдикция.

106. (Нова – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) "Трансфериране на дейност, извършвана чрез място на стопанска дейност" за целите на чл. 155, ал. 1, т. 4 е налице, когато чуждестранно юридическо лице престава да подлежи на облагане в Република България чрез място на стопанска дейност за трансферираната дейност и започва да подлежи на данъчно облагане в друга юрисдикция.

107. (Нова – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) "Себестойност на услуга" за целите на чл. 156 е себестойността на услугата, определена съгласно приложимите счетоводни стандарти от частта на предприятието, разположена в страната.

108. (Нова – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) "Актив" за целите на глава двадесета е ресурс, контролиран от данъчно задълженото лице.

109. (Нова – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) "Дейност" за целите на т. 104 и 106 е съвкупността от активи и пасиви на данъчно задължено лице, с които от организационна, функционална и финансова гледна точка може да се извършва самостоятелна стопанска дейност.

110. (Нова – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) "Елементи на техническа инфраструктура" са тези по смисъла на чл. 64 от Закона за устройство на територията.

111. (Нова – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) "Ремонт" за целите на чл. 33а е дейността по извършването на последващи разходи, свързани с елементи на техническа инфраструктура, които не водят до икономическа изгода над тази от първоначално оценената им стандартна ефективност.

112. (Нова – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) "Подобрение" за целите на чл. 48 и 69а е дейността по извършването на последващи разходи, свързани с елементи на техническа инфраструктура, които водят до икономическа изгода над тази от първоначално оценената им стандартна ефективност.

113. (Нова – ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.) "Изграждане" за целите на чл. 48 и 69а е дейност по създаването на нови елементи на техническа инфраструктура, която включва проучването, проектирането и строителството на нови или реконструкцията на съществуващи елементи на техническата инфраструктура.

114. (Нова – ДВ, бр. 99 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г.) "Микро-, малко или средно предприятие" за целите на чл. 189 е предприятие, което отговаря на условията, посочени в Препоръката на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия (ОВ, L 124/36 от 20 май 2003 г.).

115. (Нова – ДВ, бр. 99 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г.) "Лигнитни въглища" за целите на чл. 182 са нискокалорични от категория В, ортолигнитни нискокалорични от категория Б или мета лигнитни въглища, както са определени в Международната система за кодификация на въглищата, съставена от Икономическата комисия за Европа на ООН.

116. (Нова – ДВ, бр. 99 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г.) "Въглища" за целите на чл. 182 са висококалорични, среднокалорични и слабокалорични въглища от категория А и В, както е определено в Международната система за кодификация на въглищата, съставена от Икономическата комисия за Европа на ООН и пояснена в Решението на Съвета от 10 декември 2010 г. относно държавната помощ за улесняване на закриването на неконкурентоспособни въглищни мини (ОВ, L 336/24 от 21 декември 2010 г.).

117. (Нова – ДВ, бр. 99 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г.) "Широколентови мрежи" за целите на чл. 182 са тези съгласно Насоките на ЕС относно прилагането на правилата за държавна

помощ във връзка с бързото разполагане на широколентови мрежи (2013/С 25/01) (ОВ, С 25/1 от 26 януари 2013 г.).

118. (Нова – ДВ, бр. 99 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г.) "Рибарство и аквакултури" за целите на чл. 182 е секторът на рибарството и аквакултурите съгласно Регламент (ЕС) № 1379/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. относно общата организация на пазарите на продукти от риболов и аквакултури, за изменение на регламенти (ЕО) № 1184/2006 и (ЕО) № 1224/2009 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕО) № 104/2000 на Съвета (ОВ, L 354/1 от 28 декември 2013 г.).

119. (Нова – ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 1.01.2023 г.) "Преместване" за целите на чл. 182, ал. 1, т. 4 е това по смисъла на Насоките за регионална държавна помощ (2021/С 153/01).

120. (Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) "Съставно образувание" за целите на част пета "а" е образувание, което е част от многонационална група предприятия или голяма национална група предприятия или е място на стопанска дейност на главно образувание, което е част от многонационална група предприятия.

121. (Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) "Група" за целите на част пета "а" е:

а) съвкупност от образувания, които са свързани чрез собственост или контрол по смисъла на допустими счетоводни стандарти, в съответствие с които е изготвен консолидираният финансов отчет на групата от крайното образувание майка, включително всяко образувание, което е било изключено от консолидирания финансов отчет на крайното образувание майка, въз основа на малък размер, същественост или поради това, че са държани за продажба, или б) образувание с едно или повече места на стопанска дейност, при условие че не е част от друга група по смисъла на буква "а".

122. (Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) "Многонационална група предприятия" за целите на част пета "а" е група, която включва поне едно образувание или място на стопанска дейност, което не е разположено в юрисдикцията на крайното образувание майка.

123. (Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) "Голяма национална група предприятия" за целите на част пета "а" е група, на която всички съставни образувания са разположени в страната.

124. (Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) "Консолидиран финансов отчет" за целите на част пета "а" е:

а) отчет по смисъла на § 1, т. 7 от допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, изготвен в съответствие с допустими счетоводни стандарти;

б) по отношение на група по смисъла на т. 121, буква "б" – финансовият отчет по смисъла на § 1, т. 7 от допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството или аналогична разпоредба съгласно законодателството на юрисдикцията на образуванието, изготвен от същото в съответствие с допустими счетоводни стандарти;

в) финансовият отчет по смисъла на § 1, т. 7 от допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, изготвен от крайното образувание майка в съответствие със счетоводни стандарти, които не са допустими счетоводни стандарти, но е преобразуван така, че да предотврати съществено нарушаване на конкуренцията;

г) когато крайното образувание майка не изготвя финансов отчет по смисъла на букви "а" – "в", финансовият отчет по смисъла на букви "а" или "в", в случай че крайното образувание майка е било длъжно да го изготви.

125. (Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) "Данъчен период" за целите на част пета "а" е периодът, за който крайното образувание майка на многонационална или голяма национална група предприятия изготвя консолидиран финансов отчет, или календарната година, когато крайното образувание майка не изготвя консолидиран финансов отчет.

126. (Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) "Подаващо информация съставно образувание" е образуванието, което подава информационна декларация съгласно чл. 260я23.

127. (Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) "Публично образование" за целите на част пета "а" е образование, което отговаря едновременно на следните условия:

- а) частично или изцяло е собственост на държавен или общински орган;
- б) не извършва стопанска дейност и е създадено за:
 - аа) извършване на обществени услуги и/или цели на публична функция, или за
 - бб) управление или инвестиране на държавно или общинско имущество чрез извършване и държане на инвестиции и управление на държавни и общински активи;
- в) отговаря пред орган на държавната или общинската власт за изпълнението на дейността си и му предоставя информация на годишна база, и
- г) при прекратяване на образованието активите му остават държавна или общинска собственост, а доходът му изцяло се разпределя в полза на държавата или общината, без някаква част от него да се използва в полза на частноправни субекти.

128. (Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) "Международна организация" за целите на част пета "а" е всяка междуправителствена организация, включително наднационална организация, или изцяло притежавана от такава организация агенция или учреждение, която отговаря на всички изброени критерии:

- а) състои се предимно от правителства;
- б) има действащо споразумение за седалище или споразумение, което до голяма степен е от подобен характер, с юрисдикцията, в която е установена, например договорености, които дават право на службите или представителствата на организацията, намиращи се в тази юрисдикция, да се ползват с привилегии и имунитети, и
- в) приходите ѝ по закон или по силата на уставните документи не могат да се употребяват в полза на частни лица.

129. (Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) "Организация с нестопанска цел" за целите на част пета "а" е образование, което отговаря на следните условия:

- а) създадено е и извършва дейност в юрисдикцията, в която е установено:
 - аа) изключително за религиозни, благотворителни, научни, художествени, културни, спортни, образователни или други подобни цели, или
 - бб) като професионална организация, бизнес лига, търговска камара, организация на труда, селскостопанска или градинарска организация, гражданска лига или организация, която извършва дейност изключително за повишаване на социалното благосъстояние;
- б) доходите/печалбата от посочените в буква "а" дейности са освободени от данък върху доходите/данък върху печалбата в юрисдикцията на установяване;
- в) няма акционери или членове, които да притежават дял въз основа на собственост или материален интерес от неговия доход или имущество;
- г) печалбите или имуществото на образованието не може да бъдат разпределяни или употребявани в полза на частни лица или неблагоприятни образования освен в случаите на:
 - аа) изпълнението на благотворителните дейности на образованието;
 - бб) плащане на разумно възнаграждение за предоставени услуги или за ползването на собственост или капитал, или
 - вв) плащане, което представлява пазарната цена на имущество, която образованието е придобило, и
 - д) при прекратяване или ликвидация на образованието цялото му имущество трябва да бъде разпределено или прехвърлено обратно към организация с нестопанска цел или към държавен или общински орган на властта – включително публично образование – на юрисдикцията, в която е установено образованието или на някое нейно политическо подразделение;
- е) не извършва стопанска дейност, която не е пряко свързана с целите, за които е създадено.

130. (Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) "Образование със смесен характер" за целите на глава пета "а" е образование, доколкото е данъчно прозрачно по отношение на

своите приходи, разходи, печалби и загуби в юрисдикцията, в която е създадено, освен в случаите, в които е местно лице за данъчни цели и подлежи на облагане с включен данък в друга юрисдикция.

Образованието със смесен характер може да бъде:

- а) данъчно прозрачно образувание по отношение на своите приходи, разходи, печалби и загуби, доколкото се счита за данъчно прозрачно съгласно законодателството на юрисдикцията, в която е разположен собственикът му;
- б) обратно хибридно образувание по отношение на своите приходи, разходи, печалби и загуби, доколкото не се счита за данъчно прозрачно съгласно законодателството на юрисдикцията, в която е разположен собственикът му.

За целите на тази точка "Данъчно прозрачно образувание" е образувание, чиито приходи, разходи, печалби и загуби се считат съгласно законодателството на дадена юрисдикция за такива на прекия собственик на образованието, пропорционално на участието му.

Участие в собствеността на образувание или място на стопанска дейност, което е съставно образувание, се счита за участие чрез данъчно прозрачна структура, когато се притежава непряко чрез верига от данъчно прозрачни образувания.

Съставно образувание, което не е местно лице за данъчни цели и не подлежи на облагане с включен данък или допустим национален допълнителен данък въз основа на своето място на управление, място на учредяване или подобни критерии, се счита за образувание със смесен характер и за данъчно прозрачно образувание по отношение на своите приходи, разходи, печалби или загуби, доколкото:

- а) собствениците му са разположени в юрисдикция, съгласно чието законодателство образованието е данъчно прозрачно;
- б) няма определено място на дейност в юрисдикцията, в която е създадено, и
- в) приходите, разходите, печалбите и загубите не могат да се причислят към място на стопанска дейност.

131. (Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) "Място на стопанска дейност" за целите на част пета "а" е:

- а) определено или условно място за извършване на стопанска дейност, считано за място на стопанска дейност съгласно приложима спогодба за избягване на двойното данъчно облагане, чиято печалба се облага по начин, сходен с начина на облагане на печалбите от стопанска дейност в съответствие с чл. 7 от Модела на данъчна спогодба на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие в последната му актуализация;
- б) когато няма приложима спогодба за избягване на двойното данъчно облагане – определено или условно място за извършване на стопанска дейност, чиято печалба се облага на нетна база по начин, сходен с облагането на печалбата на местно лице за данъчни цели в съответната юрисдикция;
- в) когато юрисдикцията няма система за корпоративно данъчно облагане – определено или условно място за извършване на стопанска дейност, което би се считало за място на стопанска дейност съгласно Модела на данъчна спогодба на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие в последната му актуализация, при условие че юрисдикцията би имала право да обложи печалбата на това място в съответствие с чл. 7 от него;
- г) определено или условно място за извършване на стопанска дейност извън случаите по букви от "а" до "в", което не е разположено в юрисдикцията на съставното образувание и печалбата от тази дейност не се облага в нея.

132. (Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) "Крайно образувание майка" за целите на част пета "а" е:

- а) образувание, което пряко или косвено притежава контролиращо участие в друго образувание и в което друго образувание няма пряко или косвено контролиращо участие, или
- б) главното образувание на група по смисъла на т. 121, буква "б".

133. (Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) "Допълнителен данък" за целите на част пета "а" е данъкът, определен за дадена юрисдикция или дадено съставно образувание съгласно чл. 260ш.

134. (Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) "Данъчен режим за контролирани чуждестранни дружества" за целите на част пета "а" са данъчни правила, съгласно които собственик с пряко или косвено участие в чуждестранно образувание или главното образувание на място на стопанска дейност подлежи на данъчно облагане върху своя дял от част от или от всички доходи или от цялата печалба на това чуждестранно съставно образувание, независимо дали тези доходи или печалба се разпределят на собственика.

135. (Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) "Съставно образувание, облагано с ниска данъчна ставка" за целите на част пета "а" е:

- а) съставно образувание на многонационална група предприятия или на голяма национална група предприятия, което е разположено в юрисдикция с ниска данъчна ставка, или
- б) съставно образувание без юрисдикция, което за даден данъчен период формира допустима печалба, която се облага с ефективна данъчна ставка, по-ниска от 15 на сто.

136. (Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) "Междинно образувание майка" за целите на част пета "а" е съставно образувание, което пряко или косвено притежава участие в собствеността на друго съставно образувание от същата многонационална група предприятия или голяма национална група предприятия и което не е крайно образувание майка, частично притежавано образувание майка, място на стопанска дейност или инвестиционно образувание.

137. (Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) "Контролиращо участие" за целите на част пета "а" е участие в собствеността на образувание, чийто притежател е задължен или би бил задължен да включи образуванието в консолидиран финансов отчет по смисъла на т. 124. Главното образувание притежава контролиращо участие в свое място на стопанска дейност.

138. (Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) "Частично притежавано образувание майка" за целите на част пета "а" е съставно образувание:

- а) което пряко или косвено притежава участие в собствеността на друго съставно образувание от същата многонационална група предприятия или голяма национална група предприятия, и
- б) в което повече от 20 на сто от участието в собствеността му, даващи право върху дял от печалбата, се притежават пряко или косвено от едно или повече лица, които не са съставни образувания от същата многонационална група предприятия или голяма национална група предприятия, и
- в) което не е крайно образувание майка, място на стопанска дейност или инвестиционно образувание.

139. (Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) "Участие в собствеността" за целите на част пета "а" е участие в капитала на образувание или място на стопанска дейност, което дава на притежателя му право на дял от печалбата, капитала, или резервите на образувание или място на стопанска дейност.

140. (Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) "Образувание майка" за целите на част пета "а" е крайно образувание майка, което не е изключено образувание, междинно образувание майка или частично притежавано образувание майка.

141. (Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) "Допустими счетоводни стандарти" за целите на част пета "а" са Международните счетоводни стандарти, приети с Регламент (ЕО) № 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 19 юли 2002 г. за прилагането на Международните счетоводни стандарти (ОВ, L 243/1 от 11 септември 2002 г.), както и националните счетоводни стандарти на Австралия, Бразилия, Канада, държавите – членки на Европейския съюз, държавите – членки на Европейското икономическо пространство, Хонконг (Китай), Япония, Мексико, Нова Зеландия, Китайската народна република,

Република Индия, Република Корея, Русия, Сингапур, Швейцария, Обединеното кралство и Съединените американски щати.

142. (Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) "Одобрени счетоводни стандарти" за целите на част пета "а" е, по отношение на дадено образование, система от общоприети счетоводни принципи, разрешена за прилагане от компетентен счетоводен орган в юрисдикцията, в която е разположено образованието. За целите на тази точка компетентен счетоводен орган е орган, който има законови правомощия да определя, установява или одобрява прилагането на счетоводни стандарти в тази юрисдикция.

143. (Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) "Съществено нарушаване на конкуренцията" за целите на част пета "а" е такова прилагане на определен принцип или процедура съгласно счетоводен стандарт, което води до общо отклонение в приходите или разходите от над 75 000 000 евро за даден данъчен период в сравнение с резултата, който би се получил, в случай че се приложи съответният принцип или процедура съгласно Международните счетоводни стандарти, приети с Регламент (ЕО) № 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 19 юли 2002 г. за прилагането на Международните счетоводни стандарти (ОВ, L 243 от 11 септември 2002 г.).

144. (Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) "Допустим национален допълнителен данък" за целите на част пета "а" е данък, въведен в националното право на дадена юрисдикция, която не предоставя каквито и да е предимства, свързани с правилата за неговото прилагане, и:

а) при който допълнителните печалби на съставните образувания, намиращи се в тази юрисдикция, се определят по реда на Директива (ЕС) 2022/2523, когато юрисдикцията е в Европейския съюз, а във всички други юрисдикции – по реда на Правилата на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (Данъчни предизвикателства, произтичащи от цифровизацията на икономиката – Типови глобални правила срещу свиване на данъчната основа (втори стълб), и при който към допълнителните печалби на съставните образувания, намиращи се в тази юрисдикция, се прилага минималната данъчна ставка от 15 на сто в съответствие с разпоредбите на Директива (ЕС) 2022/2523, когато юрисдикцията е в Европейския съюз, а във всички други юрисдикции – по реда на Правилата на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (Данъчни предизвикателства, произтичащи от цифровизацията на икономиката – Типови глобални правила срещу свиване на данъчната основа (втори стълб);

б) се прилага по начин, съответстващ на разпоредбите на Директива (ЕС) 2022/2523, когато юрисдикцията е в Европейския съюз, а във всички други юрисдикции – по начин, съответстващ на Правилата на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (Данъчни предизвикателства, произтичащи от цифровизацията на икономиката – Типови глобални правила срещу свиване на данъчната основа (втори стълб).

145. (Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) "Балансова стойност на дълготрайните материални активи" за целите на част пета "а" е средната аритметична стойност от балансовите стойности на дълготрайните материални активи в началото и в края на отчетния период. За целите на тази точка балансовата стойност в началото и в края на отчетния период се определя, като цената на придобиване на дълготрайните материални активи се намали с натрупаните амортизация и обезценка.

146. (Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) "Инвестиционно образование" за целите на част пета "а" е:

а) инвестиционен фонд или дружество за инвестиции в недвижими имоти;

б) образование, в което образование по смисъла на буква "а" притежава участие пряко или чрез верига от такива образувания от най-малко 95 на сто и чиято дейност се състои изцяло или почти изцяло в държане на активи или инвестиране на средства в полза на тези образувания, или

в) образуване, в което образуване по смисъла на буква "а" притежава 85 на сто или повече от стойността му, при условие че печалбата му почти изцяло е формирана от дивиденди или от печалби или загуби от промяна в справедливата стойност на участие или от продажба на участие, които не се вземат предвид при определяне на допустимата печалба или загуба за целите на част пета "а".

147. (Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) "Инвестиционен фонд" за целите на част пета "а" е образуване или договореност, което отговаря едновременно на следните условия:

- а) предназначено е да събира финансови или нефинансови активи от няколко инвеститори, някои от които несвързани лица;
- б) инвестира в съответствие с определена инвестиционна политика;
- в) дава възможност на инвеститорите да намалят разходите по сделки, изследвания и анализи или колективно да разпределят риск;
- г) основно е предназначен да реализира доходи или печалби от инвестиции или да предоставя защита срещу конкретно или общо събитие или резултат;
- д) инвеститорите му имат право на възвръщаемост от активите на фонда или от получения от тези активи доход в зависимост от размера на вноската им;
- е) фондът или лицето, което го управлява, са подчинени на регулаторен режим, включително на регулаторни мерки срещу изпирането на пари и за защита на инвеститорите, в юрисдикцията, в която е учреден или се управлява;
- ж) управлява се от специалисти по управление на инвестиционни фондове от името на инвеститорите.

148. (Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) "Дружество за инвестиции в недвижими имоти" за целите на част пета "а" е образуване с широко участие, което инвестира предимно в недвижими имоти, като подлежи на данъчно облагане само на ниво образуване или само на ниво лицата, които притежават участие в него, с отлагане, не по-дълго от една година.

149. (Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) "Пенсионен фонд" за целите на част пета "а" е:

- а) образуване, което е учредено и осъществява дейност в дадена юрисдикция изцяло или почти изцяло по управление или предоставяне на пенсионни обезщетения, както и на допълнителни или непредвидени обезщетения на физически лица, и:
 - аа) образуването подлежи на регулация като пенсионен фонд в тази юрисдикция от орган на централната или местната власт; или
 - бб) обезщетенията са гарантирани или защитени по друг начин от националното законодателство и се финансират от пул от активи, притежавани чрез доверителна схема или доверител с цел гарантиране на изпълнението на съответните пенсионни задължения в случай на несъстоятелност на многонационалната или голямата национална група предприятия;
- б) образуване за пенсионни услуги.

150. (Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) "Образуване за пенсионни услуги" за целите на част пета "а" е образуване, което е учредено и осъществява дейност, която се състои изцяло или почти изцяло в инвестиране на средства в полза на образувания по т. 149, буква "а" или в дейности, които са допълнителни към регулираните дейности, посочени в т. 149, буква "а", и при условие че образуването е част от една група с образуванията, извършващи тези регулирани дейности.

151. (Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) "Юрисдикция с ниска данъчна ставка" за целите на част пета "а" е юрисдикция, в която за даден данъчен период многонационалната или голямата национална група предприятия формира допустима печалба, която се облага с ефективна данъчна ставка, по-ниска от 15 на сто.

152. (Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) "Допустима печалба или загуба" за целите на част пета "а" е нетният счетоводен финансов резултат на съставно образувание, коригиран съгласно разпоредбите на част пета "а".

153. (Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) "Недопустим възстановим прихванат данък" за целите на част пета "а" е всеки данък, различен от допустим прихванат данък, начислен или платен от съставно образувание във връзка с разпределен дивидент, който:

а) подлежи на възстановяване на действителния собственик на дивидента, разпределен от това съставно образувание, или намалява негово данъчно задължение, което не е свързано с този дивидент; или

б) подлежи на възстановяване на разпределящото дивидента дружество.

За целите на тази точка "допустим прихванат данък" е включен данък, начислен или платен от съставно образувание, включително място на стопанска дейност, който подлежи на възстановяване на действителния собственик на дивидента, разпределен от съставното образувание, или с който се намалява негово данъчно задължение, или, в случая на включен данък, начислен или платен от място на стопанска дейност, дивидент, разпределен от главното образувание, доколкото възстановяването или намаляването се извършва:

а) от юрисдикция, различна от юрисдикцията, която е извършила облагането с включения данък;

б) на действителен собственик на дивидента, чийто доход от него подлежи на облагане с данъчна ставка, която е равна на или по-висока от 15 на сто съгласно законодателството на юрисдикцията, обложила съставното образувание с включения данък;

в) на физическо лице, което е действителен собственик на дивидента и е местно лице за данъчни цели на юрисдикцията, обложила съставното образувание с включения данък, и чийто доход от дивидента подлежи на облагане с данъчна ставка, равна на или по-висока от стандартната данъчна ставка, с която се облагат обичайните му доходи; или

г) на публично образувание, международна организация, организация с нестопанска цел, която е местно лице за данъчни цели, пенсионен фонд, който е местно лице, инвестиционно образувание, което е местно лице и не е част от многонационална група предприятия или голяма национална група предприятия, или животозастрахователно дружество, което е местно лице, доколкото дивидентът е получен във връзка с дейността на пенсионен фонд, който е местно лице, и подлежи на данъчно облагане по начин, сходен на облагането на дивидент, получен от пенсионен фонд; за целите на тази буква:

аа) организация с нестопанска цел или пенсионен фонд е местно лице в дадена юрисдикция, ако е създадено в нея и се управлява там;

бб) инвестиционно образувание е местно лице в дадена юрисдикция, ако е създадено и подлежи на регулация в тази юрисдикция;

вв) животозастрахователно дружество е местно лице в юрисдикцията, в която е разположено.

154. (Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) "Допустим възстановим данъчен кредит" за целите на част пета "а" е:

а) възстановим данъчен кредит, дължим на съставно образувание в парична форма или като паричен еквивалент до изтичане на четири години от датата, на която за съставното образувание е възникнало правото да получи възстановимия данъчен кредит съгласно законодателството на юрисдикцията, която го дължи; или

б) когато само част от данъчния кредит подлежи на възстановяване – частта от възстановимия данъчен кредит, дължим на съставно образувание в парична форма или като паричен еквивалент до изтичане на четири години от датата, на която за съставното образувание е възникнало правото да получи частично възстановимия данъчен кредит.

Допустимият възстановим данъчен кредит не включва данък, който подлежи на възстановяване или намалява данъчно задължение съгласно допустим прихванат данък или недопустим възстановим прихванат данък.

155. (Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) "Недопустим възстановим данъчен кредит" за целите на част пета "а" е данъчен кредит, който не е допустим възстановим данъчен кредит, но е изцяло или частично възстановим.

156. (Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) "Главно образование" за целите на част пета "а" е образование, чийто финансов отчет включва нетния счетоводен финансов резултат на място на стопанска дейност.

157. (Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) "Съставно образование – собственик" за целите на част пета "а" е съставно образование, което пряко или косвено притежава участие в собствеността на друго съставно образование от същата многонационална или голяма национална група предприятия.

158. (Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) "Допустима система за данъчно облагане при разпределяне на печалба" за целите на част пета "а" е система за корпоративно подоходно данъчно облагане:

- а) която облага печалбата с данък при действителното или условното ѝ разпределяне на собствениците, както и облага с данък определени разходи, които не са свързани с дейността;
- б) при която данъчната ставка е равна на или по-висока от 15 на сто; и
- в) която е била в сила на 1 юли 2021 г. или преди това.

159. (Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) "Определено да подава информация образование" за целите на част пета "а" е съставно образование, различно от крайното образование майка, определено от многонационална или голяма национална група предприятия да изпълни изискванията на чл. 260я23 от името на групата.

160. (Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) "Допустимо първично облагане с допълнителен данък" за целите на част пета "а" са разпоредби в законодателството на юрисдикция, която не предоставя никакви предимства, свързани с прилагането им, и които:

а) съответстват на разпоредбите на Директива (ЕС) 2022/2523 или, по отношение на юрисдикции, които не са държави – членки на Европейския съюз – на Правилата на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (Данъчни предизвикателства, произтичащи от цифровизацията на икономиката – Типови глобални правила срещу свиване на данъчната основа (втори стълб), в съответствие с които образованието майка на многонационална или голяма национална група предприятия определя своя дял от допълнителния данък на съставните образования на групата, облагани с ниска данъчна ставка;

б) се прилагат в съответствие с разпоредбите на Директива (ЕС) 2022/2523 или, по отношение на юрисдикции, които не са държави – членки на Европейския съюз – с Правилата на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (Данъчни предизвикателства, произтичащи от цифровизацията на икономиката – Типови глобални правила срещу свиване на данъчната основа (втори стълб).

161. (Нова – ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2025 г.) "Допустимо вторично облагане с допълнителен данък" за целите на част пета "а" са разпоредби в законодателството на юрисдикция, която не предоставя каквито и да било предимства, свързани с прилагането им, и които:

а) съответстват на разпоредбите на Директива (ЕС) 2022/2523 или, по отношение на юрисдикции, които не са държави – членки на Европейския съюз – на Правилата на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (Данъчни предизвикателства, произтичащи от цифровизацията на икономиката – Типови глобални правила срещу свиване на данъчната основа (втори стълб), съгласно които юрисдикцията събира своя дял от допълнителния данък на многонационалната група предприятия, който не е бил начислен съгласно първично облагане с допълнителен данък по отношение на съставните образования на групата, облагани с ниска данъчна ставка;

б) се прилагат в съответствие с разпоредбите на Директива (ЕС) 2022/2523 или, по отношение на юрисдикции, които не са държави – членки на Европейския съюз – с

Правилата на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (Данъчни предизвикателства, произтичащи от цифровизацията на икономиката – Типови глобални правила срещу свиване на данъчната основа (втори стълб).

§ 2. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г., бр. 40 от 2012 г., в сила от 1.07.2012 г., доп., бр. 91 от 2013 г., в сила от 1.07.2013 г., бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г., изм. и доп., бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г., бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г., бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.) Този закон въвежда разпоредбите на Директива 2001/86/ЕО на Съвета за допълнение на Устава на Европейското дружество по отношение на участието на заетите лица, на Директива 2003/72/ЕО на Съвета за допълнение на Устава на Европейското кооперативно дружество относно участието на работниците и служителите, на Директива 2003/49/ЕО на Съвета от 3 юни 2003 г. относно общата система на данъчно облагане на плащания на лихви и роялти между свързани дружества от различни държави членки и на Директива 2011/96/ЕС на Съвета от 30 ноември 2011 г. относно общата система за данъчно облагане на дружества майки и дъщерни дружества от различни държави членки (ОВ, L 345/8 от 29 декември 2011 г.), както и на Директива 2013/13/ЕС на Съвета от 13 май 2013 г. за адаптиране на някои директиви в областта на данъчното облагане поради присъединяването на Република Хърватия (ОВ, L 141/30 от 28 май 2013 г.), Директива 2014/86/ЕС на Съвета от 8 юли 2014 г. за изменение на Директива 2011/96/ЕС относно общата система за данъчно облагане на дружества майки и дъщерни дружества от различни държави членки (ОВ, L 219/40 от 25 юли 2014 г.), Директива (ЕС) 2015/121 на Съвета от 27 януари 2015 г. за изменение на Директива 2011/96/ЕС относно общата система за данъчно облагане на дружества майки и дъщерни дружества от различни държави членки (ОВ, L 21/1 от 28 януари 2015 г.), Директива (ЕС) 2016/1164 на Съвета от 12 юли 2016 г. за установяване на правила срещу практиките за избягване на данъци, които пряко засягат функционирането на вътрешния пазар (ОВ, L 193/1 от 19 юли 2016 г.), Директива (ЕС) 2017/952 на Съвета от 29 май 2017 г. за изменение на Директива (ЕС) 2016/1164 по отношение на несъответствията при хибридни образувания и инструменти, включващи трети държави (ОВ, L 144/1 от 7 юни 2017 г.) и Директива (ЕС) 2022/2523 на Съвета от 15 декември 2022 г. за гарантиране на глобално минимално равнище на данъчно облагане на многонационалните групи от предприятия и големите национални групи в Съюза (ОВ, L 328/1 от 22 декември 2022 г.).

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 3. Този закон отменя Закона за корпоративното подоходно облагане (обн., ДВ, бр. 115 от 1997 г.; попр., бр. 19 от 1998 г.; изм., бр. 21 и 153 от 1998 г.; бр. 12, 50, 51, 64, 81, 103, 110 и 111 от 1999 г., бр. 105 и 108 от 2000 г., бр. 34 и 110 от 2001 г., бр. 45, 61, 62 и 119 от 2002 г., бр. 42 и 109 от 2003 г., бр. 18, 53 и 107 от 2004 г., бр. 39, 88, 91, 102, 103 и 105 от 2005 г., бр. 30, 34, 59 и 63 от 2006 г.).

§ 4. Преобразуванията на финансовия резултат (счетоводна печалба/ загуба) за данъчни цели вследствие на прилагането на чл. 23 от отменения Закон за корпоративното подоходно облагане до 31 декември 2006 г. се смятат за преобразувания на счетоводния финансов резултат при определяне на данъчния финансов резултат по реда и съгласно съответната разпоредба на този закон.

§ 5. Начислените до 31 декември 2003 г. счетоводни приходи и разходи от последващи оценки (преоценки и обезценки) на амортизируеми активи, които не са признати за данъчни цели до 31 декември 2006 г. по реда на чл. 23 от отменения Закон за корпоративното подоходно облагане, се признават за данъчни цели в годината на отписване на съответния актив от данъчния амортизационен план, с изключение на случаите на липси.

§ 6. (1) Амортизируемите активи, налични в данъчния амортизационен план към 31 декември 2006 г., с изключение на определените в ал. 2, се смятат за данъчни амортизируеми активи по смисъла на чл. 48.

(2) От данъчния амортизационен план към 1 януари 2007 г. се отписват следните налични в него активи:

1. положителната репутация;
2. активите, които не се ползват в дейност, за която се формира данъчен финансов резултат;
3. активите, които са класифицирани като държани за продажба или са част от група за освобождаване, класифицирана като държана за продажба;
4. активите, когато данъчно задължено лице е прекратено с ликвидация или е прекратено с обявяване в несъстоятелност.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г., в сила от 1.01.2007 г.) Член 66 не се прилага в случаите на отписване на активи по ал. 2, т. 1 и 2.

§ 7. (1) Данъчната амортизируема стойност на наличен данъчен амортизируем актив към 1 януари 2007 г. е амортизируемата му стойност към 31 декември 2006 г. по отменения Закон за корпоративното подоходно облагане.

(2) Начислената данъчна амортизация на наличен данъчен амортизируем актив към 1 януари 2007 г. е данъчно признатият размер на разходите за амортизации за съответния актив към 31 декември 2006 г. по отменения Закон за корпоративното подоходно облагане.

(3) Данъчната стойност на наличен данъчен амортизируем актив към 1 януари 2007 г. е данъчната му балансова стойност към 31 декември 2006 г. по отменения Закон за корпоративното подоходно облагане.

§ 8. Стойностите на данъчните амортизируеми активи, налични в данъчния амортизационен план към 1 януари 2007 г., остават непроменени спрямо тези към 31 декември 2006 г.

§ 9. (1) Преоценъчният резерв в данъчния амортизационен план се отписва от него към 1 януари 2007 г. Отписването става по реда и начина, посочени в § 10 или 11. Данъчно задълженото лице избира прилагането на § 10 или 11.

(2) Преоценъчният резерв по смисъла на ал. 1 е преоценъчният резерв (резервът от последващи оценки), който е включен в данъчния амортизационен план към 31 декември 2006 г.

(3) Когато в данъчния амортизационен план към 31 декември 2006 г. е включен преоценъчен резерв (резерв от последваща оценка), различен от този, който е следвало да бъде включен съгласно чл. 22 от отменения Закон за корпоративното подоходно облагане, същият се коригира за целите на ал. 1.

(4) Едноличните търговци отписват преоценъчния резерв по ред и начин, приложими за данъчно задължените лица по този закон.

§ 10. (1) Данъчно задължените лица коригират еднократно стойностите на амортизируемите активи в данъчния амортизационен план към 1 януари 2007 г. в резултат на отписването на преоценъчния резерв.

(2) С отписания преоценъчен резерв за конкретен амортизируем актив се увеличава данъчно признатият размер на разходите за амортизации за съответния актив към 31 декември 2006 г., в резултат на което начислената данъчна амортизация на актива към 1 януари 2007 г. се увеличава и данъчната стойност на актива към 1 януари 2007 г. се намалява. След увеличението начислената данъчна амортизация за съответния актив не може да превишава данъчната амортизируема стойност на актива към 1 януари 2007 г.

(3) Когато преоценъчният резерв за конкретен актив превишава данъчната балансова стойност на актива към 31 декември 2006 г., активът се отписва от данъчния амортизационен план към 1 януари 2007 г., като с размера на превишението се увеличава данъчно признатият размер на разходите за амортизации на други активи от същата категория, определена по

смисъла на чл. 22 от отменения Закон за корпоративното подоходно облагане. Когато стойностите на активите от тази категория са недостатъчни за изпълнение на изискването на изречение първо, увеличава се данъчно признатият размер на разходите за амортизации на активи от другите категории.

(4) След отписването на преоценъчния резерв общата сума от данъчните стойности на всички активи, налични в данъчния амортизационен план към 1 януари 2007 г., трябва да бъде равна на общата сума от данъчните балансови стойности на всички активи към 31 декември 2006 г., намалена с отписания преоценъчен резерв.

(5) Алинеи 1 - 4 не се прилагат, когато общата сума на отписания преоценъчен резерв превишава общата сума от данъчните балансови стойности на всички активи, налични в данъчния амортизационен план към 31 декември 2006 г. Данъчно задължените лица отписват от данъчния амортизационен план към 1 януари 2007 г. всички налични активи в него към 31 декември 2006 г. С разликата между общата сума на преоценъчния резерв и общата сума от данъчните балансови стойности на всички активи към 31 декември 2006 г. се увеличава счетоводният финансов резултат при определяне на данъчния финансов резултат, включително при определяне на тримесечните авансови вноски по реда на § 11.

§ 11. (1) С отписания преоценъчен резерв се увеличава счетоводният финансов резултат при определяне на данъчния финансов резултат, включително при определяне на тримесечните авансови вноски, както следва:

1. за 2007 г. - с една трета от отписания преоценъчен резерв;
2. за 2008 г. - с една трета от отписания преоценъчен резерв;
3. за 2009 г. - с една трета от отписания преоценъчен резерв.

(2) При прекратяване на данъчно задълженото лице, с изключение на случаите на прекратяване при преобразуване чрез промяна на правната форма по реда на чл. 264 от Търговския закон, с частта от отписания преоценъчен резерв, с която не е увеличен счетоводният финансов резултат по реда на ал. 1, се увеличава счетоводният финансов резултат при определяне на данъчния финансов резултат за годината на прекратяване.

(3) Данъчно задълженото лице може с отписания преоценъчен резерв да увеличи еднократно счетоводния си финансов резултат при определяне на данъчния си финансов резултат за 2007 г., включително при определяне на тримесечните авансови вноски. В този случай ал. 1 и 2 не се прилагат.

§ 12. Разпоредбата на чл. 55, ал. 1, т. 6 се прилага за данъчни дълготрайни материални активи, придобити след 31 декември 2006 г.

§ 13. За целите на чл. 55 амортизируемият актив по § 1, т. 55, буква "е" от допълнителните разпоредби на отменения Закон за корпоративното подоходно облагане се разпределя в категория V.

§ 14. За целите на чл. 55 амортизируемият актив, формиран по реда на отменения Закон за корпоративното подоходно облагане в резултат на непризната за данъчни цели част от превишението на сумата от счетоводните амортизационни квоти над данъчно признатия размер на амортизациите на активите като цяло за периода от 1 януари 1998 г. до 31 декември 2002 г., се разпределя в категория VII.

§ 15. (Изм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г., в сила от 1.01.2007 г.) Разпоредбата на чл. 59 не се прилага за данъчен амортизируем актив, за който е преустановено начисляването на данъчни амортизации към 31 декември 2006 г. съгласно отменения Закон за корпоративното подоходно облагане, защото временно не се употребява в дейността. Начисляването на данъчни амортизации за актива по изречение първо се възобновява от началото на месеца на връщането на актива в експлоатация.

§ 16. Разпоредбата на чл. 63 се прилага за последващи разходи, завършени след 31 декември 2006 г.

§ 17. За целите на чл. 66, ал. 1, когато остатъчната стойност не е включена в амортизируемата стойност на актива по смисъла на отменения Закон за корпоративното подоходно облагане, при определяне на данъчния финансов резултат счетоводната балансова стойност на актива се намалява с остатъчната му стойност.

§ 18. Член 68 се прилага за активи, придобити след 31 декември 2005 г.

§ 19. Член 45 не се прилага в случаите, когато с резерва от последваща оценка (преоценъчния резерв) е увеличен финансовият резултат за данъчни цели по реда на чл. 23 от отменения Закон за корпоративното подоходно облагане.

§ 20. Непризнатите разходи за лихви след 1 януари 2004 г. съгласно чл. 26 от отменения Закон за корпоративното подоходно облагане, подлежащи на приспадане и неприспаднати до 31 декември 2006 г., се приспадат по реда на чл. 43 до изтичане на 5 години след годината на непризнаването им за данъчни цели.

§ 21. Обложената за данъчни цели част от провизиите на вземанията (по действащото до 31 декември 2001 г. счетоводно законодателство) в нефинансовите предприятия, с която не е намален финансовият резултат по реда на чл. 23, ал. 3 от отменения Закон за корпоративното подоходно облагане през следващи години, се смята за непризнат разход от последваща оценка на вземане по реда на чл. 34 от този закон.

§ 22. Загубите, формирани след 1 януари 2002 г., подлежащи на пренасяне и неприспаднати до 31 декември 2006 г. по реда на глава четвърта от отменения Закон за корпоративното подоходно облагане, се приспадат по реда на глава единадесета.

§ 23. Член 95 не се прилага за приходи и разходи, възникнали в резултат на отчетени преди 1 януари 2007 г. приходи и разходи, за които е била налице разлика между размера, отчетен съгласно счетоводната политика, и размера, определен от регулаторен орган съгласно нормативен акт.

§ 24. Правото да ползва намалението по чл. 60, ал. 1 или преотстъпването по чл. 61г или 61д от отменения Закон за корпоративното подоходно облагане за корпоративния данък, дължим за 2006 г., има и данъчно задължено лице, което не е подало уведомление до съответната териториална дирекция на Националната агенция за приходите съгласно чл. 51а от отменения Закон за корпоративното подоходно облагане, при условие че изпълни всички изисквания, предвидени в закона за съответното намаление или преотстъпване на корпоративен данък.

§ 25. Корпоративният данък се преотстъпва по реда на чл. 187 в срок до 31 декември 2010 г.

§ 26. (Отм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г., в сила от 1.01.2007 г.).

§ 27. Годишната облагаема печалба (загуба), дължимият годишен корпоративен данък, всички алтернативни данъци, данъците върху разходите и данъците, удържани при източника за 2006 г., които подлежат на деклариране по реда на отменения Закон за корпоративното подоходно облагане, се декларират с подаване на съответните данъчни декларации и в сроковете по същия закон.

§ 28. (1) Дължимите данъци за 2006 г. по отменения Закон за корпоративното подоходно облагане се внасят в сроковете и по реда на същия закон.

(2) Правото по чл. 92, ал. 5 може да се ползва от данъчно задължените лица и при декларирането на корпоративния данък за 2006 г.

§ 29. Образците на годишни данъчни декларации за 2006 г. по отменения Закон за корпоративното подоходно облагане се утвърждават в срок до 10 януари 2007 г. със заповед на министъра на финансите, която се обнародва в "Държавен вестник".

§ 30. (Изм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г., в сила от 1.01.2007 г.) Провизии, които са включени в историческата цена на данъчен амортизируем актив, но не са включени в амортизируемата му стойност съгласно отменения Закон за корпоративното подоходно облагане, се смятат за провизии, които не са включени в данъчната амортизируема стойност на актива съгласно чл. 53, ал. 1.

§ 31. (Отм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г., нов, бр. 69 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г.) Предоставените обезпечения по реда на отменения чл. 109 се освобождават.

§ 32. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73 и 82 от 2006 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 141:

а) в ал. 1 думата "30-дневен" се заменя с "60-дневен";

б) в ал. 2:

аа) в изречение първо накрая се добавя "и не е отстранило непълнотите в 15-дневен срок от датата на поискване от органа по приходите";

бб) в изречение второ думата "липса" се заменя с "наличие";

в) в ал. 3 след думите "прилагане на СИДДО" се добавя "или непроизнасянето в срока по ал. 1";

г) алинеи 4 и 5 се изменят така:

"(4) Становището за липса на основания за прилагане на СИДДО подлежи на обжалване от получателя на дохода или от платеща, ако е упълномощен за това от получателя на дохода. Обжалването се извършва по реда за обжалване на ревизионните актове, като жалбата се подава чрез териториалната дирекция, в която е подадено искането.

(5) При наличие на становище за прилагане на СИДДО по ал. 1 или 2 изменения на данъчните задължения за съответния доход могат да се извършват само при наличие на основанията по чл. 133, ал. 2."

2. В чл. 142, ал. 1 и 2 числото "25 000" се заменя с "50 000".

§ 33. Законът влиза в сила от 1 януари 2007 г.

Законът е приет от 40-то Народно събрание на 14 декември 2006 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на
Закона за корпоративното подоходно облагане
(ДВ, бр. 110 от 2007 г., в сила от 1.01.2008 г.)

§ 56. (В сила от 1.01.2007 г. - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) Надвнесенят корпоративен данък, данък върху печалбата и данък за общините по отменения Закон за корпоративното подоходно облагане (обн., ДВ, бр. 115 от 1997 г.; попр., бр. 19 от 1998 г.; изм., бр. 21 и 153 от 1998 г.; бр. 12, 50, 51, 64, 81, 103, 110 и 111 от 1999 г., бр. 105 и 108 от 2000 г., бр. 34 и 110 от 2001 г., бр. 45, 61, 62 и 119 от 2002 г., бр. 42 и 109 от 2003 г., бр. 18, 53 и 107 от 2004 г., бр. 39, 88, 91, 102, 103 и 105 от 2005 г., бр. 30, 34, 59 и 63 от 2006 г.; отм., бр. 105 от 2006 г.), които не са приспаднати, възстановени или прихванати към 31 декември 2006 г., могат да се приспадат по реда на чл. 94.

§ 57. (В сила от 1.01.2007 г. - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) Данъчно задължените лица, на които е преотстъпен данък по чл. 58 от отменения Закон за данък върху печалбата (обн., ДВ, бр. 59 от 1996 г.; изм., бр. 110 от 1996 г., бр. 16, 49, 86 и 89 от 1997 г.; отм., бр. 115 от 1997 г.) или по отменения чл. 20 от Закона за насърчаване на инвестициите, които преминават към

прилагане на Международните счетоводни стандарти, не прилагат глава тринадесета за промяната в счетоводната политика по отношение на отчитането на преотстъпения данък. При определяне на данъчния финансов резултат за годината на преминаване към Международните счетоводни стандарти и за следващите години счетоводният финансов резултат се увеличава с частта от финансирането, отчетено по повод преотстъпения данък, която не е призната като приход преди преминаване към Международните счетоводни стандарти, като сумата на увеличението се разпределя през съответните години пропорционално на отчетените разходи през тези години, свързани с изпълнение на условията за преотстъпване на данъка. Когато преотстъпеният данък е инвестиран в амортизируеми активи, увеличението по изречение второ се разпределя по години на базата на отчетените счетоводни разходи за амортизации за тези активи през съответните години.

§ 58. (В сила от 1.01.2007 г. - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) Данъчните облекчения по реда на глава двадесет и втора, раздел IV, с изключение на чл. 187, могат да се ползват до 31 декември 2013 г. Данъчното облекчение по чл. 184, представляващо държавна помощ за регионално развитие, може да се ползва, когато изпълнението на съответната първоначална инвестиция е започнало след 31 декември 2006 г., но преди 1 януари 2014 г.

§ 59. (В сила от 1.01.2007 г. - ДВ, бр. 110 от 2007 г.) Данъчното облекчение по чл. 184, за което министърът на финансите е уведомил Европейската комисия по реда на чл. 8 от Закона за държавните помощи, представляващо държавна помощ за регионално развитие, влиза в сила след постановяване на положително решение от Европейската комисия относно съответствието му с Насоки за националната регионална помощ за 2007 - 2013 г. на Европейската комисия. При условие че Европейската комисия постанови положително решение до 31 март 2008 г., данъчното облекчение може да се приложи и за 2007 г. След постановяване на положително решение от Европейската комисия министърът на финансите не следва да изготвя индивидуални уведомления за данъчно задължените лица, прилагащи чл. 184, с изключение на тези, извършващи големи инвестиционни проекти по чл. 189.

§ 60. Данъчните амортизируеми активи към 31 декември 2007 г., които са отписани за счетоводни цели, но не са отписани от данъчния амортизационен план на основание чл. 22, ал. 12, т. 2 от отменения Закон за корпоративното подоходно облагане, защото от тях не се очаква икономическа изгода, или на основание чл. 60, ал. 3, т. 1, се отписват от данъчния амортизационен план към 1 януари 2008 г. Разпоредбата на чл. 66, ал. 2 се прилага, включително при определяне на тримесечните авансови вноски за 2008 г. Изречения първо и второ не се прилагат за активи, които са отписани за счетоводни цели, защото са напълно амортизирани.

§ 61. Разпоредбата на чл. 140, ал. 7 не се прилага при преобразуване, за което датата на вписване в търговския регистър е преди 1 януари 2008 г.

§ 62. Не се признават за данъчни цели счетоводните приходи и разходи, печалби и загуби, отчетени от съдружник в съвместно контролирано предприятие, в резултат на прилагане на метода на пропорционална консолидация, когато съвместно контролираното предприятие е данъчно задължено лице.

§ 63. (1) При определяне на данъчния финансов резултат на финансови институции счетоводният им финансов резултат се намалява с дивидентите, разпределени от местни юридически лица през текущата година, когато инвестицията се отчита по метода на собствения капитал.

(2) При определяне на данъчния финансов резултат на данъчно задължени лица, които не са финансови институции, счетоводният им финансов резултат се намалява с дивидентите, разпределени от местни юридически лица за периода от придобиване до отписване на инвестицията, когато инвестицията се отчита по метода на собствения капитал. Намалението по изречение първо се извършва в годината на отписване на инвестицията.

(3) Алинеи 1 и 2 не се прилагат за:

1. дивиденди, разпределени от печалби, които са реализирани преди придобиване на инвестицията от данъчно задълженото лице, или
2. дивиденди, разпределени от лицензирани дружества със специална инвестиционна цел по Закона за дружествата със специална инвестиционна цел.

§ 64. (1) При определяне на данъчния финансов резултат на местно дружество майка, което е финансова институция, счетоводният му финансов резултат се намалява с дивидентите, разпределени през текущата година от негово дъщерно дружество от държава членка, когато инвестицията в дъщерното дружество се отчита по метода на собствения капитал.

(2) При определяне на данъчния финансов резултат на местно дружество майка, което не е финансова институция, счетоводният му финансов резултат се намалява с дивидентите, разпределени от негово дъщерно дружество от държава членка за периода от придобиване до отписване на инвестицията в дъщерното дружество, когато инвестицията се отчита по метода на собствения капитал. Намалението по изречение първо се извършва в годината на отписване на инвестицията.

(3) Алинеи 1 и 2 се прилагат и от място на стопанска дейност в страната при разпределяне на дивиденди от чуждестранно лице, когато са изпълнени условията на чл. 105, ал. 2, т. 1 - 3.

(4) Когато са разпределени дивиденди по реда на ал. 1 или 3 в срок до две години от момента на придобиване на най-малко 15 на сто от капитала на дружеството, разпределящо дивидентите, данъчно задълженото лице има право да намали финансовия си резултат по реда на ал. 1. В случай че преди да са изтекли двете години данъчно задълженото лице престане да притежава най-малко 15 на сто от капитала на дружеството, данъчният финансов резултат и дължимият корпоративен данък за годината, в която е приложена ал. 1, се коригират така, все едно ал. 1 не е била приложена. За периода от датата, на която е следвало да бъде внесен корпоративният данък, до датата на внасянето му се дължи лихва за просрочие по общия ред.

(5) Алинеи 1 - 4 не се прилагат за дивиденди, разпределени от печалби, които са реализирани преди придобиване на инвестицията от данъчно задълженото лице.

§ 65. Параграфи 62, 63 и 64 от този закон се прилагат при определяне данъчния финансов резултат за 2007 г.

§ 66. Параграфи 16 и 17 от този закон се прилагат за активи, придобити след 31 декември 2007 г.

.....
§ 68. Законът влиза в сила от 1 януари 2008 г. с изключение на параграфи 7, 21, 24, 38 - 45, 49, 50, § 54, т. 3 - 7, § 55, т. 1 - 4 и § 56 - 59, които влизат в сила от 1 януари 2007 г.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за счетоводството
(ДВ, бр. 69 от 2008 г., в сила от 5.09.2008 г.)
.....

§ 7. Този закон влиза в сила от 5 септември 2008 г. с изключение на § 3, който влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник", и на § 6, който влиза в сила от 1 януари 2009 г.

ЗАКОН за изменение и допълнение
на Закона за корпоративното подоходно облагане
(ДВ, бр. 106 от 2008 г., в сила от 1.01.2009 г.)
.....

Допълнителна разпоредба

§ 16. Навсякъде в закона думите "държава - членка на Европейската общност", "държави - членки на Европейската общност" и "държава извън Европейската общност" се заменят съответно с "държава - членка на Европейския съюз", "държави - членки на Европейския съюз" и "държава извън Европейския съюз".

Преходни и заключителни разпоредби

§ 17. През 2009 г. не се извършва намаление по чл. 177, когато за наетите лица е ползвано данъчно облекчение през 2008 г. по отменения чл. 192.

§ 18. Член 189а се прилага за печалби, реализирани от инвестиции в активи, придобити след 1 януари 2009 г.

§ 19. Законът влиза в сила от 1 януари 2009 г., с изключение на § 12, т. 2 относно чл. 209, ал. 3, т. 3 и 4, които влизат в сила от 1 януари 2010 г.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на
Закона за корпоративното подоходно облагане
(ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г.,
изм., бр. 100 от 2013 г., в сила от 19.11.2013 г.,
бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.,
бр. 102 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г.,
бр. 102 от 2023 г.)

§ 39. Параграфи 13, 28, 35 и 36 от този закон се прилагат и по отношение на годишния отчет за дейността за 2009 г. Годишни финансови отчети за 2009 г. и одиторски доклади към тях не се подават в Националната агенция за приходите.

§ 40. Намалението на корпоративния данък по отменения чл. 186 се натрупва с друга държавна помощ, одобрена с решение на Европейската комисия или получила разрешение по чл. 9 от Закона за държавните помощи за придобитите дълготрайни материални и нематериални активи, до максимално допустимия интензитет на помощта, определен с Карта на националната регионална държавна помощ.

§ 41. Данъчното облекчение по чл. 189б се прилага след постановяване на положително решение от Европейската комисия за съвместимост с правилата в областта на държавните помощи. При условие, че Европейската комисия постанови положително решение до 31 март 2011 г., данъчното облекчение може да се приложи и за 2010 г. Преотстъпване на авансови вноски за корпоративен данък на земеделските производители не се допуска до датата на положителното решение на Европейската комисия.

§ 42. (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., бр. 102 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г., бр. 102 от 2023 г.) Администратор на държавната помощ по чл. 189б е министърът на земеделието и храните. Министърът на земеделието и храните уведомява Европейската комисия по реда и процедурите, установени в Закона за държавните помощи.

§ 43. (Изм. - ДВ, бр. 100 от 2013 г., в сила от 19.11.2013 г.) Данъчното облекчение по реда на чл. 189б може да се ползва до 31 декември 2013 г. включително за корпоративния данък за 2013 г.

.....

§ 51. Законът влиза в сила от 1 януари 2010 г. с изключение на § 10, 11 и 14, които влизат в сила от 1 януари 2009 г.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на
Закона за корпоративното подоходно облагане

(ДВ, бр. 94 от 2010 г., в сила от 1.01.2011 г.)

§ 25. Запазването на правото на преотстъпване на данък съгласно чл. 185, ал. 1 и 2 се прилага до 31 декември 2013 г.

§ 26. (1) Кооперациите и образуванията от тях предприятия превеждат 50 на сто от преотстъпения корпоративен данък за 2010 г. по отменения чл. 187 в инвестиционните фондове на кооперативните съюзи в срок до 31 март 2011 г.

(2) Кооперативните съюзи отчитат до 30 юни 2011 г. пред Министерството на финансите набирането и целевото разходване на преотстъпения корпоративен данък за 2010 г. по отменения чл. 187. Когато се установи, че не са изпълнени условията за преотстъпване, постъпилият в кооперативните съюзи преотстъпен данък се възстановява от тях в републиканския бюджет със съответната лихва.

(3) Лице, което не изпълни задължението си по ал. 2, се наказва с имуществена санкция в размер от 1000 до 3000 лв.

§ 27. Параграф 22, т. 2 се прилага и при определяне на данъците по този закон за 2010 г.

.....

§ 30. Параграф 29, т. 3 се прилага и по отношение на годишните финансови отчети за 2010 г.

§ 31. Законът влиза в сила от 1 януари 2011 г. с изключение на § 22, т. 2, която влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за данъците върху доходите на физическите лица (ДВ, бр. 31 от 2011 г., в сила от 1.01.2011 г.)

§ 15. Доходите от дейността на физическите лица, регистрирани като тютюнопроизводители и земеделски производители, включително извършващите дейност като еднолични търговци, за производство на непреработена растителна и животинска продукция, с изключение доходите от производство на декоративна растителност, изплатени през 2010 г. под формата на държавни помощи, субсидии и друго подпомагане от Европейския фонд за гарантиране на земеделието, Европейския фонд за развитие на селските райони и държавния бюджет, не се включват в облагаемия доход по чл. 29 и чл. 26 и не подлежат на облагане с данък, когато са за 2009 г. или за предходни години. Тези доходи се декларират в годишната данъчна декларация по чл. 50 за 2010 г., като в Приложение 3 и 3а, Част 1, Таблица 1 се посочват с код 10.

.....

§ 17. (1) Регистрираните тютюнопроизводители и земеделски производители, независимо от регистрацията им по Закона за данък върху добавената стойност, могат да изберат облагаемият им доход за 2010 г. да се определи по чл. 26 и да се обложи с данък върху годишната данъчна основа по чл. 28.

(2) Правото на избор по ал. 1 се декларира в годишната данъчна декларация по чл. 50 за 2010 г., а ако такава е подадена преди обнародването на този закон в "Държавен вестник" - с подаване на нова декларация в срок до 30 април 2011 г.

.....

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност (ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г.)

§ 42. Правото за подаване на регистрационен опис по образец за наличните активи към датата на регистрация, което е възникнало и не е упражнено към датата на влизане в сила на този закон и за упражняването му не са изтекли сроковете по чл. 103, ал. 2 или чл. 132, ал. 4, може да се упражни в срок 45 дни от датата на регистрация по този закон.

§ 43. (1) При доставки по договори за концесия за строителство, за услуга или за добив, по които възнаграждението - изцяло или частично, е определено в стоки или услуги, за които концедентите или концесионерите не са издали фактури и данъкът е станал изискуем през периода 1 януари 2011 г. - 31 декември 2012 г., трябва да начислят данъка в 6-месечен срок от влизането в сила на този закон.

(2) Правото на данъчен кредит по ал. 1 може да се упражни за данъчния период, през който е издадена фактурата, или в един от следващите 12 данъчни периода.

(3) АLINEЯ 1 се прилага и за неприключилите към датата на влизане в сила на този закон административни и съдебни производства.

(4) Регистрираните лица, спрямо които е налице влязъл в сила индивидуален административен акт, въз основа на който е начислен данък за доставки по ал. 1, могат да издадат фактури по тези доставки и за размера на начисления с акта данък, въз основа на които получателят може да упражни право на приспадане на данъчен кредит. Правото на приспадане на данъчен кредит се упражнява в срока по ал. 2.

(5) Концедентите по договори за концесия за строителство, за услуга или за добив, по които възнаграждението (изцяло или частично) е определено в стоки или в услуги, могат да упражнят правото си на приспадане на данъчен кредит в 6-месечен срок от влизането в сила на този закон за получените доставки на стоки и/или услуги през периода 1 януари 2011 г. - 31 декември 2012 г., които са използвани или ще бъдат използвани за доставки по ал. 1 и за които не е упражнено право на данъчен кредит до влизането в сила на този закон.

.....
§ 53. В Закона за корпоративното подоходно облагане (обн., ДВ, бр. 105 от 2006 г.; изм., бр. 52, 108 и 110 от 2007 г., бр. 69 и 106 от 2008 г., бр. 32, 35 и 95 от 2009 г., бр. 94 от 2010 г., бр. 19, 31, 35, 51, 77 и 99 от 2011 г. и бр. 40 от 2012 г.) се правят следните изменения и допълнения:

.....
§ 54. Лицата, внесли през четвъртото тримесечие на 2012 г. данък при източника по чл. 194 и 195 от Закона за корпоративното подоходно облагане, и лицата, начислили през четвъртото тримесечие на 2012 г. доход по чл. 12, ал. 3 и ал. 8, т. 2 от Закона за корпоративното подоходно облагане, подават декларация по образец по действащия към 31 декември 2012 г. ред, предвиден в глава двадесет и шеста от Закона за корпоративното подоходно облагане.

§ 55. По реда на глава двадесет и шеста от Закона за корпоративното подоходно облагане се декларират дължимите данъци след 1 януари 2013 г., включително данъците, дължими, но невнесени към 31 декември 2012 г. За данъците, дължими, но невнесени към 31 декември 2012 г., срокът за подаване на декларацията по чл. 201, ал. 1 от Закона за корпоративното подоходно облагане е 31 юли 2013 г.

§ 56. С годишната данъчна декларация по чл. 92 от Закона за корпоративното подоходно облагане за 2012 г. се декларират определените по реда на чл. 86 и 87 авансови вноски за корпоративния данък за 2013 г.

.....
ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към Закона за публичните финанси
(ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.)

§ 123. Законът влиза в сила от 1 януари 2014 г. с изключение на § 115, който влиза в сила от 1 януари 2013 г., и § 18, § 114, § 120, § 121 и § 122, които влизат в сила от 1 февруари 2013 г.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на
Закона за корпоративното подоходно облагане
(ДВ, бр. 68 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.,
изм., бр. 100 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.)

§ 4. (Отм. – ДВ, бр. 100 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.).

§ 5. Законът влиза в сила от 1 януари 2014 г.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на
Закона за корпоративното подоходно облагане
(ДВ, бр. 100 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.,
изм., бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.,
бр. 22 от 2015 г., в сила от 1.01.2014 г.,
бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.)

§ 14. (Изм. – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г., бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) След 31 декември 2013 г. данъчните облекчения по реда на глава двадесет и втора, раздел IV могат да се ползват до 31 декември 2020 г. Данъчното облекчение по чл. 184, представляващо държавна помощ за регионално развитие, може да се прилага за проекти за първоначална инвестиция, които са започнали след влизането в сила на схемата за държавна помощ и след подаването на формуляр за кандидатстване за помощ, но преди 1 януари 2021 г.

§ 15. (Изм. – ДВ, бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) Данъчното облекчение по чл. 184, за което министърът на финансите е уведомил Европейската комисия по реда на чл. 8 от Закона за държавните помощи, представляващо държавна помощ за регионално развитие, влиза в сила след постановяване на положително решение от Европейската комисия относно съответствието му с Насоките за регионалната помощ за периода 2014 – 2020 г. Корпоративният данък за 2015 г. се преотстъпва, в случай че е подаден формуляр за кандидатстване в срок от 1 януари 2016 г. до 29 февруари 2016 г., налице е одобрение от страна на Българската агенция за инвестиции до 31 март 2016 г. и са изпълнени всички условия на този закон за прилагане на данъчното облекчение, представляващо държавна помощ за регионално развитие, като за целите на чл. 184, т. 1, буква "б" се прилага списъкът на общините с равнище на безработица със или над 25 на сто по-високо от средното за страната за 2014 г. Преотстъпване на авансови вноски за 2015 г. не се допуска. След постановяване на положително решение от Европейската комисия министърът на финансите не следва да изготвя индивидуални уведомления за данъчно задължените лица, прилагащи чл. 184, с изключение на тези, извършващи големи инвестиционни проекти по чл. 189.

§ 16. (Изм. – ДВ, бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) Правото на преотстъпване на данък съгласно чл. 184 във връзка с чл. 189 се прилага до 31 декември 2020 г., в т.ч. за корпоративния данък за 2020 г.

§ 17. (Изм. – ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г., бр. 22 от 2015 г., в сила от 1.01.2014 г.) (1) Данъчното облекчение по чл. 189б се прилага след получаване на разписка с окончателния идентификационен номер на помощта от Европейската комисия съгласно Регламент (ЕС) № 702/2014 на Комисията от 25 юни 2014 г. относно деклариране на някои категории помощи в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора за

функционирането на Европейския съюз и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1857/2006 на Комисията. При условие че разписката от Европейската комисия бъде получена до 31 март 2015 г., данъчното облекчение може да се приложи за 2014 г. Преотстъпване на авансови вноски за корпоративен данък на земеделските стопани не се допуска до датата на получаване на разписката от Европейската комисия с окончателния идентификационен номер на помощта.

(2) Данъчното облекчение по чл. 189б представлява последваща фискална схема по смисъла на регламента по ал. 1, тъй като дейността вече е обхваната от предходната схема под формата на данъчно облекчение, поради което е допустимо инвестирането в активи по чл. 189б да е започнало и преди да е получена разписката от Европейската комисия с идентификационния номер на помощта, но след 31 декември 2013 г.

§ 18. Законът влиза в сила от 1 януари 2014 г. с изключение на § 12, който влиза в сила от деня на обнародването на закона в "Държавен вестник".

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ
към Закона за изменение и допълнение на Закона за хазарта
(ДВ, бр. 1 от 2014 г., в сила от 1.01.2014 г.)

.....

§ 29. Платеният до 31 декември 2013 г. данък върху неизползваните удостоверителни знаци за участие се възстановява на лицето по реда на отменения чл. 233 от Закона за корпоративното подоходно облагане, когато след тази дата настъпи някое от следните обстоятелства:

1. приключване на дял (тираж) на лотарийните игри, или
 2. прекратяване на лиценза на организатора на основание чл. 35, ал. 1, т. 4 от Закона за хазарта.
-

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ
към Закона за изменение и допълнение на
Закона за данък върху добавената стойност
(ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.)

.....

§ 39. В Закона за корпоративното подоходно облагане (обн., ДВ, бр. 105 от 2006 г.; изм., бр. 52, 108 и 110 от 2007 г., бр. 69 и 106 от 2008 г., бр. 32, 35 и 95 от 2009 г., бр. 94 от 2010 г., бр. 19, 31, 35, 51, 77 и 99 от 2011 г., бр. 40 и 94 от 2012 г., бр. 15, 16, 23, 68, 91, 100 и 109 от 2013 г. и бр. 1 от 2014 г.) се правят следните изменения и допълнения:

.....

22. Навсякъде в закона думата "републиканския" се заменя с "държавния".

.....

§ 40. Данъчно задължените лица, които не отговарят на условията за прилагане на чл. 184 във връзка с чл. 188 от Закона за корпоративното подоходно облагане и които през 2014 г. са приложили чл. 91 във връзка с досегашния чл. 188 от Закона за корпоративното подоходно облагане, за преотстъпените през 2014 г. авансови вноски не дължат лихви по реда на чл. 9 и 89 от Закона за корпоративното подоходно облагане.

§ 41. При условие че до 31 март 2015 г. Европейската комисия постанови положително решение за данъчното облекчение, представляващо държавна помощ, формулярът за кандидатстване за помощ по чл. 189 от Закона за корпоративното подоходно облагане се подава заедно с годишната данъчна декларация за 2014 г., в случай че изпълнението на съответната първоначална инвестиция е започнало след 31 декември 2013 г., но преди постановяване на положителното решение.

.....
§ 46. Законът влиза в сила от 1 януари 2015 г., с изключение на:

1. параграф 17 относно чл. 154, ал. 2 и чл. 156, ал. 2, които влизат в сила от деня на обнародването на закона в "Държавен вестник";
2. параграф 39, т. 7, буква "б", т. 9 – 13 и т. 19, букви "а", "б", "в", "г", "д" и буква "е" – относно т. 71 – 74, и т. 23, буква "а" и § 42, т. 11 и 17, които влизат в сила от 1 януари 2014 г.;
3. параграф 34, т. 7, която влиза в сила от 1 януари 2016 г., т. 21, буква "а" (относно чл. 84, ал. 6, т. 9), която влиза в сила от 1 юли 2015 г., и т. 2, буква "в", т. 30, 31, 32, 35 и 39 и § 35, които влизат в сила след постановяване на положително решение от Европейската комисия по процедура по нотификация, предприета от Министерството на финансите по реда на Директива 98/34/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 юни 1998 г., установяваща процедура за предоставянето на информация в сферата на техническите стандарти и регламенти и правила относно услугите на информационното общество.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за допълнение на Закона за местните данъци и такси
(ДВ, бр. 32 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г.)
.....

§ 7. (1) Разрешенията за извършване на таксиметров превоз на пътници, издадени по реда на Закона за автомобилните превози до влизането в сила на този закон, запазват действието си до изтичането на срока, за който са издадени, но не по-късно от 31 декември 2016 г.

(2) Удостоверенията на водачите на леки таксиметрови автомобили, издадени по реда на наредбата по чл. 12а, ал. 5 до влизането в сила на този закон, запазват действието си до 31 декември 2017 г.
.....

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона
за корпоративното подоходно облагане
(ДВ, бр. 75 от 2016 г., в сила от 1.01.2016 г.)
.....

§ 12. В останалите текстове на закона след думите "чл. 204" се добавя "ал. 1".

Преходни и заключителни разпоредби

§ 13. (1) Данъчно задължените лица декларират избора си по чл. 24, ал. 3 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица за 2016 г. в годишната данъчна декларация за 2016 г.

(2) Данъчно задължено лице, което до датата на обнародване на този закон е прилагало реда за облагане на разходите в натура като непарични доходи на физическите лица по реда на Закона за данъците върху доходите на физическите лица, може да избере, като декларира с годишната си данъчна декларация, подавана за 2016 г.:

1. да продължи да прилага този ред до края на 2016 г., или
2. (в сила от 1.10.2016 г. - ДВ, бр. 75 от 2016 г.) да приложи чл. 204, ал. 1, т. 4 до края на 2016 г.

§ 14. Данните по чл. 239, ал. 3 и чл. 246, ал. 3 се декларират в първата декларация за 2017 г.

§ 15. (1) Документална обосновааност на разходите, свързани с експлоатация на превозни средства, когато с тях се осъществява управленска дейност, извършени от 1 януари 2016 г. до датата на обнародване на този закон в "Държавен вестник", е налице и когато те са

документирани само с фискална касова бележка от фискално устройство или с касова бележка от интегрирана автоматизирана система за управление на търговската дейност, както и ако не е издаван пътен лист.

(2) При определяне на данъчната основа за данъка по чл. 204, ал. 1, т. 4 за 2016 г. за разходите в натура, свързани с превозни средства, разходите се отнасят към личното ползване, като общият размер на всички разходи, свързани с превозното средство, се умножи по 50 на сто, когато до обнародването на този закон в "Държавен вестник" превозното средство е използвано и за управленска дейност и разходите за тази дейност са документирани само с фискална касова бележка от фискално устройство или с касова бележка от интегрирана автоматизирана система за управление на търговската дейност и/или не е издаван пътен лист.

.....
§ 19. Законът влиза в сила от 1 януари 2016 г., с изключение на:

1. параграф 13, ал. 2, т. 2, който влиза в сила от 1-во число на месеца, следващ датата на обнародването му в "Държавен вестник";
2. параграфи 2, 8, 9, 10, 17 и 18, които влизат в сила от датата на обнародването му в "Държавен вестник".

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за акцизите и данъчните складове (ДВ, бр. 97 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г.)

.....
§ 47. В Закона за корпоративното подоходно облагане (обн., ДВ, бр. 105 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 52, 108 и 110 от 2007 г., бр. 69 и 106 от 2008 г., бр. 32, 35 и 95 от 2009 г., бр. 94 от 2010 г., бр. 19, 31, 35, 51, 77 и 99 от 2011 г., бр. 40 и 94 от 2012 г., бр. 15, 16, 23, 68, 91, 100 и 109 от 2013 г., бр. 1, 105 и 107 от 2014 г., бр. 12, 22, 35, 79 и 95 от 2015 г. и бр. 32, 74 и 75 от 2016 г.) се правят следните изменения и допълнения:

.....
7. Навсякъде в закона думите "Националните стандарти за финансови отчети за малки и средни предприятия" се заменят с "Националните счетоводни стандарти".

.....
§ 48. (В сила от 1.01.2018 г. - ДВ, бр. 97 от 2016 г.) Декларациите по образец по Закона за корпоративното подоходно облагане, за които задължението за подаване възниква след 31 декември 2017 г., се подават по електронен път.

§ 49. (В сила от 1.01.2018 г. - ДВ, бр. 97 от 2016 г.) Данъчно задължените лица по Закона за корпоративното подоходно облагане не ползват отстъпка от дължимия годишен корпоративен данък по реда на отменения чл. 92, ал. 5 от закона за годишната данъчна декларация за 2017 г.

§ 50. При откриване през 2017 г. на счетоводни или други грешки и при отразяване на коригиращи събития по смисъла на приложимите счетоводни стандарти, свързани с 2016 г., данъчно задълженото лице може еднократно в срок до 30 септември 2017 г. да коригира данъчния финансов резултат и данъчното задължение чрез подаване на нова декларация за 2016 г.

.....
§ 61. Законът влиза в сила от 1 януари 2017 г., с изключение на § 47, т. 1 и т. 5, буква "б", § 48 и § 49, които влизат в сила от 1 януари 2018 г.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДВ, бр. 92 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.)

.....
§ 27. Разпоредбата на чл. 92, ал. 4 от Закона за корпоративното подоходно облагане се прилага и за годишната данъчна декларация и годишния отчет за дейността за 2017 г.
.....

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане (ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.)

§ 28. Непризнатите разходи за лихви след 1 януари 2014 г. съгласно чл. 43, подлежащи на приспадане и неприспаднати до 31 декември 2018 г., се приспадат по реда на чл. 43, ал. 2, когато не се прилага чл. 43а, и по реда на чл. 43, ал. 3 в случаите, в които чл. 43а се прилага за съответната година.

§ 29. Член 82 не се прилага при промяна в счетоводната политика в резултат на прилагането на Международен стандарт за финансово отчитане 16 "Лизинг". Не се признават за данъчни цели счетоводните приходи и разходи, възникнали при промяната в счетоводната политика в резултат на първоначалното прилагане на Международен стандарт за финансово отчитане 16 "Лизинг".

§ 30. Когато сроковете за деклариране и внасяне на данък по отменените и изменените с този закон разпоредби на глава двадесет и първа изтичат след 31 декември 2018 г., се прилагат разпоредбите на този закон.

§ 31. Разпоредбите на този закон се прилагат, когато датата на заличаване/прекратяване на данъчно задълженото лице в случаите по § 15, т. 2 относно чл. 201, ал. 7, § 16 относно чл. 202, ал. 6, § 18 относно чл. 217 и § 19 относно чл. 218а е преди 1 януари 2019 г., но сроковете за деклариране и внасяне на данъка съгласно този закон изтичат след 31 декември 2018 г.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за социалните услуги

(ДВ, бр. 24 от 2019 г., в сила от 1.07.2020 г. - изм., бр. 101 от 2019 г.; изм., бр. 110 от 2020 г., в сила от 31.12.2020 г., бр. 8 от 2022 г., в сила от 1.01.2022 г., бр. 104 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г.)

.....
§ 41. (1) Разпоредбите на Закона за здравето, Закона за здравното осигуряване, Закона за насърчаване на заетостта, Закона за правната помощ, Закона за местните данъци и такси, Закона за ветеринарномедицинската дейност, Закона за българските лични документи, Закона за гражданската регистрация и Закона за опазване на околната среда, приложими за социалните и интегрираните здравно-социални услуги за резидентна грижа, за техните ръководители и за лицата, които ги ползват, се прилагат съответно за домовете за деца, лишени от родителска грижа, за техните директори и за лицата, настанени в тях, до закриването на тези домове.

(2) Разпоредбите на Закона за здравето, Закона за здравното осигуряване, Закона за правната помощ, Закона за насърчаване на заетостта, Закона за ветеринарномедицинската дейност, Закона за опазване на околната среда, Закона за военноинвалидите и военнопострадалите, Закона за хората с увреждания и Закона за местните данъци и такси, приложими за социалните и интегрираните здравно-социални услуги за резидентна грижа и за лицата, които ги ползват, се прилагат съответно за домовете за пълнолетни лица с умствена изостаналост, домовете за пълнолетни лица с психични разстройства, домовете за пълнолетни лица с физически увреждания, домовете за пълнолетни лица със сетивни

нарушения и домовете за пълнолетни лица с деменция и за лицата, настанени в тях, до закриването на тези домове.

(3) До закриването на домовете за медико-социални грижи за деца чл. 124, ал. 2 от Закона за здравето се прилага за децата, настанени в тези домове.

(4) До закриването на домовете за деца, лишени от родителска грижа, и на домовете за медико-социални грижи за деца чл. 8д, ал. 6 от Закона за семейни помощи за деца, чл. 22в, ал. 2, т. 3 и чл. 22г, ал. 2, т. 3 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица се прилагат при настаняване на деца в тези домове.

(5) Разпоредбите на Закона за данъците върху доходите на физическите лица и Закона за корпоративното подоходно облагане, приложими при дарения в полза на социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа, се прилагат съответно при дарения за домовете за деца, лишени от родителска грижа, домовете за пълнолетни лица с умствена изостаналост, домовете за пълнолетни лица с психични разстройства, домовете за пълнолетни лица с физически увреждания, домовете за пълнолетни лица със сетивни нарушения и домовете за пълнолетни лица с деменция до тяхното закриване.

.....

§ 45. (Изм. – ДВ, бр. 101 от 2019 г.) Законът влиза в сила от 1 юли 2020 г., с изключение на:

1. (изм. – ДВ, бр. 110 от 2020 г., в сила от 31.12.2020 г., бр. 8 от 2022 г., в сила от 1.01.2022 г., бр. 104 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г.) параграф 6, т. 5, буква "а", § 7, т. 2, букви "а" и "б", т. 3, т. 6, буква "а", т. 9 и 10, § 18, т. 2 в частта относно "домове за медико-социални грижи за деца съгласно Закона за лечебните заведения" и § 20, т. 2 в частта относно заличаването на думите "и домовете за медико-социални грижи за деца", и т. 5, буква "в", които влизат в сила от 31 декември 2023 г.;
2. параграф 3, т. 4, букви "е", "ж" и "з" и § 28, т. 1, буква "а", т. 2 и 5, които влизат в сила от 1 януари 2019 г.;
3. член 22, ал. 4, чл. 40, чл. 109, ал. 1, чл. 124, чл. 161, ал. 2, § 3, т. 6, § 30, 36, 37 и 43, които влизат в сила от деня на обнародването на закона в "Държавен вестник".

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на
Закона за корпоративното подоходно облагане
(ДВ, бр. 96 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.,
изм., бр. 18 от 2020 г., в сила от 1.01.2020 г.)

§ 22. (1) Когато счетоводните разходи за изграждане, подобрене или ремонт на елементи на техническа инфраструктура, които по силата на закон са публична държавна или публична общинска собственост, изцяло или частично са третираны за данъчни цели като разходи несвързани с дейността или непризнати разходи за дарения, с размера на непризнатата част от тези разходи може да се заведе самостоятелен данъчен амортизируем актив за целите на този закон, в случай че са изпълнени едновременно следните условия:

1. разходите са начислени/отчетени в периода от 1 януари 2015 г. до 31 декември 2019 г., и
2. (изм. – ДВ, бр. 18 от 2020 г., в сила от 1.01.2020 г.) изграждането, подобрието или ремонтът на елементите на техническа инфраструктура са свързани с дейността на данъчно задълженото лице, включително и в случаите, когато са достъпни за ползване и от други субекти.

(2) Данъчният амортизируем актив по ал. 1 се завежда в данъчния амортизационен план към 1 януари 2020 г.

(3) За целите на чл. 55 този данъчен амортизируем актив се разпределя в категория I и се прилага чл. 69а, ал. 3 – 5 съответно.

.....

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс

(ДВ, бр. 102 от 2019 г., в сила от 1.01.2020 г.)

§ 14. Разпоредбата на чл. 47Г, ал. 3, т. 1 от Закона за корпоративното подоходно облагане се прилага за данъчни загуби, възникнали след 31 декември 2018 г.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за независимия финансов одит
(ДВ, бр. 18 от 2020 г., в сила от 28.02.2020 г.)

§ 66. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на:

1. параграф 57, т. 2 и § 60, които влизат в сила от 1 януари 2020 г.;
2. параграф 57, т. 1, която влиза в сила от 1 януари 2021 г.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г.
(ДВ, бр. 28 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.,
изм., бр. 44 от 2020 г., в сила от 14.05.2020 г.)

§ 25. (В сила от 24.03.2020 г. - ДВ, бр. 28 от 2020 г.) (1) През 2020 г. сроковете по чл. 92, ал. 2, чл. 93, чл. 217, ал. 2, чл. 219, ал. 4 и 5, чл. 241, ал. 2, чл. 252, ал. 1, чл. 253, чл. 259, ал. 2 и чл. 260 от Закона за корпоративното подоходно облагане се удължават до 30 юни 2020 г. (2) През 2020 г. авансовите вноски по Закона за корпоративното подоходно облагане се правят при условията и по реда на глава четиринадесета от същия закон, при съобразяване със следните особености:

1. когато до влизането в сила на този закон е подадена годишната данъчна декларация за 2019 г., авансовите вноски се правят в размер съгласно декларираното; при необходимост лицата могат да подадат коригираща декларация по реда на чл. 88 от Закона за корпоративното подоходно облагане;
2. когато до 15 април 2020 г. е подадена годишната данъчна декларация за 2019 г., авансовите вноски се правят в размер съгласно декларираното;
3. когато до 15 април 2020 г. не е подадена годишната данъчна декларация за 2019 г., авансовите вноски се декларират с образеца на годишната данъчна декларация до 15 април 2020 г., като се попълва само тази част от нея, касаеща декларирането на авансови вноски за текущата година.

§ 52. (Изм. – ДВ, бр. 44 от 2020 г., в сила от 14.05.2020 г.) Законът влиза в сила от 13 март 2020 г., с изключение на чл. 5, § 3, § 12, § 25 – 31, § 41, § 49 и § 51, които влизат в сила от деня на обнародването на закона в "Държавен вестник".

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност
(ДВ, бр. 104 от 2020 г., в сила от 1.01.2021 г., доп., бр. 14 от 2021 г., в сила от 1.01.2021 г.,
изм. и доп., бр. 99 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г.)

§ 72. В Закона за корпоративното подоходно облагане (обн., ДВ, бр. 105 от 2006 г.; изм., бр. 52, 108 и 110 от 2007 г., бр. 69 и 106 от 2008 г., бр. 32, 35 и 95 от 2009 г., бр. 94 от 2010 г., бр. 19, 31, 35, 51, 77 и 99 от 2011 г., бр. 40 и 94 от 2012 г., бр. 15, 16, 23, 68, 91, 100 и 109 от 2013

г., бр. 1, 105 и 107 от 2014 г., бр. 12, 22, 35, 79 и 95 от 2015 г., бр. 32, 74, 75 и 97 от 2016 г., бр. 58, 85, 92, 97 и 103 от 2017 г., бр. 15, 91, 98, 102, 103 и 105 от 2018 г., бр. 24, 64, 96, 101 и 102 от 2019 г. и бр. 18, 28, 38 и 69 от 2020 г.) се правят следните изменения и допълнения:

.....
§ 73. Данъчното облекчение по чл. 184 от Закона за корпоративното подоходно облагане, представляващо минимална помощ по чл. 188 от Закона за корпоративното подоходно облагане, може да се ползва до 31 декември 2023 г., в т. ч. за корпоративния данък за 2023 г.

§ 74. Данъчното облекчение по чл. 184 от Закона за корпоративното подоходно облагане, представляващо държавна помощ за регионално развитие по чл. 189 от Закона за корпоративното подоходно облагане, може да се ползва до 31 декември 2021 г., в т. ч. за корпоративния данък за 2021 г., след решение от Европейската комисия за удължаване на срока на действие на Схема SA.39869 (2014/N) – България, Схема за освобождаване от корпоративен данък съгласно чл. 184 от Закона за корпоративното подоходно облагане. Преотстъпване на авансови вноски за корпоративен данък не се допуска до датата на решението на Европейската комисия, при условие че същото е след 31 декември 2020 г.

§ 74а. (Нов – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 1.01.2021 г.) (1) (Предишен текст на § 74а - ДВ, бр. 99 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г.) Данъчното облекчение по чл. 189б от Закона за корпоративното подоходно облагане, представляващо държавна помощ за земеделски стопани, може да се ползва до 31 декември 2022 г., включително за корпоративния данък за 2022 г.

(2) (Нова – ДВ, бр. 99 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г.) Данъчното облекчение за корпоративния данък по Закона за корпоративното подоходно облагане, представляващо държавна помощ за земеделски стопани, може да се ползва и от 1 януари 2023 г. при условията на нотификация пред Европейската комисия съгласно действащото европейско законодателство.

§ 75. (1) Преотстъпеният данък за 2019 и 2020 г. във връзка с чл. 189б, ал. 2, т. 1 от Закона за корпоративното подоходно облагане се инвестира в нови сгради и нова земеделска техника, необходими за извършване на посочената в чл. 189б, ал. 1 от Закона за корпоративното подоходно облагане дейност, в срок до края на втората година, следваща годината, за която се ползва преотстъпването.

(2) Алинея 1 се прилага след получаване на разписка с идентификационния номер на помощта от Европейската комисия за промяна на условията на схема – Помощ за инвестиции в земеделски стопанства чрез преотстъпване на корпоративен данък.

§ 76. Параграф 72, т. 8, 9, 14 – 16, 18 – 21 относно чл. 92, ал. 2, чл. 93, чл. 217, ал. 2, чл. 218а, ал. 3, чл. 219, ал. 5, чл. 252, ал. 1, чл. 253, чл. 259, ал. 2, чл. 260 от Закона за корпоративното подоходно облагане се прилага и за годишната данъчна декларация, годишния отчет за дейността и внасянето на съответните данъци за 2020 г.

§ 77. (1) До 31 декември 2025 г. разпореждане с финансови инструменти за целите на чл. 44 и 196 от Закона за корпоративното подоходно облагане са и сделките с дялове и акции на колективни инвестиционни схеми и на национални инвестиционни фондове, акции, права и държавни ценни книжа, извършени на пазар за растеж по смисъла на чл. 122, ал. 1 от Закона за пазарите на финансови инструменти. Права за целите на изречение първо са ценните книжа, даващи право за записване на определен брой акции във връзка с взето решение за увеличаване на капитала.

(2) До 31 декември 2025 г. с данък при източника по чл. 195, ал. 6 от Закона за корпоративното подоходно облагане не се облагат:

1. доходите от лихви по облигации или други дългови ценни книжа, издадени от местно юридическо лице, държавата и общините и допуснати до търговия на пазар за растеж по

смисъла на чл. 122, ал. 1 от Закона за пазарите на финансови инструменти в страната или в държава – членка на Европейския съюз, или на друга държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство;

2. доходите от лихви по заем, предоставен от чуждестранно лице – емитент на облигации или други дългови ценни книжа, когато облигациите или другите дългови ценни книжа са допуснати до търговия на пазар за растеж по смисъла на чл. 122, ал. 1 от Закона за пазарите на финансови инструменти в страната или в държава – членка на Европейския съюз, или на друга държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, и отговарят на условията на чл. 195, ал. 6, т. 2, букви "а" и "б" от Закона за корпоративното подоходно облагане.

§ 78. Параграф 72, т. 1 във връзка с чл. 55, ал. 7 от Закона за корпоративното подоходно облагане се прилага и при определяне на данъчния финансов резултат за 2020 г.

§ 78а. (Нов – ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 1.01.2021 г.) Новоучредените през 2020 г. данъчно задължени лица не правят авансови вноски за корпоративен данък по Закона за корпоративното подоходно облагане през 2021 г., с изключение на новоучредените в резултат на преобразуване по Търговския закон, които правят тримесечни авансови вноски за корпоративен данък през 2021 г.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност (ДВ, бр. 107 от 2020 г., в сила от 1.01.2021 г.)

§ 7. (В сила от 18.12.2020 г. - ДВ, бр. 107 от 2020 г.) За периода от 1 октомври 2020 г. до 31 декември 2020 г. включително чл. 245, ал. 4 от Закона за корпоративното подоходно облагане не се прилага при спиране на дейността в изпълнение на административен акт, издаден по реда на глава втора, раздел V от Закона за здравето. В тези случаи данъкът по чл. 245, ал. 1, т. 1 – 3 от Закона за корпоративното подоходно облагане се дължи пропорционално на дните от тримесечието, през които не е спряна дейността.

§ 12. Законът влиза в сила от 1 януари 2021 г., с изключение на:

1. параграф 7, който влиза в сила от деня на обнародването на закона в "Държавен вестник";
2. параграф 8, който влиза в сила от 10 декември 2020 г.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13.03.2020 г., и за преодоляване на последиците (ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.)

§ 16. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на:

1. параграфи 4 и 7, които влизат в сила от 1 януари 2021 г.;

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация (ДВ, бр. 21 от 2021 г.)

.....
§ 15. В Закона за корпоративното подоходно облагане (обн., ДВ, бр. 105 от 2006 г.; изм., бр. 52, 108 и 110 от 2007 г., бр. 69 и 106 от 2008 г., бр. 32, 35 и 95 от 2009 г., бр. 94 от 2010 г., бр. 19, 31, 35, 51, 77 и 99 от 2011 г., бр. 40 и 94 от 2012 г., бр. 15, 16, 23, 68, 91, 100 и 109 от 2013 г., бр. 1, 105 и 107 от 2014 г., бр. 12, 22, 35, 79 и 95 от 2015 г., бр. 32, 74, 75 и 97 от 2016 г., бр. 58, 85, 92, 97 и 103 от 2017 г., бр. 15, 91, 98, 102, 103 и 105 от 2018 г., бр. 24, 64, 96, 101 и 102 от 2019 г., бр. 18, 28, 38, 69, 104, 107 и 110 от 2020 г. и бр. 14 от 2021 г.) навсякъде думите "Закона за дружествата със специална инвестиционна цел" се заменят със "Закона за дружествата със специална инвестиционна цел и дружествата за секюритизация".
.....

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане (ДВ, бр. 14 от 2022 г., в сила от 18.02.2022 г.)

.....
§ 7. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на § 1 и 4, които влизат в сила от 1 януари 2022 г.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение на Закона за корпоративното подоходно облагане (ДВ, бр. 17 от 2022 г., в сила от 1.01.2022 г.)

§ 2. През 2022 г. ваучерите за храна по чл. 209, ал. 1 могат да се предоставят на всяко наето лице и в следващ месец от 2022 г., като не се облагат с данък върху разходите, когато общият размер на предоставените ваучери за храна през съответния месец е до законово установения необлагаем размер за всеки от месеците, за които се отнасят предоставените ваучери, за всяко наето лице.

.....
§ 9. Законът влиза в сила от 1 януари 2022 г., с изключение на § 3, т. 1, 2, 5 – 11 и § 5, 6 и 7, които влизат в сила от 1 април 2022 г.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ДВ, бр. 51 от 2022 г.)
.....

§ 27. В Закона за корпоративното подоходно облагане (обн., ДВ, бр. 105 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 52, 108 и 110 от 2007 г., бр. 69 и 106 от 2008 г., бр. 32, 35 и 95 от 2009 г., бр. 94 от 2010 г., бр. 19, 31, 35, 51, 77 и 99 от 2011 г., бр. 40 и 94 от 2012 г., бр. 15, 16, 23, 68, 91, 100 и 109 от 2013 г., бр. 1, 105 и 107 от 2014 г., бр. 12, 22, 35, 79 и 95 от 2015 г., бр. 32, 74, 75 и 97 от 2016 г., бр. 58, 85, 92, 97 и 103 от 2017 г., бр. 15, 91, 98, 102, 103 и 105 от 2018 г., бр. 24, 64, 96, 101 и 102 от 2019 г., бр. 18, 28, 38, 69, 104, 107 и 110 от 2020 г., бр. 14 и 21 от 2021 г. и бр. 8, 14, 17 и 25 от 2022 г.) навсякъде пред думите "дружествата за секюритизация" се добавя "за".
.....

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане (ДВ, бр. 99 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г., изм. и доп., бр. 102 от 2022 г., в сила от 13.12.2022 г., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.)

§ 6. Параграф 1 относно чл. 167, ал. 2 се прилага и при преотстъпване на корпоративния данък за 2022 г., съответно при намаляване на счетоводния финансов резултат при определяне на данъчния финансов резултат за 2022 г.

§ 7. Данъчното облекчение по чл. 184, за което министърът на финансите е уведомил Европейската комисия по реда на чл. 22 – 25 от Закона за държавните помощи, представляващо държавна помощ за регионално развитие, влиза в сила след постановяване на положително решение от Европейската комисия относно съответствието му с Насоките за регионална държавна помощ (2021/С 153/01). Корпоративният данък за 2022 г. се преотстъпва, в случай че е подаден формуляр за кандидатстване в срок от 1 януари 2023 г. до 31 май 2023 г., налице е одобрение от страна на Българската агенция за инвестиции до 30 юни 2023 г. и са изпълнени всички условия на закона за прилагане на данъчното облекчение, представляващо държавна помощ за регионално развитие, като за целите на чл. 184, т. 1, буква "б" се прилага списъкът на общините с равнище на безработица със или над 25 на сто по-високо от средното за страната за 2021 г. Преотстъпване на авансови вноски за корпоративен данък не се допуска до датата на решението на Европейската комисия. След постановяване на положително решение от Европейската комисия министърът на финансите не следва да изготвя индивидуални уведомления за данъчно задължените лица, прилагащи чл. 184, с изключение на тези, извършващи големи инвестиционни проекти по чл. 189.

§ 8. Правото на преотстъпване на данък съгласно чл. 184 във връзка с чл. 189 се прилага до 31 декември 2027 г., в т.ч. за корпоративния данък за 2027 г.

§ 9. (1) (В сила от 8.10.2022 г. – ДВ, бр. 99 от 2022 г.; изм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Дружествата и местата на стопанска дейност от Съюза, извършващи дейност в отраслите на суровия нефт, природния газ, въглищата и нефтопреработването, внасят задължителна временна солидарна вноска за генерираните свръхпечалби съгласно член 14 от Регламент (ЕС) 2022/1854 на Съвета от 6 октомври 2022 г. относно спешна намеса за справяне с високите цени на енергията (ОВ, L 261/1 от 7 октомври 2022 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) 2022/1854", в размер на 50 на сто върху основата за определяне на временната солидарна вноска.

(2) (В сила от 8.10.2022 г. – ДВ, бр. 99 от 2022 г.) Основата за определяне на временната солидарна вноска за лицата по ал. 1 се определя съгласно член 15 от Регламент (ЕС) 2022/1854 при спазване изискванията за определяне на данъчните печалби за 2022 г. и за 2023 г. съгласно Закона за корпоративното подоходно облагане. Четирите данъчни периода за целите на изчисляване на средната стойност на облагаемите печалби са 2018, 2019, 2020 и 2021 г.

(3) (В сила от 8.10.2022 г. – ДВ, бр. 99 от 2022 г.; доп., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Временната солидарна вноска се декларира и внася по реда и в срока за подаване на годишната данъчна декларация по чл. 92 от Закона за корпоративното подоходно облагане след приспадане на внесените авансови вноски за съответната година. За невнесената в срок временна солидарна вноска се дължат лихви съгласно Закона за лихвите върху данъци, такси и други подобни държавни вземания.

(4) (В сила от 8.10.2022 г. – ДВ, бр. 99 от 2022 г.) Временната солидарна вноска по ал. 1 се признава за текущ разход за дейността за целите на данъчното облагане.

(5) (В сила от 8.10.2022 г. – ДВ, бр. 99 от 2022 г.; доп., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Временната солидарна вноска е публично държавно вземане, което подлежи на принудително изпълнение от публичен изпълнител по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс. Декларирането и установяването на солидарната вноска, включително авансовите вноски, както и възстановяването на недължимо платени или събрани суми се извършват по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, като декларациите са изпълнително основание по смисъла на чл. 209, ал. 2 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс. Издадените актове се обжалват по реда на същия кодекс.

(6) (В сила от 8.10.2022 г. – ДВ, бр. 99 от 2022 г.; изм., бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Лицата по ал. 1:

1. до 30 септември 2023 г. могат да правят авансови вноски за временната солидарна вноска;
2. за месеците октомври 2023 г. и ноември 2023 г. правят месечни авансови вноски за временната солидарна вноска в срок до 30-о число на всеки месец, определени по следната формула:

$$AB = \frac{0,9 \times BCB_{2023}}{2}, \text{ където}$$

AB е месечната авансова вноска

BCB₂₀₂₃ е временната солидарна вноска за 2023 г.;

3. когато за 2023 г. са правени авансови вноски съгласно т. 1, стойността на временната солидарна вноска за 2023 г. се намалява за целите на т. 2 с направените авансови вноски по т. 1.

(7) (Нова – ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Когато внесените до 30 ноември авансови вноски за 2023 г. представляват най-малко 90 на сто от дължимата временна солидарна вноска за 2023 г., за разликата до пълния размер на дължимата за 2023 г. временна солидарна вноска лицата по ал. 1 не дължат лихви съгласно Закона за лихвите върху данъци, такси и други подобни държавни вземания.

(8) (Нова – ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) За целите на определяне на данъчната печалба за периода от 1 октомври 2023 г. до 31 декември 2023 г. преобразуванията на счетоводния финансов резултат по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане се извършват, като общият размер на увеличенията, съответно на намаленията на счетоводния финансов резултат за 2023 г. се определи, като се умножи по съотношението 3/12.

(9) (Нова – ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) За целите на определяне на данъчната печалба за периода задълженото лице може да избере вместо данъчната печалба за периода от 1 октомври 2023 г. до 31 декември 2023 г. да приложи 30 на сто от данъчната печалба за 2023 г.

(10) (В сила от 13.12.2022 г. – ДВ, бр. 102 от 2022 г., предишна ал. 7, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Министерският съвет може да одобрява допълнителни разходи/трансфери, включително за 2022 г., за сметка на постъпленията от временната солидарна вноска, включително авансовите вноски по нея за покриване на разходи по приети от Министерския съвет програми в изпълнение на член 17 от Регламент (ЕС) 2022/1854.

(11) (Предишна ал. 8 – ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Условието и редът за предоставяне на средства за финансова подкрепа на физически лица за смекчаване на последиците от високите цени на енергията за сметка на постъпленията от временната солидарна вноска, както и размерът на средномесечния брутен доход за 2021 г. за определянето на лицата, които имат право на подпомагане, се определят с постановление на Министерския съвет, по предложение на министъра на икономиката и индустрията и на министъра на труда и социалната политика.

(12) (Предишна ал. 9, изм. – ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите или оправомощени от него длъжностни лица предоставят необходимата информация за правоимащите лица въз основа на данните, обработени на основание § 20 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г. (ДВ, бр. 52 от 2022 г.), по ред, определен в постановлението по ал. 11.

.....
§ 12. Законът влиза в сила от 1 януари 2023 г., с изключение на:

1. параграф 9, ал. 1 – 6, които влизат в сила от 8 октомври 2022 г.;
2. (нова – ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 13.12.2022 г.) параграф 9, ал. 7, която влиза в сила от деня на обнародването на закона в "Държавен вестник";

3. (предишна т. 2 – ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 13.12.2022 г.) параграф 10, който влиза в сила от 1 декември 2022 г.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за акцизите и данъчните складове (ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г.)

.....
§ 33. (В сила от 13.12.2022 г. - ДВ, бр. 102 от 2022 г.) В Закона за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане (ДВ, бр. 99 от 2022 г.) в § 12 от преходните и заключителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

.....
§ 34. Законът влиза в сила от 1 януари 2023 г., с изключение на:

1. параграфи 1, 9, 17 – 23 и 25, които влизат в сила от 13 февруари 2023 г.;
2. параграфи 6, 16 и 29, които влизат в сила от 1 април 2023 г.;
3. параграф 33, който влиза в сила от 13 декември 2022 г.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за земеделските производители (ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г.)

.....
§ 67. В Закона за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане (обн., ДВ, бр. 95 от 2009 г.; изм., бр. 100 от 2013 г. и бр. 58 от 2017 г.) в § 42 от преходните и заключителните разпоредби навсякъде думите "министърът на земеделието, храните и горите" се заменят с "министърът на земеделието".

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за прилагане на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022 г. (ДВ, бр. 104 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г.)

.....
§ 3. Данъчната основа за определяне на данъка върху разходите по чл. 204, ал. 1, т. 2, буква "б" от Закона за корпоративното подоходно облагане за 2023 г. е сумата от данъчните основи за месеците на 2023 г., като за месеците в срока по чл. 1 данъчната основа се определя, както следва:

1. данъчната основа за определяне на данъка върху разходите за календарния месец е превишението на тези разходи над 200 лв. месечно за всяко наето лице;
2. когато не са изпълнени условията за освобождаване от данък по чл. 209 от Закона за корпоративното подоходно облагане, данъчната основа за определяне на данъка върху разходите е целият размер на начислените разходи за календарния месец.

.....
§ 10. (В сила от 1.01.2023 г. - ДВ, бр. 104 от 2022 г.) В Закона за корпоративното подоходно облагане (обн., ДВ, бр. 105 от 2006 г.; изм., бр. 52, 108 и 110 от 2007 г., бр. 69 и 106 от 2008 г., бр. 32, 35 и 95 от 2009 г., бр. 94 от 2010 г., бр. 19, 31, 35, 51, 77 и 99 от 2011 г., бр. 40 и 94 от 2012 г., бр. 15, 16, 23, 68, 91, 100 и 109 от 2013 г., бр. 1, 105 и 107 от 2014 г., бр. 12, 22, 35, 79 и 95 от 2015 г., бр. 32, 74, 75 и 97 от 2016 г., бр. 58, 85, 92, 97 и 103 от 2017 г., бр. 15, 91, 98, 102, 103 и 105 от 2018 г., бр. 24, 64, 96, 101 и 102 от 2019 г., бр. 18, 28, 38, 69, 104, 107 и 110 от 2020 г., бр. 14 и 21 от 2021 г. и бр. 8, 14, 17, 25, 51, 99 и 100 от 2022 г.) се правят следните изменения:

§ 16. Законът влиза в сила от 1 януари 2023 г., с изключение на:

1. параграф 2, който влиза в сила от деня на обнародването на закона в "Държавен вестник";
2. параграф 8, който влиза в сила от 1 декември 2022 г.;
3. параграф 10, който влиза в сила от влизането в сила на Закона за държавния бюджет на Република България за 2023 г.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за държавния бюджет на Република България за 2023 г.

(ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 1.01.2023 г.)

.....
§ 24. В Закона за корпоративното подоходно облагане (обн., ДВ, бр. 105 от 2006 г.; изм., бр. 52, 108 и 110 от 2007 г., бр. 69 и 106 от 2008 г., бр. 32, 35 и 95 от 2009 г., бр. 94 от 2010 г., бр. 19, 31, 35, 51, 77 и 99 от 2011 г., бр. 40 и 94 от 2012 г., бр. 15, 16, 23, 68, 91, 100 и 109 от 2013 г., бр. 1, 105 и 107 от 2014 г., бр. 12, 22, 35, 79 и 95 от 2015 г., бр. 32, 74, 75 и 97 от 2016 г., бр. 58, 85, 92, 97 и 103 от 2017 г., бр. 15, 91, 98, 102, 103 и 105 от 2018 г., бр. 24, 64, 96, 101 и 102 от 2019 г., бр. 18, 28, 38, 69, 104, 107 и 110 от 2020 г., бр. 14 и 21 от 2021 г. и бр. 8, 14, 17, 25, 51, 99, 100 и 104 от 2022 г.) се правят следните изменения и допълнения:

.....
§ 25. (1) (В сила от 1.01.2024 г. - ДВ, бр. 66 от 2023 г.) Операторите по чл. 209, ал. 3 от Закона за корпоративното подоходно облагане могат да отпечатват и предоставят ваучери за храна на хартиен носител до 30 юни 2024 г.

(2) (В сила от 1.01.2024 г. - ДВ, бр. 66 от 2023 г.) За периода от 1 януари 2024 г. до 30 юни 2024 г. данъчно задължените лица могат да предоставят на наетите лица за конкретен месец само ваучери за храна на хартиен носител по чл. 209 от Закона за корпоративното подоходно облагане или само ваучери за храна на електронен носител по чл. 209а от Закона за корпоративното подоходно облагане.

(3) (В сила от 1.08.2023 г. - ДВ, бр. 66 от 2023 г.) Издадените до 31 декември 2022 г. от министъра на финансите разрешения по чл. 209, ал. 3 и 4 от Закона за корпоративното подоходно облагане се прекратяват от 1 юли 2024 г. Изискванията на наредбата по чл. 209, ал. 6 от Закона за корпоративното подоходно облагане се прилагат до нейното изменение съгласно ал. 7 за всички издадени ваучери на хартиен носител до изтичане на тяхната валидност.

(4) (В сила от 1.08.2023 г. - ДВ, бр. 66 от 2023 г.) През 2023 г. конкурс за издаване на разрешения за извършване на дейност като оператор по наредбата по чл. 209, ал. 6 от Закона за корпоративното подоходно облагане не се провежда.

(5) (В сила от 1.08.2023 г. - ДВ, бр. 66 от 2023 г.) Лице, което желае от 1 януари 2024 г. да извършва дейност като оператор по чл. 209а от Закона за корпоративното подоходно облагане, в срок от 1 ноември 2023 г. до 15 ноември 2023 г. подава заявление до министъра на финансите за получаване на разрешение, когато отговаря на следните условия:

1. има внесен основен (регистриран) капитал не по-малко от 2 млн. лв. към момента на подаване на документите за издаване на разрешение;

2. е регистрирано по Закона за данък върху добавената стойност;

3. не е в производство по несъстоятелност или в ликвидация;

4. няма подлежащи на принудително изпълнение публични задължения към момента на подаване на документите за разрешение;

5. се представлява от лица, които:

а) не са осъждани за умишлено престъпление от общ характер, освен ако са реабилитирани, като за българските граждани обстоятелството относно съдимостта се установява служебно;

б) не са били членове на управителен или контролен орган на дружество, прекратено с обявяване в несъстоятелност през последните две години, предхождащи датата на решението

за откриване на производство по несъстоятелност, ако са останали неудовлетворени кредитори;

б. разполага с ваучер за храна на електронен носител, който отговаря на следните изисквания:

а) съдържа уникален идентификационен номер, който позволява индивидуализиране и проследяване на електронния носител;

б) съдържа фирмата на оператора и единния идентификационен код, определен от Агенцията по вписванията, съответно единния идентификационен код по БУЛСТАТ;

в) съдържа фирмата на работодателя и единния идентификационен код, определен от Агенцията по вписванията, съответно единния идентификационен код по БУЛСТАТ;

г) съдържа текст със забрана за тегленето на пари в брой от ваучера за храна на електронен носител;

д) съдържа текст със забрана за покупка на вино, спиртни напитки, пиво и тютюневи изделия чрез ваучери за храна на електронен носител;

е) съдържа срок на валидност на електронния носител, ако е приложимо;

ж) съдържа думите "ваучер за храна по чл. 209а от ЗКПО" и "валиден само в България";

7. е удостоверило техническата готовност за издаване на ваучери за храна на електронен носител, включително по отношение на това, че ваучерите за храна на електронен носител:

а) поддържат възможност за проследимост на трансакциите;

б) поддържат възможност за идентифициране на фирмата на оператора и единния идентификационен код, определен от Агенцията по вписванията, съответно единния идентификационен код по БУЛСТАТ;

в) поддържат възможност за идентифициране на фирмата на работодателя и единния идентификационен код, определен от Агенцията по вписванията, съответно единния идентификационен код по БУЛСТАТ;

г) поддържат техническо ограничение за тегленето на пари в брой от ваучера за храна на електронен носител;

д) поддържат възможност за проверка на уникалния номер на получената от оператора индивидуална квота, по която е предоставен ваучерът за храна на електронен носител, както и дата на издаване на заповедта на получената от оператора индивидуална квота, по която е предоставен ваучерът за храна;

е) използват публично документирани средства за техническа защита;

ж) поддържат техническо ограничение за използване извън територията на Република България;

з) отговарят на други технически изисквания, определени с наредбата по чл. 209а, ал. 6 от Закона за корпоративното подоходно облагане.

(6) (В сила от 1.08.2023 г. - ДВ, бр. 66 от 2023 г.) Разрешението по ал. 5 се издава от министъра на финансите, след съгласуване с Българската народна банка по отношение на съответствието с изискванията на Закона за платежните услуги и платежните системи. Отказ за издаване на разрешение се извършва с мотивирана писмена заповед на министъра на финансите на кандидат, който не отговаря на някое от изискванията по ал. 5 или който е представил неверни данни или информация. Издаването, отказът за издаване на разрешение или отнемането на издаденото разрешение се извършва с писмена заповед на министъра на финансите. Отказът за издаване на разрешение и отнемането му може да се оспорват по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(7) (В сила от 1.08.2023 г. - ДВ, бр. 66 от 2023 г.) В тримесечен срок от обнародването на този закон в "Държавен вестник" наредбата по чл. 209, ал. 6 от Закона за корпоративното подоходно облагане се привежда в съответствие с него.

.....
§ 46. Законът влиза в сила от 1 януари 2023 г., с изключение на:

1. параграф 1, ал. 3 и 5, § 25, ал. 3 – 7, § 27 и 28, които влизат в сила от 1 август 2023 г.;

2. параграф 3, § 29, т. 1 и § 30, които влизат в сила от 1 юли 2023 г.;
3. параграф 4, § 29, т. 2, буква "а" и буква "б", относно ал. 10, § 33 и 38, които влизат в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник";
4. параграф 7, т. 1 и 2, § 8 и § 26, т. 3, които влизат в сила от 1 септември 2023 г.;
5. параграф 7, т. 3, § 14, т. 9, § 26, т. 4, § 27, т. 8 и § 40, които влизат в сила от 1 декември 2023 г.;
6. параграф 13, § 14, т. 7 и 8, т. 10 относно чл. 182д, т. 11, 12, 13 и т. 19, буква "а", § 15, 21, 22, 23, 34, 35, 36 и 37, които влизат в сила три дни след обнародването му в "Държавен вестник";
7. параграф 14, т. 1, 3, 4 и 5, т. 6, букви "а" – "в" и "д" – "н" и т. 16 и § 29, т. 2, буква "б" относно ал. 11, които влизат в сила от 1 октомври 2023 г.;
8. параграф 14, т. 2, т. 10 относно чл. 182а – 182г, т. 14, 15, 17, 18 и т. 19, буква "б", § 17, 18 и 20, които влизат в сила 9 месеца след обнародването му в "Държавен вестник";
9. параграф 14, т. 6, буква "г", § 24, т. 3 – 9 и т. 10, букви "а" – "г", § 25, ал. 1 и 2 и § 26, т. 1 и 2, които влизат в сила от 1 януари 2024 г.;
10. параграф 19, който влиза в сила 8 месеца след обнародването му в "Държавен вестник";
11. параграф 32, който влиза в сила от 1 януари на втората година, следваща публикуването на резултатите от преброяването на населението и жилищния фонд в Република България през 2021 г.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на
Закона за корпоративното подоходно облагане
(ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.)

§ 15. (В сила от 1.01.2023 г. - ДВ, бр. 106 от 2023 г.) (1) Данъчното облекчение по чл. 189б се прилага само след датата на получаване на окончателния номер на помощта в Регистъра на държавните помощи на Европейската комисия, при спазване на условията на глава I и чл. 14 от Регламент (ЕС) 2022/2472 на Комисията от 14 декември 2022 г. относно деклариране на някои категории помощи в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ, L 327/1 от 21 декември 2022 г.). Преотстъпване на авансови вноски за корпоративен данък на земеделски стопани не се допуска до датата на получаване на окончателния номер на помощта в Регистъра на държавните помощи на Европейската комисия. Данъчното облекчение се прилага за 2023 г., в случай че окончателният номер на помощта в Регистъра на държавните помощи на Европейската комисия е получен до 30 юни 2024 г. включително.

(2) Данъчното облекчение по чл. 189б, представляващо държавна помощ за земеделски стопани, може да се ползва до 31 декември 2029 г., включително за корпоративния данък за 2029 г.

(3) Преотстъпеният данък за 2023 г. и 2024 г. във връзка с чл. 189б, ал. 2, т. 1 се инвестира в нови сгради и нова земеделска техника, необходими за извършване на посочената в чл. 189б, ал. 1 дейност, в срок до края на втората година, следваща годината, за която се ползва преотстъпването.

§ 16. Параграф 11, относно чл. 260и, ал. 1, 3 и 4, чл. 260к – чл. 260л, чл. 260я8, ал. 4, изречение второ, чл. 260я9, ал. 6, чл. 260я23, ал. 7, т. 2 и § 14, буква "е" относно т. 161 се прилагат от 1 януари 2025 г., освен в случаите по § 11, относно чл. 260и, ал. 2.

.....
§ 20. Законът влиза в сила от 1 януари 2024 г. с изключение на:

1. параграфи 7, 8, § 14, т. 1, букви "б" и "в", § 15, § 18 и 19, които влизат в сила от 1 януари 2023 г.;

2. параграф 3, относно чл. 5, ал. 7 – 10 и § 5, т. 2 относно чл. 93, ал. 2, които влизат в сила от 1 януари на годината, следваща годината, в която Европейската комисия се е произнесла, че мярката не е държавна помощ или е съвместима държавна помощ.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за държавния бюджет на Република България за 2024 г.
(ДВ, бр. 108 от 2023 г., в сила от 1.01.2024 г.)

§ 1. (1) Ваучерите за храна по чл. 209, ал. 1 и по чл. 209а, ал. 1 от Закона за корпоративното подоходно облагане, издадени в рамките на квотата по чл. 59, могат да се използват и за заплащане на ползвани за битови нужди електрическа и топлинна енергия, природен газ и вода, на дейности, осъществявани от културни организации по Закона за закрила и развитие на културата, и на показ на филми съгласно Закона за филмовата индустрия, и на туристически услуги съгласно Закона за туризма.

(2) За целите на ал. 1 операторите сключват договори с доставчици, които са лица, осъществяващи дейност по предоставяне на електрическа и топлинна енергия, природен газ и вода за битови нужди, културни организации по Закона за закрила и развитие на културата, лица, осъществяващи показ на филми съгласно Закона за филмовата индустрия, и лица, предоставящи туристически услуги съгласно Закона за туризма.

(3) За целите на ал. 1 се прилагат съответно правилата на Закона за корпоративното подоходно облагане по отношение на ваучерите за храна и наредбата по чл. 209, ал. 6 и по чл. 209а, ал. 6 от същия закон.

(4) Операторите предоставят на работодателите и ползвателите списъци с обекти, които приемат отпечатаните от съответния оператор ваучери за заплащане на ползвани за битови нужди електрическа и топлинна енергия, природен газ и вода, на дейности, осъществявани от културни организации по Закона за закрила и развитие на културата, и на показ на филми съгласно Закона за филмовата индустрия, и на туристически услуги съгласно Закона за туризма.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за счетоводството
(ДВ, бр. 72 от 2024 г., в сила от 6.07.2024 г.)

§ 34. (1) В двумесечен срок от влизането в сила на закона Министерството на правосъдието привежда подзаконовите нормативни актове в съответствие с него.

(2) В срок до 30 юни 2025 г. Агенцията по вписванията обезпечава достъп и ползване на услугата по обявяване на докладите за дейността по чл. 41, ал. 3 и чл. 44, ал. 2 с отчетите за устойчивостта в единен електронен формат за отчитане, в машинночетим формат, в съответствие с изискванията на този закон.

§ 37. Параграф 34 се прилага за данъчните декларации по чл. 92 и 259 от Закона за корпоративното подоходно облагане за 2026 и следващите години, а за данъчните декларации по чл. 239 и 246 – за първата данъчна декларация за 2027 и следващите години.

Приложение № 1

към чл. 100, т. 1

(Доп. - ДВ, бр. 108 от 2007 г.,
в сила от 1.01.2007 г.,
отм., бр. 69 от 2008 г.,
в сила от 1.01.2009 г.)

Приложение № 2
към чл. 100, т. 3 и
чл. 108, ал. 2, т. 1
(Доп. - ДВ, бр. 108 от 2007 г.,
в сила от 1.01.2007 г.,
отм., бр. 69 от 2008 г.,
в сила от 1.01.2009 г.)

Приложение № 3
към чл. 137, т. 1
(Доп. - ДВ, бр. 108 от 2007 г.,
в сила от 1.01.2007 г.,
бр. 91 от 2013 г.,
в сила от 1.07.2013 г.)

Списък на дружествата в държавите—членки на Европейския съюз, по чл. 137, т. 1

(а) дружествата, включени в Регламент (ЕО) № 2157/2001 на Съвета относно Устава на Европейско дружество (SE) и Директива 2001/86/ЕО на Съвета за допълнение на Устава на Европейско дружество по отношение на участието на заетите лица, включени в Регламент (ЕО) № 1435/2003 на Съвета относно Устава на Европейското кооперативно дружество (SCE) и Директива 2003/72/ЕО на Съвета за допълнение на Устава на Европейско кооперативно дружество относно участието на работниците и служителите;

(б) дружества съгласно белгийското законодателство, известни като "société anonyme"/"naamloze vennootschap", "société en commandite par actions"/"commanditaire vennootschap op aandelen", "société privée à responsabilité limitée"/"besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid", "société coopérative à responsabilité limitée"/"coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid", "société cooperative à responsabilité illimitée"/"coöperatieve vennootschap met onbeperkte aansprakelijkheid", "société en nom collectif"/"vennootschap onder firma", "société en commandite simple"/"gewone commanditaire vennootschap", публични предприятия, възприели една от гореспоменатите правни форми, както и други дружества, учредени съгласно белгийското законодателство, които се облагат с белгийски корпоративен данък;

(в) дружества съгласно чешкото законодателство, известни като: "akciová společnost", "společnost ručením omezeným";

(г) дружества съгласно датското законодателство, известни като: "aktieselskab" и "anpartsselskab"; други дружества, облагаеми с данък съгласно Закона за корпоративния данък, доколкото облагаемите им доходи се изчисляват и облагат съгласно общите правила на данъчното законодателство спрямо "aktieselskaber";

(д) дружества съгласно немското законодателство, известни като "Aktiengesellschaft", "Kommanditgesellschaft auf Aktien", "Gesellschaft mit beschränkter Haftung", "Versicherungsverein auf Gegenseitigkeit", "Erwerbs- und Wirtschaftsgenossenschaft", "Betriebe gewerblicher Art von juristischen Personen des öffentlichen Rechts", както и други дружества, учредени съгласно немското законодателство и облагаеми с немския корпоративен данък;

(е) дружества съгласно естонското законодателство, известни като: "täisühing", "usaldusühing", "osühing", "aktsiaselts", "tulundusühistu";

(ж) дружества съгласно гръцкото законодателство, известни като: "ωνόμη εταιρεία", "εταιρεία περιορισμένης ευθύνης" (Е.П.Е);

(з) дружества съгласно испанското законодателство, известни като: "sociedad anónima", "sociedad comanditaria por acciones", "sociedad de responsabilidad limitada", както и публични предприятия, субекти на частното право;

(и) дружества съгласно френското законодателство, известни като "société anonyme", "société en commandite par actions", "société à responsabilité limitée", "sociétés par actions simplifiées", "sociétés d'assurances mutuelles", "caisses d'épargne et de prévoyance", "sociétés civiles", които нормално се облагат с корпоративен данък, "coopératives", "unions de coopératives", промишлени и търговски публични организации и предприятия, както и други дружества, учредени съгласно френското законодателство, които се облагат с френски корпоративен данък;

(й) дружества, учредени или съществуващи съгласно ирландското законодателство, предприятия, учредени съгласно Закона за промишлените и взаимоспомагателните каси, строителни обединения, включени в Законите за строителните обединения и попечителски спестовни банки по смисъла на Закона за попечителските спестовни банки, 1989 г.;

(к) дружества съгласно италианското законодателство, известни като: "società per azioni", "società in accomandita per azioni", "società a responsabilità limitata", "società cooperative", "società di mutua assicurazione", както и частни и публични лица, чиято дейност е изцяло или предимно търговска;

(л) съгласно кипърското законодателство: "εταιρεία", определени по законите за облагане на доходите;

(м) дружества съгласно латвийското законодателство, известни като: "akciju sabiedrība", "sabiedrība ar ierobežotu atbildību";

(н) дружества, учредени от законодателството на Литва;

(о) дружества съгласно законодателството на Люксембург, известни като: "société anonyme", "société en commandite par actions", "société à responsabilité limitée", "société coopérative", "société coopérative organisée comme une société anonyme", "association d'assurances mutuelles", "association d'épargne-pension", "entreprise de nature commerciale, industrielle ou minière de l'État, des communes, des syndicats de communes, des établissements publics et des autres personnes morales de droit public", както и други дружества, учредени съгласно законодателството на Люксембург, които се облагат с люксембургски корпоративен данък;

(п) дружества съгласно унгарското законодателство, известни като: "közkereseti társaság", "betéti társaság", "közös vállalat", "korlátolt felelősségű társaság", "részvénytársaság", "egyesülés", "közhasznú társaság", "szövetkezet";

(р) дружества съгласно малтийското законодателство, известни като: "Kumpaniji ta' Responsabilità Limitata", "Socjetajiet en commandite li l-kapital taghom maqsum 'f'azzjonijiet";

(с) дружества съгласно холандското законодателство, известни като: "naamloze vennootschap", "besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid", "Open commanditaire vennootschap", "Coöperatie", "onderlinge waarborgmaatschappij", "Fonds voor gemene rekening", "vereniging op coöperatieve grondslag" и "vereniging welke op onderlinge grondslag als verzekeraar of kredietinstelling optreedt", както и други дружества, учредени съгласно холандското законодателство, които се облагат с холандски корпоративен данък;

(т) дружества съгласно австрийското законодателство, известни като: "Aktiengesellschaft", "Gesellschaft mit beschränkter Haftung", "Erwerbs- und Wirtschaftsgenossenschaften";

(у) дружества съгласно полското законодателство, известни като: "spółka akcyjna", "spółka z ograniczoną odpowiedzialnością";

(ф) търговски дружества или такива съгласно гражданското право, които имат търговска форма, както и други юридически лица, извършващи търговска или промишлена дейност, учредени съгласно португалското законодателство;

(х) дружества съгласно словенското законодателство, известни като: "delniška družba", "komanditna družba", "družba z omejeno odgovornostjo";

(ц) дружества съгласно законодателството на Словакия, известни като: "akciová spoločnosť", "spoločnosť s ručením obmedzeným", "komanditná spoločnosť";

(ч) дружества съгласно финландското законодателство, известни като: "osakeyhtiö"/"aktiebolag", "osuuskunta"/"andelslag", "säästöpankki"/"sparbank" и "vakuutusyhtiö"/"försäkringsbolag";

(ш) дружества съгласно шведското законодателство, известни като: "aktiebolag", "försäkringsaktiebolag", "ekonomiska föreningar", "sparbanker", "ömsesidiga försäkringsbolag";

(щ) дружества, учредени по законодателството на Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия;

(ю) (нова – ДВ, бр. 108 от 2007 г.) дружества съгласно румънското законодателство, известни като "societăți pe acțiuni", "societăți în comandită pe acțiuni", "societăți cu răspundere limitată";

(я) (нова – ДВ, бр. 91 от 2013 г., в сила от 1.07.2013 г.) дружества съгласно хърватското право, наречени "dioni ko dru tvo", "dru tvo s ograničenom odgovornošću", и други дружества, учредени съгласно хърватското право и подлежащи на облагане с данък върху печалбата в Република Хърватия.

Приложение № 4
към чл. 137, т. 3
(Доп. - ДВ, бр. 108 от 2007 г.,
в сила от 1.01.2007 г.,
бр. 91 от 2013 г.,
в сила от 1.07.2013 г.)

Списък на данъците в държавите—членки на Европейския съюз

- **impôt des sociétés/vennootschapsbelasting** в Белгия,
- **selskabsskat** в Дания,
- **Körperschaftsteuer** във Федерална република Германия,
- **φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων κερδοσκοπικού χαρακτήρα** в Гърция,
- **impuesto sobre sociedades** в Испания,
- **impôt sur les sociétés** във Франция,
- **porez na dobit в Хърватия,**
- **corporation tax** в Ирландия,
- **imposta sul reddito delle società** в Италия,
- **impôt sur le revenu des collectivités** в Люксембург,
- **vennootschapsbelasting** в Холандия,
- **imposto sobre o rendimento das pessoas colectivas** в Португалия,
- **corporation tax** в Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия,
- **Körperschaftsteuer** в Австрия,
- **yhteisöjen tulovero/inkomstskatten för samfund** във Финландия,
- **statlig inkomstskatt** в Швеция,
- **Daň z příjmů právnických osob in** в Чешката република,
- **Tulumaks** в Естония,
- **φόρος εισοδήματος** в Кипър,
- **uzņēmumu ienākuma nodoklis** в Латвия,
- **Pelno mokestis** в Литва,
- **Társasági adó** в Унгария,
- **Taxhaftuql-income** в Малта,
- **Podatek dochodowy od osób prawnych** в Полша,
- **Davek od dobička pravnih oseb** в Словения,
- **Daň z príjmov právnických osôb** в Словакия,
- **impozit pe profit** в Румъния.

Приложение № 5
към чл. 195, ал. 12, т. 1, буква "а"
(Ново - ДВ, бр. 94 от 2010 г.,
в сила от 1.01.2011 г.,
доп., бр. 91 от 2013 г.,
в сила от 1.07.2013 г.,
изм., бр. 100 от 2013 г.,
в сила от 1.01.2014 г.,
бр. 105 от 2014 г.,
в сила от 1.01.2015 г.)

Списък на чуждестранните юридически лица в държавите - членки на
Европейския съюз, по чл. 195, ал. 12, т. 1, буква "а"
(Загл. изм. - ДВ, бр. 100 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г., бр. 105 от 2014 г.,
в сила от 1.01.2015 г.)

- а) дружества по белгийското законодателство, известни като: ...naamloze vennootschap/société anonyme, commanditaire vennootschap op aandelen/société en commandite par actions, besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid/société privée à responsabilité limitée“ и тези организации, учредени съгласно публичното право, които осъществяват дейността си съгласно частното право;
- б) дружества по датското законодателство, известни като: ...aktieselskab“ и ...anpartsselskab“;
- в) дружества по немското законодателство, известни като: ...Aktiengesellschaft, Kommanditgesellschaft auf Aktien, Gesellschaft mit beschränkter Haftung“ и ...bergrechtliche Gewerkschaft“;
- г) дружества по гръцкото законодателство, известни като: ...ανώνυμη εταιρία“;
- д) дружества по испанското законодателство, известни като: ...sociedad anónima, sociedad comanditaria por acciones, sociedad de responsabilidad limitada“ и тези организации, учредени съгласно публичното право, които осъществяват дейността си съгласно частното право;
- е) дружества по френското законодателство, известни като: ...société anonyme, société en commandite par actions, société à responsabilité limitée“ и промишлени и търговски публични дружества и предприятия;
- ж) дружества по ирландското законодателство, известни като: ...public companies limited by shares or by guarantee, private companies limited by shares or by guarantee“, организации, регистрирани съгласно the Industrial and Provident Societies Act или строителни кооперации, регистрирани съгласно the Building Societies Acts;
- з) дружества по италианското законодателство, известни като: ...società per azioni, società in accomandita per azioni, società a responsabilità limitata“ и публични и частни правни субекти, извършващи промишлена и търговска дейност;
- и) дружества по законодателството на Люксембург, известни като: ...société anonyme“, ...société en commandite par actions“ и ...société à responsabilité limitée“;
- к) дружества по нидерландското законодателство, известни като: ...naamloze vennootschap“ и ...besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid“;
- л) дружества по австрийското законодателство, известни като: ...Aktiengesellschaft“ и ...Gesellschaft mit beschränkter Haftung“;
- м) търговски дружества или дружества, учредени съгласно гражданското право, които имат търговска форма, кооперативи и публични предприятия, учредени съгласно португалското право;
- н) дружества по финландското право, известни като: ...osakeyhtiö/aktiebolag, osuuskunta/andelslag, säästöpankki/sparbank“ и ...vakuutusyhtiö/försäkringsbolag“;
- о) дружества по шведското право, известни като: ...aktiebolag“ и ...försäkringsaktiebolag“;
- п) дружества, учредени съгласно правото на Обединеното кралство;
- р) дружества, създадени съгласно чешкото законодателство, известни като: ...akciová společnost“, ...společnost s ručením omezeným“, ...veřejná obchodní společnost“, ...komanditní společnost“, ...družstvo“;
- с) дружества, създадени съгласно естонското законодателство, известни като: ...täisühing“, ...usaldusühing“, ...osühing“, ...aktsiaselts“, ...tulundusühistu“;
- т) дружества, създадени съгласно кипърското законодателство, които се наричат дружества съгласно нормативната уредба на дружественото право, дружества, учредени съгласно публичното право, както и всички други организации, които се считат за дружества съгласно законодателството за подоходното данъчно облагане;
- у) дружества, създадени съгласно латвийското законодателство, известни като: ...akciju sabiedrība“, ...sabiedrība ar ierobežotu atbildību“;
- ф) дружества, създадени съгласно литовското законодателство;
- х) дружества, създадени съгласно унгарското законодателство, известни като: ...közkereseti társaság“, ...betéti társaság“, ...közös vállalat“, ...korlátolt

felelősségű társaság“, ...részvénytársaság“, ...egyesülés“, ...közhasznú társaság“, ...szövetkezet“;

ц) дружества, създадени съгласно малтийското законодателство, известни като: ...Kumpaniji ta' Responsabilita' Limitata“, ...Socjetajiet in akkomandita li lkapital tagħhom maqsum f'azzjonijiet“;

ч) дружества, създадени съгласно полското законодателство, известни като: ...spółka akcyjna“, ...spółka z ograniczoną odpowiedzialnością“;

ш) дружества, създадени съгласно словенското законодателство, известни като: ...delniška družba“, ...komanditna delniška družba“, ...komanditna družba“, ...družba z omejeno odgovornostjo“, ...družba z neomejeno odgovornostjo“;

щ) дружества, създадени съгласно словашкото законодателство, известни като: ...akciová spoločnosť“, ...spoločnosť s ručením obmedzeným“, ...komanditná spoločnosť“, ...verejná obchodná spoločnosť“, ...družstvo“;

ъ) дружества, които съгласно румънското право са познати като: ...societăți pe acțiuni“, ...societăți în comandită pe acțiuni“, ...societăți cu răspundere limitată“;

ю) дружества по хърватското право, известни като "dioni ko dru tvo", "dru tvo s ograni enom odgovorno u", и други дружества, учредени съгласно хърватското право и подлежащи на облагане с данък върху печалбата в Република Хърватия.

Приложение № 6

към чл. 195, ал. 12, т. 1,
буква "в" и т. 4, буква "б"
(Ново - ДВ, бр. 94 от 2010 г.,
в сила от 1.01.2011 г.,
доп., бр. 91 от 2013 г.,
в сила от 1.07.2013 г.,
изм., бр. 100 от 2013 г.,
в сила от 1.01.2014 г.,
бр. 105 от 2014 г.,
в сила от 1.01.2015 г.)

Списък на данъците в държавите - членки на Европейския съюз,
по чл. 195, ал. 12, т. 1, буква "в" и т. 4, буква "б"
(Загл. изм. - ДВ, бр. 100 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г., бр. 105 от 2014 г.,
в сила от 1.01.2015 г.)

- impôt des sociétés/vennootschapsbelasting в Белгия,
- selskabsskat в Дания,
- Körperschaftsteuer в Германия,
- Φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων в Гърция,
- impuesto sobre sociedades в Испания,
- impôt sur les sociétés във Франция,
- porez na dobit в Република Хърватия,

- corporation tax в Ирландия,
- imposta sul reddito delle persone giuridiche в Италия,
- impôt sur le revenu des collectivités в Люксембург,
- vennootschapsbelasting в Нидерландия,
- Körperschaftsteuer в Австрия,
- imposto sobre o rendimento da pessoas colectivas в Португалия,
- yhteisöjen tulovero/inkomstskatten för samfund във Финландия,
- statlig inkomstskatt в Швеция,
- corporation tax в Обединеното кралство,
- Daň z příjmů právnických osob в Чешката република,
- Tulumaks в Естония,
- φόρος εισοδήματος в Кипър,
- Uzņēmumu ienākuma nodoklis в Латвия,
- Pelno mokestis в Литва,
- Társasági adó в Унгария,
- Taxxa fuq l-income в Малта,
- Podatek dochodowy od osób prawnych в Полша,
- Davek od dobička pravnih oseb в Словения,
- Daň z príjmov právnických osôb в Словакия,
- impozit pe profit, impozitul pe veniturile obținute din România de nerezidenți в Румъния.